

اجلاس کمیته سیاسی جنبش غیر متعهد هادر مورد جنگ تحمیلی پایان یافت

اورنگ، کاسترو و روسای ۹ کشور دیگر رئیس جمهوری دیدار و گفتگو کردند

در صفحه ۱۶

اطلاعات

صفحه ۲۸

پنجشنبه ۱۳ شهریور ماه ۱۳۶۵ - ۲۹ نیچه ۱۴۰۶ - چهارم سپتامبر ۱۹۸۶ - شماره ۲۰ دیال

برای پایان دادن به جنگ داخلی یازده ساله این کشور نحوه اجرای متار که نظامی در لبنان توسط کمیته امنیت چهار جانبه آغاز شد

در صفحه ۱۶

در اجرای تصمیم اوپک و بانتهار یکمیانه رسمی در تهران اعلام شد

ایران تولید نفت خود را کاهش داد

در صفحه ۴

ارتباط سکوی «البکر» بامراکز فرماندهی عراق قطع شد

«طلایه داران عاشورا» از ۹ شهر عازم جبهه ها شدند

همراه با «طلایه داران عاشورا»، پیش بسوی جبهه ها

پس از تخلیه کلیه رادارها، تجهیزات و ادوات نظامی پیشرفته دشمن

پایانه نفتی «الامیه» به آتش کشیده شد

۴ فروند جنگنده دشمن دیروز سرنگون شدند

روزنامه «البعث» فاش کرد: شورش و اعتراض ۱۰ شهر عراق را فرا گرفت

درگیری بین مخالفین صدام و نظامیان در منطقه «مرگسور» همچنان ادامه دارد

در صفحه ۱۴

در صفحات دیگر می خوانیم:

برای هر مقدار مصرف باید توجه منطقی داشته باشیم

کزارش - ص ۵

- زندگی توستوی
- ضرورت رهبری از بی هویتی ایدئولوژیک
- چهل سال پیش در همین روز
- نظرها و اندیشه ها - ص ۶

۱۱۹ تی

- سلیمانی در آزاد و سوخته سربازی در فرنگی به مصاف کشتی گریان آسیا خواهند رفت

ص ۷

- زهر و فرانک
- شغال دانا
- قرقاول و کبک
- کودکان و نوجوانان - ص ۱۱

- فرهنگ نظامی دفاع هوایی
- جنگ ستارگان، طبل تو خالی
- تجارت جاسوسی تسلیحات و دفاع - ص ۱۲

اطلاعات

علمی

ضمیمه

روزنامه

امروز

اطلاعات علمی

سخنران قبل از خطبه

های نماز جمعه تهران

تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی:

روابط عمومی ستاد برگزاری نماز جمعه تهران اعلام کرد: در مراسم نماز جمعه این هفته که از ساعت ۹ و سی دقیقه بامداد در دانشگاه تهران آغاز خواهد شد، حجت الاسلام والمسلمین آقای کروی نماینده امام سرپرست حجاج ایرانی پیش از خطبه ها سخنرانی می کند.

تاریخ و محل اعزام مشمولین عادی و دیپلم مشخص شد

● سرویس اجتماعی : تاریخ و محل اعزام مشمولین عادی و دیپلم اعلام شد.

روابط عمومی ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران با انتشار اطلاعیه ای تاریخ و محل اعزام مشمولین عادی و دیپلم سراسر کشور که قبلا برگ اعزام دریافت داشته اند را اعلام کرد. متن اطلاعیه به شرح زیر می باشد:

به این وسیله به آگاهی کلیه مشمولان دیپلمه متولد ۱۳۳۸ لغایت ۱۳۴۵ فارغ التحصیل سال های قبل و همچنین مشمولان دیپلمه داوطلب ۱۳۴۶ و مشمولان عادی متولد ۱۳۳۸ لغایت ۱۳۴۵، مشمولین غایب متولد ۱۳۴۶ سراسر کشور و متولدین ۱۳۴۶ حوزه ها و گروه های کرج، شهریار، گتیکووس، میانوآب، نجف آباد، فلاورجان، لنده، اردکان، سیدان، بابل، خرموج، برازجان، شمال، نهاوند، بلدختر، آزادشهر، قوچان، دلوور، پشهر، سیرجان، تیریز، بابلسر و خزرشهر می رساند که از تاریخ ۱۸ اردیبهشت ۱۳۶۵ لغایت ۲۲ اردیبهشت ۱۳۶۵ در شهرستانها خود را به حوزه ها و گروه های مربوطه و در تهران به شرح زیر به مراکز تعیین شده جهت اعزام به خدمت مراجعه نمایند.

۱- کلیه مشمولان دیپلمه که از حوزه های سگانه تهران برگ اعزام دریافت داشته اند، در تاریخ ۱۸ اردیبهشت ۱۳۶۵ به پادگان ولیعصر مراجعه نمایند.

۲- کلیه مشمولان عادی که از حوزه ی شماره یک تهران برگ اعزام دریافت نموده اند، در تاریخ ۱۸ اردیبهشت ۱۳۶۵ به پادگان ژاندارمری ۲۲ بهمن بالاتر از میدان ونک مراجعه نمایند.

۳- کلیه مشمولان عادی که از حوزه ی شماره ۲ تهران برگ اعزام دریافت نموده اند، در تاریخ ۱۹ اردیبهشت ۱۳۶۵ به پادگان شهدا واقع در خیابان مولوی مراجعه نمایند.

۴- مشمولانی که از حوزه ی شماره ۲ تهران برگ اعزام دریافت نموده اند در تاریخ ۲۰ اردیبهشت ۱۳۶۵ به پادگان ولیعصر واقع در خیابان سیاه میدان سیاه مراجعه نمایند.

نتایج آزمون دانشکده علوم و فنون نظامی روز شنبه اعلام میشود

ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در تماسی با اطلاعات اعلام کرد:

به دنبال برگزاری مراحل علمی و عملی آزمون ورودی دانشکده علوم و فنون نظامی دانشگاه امام حسین (ع) (سپاه پاسداران انقلاب اسلامی) نتایج نهایی و شماره های آزمون پذیرفته شدگان اصلی و افراد ذخیره مشخص گردیده است که در یکی از روزنامه های صبح روز شنبه پانزدهم شهریورماه جاری اعلام خواهد شد. همین گزارش حاکی است: پذیرفته شدگان جهت ثبت نام باید تا ساعت ۷:۳۰ دقیقه بامداد روز چهارشنبه ۲۶ شهریور ماه جاری در محل دانشکده علوم و فنون حضور یابند.

بر نامه دریافت کار نامه داوطلبان بورسیه های کنکور اعلام شد

● سرویس اجتماعی: محل ها و نحوه دریافت کارنامه و فرم انتخاب رشته های تحصیلی داوطلبان بورسیه های ارتش، سپاه پاسداران، دانشگاه علوم و صنایع دفاعی و دانشکده نفت از سوی وزارت فرهنگ و آموزش عالی تعیین و اعلام شد.

به گزارش خبرنگار اطلاعات، کارنامه و فرم انتخاب رشته افراد مذکور منحصرا از ساعت ۷ تا ۱۹ روز شنبه هیجدهم شهریور ماه در دانشگاه های تهران و صنعتی امیرکبیر آماده تحویل به داوطلبان می باشد که دانشگاه تهران برای توزیع کارنامه، فرم بورسیه های علمی و صنعتی، دانشگاه علوم و صنایع دفاعی و دانشکده نفت و دانشکده صنعتی امیرکبیر برای توزیع کارنامه فرم داوطلبان بورسیه های پزشکی و مدیریت خدمات بهداشتی سپاه و پزشکی، حقوق و الهیات و معارف اسلامی ارتش اختصاص یافته است.

همچنین اسامی قبول شدگان مصاحبه و یا مصاحبه و معاینه بورسیه های فوق الذکر در روز توزیع کارنامه در حوزه های ذریع اعلام خواهد شد تا داوطلبان با اطلاع از نتیجه مصاحبه و معاینه خود نسبت به انتخاب رشته اقدام نمایند.

فرم انتخاب رشته های تکمیل شده داوطلبان بورسیه های یاد شده نیز تا ساعت ۱۹ روز بیستم شهریور ماه در همان باجه هایی که آنرا دریافت کرده اند جمع آوری خواهد شد. اضافه می شود: اطلاعیه کامل وزارت فرهنگ و آموزش عالی در مورد چگونگی توزیع کارنامه ها در صفحه ۱۰ اطلاعات امروز درج شده است.

حضرت آیت الله جناب آقای حاج شیخ مسلم ملکوتی

نماینده امام و امام جمعه محترم تبریز دامت برکاته رحلت مجاهد بزرگوار حضرت خجت الاسلام جناب آقای حبیب الله افسری را به جنابانی و بیت محترمشان تسلیت عرض می نمایم.

محمد معمارزاده - فرماندار تهران

آقایان گارنیک و آنتوت شهرداری مصیبت وارده را تسلیت گفته و در غم شما خود را شریک میدانم.

سربوست و بازیگان نیم جاهد

آگهی ثبت نام دانشگاه امام صادق (ع)

در صفحه ۵

گزارش ظهور امروز خبرنگار اعزامی

نماینده رژیم عراق در سائن خالی سخنرانی کرد

● هراره - خبرنگار اعزامی روزنامه اطلاعات صبح امروز گزارش داد: طمیسین رمضان معاون صدام حسین، در سومین روز از برپایی اجلاس هشتم عدم تعهد کربلاست آن را در غیاب موکابه، عرفات بجمده داشت و اکثریت اعضا حضور نداشتند، سخنرانی کرد.

وی طرحی را در زمینه به اصطلاح صلح مطرح کرد و در سخنان خود به تمایل ایران به ادامگی جنگ اشاره نمود.

او همچنین مساله حضور تعدادی از فراری های ایرانی به عراق و حمایت ایران از نیروهای مخالف رژیم عراق را مورد بحث قرار داد.

خالی بودن سالن سخنرانی در هنگام سخنرانی مرد شماره ۲ عراق در حقیقت می تواند به مثابه نوعی شکست سیاسی برای عراق تلقی شود. این درحالی است که عراق برای آن که بتواند عده بیشتری از سران را برای اجتماع سخنرانی جلب کند، نوبت سخنرانی را عوض کرده بود.

درعین حال، هیات ایرانی روز برگزاری را پشت سر گذاشت. دیدارهای مهم آقای خاتمی با سران چند کشور مترقی مانند نیکاراگوئه، کوبا و هند از آن جمله است.

براساس این گزارش، روز گذشته سخنرانی عبدالحمید خدام، مرد شماره ۲ سوریه نیز بر مراتب سختی شدن سخنرانی نماینده رژیم عراق اثرهای مثبتی داشت. عمدترین محورهای سخنرانی خدام موضوع فلسطین و جنگ تحمیلی بود که به تحکیم مواضع ایران در اجلاس کمک کرد.

آگهی مناقصه دانشگاه شهید بهشتی

برادر ارجمند جناب آقای حجت الاسلام والمسلمین عبدالله توری نماینده محترم حضرت امام در جهاد سازندگی

عروج خوتین برادر گرامتان مهدی توری را در جبهه های حق علیه باطل به جنابانی و خانواده معظم تبریک و تسلیت عرض نموده و از خداوند متعال سیر جزیل و بقای عمر برای بازماندگان آن شهید عزیز مسئلت می نمایم.

سراج الدین موسوی فرمانده کل کمیته انقلاب اسلامی

برادر عزیز جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای عبدالله توری نماینده محترم حضرت امامین جهاد سازندگی و رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی

شهادت افتخار آفرین برادر عزیزتان شهید مهدی توری رحمت الله علیرا در جبهه های نبرد حق علیه باطل به جنابانی تبریک و تسلیت عرض می نمایم.

از خداوند متعال برای شما و خانواده محترم به خاطر شهادت آن عزیز شهید سیر جزیل و اجر جزیل خواهانم.

سیدعلی اکبر محتشمی - وزیر کشور

اولین حراج بزرگ پرتک بازار ملت

۱۵ شهریور مقابل بازار ملت ۲۲۵۸۲۷۵

گفتگوی خبر نگار اعزامی اطلاعات با دکتر ولایتی در هراره

در صفحه ۲

گزارش مشروح سومین روز اجلاس عدم تعهد

● قائم مقام سخنگوی وزارت خارجه آمریکا: انتقادهای تهاجمی و غیر سازنده در هشتمین اجلاس غیر متعهد ها علیه آمریکا صرفا به دلیل تعصب های این جنبش می باشد!

در صفحه ۲

بر نامه دریافت کار نامه داوطلبان بورسیه های کنکور اعلام شد

● ضوابط جدید ماموریت

● اسامی قبول شدگان به تحصیل کارکنان آموزش و در روز توزیع کارنامه ها اعلام می شود در همین صفحه

پرورش

به علت افزایش شدید تولیدکنند

دولت با کمبود انبار وسیله برای ذخیره گندم مواجه شده است

● وزیر کشاورزی با یکی از کشاورزان روستای «انبار تپه» که ۷۰ تن چغندر در هکتار تولید کرده بود، ملاقات کرد.

در صفحه ۲

نمایشگاه بین المللی تهران تا عصر جمعه به کار خود ادامه می دهد

یک میلیون و دویست هزار نفر

از نمایشگاه بین المللی تهران بازدید کردند

● روابط اقتصادی ایران با آلمان غربی سوریه و نروژ دیروز در نمایشگاه بین المللی تهران مورد بررسی قرار گرفت.

● فردا عصر مراسم اختتامیه دوازدهمین نمایشگاه بین المللی تهران برگزار می شود.

در صفحه ۴

آگهی شرکت صنعتی مولد سرما

در صفحه ۹

قابل توجه اعضای محترم صنف فروشگاه های مواد پروتئینی و سوپر مارکتهای تهران و حومه

شرح در صفحه ۹

آگهی مزایده شماره ۶۵۰۹ شرکت سهامی ریسندگی و بافندگی یاقان اصفهان

شرح در صفحه ۱۰

انتخابات هیئت مدیره کانون اسلامی جمعیت دامپروران تهران و حومه انجام پذیرفت

در صفحه ۱۳

استخدام در شرکت برق منطقه ای باختر

رجوع به صفحه ۱۰

آگهی مناقصه دانشگاه شهید بهشتی

در صفحه ۱۰

آگهی ثبت نام دانشگاه شهید باهنر کرمان

در صفحه ۵

«اطلاعیه مهم برای اصناف - کسبه - پیشه وران»

در صفحه ۱۳

اطلاعیه دانشگاه آزاد اسلامی

مهلث ثبت نام آزمون دوره کاردانی معلمان، دوره کاردانی فارغ التحصیلان هنرستانها و دوره کارشناسی ناپیوسته فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم تا پایان وقت اداری روز ۱۳ اردیبهشت ۱۳۶۵، داوطلبان میتوانند فرم ثبت نام را از واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی ویا اداره آموزش و پرورش محل تهیه نمایند.

قابل توجه هیئت محترم عزاداران حسینی

آ - ۱۷۵۸۸

شرح در صفحه ۹

بسمه تعالی

رئیس جمهوری طی مصاحبه‌ای در هراهِ اعلام کرد

آوازه‌شجاعت رزمندگان وملت‌ما به‌همه‌دنیا رسیده‌وحتی دشمنان‌ماهم آن‌را قبول دارند

تهران – خبرگزاری جمهوری اسلامی:

حجت‌الاسلام و المسلمین سیدعلی خامنه‌ای رئیس‌جمهوری کشورمان صبح‌دیروز(چهارشنبه) طی‌گفتگویی با گزارشگر اعزامی برنامه «سلام‌صبح»بخیر– صدای جمهوری اسلامی ایران در هراهِ گفتگو کرد وپیروان سخرانی ۷هزار کلمه‌ای دیروز (سه‌شنبه) خود و همچنین دیدار سران کشور های مختلف و ارزیابی از هشتمین اجلاس جنبش عده‌متهد مطالبی ایراد کرد.

وی ابتدا پیروزی رزمندگان اسلام را در دو سه روز گذشته و در دو جبهه مختلف در شمال و جنوب به همه ملت ایران و به رهبر عزیزمان تبریک گفت. وی خطاب به جوانان شجاع و رزمنده که امروز با رستگن انقلاب» رادر «محاسن‌ترین جبهه‌ها بردوش دارند، گفت که پیروزی های آنان اثر مستقیمی در محافل سیاسی و در هشتمین اجلاس سران غیرمتعهد دارد و خیلی زود در دوستان و دشمنان ماث‌رخود را می‌بخشد و دوستان را شاد و دشمنان را غمگین و آفسرده می‌کند.

آقای خامنه‌ای ادامه این پیروزی‌ها و همچنین پیروزی کامل اسلام و مسلمان را در جبهه‌ها ازخداوند متعال آرزو کرد.

وی در مورد جلسات اجلاس گفت: جلسه عمومی اجلاس از صبح دیروز (سه‌شنبه) با سخنرانی آقای گاندی شروع شد و دومین سخنران الجزایر و سومین سخنران من بودم.

روز قبل ازآن (دوشنبه) کمراسم تشریفاتی‌اجلاس در انتظار ریاست از هند به زیمبابوه بود ، من یک سخنرانی به عنوان نماینده گروه آسیائی داشتم ، رئیس جمهوری به من در سخنرانی های دومین روز برگزاری اجلاس گفت: سخنرانی آقای گاندی بیشتر گزارش سه سال گذشته جنبش بود و سخنرانی الجزایر هم مطالب کوتاهی بود و بعد از آن سخنرانی من بود که یکساعت و ۲۵ دقیقه طول کشید.

آقای خامنه‌ای افزود: در این سخنرانی عمدتا به ضعف‌های جنبش و علل این ضعف‌ها اشاره‌م‌کردم وتصریحا اشاره نمودم که جنبش از وظیفه اصلی خود منحرف شده است و اساس ضعف‌های جنبش هم همین است و بایستی متکی به اصول اولیه خود باشد. رئیس‌جمهوری نئی سلطه‌پذیری و اینکه از نظر تفکر اسامی، ستگر و سنسیتیور در یک ردیف قرار دارند را بحث دیگری از سخنرانی خود خواند و افزود: من با خوانن آبیانی از قرآن و با اشاره به مضامین آنها و همچنین برخی از روایات پیرامون نئی سلطه‌پذیری که بحث‌اسلامی جایی برای حصار بود،و بعد هم مسائل سیاسی جهان امروز را مورد بررسی قرار دادم و بهمساله آبارتید و تبعیض- نژادی منضلا و مشروحا اشاره کردم.

وی گفت : در سخنرانی خود همچنین به اجلاس عده‌متهد هشتاد داده استکه که از قطعنامه‌ها و بیانه‌های که هیچ اثری ندارند برهیز کنند چرا کهامروز ازرقاعمل می‌خواهد و بیانه‌های های پوچ و بی‌محتوای به درد آفریقایجنوبی و کشور های جنوب آفریقا نمی‌آید.

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

گزارش سومین‌روز بر گزار‌ی‌اجلاس‌سران غیرمتعهددر«هراهِ»

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس شوراییانی دفاع افزود: مساله جنگ را

مشروحا مطرح کردم.

ماهیت اصلی جنگ و اینکه این جنگ حمله‌ای بیه انقلاب بود و دفاع ما دفاع از انقلابیان است را تشریح کردم و مساله فلسطین را بازبطور کاملا مشروح مطرح کردم و ایباد گوناگون آن را آوردم.

مساله آمریکای لاتین و مسائل اقتصادی و مسائل دیگر و قسمتی دیگر از این سخنرانی بود.

رئیس جمهوری‌به‌اختلال درخشان‌تولیزیونی خارج از سالن اشاره کرد و افزود: مقامات زیمبابوه از این امر عنذرخواهی کرده ومجددا همنطق راپیش‌کرده‌اند.

رئیس جمهوری سپس به تاثیر سخنرانی های خود در اجلاس سران اشاره کرد وگفت: پس‌از سخنرانی روز اول اجلاس سران که مراسمی تشریفاتی بود و بعد از دومین سخنرانی نیز افراد متعددی به من مراجعه کردند واز مضمون نطق تشکر کردند.

وی افزود: بعضی به ما گفتند که این حرف های همه ما است منتهی آن کس که جرات می‌کند این‌حرف‌ها را بزند ایران است و دیگران این جرات را ندارند. رئیس جمهوری مواضع ایران را در این اجلاس همان موضع نه‌شرقی ، نه‌غربی ، اسلامی بطور صریح و قاطع خواند و افزود:

در این اجلاس سعی نکردیم که دل ابرقدرت‌ها را بدست بیاوریم بلکه به ملتها و به رهبران مستقل و آزاد کشورها گفتیم که آزاد باشند و به قدرتها تکیه ندهند و بجای تکیه به کمک های مادی و سیاسی قدرت های بزرگ که دشمنان ملت های مظلومند به بردشمنان تکیه کنند.

آقای خامنه‌ای افزود: مجموعا آتطور که به‌منظر می‌رسد در ذهن اکثر حضار این مساله جا گرفت و کسانی در انتائی ایراد نطق و بعداز نطق تشویق کردند. رئیس جمهوری سپس به دیدارهای خودبا سران‌پیش‌از ۲۰ کشور دنیا اشاره کرد و افزود: با روسای‌پشت‌های متعددی از روز اول وازدیروز (سه‌شنبه) تا دیشب و همچنین صبح امروز (چهارشنبه) هم ملاقات هائی داشته‌ام.

بعضی از این دیدارها ، دیدار هائی ساده بوده‌اند و در بعضی ملاقات‌ها و گفتگو هائی در مورد مسائل دوجانبه ،مسائل اجلاس و با مسائل جهانی را دربر می‌گرفت. بسیاری ازسران کشورهادر اقامتگاه من‌دیدار داشتند و با بعضی نیز در سالن مخصوص ملاقات‌ها که در مجاور سالن عمومی اجلاس است ملاقات داشت‌م و چند نفر از سران کشورها مخصوصا به حضرت امامو همچنین ملت ایران سلام رساندند و ازامام امتقدردانی کردند. آقای خامنه‌ای در پایان‌این مصاحبه گفت: آوازه شجاعت رزمندگان ما وشجاعت های ملت ما در همه میدان‌ها اعم از میدان نظامی ، از میدان اقتصادی ، اجتماعی و سیاسی به همه جای دنیا رسیده است. حتی دشمنان و مخالفین ما هم آن را قبول دارند و ایسن واقعا مایه افتخار ماست.

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

اورتگا،کاستر وورؤسای۹کشوردیگر بار رئیس‌جمهوری دیدارو گفتگو کردند

هراهِ – خبرگزاری جمهوری اسلامی : رئیس‌جمهوری اسلامی ایران دیروز (چهارشنبه) در هراهِ با روسای جمهوری نیدارلخته، نیجریه، اتیسیوسی، یوگسلاوی، اوگاندا، بنین و موزامبیک و نخست‌وزیر -نرالنیا دیدار و گفتگو کرد.

دیدارهای آقای خامنه‌ای بارهبران ۷ کشورعضو جنبش غیرمتهد‌ها در خلال‌جلسات سومین روزهشتمین اجلاس سران این نهضت در هراهِ انجام گرفت.

در این‌دیدارها مسائل جنبش، چگونگی همکاری‌سه با امپریالیزم و دشمنان نهضت عدم تعهد، مسائل افریقا، تجاوزات آمریکا به بعضی از اعضاء جنبش و مطالبی در رابطه با جنگ تحمیلی و لزوم تنبیه رژیم تجاوزگر عراق مطرح شد.

دیدار رئیس‌جمهوری نیکاراگوئه با آقای خامنه‌ای

هراهِ – خبرگزاری جمهوری اسلامی : دانیل اورتگا رئیس‌جمهوری نیکاراگوئه دیروز (چهارشنبه) آقای خامنه‌ای رئیس‌جمهوری جمهوری دیدار کرد. اورتگا در این دیدار گفت : من معتقد هستم که جنبش فاقد توانائی های لازم برای انجام مواضع قاطع و محکم است.در مورد نیکاراگوئه حتی‌بعضی کشورها که خود را انقلابی نیز میدانند جرات نمی کنند از ما حمایت و آمریکا را محکوم کنند.

وی در مورد جنگ تحمیلی گفت : تاریخ نشان داده تجاوز علیه مردمی کهبا دولت خود وبا خودشان یک پارچه هستند نتیجه‌ای جزشکست ندارد.

وی ضمن تشریح اوضاع منطقه آمریکای لاتین و موقعیت فعلی نیکاراگوئه گفت : کشورهای همسایه ما از ما خشنود نیستند. ولی از حمله مستقیم آمریکا ناراحت هستند. هندوراس و کاستاریکا طوری عمل میکنند که نشان‌دهند اقدامات نیکاراگوئه موجب دخالت و حمله مستقیم آمریکا خواهد شد.

وی گفت : در السالوادور وضع خوب است و انقلابیون موفق هستند. در شیلی اوضاع به نفع انقلابیون است. در گواتمالا هم آمریکا در فکر ایجاد یک حکومت دیکرات مسیحی است که در مقابل انها انقلابیون علاوه برکارهای نظامی فعالیت‌های سیاسی هم انجام میدهند.

آقای خامنه‌ای در این دیدار گفت : بهترین راه برای تهدید آمریکا تسلیح مردم و انکاء به آنها است و در خلال گفتگو هایمان در اینجا متوجه شدیم شما بسا مردمان ارتباط عاطفی دارید و این ارتباط هر مشکل اقتصادی را حل کند.

وی گفت : مسلمانان لبنان نیروهای آمریکــا و فرانسه را از کشور بیرون کردند و اسرائیل را با وضعی ضاحکت‌بار از لبنان رانند. این اول‌پیار است که اسرائیل باقدرت سلاح از جایی بیرون رفته است. آقای خامنه‌ای افزود : تجربه تکیه به ملت، تجربه مشترک ما و شما است. ما در برابر تهدیدیهائی که از طرف آمریکا و همسایگان شما به نیکاراگوئه میشود در کنار شماهستیم و همیشه وهمجا از شمادفاع خواهیم کرد. ما شما را به‌عنوان یک کشور کوچک، امام‌هاومرکز در برابر برترگزین قدرت یعنی آمریکا همواره مشورت میکنم. سرگذشت نیروهای سیاسی به سرگذشت دشمنان و مخالفین ما هم آن را قبول دارند و ایسن مثل صدام نداشته‌اید.

دیدار با رئیس‌جمهور الجزایر

براساس این گزارش شانلی بن‌جدید،رئیس‌جمهور الجزایر عصر دیروز (سه‌شنبه) درمحله‌ی‌گزگاری‌اجلاس

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با رهبران جنبش‌های غیرمتعهد در تهران

رئیس‌جمهوری ایران در جریان دیدار با ره

صرفه جویی، گامی در راستای خودکفایی و تامین عدالت اجتماعی - (۳)

برای هر مقدار مصرف باید توجیه

منطقی داشته باشیم

* دکتر بانکی وزیر نیرو:

با صرفه جویی باید به عنوان یک ارزش برخورد کنیم و به آن از این نظر که یک راه بهتر زیستن و بهتر استفاده کردن از امکانات زندگی است، بها دهیم.

دکتر بانکی وزیر نیرو

صفت را ببیند و یاد بگیرد. وی می افزاید: من برای هسر و پسر سطل های جدا گانه گذاشته ام تا کارهای باطله خود را در آنها بریزند. هر چند وقت یکبار کاغذها را می برم و در اتیار کوچکی که برای جمع آوری آنها در نظر گرفته ام، خالی می کنم تا بعدها به کارخانه های مربوطه به مصرف تهیه مقوا و کارتن برسد. در اتیار هم قفل می کنم تا از شیفت به چه در امان باشد. حال عده ای ممکن است بگویند این خانم یکبار است و مسئولیتی ندارد. اما چنین نیست. همه می توانند در کنار وظایف خاداری و اجتماعی، موارد صرفه جویی را دقیقاً رعایت کنند. بدون آنکه زمان خیلی زیادی صرف این کار نمایند. امکان صرفه جویی برای همه وجود دارد، اما متأسفانه خیلی ها این کار را نمی کنند. در اینجا با توجه به نزدیک شدن سال تحصیلی جدید، خواهم از معلمان و مسئولان آموزش و پرورش این است که از دانش آموزان نخواهند پیش از مصرف واقعی شان کاغذ و قلم تهیه کنند. همچنین محصلین را تشویق کنند که حتی با جدا کردن کاغذهای سفید دفاتر سال قبل خود و دوختن آنها به هم و درست کردن دفاتر جدید، و نیز استفاده از مدار خودکاریمه کاره سال قبل خود، به استقبال سال تحصیلی بروند، و اگر اینها تمام شد، و بازهم به کاغذ و قلم نیاز داشتند، آنها را بخرند. باید کاری کرد که این موارد در مدارس عیب و عار شناخته نشود و دانش آموزی که چنین کاری کرد، از دوستانش خجالت نکشد. لازم است این تشویق معلمان و آگاه سازی دانش آموزان به مساله ضرورت صرفه جویی است. در غیر این صورت فرهنگ غلط حاکم بر عده ای باعث می شود به محض احساس کمبود لوازم التحریر در بازار، نه تنها در مصرف صرفه جویی نمایند، بلکه برای خرید هر چه بیشتر و اتیار کردن آن در خانه، بر یکدیگر پیشی بگیرند. و اما توصیه ام به خواران و

برادرانی که قصد ازدواج دارند این است که حتی المقدور از چیه های تجملاتی و تشریفاتی زندگی بکاهند و به دنبال تهیه اجناس لوکس و زینتانی نروند. آنان اگر از اقشار کم درآمد هستند، بدین ترتیب می توانند مشکلات امرار معاش روزانه خود را

* مدیر یک کارخانه: کاغذهای باطله مدارس می تواند نیاز سالانه چندین کارخانه بزرگ کارتن و مقوا سازی را تامین کند.

کاغذ و استفاده از کاغذهای باطله در صنایع کارتن و مقوا سازی است. آقای بهمن گلزار مدیر یکی از کارخانه های تولید شانه تخم مرغ در این زمینه می گوید: کاغذ باطله چند استفاده دارد، که یکی از آنها استفاده برای تولید شانه های تخم مرغ است. بدین ترتیب که کاغذ باطله ابتدا خمیر و سپس فرم گیری می شود و به صورت شانه تخم مرغ در می آید. البته کاغذ باطله مورد مصرف ما، با

استفاده از کاغذهای باطله یکی از مواردی که این روزها مطرح است، صرفه جویی در مصرف

شماره تلفنهای مرکز پخش: (پستوله های رنگ پاش ایرانی) ۸۵۳۶۲۰ و ۸۵۳۶۲۱ می باشد.

۲۰۱۴

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵

* افعی:

۱- آنان پیش از نوشتن و گفتن باید اندیشه های خودشان را از لغزشی صدور زشهای انسانی کاملاً پاک کنند
۲- آرزوی بزرگ - ظرف بزرگ خمیرگیری - به معنای فرو آمدن
۳- بعضی از شاعران در سرودن اشعار اینطور اند - داروی طبی برای تسکین تب و درد
۴- حروف نفی به معنای هرگز نه - زیر پا مانده - پدران
۵- پاک و منز و برگزیده - عمل کسیکه به همه چیز به چشم امیدواری نگاه میکند - برکت سفره
۶- با شما در اداره فعالیت میکند - از آثار معروف امیل زولا نویسنده فرانسوی
۷- صدمتر مربع - ماه شب چهارده - از وسایل آشپزخانه - همان جگر سیاه است
۸- خلیفه عباسی و پسر هارون الرشید - سرشت و نهاد هر چیز
۹- دعای زیر لب - از انظراف بخوانید به معنای ترسان و هراس انگیز است - حیثیت و شرف
۱۰- غذای ساده - خاقانی ایوان آن را آئینه عبرت دانسته - بدرجه بلند رسیدن
۱۱- قدرتمند و نیرومند - تازه کار و بی تجربه - من و شما
۱۲- معاون هیتلر - سازچوبان - درجه بلندی و کوتاهی صدا - درجه بعد از استواری در اصطلاح ارتش
۱۳- بیخ و انتها - مانع نفوذ آب
۱۴- شعله آتش - الفت و دوستی
۱۵- کارپرداز و کارگزار - زمین و جایزبان ترکی - چیزیکه در گرو باشد
۱۶- نام کامل نخست وزیر
۱۷- زیمابوه - دستی
۱۸- رماتی - از دساتیوفسکی نویسنده نامدار روسیه - از

انگشتی سوار کنند - زشت و مهیب

۸- خانم تعجب کرده؛ اطراف دهان - نام بتی بوده که بعضی از طوایف عرب قبل از اسلام آزار پرستی میکردند - مجرای خون در بدن
۹- ورقه پایان دوره تحصیلی - ورزش های نشاط بخش
۱۰- از انظراف بخوانید قهرمان با افتخار بران می آید - کار میل شکسته!
۱۱- جاویدان و باقی - یک فصل کامل از قرآن مجید
۱۲- جمله و تشر زدن - بعد از الماس از بهترین سنگهای گرانبهات
۱۳- نام یکی از منازل قمر مشتمل بر پنج ستاره در برج

حل جدول ۲۰۱۳

آقای گلزار سپس در مورد نحوه همکاری مردم در زمینه استفاده واحدهای تولیدی از کاغذهای باطله می گوید: بهترین همکاری در این مورد در مدارس می تواند صورت گیرد بدین ترتیب که دانش آموزان دفاتر خود را پس از مصرف تحویل

* همه می توانند در کنار وظایف خانوادگی و اجتماعی، موارد صرفه جویی را دقیقاً رعایت کنند، بدون آنکه زمان زیادی صرف این کار نمایند.

وی اضافه می کند: امسال خوشبختانه کشور از نظر تولید تخم مرغ به خودکفایی رسیده است و

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

مدارس هستند، تا با یک سیستم صحیح جمع آوری و به مصرف برسد. بدین ترتیب نیاز چندین کارخانه بزرگ در سال تأمین خواهد شد.

صرفه جویی به عنوان یک ارزش

صرفه جویی در مصرف آب و برق بی گمان یکی از مهمترین ارکان

سلسله مقالاتی که ازاین پس درصفحه نظرهاو اندیشه‌ها منتشر خواهد شد، تگمای اجمالی است به موضوعاتریبهای متناقض و روندواسطیهای فزاینده خلق اکثریت که توسط دو تن از اعضای نامد این سازمان به رشته تحریر درآمده است لازم به تذکر است که چاپ این مقالات دلیلی بر تایید کلیه نظرات نویسندگان نمی‌باشد.

ما که طی چند سال،

مسئولیت‌های متعددی را در سازمان

به عهده داشتیم و با گرایش به

مارکسیسم آن را به عنوان راه نجاتی برای انسان‌های مسخ شده در چنگال نظام سرمایه‌داری و امپریالیسم

حاکم بر جهان، تشخیص می‌دادیم و

برای ارائه این اراد و جذب افراد به

بست این ایدئولوژی می‌کوشیدیم،

امروز پس از گذشتن از تندبادهای

حواوت دبرتو تالامو خورشید

اسلام، به پوچی و پوسیدگی راهی

آن وادسته می‌بودیم، این زمانی که

برایه راه در نجات به آن چنگ

انداخته بودیم، پیو بریم و برانیم تا با

یک بررسی اجمالی از سیاست‌ها و

عملکرد و ایدئولوژی سازمانی که به

آن وادسته می‌بودیم، این زمانی که

برایه راه در همه ابعاد- در حد توان

خود- نمایانیم تا شاید همدارایی باشد

برای جوانانی که در صورت عدم

توجه به این برگزگاده ممکن است در

آینده به همین دام فریب گرفتار شوند.

سرنوشت کسانی چون طبری و

روزه گارودی و... که سالها

کوشیدند یک ایدئولوژی ساخته فکر

پیشروی نجات انسان‌هایبند و بالاخره در

برابر فرغ ایمان و راهی که

خداوندعالی برای نجات‌بخشند ارایه

می‌دهد، سر تسلیم فرود آورده‌اند،

و کوشش می‌شود تشکیلات از این

که انجا کجارتندت وجه شدند، چیزی

نهفتند (ظاهراً برای حفظ روحیه

تشکیلات که برای ایمان خویش را

حفظ روحیه تسلیم طلبی در

تشکیلات به قیمت نادانستن حقیقت

و فکر نکردن به مسائل قطعاً

دستی خالی، نالان از درگاه

می‌شود.

پروردگار خویش طلب بخشش کنند.

شناخت این بیراهه و آشنایی با

سرگذشت کسانی چون ما (پروندگان

آن) از آنجا که در تشخیص راه حق

از باطل باری بخش است، می‌تواند

مفید باشد. همچنین این مقاله را به

این امید می‌نویسیم که بتواند به

همه‌ی هواداران و اعضای سازمان که

مهیجون ما به امید یافتن لب دل در

رابطه با آنها بوده‌ایم و از پشت کردن

سراب بسته‌اند کمک‌ی باشد تا مایمت

این سرابی را که به آن دل بسته‌اند

اشکارا شود دل از گردی آن برکنند،

که خود این کند شدن به همه‌ی آنها

مک‌ می‌کند. بایباید و آن از سیراب

گردید.

همچنین این نوشته سخنی است

با اعضای هسته مرکزی سازمان که

لحظه‌ای بی‌اندیشند که واقعاً چه

می‌خواهند؟ آیا این جایی که در آن

قرار گرفته‌اند، و تعدادی از نیروهای

فعال جامعه را به دنبال خود به آنجا

کشانده‌اند، همان جایی است که

وعدی رسیدن به آن را می‌دادند؟

لحظه‌ای بی‌اندیشند که نسبت به خود

مردم و انقلاب به روا می‌دارند؟ و

برای به دست آوردن چه چیز به مردم

تشنگ کرده‌اند؟ و اساساً به چیزی

می‌تواند ارزشی آنچه می‌فرستند

گذری اجمالی به کتاب

زندگی ولستوی

از: هوشنگ آلف

رو که بانفس «منصب» مغایف بود.لذا

وظیفه نهادهای فرهنگی وابسته به آن

به عنوان ابزار اساسی سلطه

امپریالیسم را به مینن اسلامی ما

نابودکردن ریشه‌های فرهنگ مذهبی

در جامعه بود. برای نمونه یکی از

کارگزاران رژیم سابق که مدتی نیز

علم مارکسیسم را بر دوش می‌کشید

شهرت کافی برخوردار است. از میان

صداها اثری از برخی منازش جنگ و

صلح، «آناکارپتا»، «هنر چیست»

و... به فارسی برگردانده شده است.

ولی شهرت تولستوی به معنای

شناخت صحیح او نیست. «درانه»

روزرگار زندگی چهره‌ای از او را که

مورد نظرشان بود، عموماً کرده‌اند

آنچه را که واقعی نمودار حیات است

شخصیت وی باشد. مسکوت

گذاشته‌اند. این نظر سبب تشنگی

نیست که ویژگی اصلی زندگی

یعنی روح عمیقاً مذهبی او

شخصیت راسخ و از آن مبداهای جهان

مانده است. رومن ولان در باره او

می‌گوید: «تولستوی بالاترین مظهر

یک مسیحی آزاد بود که تمام

طول زندگی خود به سفر ارامنی

(ص) فرهنگ، هرگز سیمای واقعی

تولستوی- این مسیحی آزاد- معرفی

وصرفا به دلیل نگاه کردن کسانی است که احياناً هنوز هم دراین راه پاضل گام برمی‌دارند و خود را از مردم جدا کرده‌اند.

نظر شما را به قسمت اول این سلسله مقالات که در مورد ضرورت یازنگری اعضاء و هواداران به گذشته ننگین این گروهک و نیز بیان خلاصه‌ای از تاریخچه‌ان است، جلب می‌نمائیم:

کناره گیری کادرها وعدم علاقه به کار انهایی که مانند آنها، می‌باشد.

آنچه که گفته شد درمیان کادرها

و مسئولین رده‌های بالای سازمان بود.

در حوزه‌های ایدئولوژی و مسئولین

رده‌های پایین روندت باید کردن به

سازمان به مراتب بیشتر است. به

از خادوند سلطنت داریم که به ما

یاری دهد تا این نوشته بتواند کمکی

برای تصحیح موضوع انهایی باشد که

هنوز راه تحقیق را کاملاً بر خود

بسته‌اند باشد و موجب پیوستن شان

به فتنات، راه فدایی نام برد.

ضرورت‌رهایی

ازبی‌هویتی

نظری گذرا به سازمان

پس از شکست حزب توده در

سال ۳۲ عده‌ای از مارکسیست‌ها

متوجهی پی‌بست مارکسیسم در ایران

شدند و عده‌ای هم متفل گردیدند. این

عده در سال ۱۹۴۵ به گمان این که

بوتوانند سازمانی به وجود آورند که

انتقال قلی را درهم شکند و باز در

عرصه‌ی مبارزه ظاهر شوند سازمان

چریک‌های فدایی خلق را

پایه‌گذاری کردند اینها با تحلیل از

علل شکست حزب توده در سال ۳۲ به

لذا حرکت قلی‌گونیست‌ها را مورد

این نتیجه رسیدند که عوامل اصلی

شکست حزب، وابسته بودن آن به

شوروی و پیشبرد سیاست

محافظه کارانه و دست نبردن به

اسلحه برای مقابله با کودتا بوده‌است.

در داخل زندان به خاطر متوسل

زندیگی که بین ما با مسئولین

جمهوری اسلامی برقرار می‌شود،

و در شرایطی که آزاداندیشین خود

فکر کردن و برپای خویش ایستادن

می‌طلبد (ما درآمده مطلب

چگونگی بازگشت در زندان را به

تفصیل توضیح می‌دهیم) دست

یافتن به این حقیقت معمولاً همه

چاپه‌تر است واشکالات وظفاهای

جدی سازمان به نحو بازتری نمایان

می‌شود. به همین دلیل است که حتی

افرادی از سازمان که هنوز به طور

کامل به سازمان پشت نکرده‌اند از

خط گذشته سازمان که به اعتقاد آنها

حیات از جمهوری اسلامی بوده

است، دفاع می‌کنند و کسی وجود

ندارد که از خط گذشته سازمان که

تقابل با اسلام و جمهوری اسلامی

است، دفاع کند زیرا بطلان این خط

انقدر واضح است که کوندترین

تقدیر هم آن را می‌فهمد (هرچند

سازمان به عیبت می‌کوشد این

برگشتن‌ها را گنجان کند و این آنها

حاصل شکنجه بمانند.

به هرحال بعد از بریدن از

تشکیلات سازمان، حادثه اسلام،

حادثه سالها مبارزه بی تزلزل

مسلمانان دیرپاران تشکر از رهبری امام

خستینی و سیراوندی مشخص

و شتاب‌گیر، حادثه شخصیت‌های

راسخ جمهوری اسلامی ونوجه به

چگونگی پیروزی انقلاب و اعتقاد

عمیق مردم به مبارزه خودتوجه به

شبهه‌های مبارزاتی مردم،

فداکاری‌ها و ایثارگری‌های داوطلبان

و پشور مردم درجه‌های جنگ

و پشت جبهه‌ها که به همه چیز خود

ایرین دفاع و برپاداشتن اسلام

فداکاری می‌کنند و تا با همه‌ی وجود

می‌خواهند. این‌ها حادثه‌های است

که وقتی انسان از قید آن تشکیلات

و آن عدا خارج می‌شود، خود این

حادثه‌ها با کششی فوق العاده انسان

را جذب کرده راسنان را وامی‌دارد تا

به مشاه‌همی این حرکات که اعتقاد

آنها، پربازد و روشنی چشمجو

می‌کند و آن اعتقادات را باقی‌ی

غریزای انکار و تردید نابیزیر می‌یابد.

طبیعتا در پیران آن تسلیم می‌شود.

نظرهاواندیشه‌ها

کردند آنچه آنها را از مردم دور کرده تنها «شبهه‌های مبارزاتی» بوده است. در نتیجه پس از چندی سردگمی خسابن خود را در کردند.

در فاصله‌ی سالهای ۵۸۵۷

سازمان با رد گذشته‌ی خود و عدم

نظردرداری از یک انسجام

تشکیلاتی و ایدئولوژیک در

حقیقت هیچ گونه هویتی نداشت.

ادعاهای داشت و افرادی را جمع

کرد و گروهک جدیدی را تشکیل

می‌داد. برای نمونه می‌توان از اشرف

گروهک‌های راه کارگر، اشرف

دفعاتی، راه فدایی نام برد.

سازمان فداییان خلق اکثریت

با اتخاذ یک سیاست دوگانه، راه

قریب و ریا راه با هواداران و هم با

جمهوری اسلامی درپیش گرفت:

مقامات جمهوری اسلامی را فریب

داده و به اختیانی آنها می‌پردازد.

و نیز علیرغم اعلام اتحاد با

جمهوری اسلامی به توطئه علیه

ایدئولوژیک

نظم می‌پردازند.

سازمان از سال ۵۹ اعلام

می‌کند که رهبری امام خمینی مورد

قبول است و پیرو این باطنی اعلام

می‌باشد با سیاست با شروع جنگ با

صدور اعلامیه‌های تحت عنوان

امام می‌کند، که حاکی از آن است که

به شکلی انقلاب را قبول دارد.

حداقل به این دلیل که خود آنها

پیروزی همین انقلاب از زندان آزاد

شده بودند. ولی هنوز یکی دو ماه از

انقلاب نگذشته بود که خط خود را

تغییر دادند و در شهرهای گنبد و

کردستان مسلحانه به مقابله با

جمهوری اسلامی می‌پردازند، و خط

نمود خود در سیاست‌ها و مواضع

علنی سازمان نداشت، و همچنان

تشریه‌ای در حال تبلیغ سیاست

اتحاد با خط امام بود که در همین

توده دستگیر شدند سازمان درحالی

که از این دستگیری در تحیر بود، از

موقعیت استفاده کرده همزمان با آن

تغییر خط خود را تغییر داد و اعلام

کرد جمهوری اسلامی به

راست غلبیده و انقلاب در راه

پازگشت است.

باتوجه به تمام این زیرگال

زندها، تغییر خط،طاف، جلب

رفتن، باغی مغایخت، و چلو

است که به نظر رهبری، سازمان جز

مواردی معدود هیچگاه اشتباه نکرده

و حرکت خود را همواره یک حرکت

کاملی رو به جلو دانسته است. حال

باید دید کجایی این حرکات پرتناقض

ریشه در یکدیگر دارد؟ آیا جز این

است که با چشم بسته ناشی از

درست نقطه مقابل تحلیل‌های

سازمان که انقلاب را خاموش و

جمهوری اسلامی را در خط امریکا

می‌کرد، بود. در این حال

سازمانی که کاملاً از حرکت انحال

شده گنج و مهوت شده بود و در

حالی که حرکت موجود هیچ وجه

منطبق بر تحلیل‌های واگزاون نبود،

صرف داند گفته بیداست که این

به ناچار به دنبال حرکت انجام شده از

طرف دانشجویان مسلمان پیرو خط

سطحی بسیار قرار داشتند و

در سازمان و در بین هواداران به هیچ

وجه اهمیتی نداشت و تقریباً در

صفر داند گفته بیداست که این

افراد از لحاظ ایدئولوژی هم در

نداشتند. در فاصله سالهای ۵۵ تا

۵۸ این عده در بررسی علل شکست

سازمان در سال ۵۵، به این نتیجه

رسیدند که راه سازمان اشتباه بود

۱۵۵) ایزولا سیون،

ایزولاسیل
بام خود را ایزوسیل کنید
تجربه ۱۶ ساله شرکت

بدون کندن و نیاز به
برف رویی پرورش سرد

ایزولاسیو ۵۰-۱۰۰
سال و بروش گرم در
نوع ۸-۱۶-۱۲-۱۷
ایزولاسیو ۱۰-۱۵
سال باطمینان
تقسیم میکنند
(۱۷۸۳۰۰۰
۳۸۵۲۰۰۰
۳۸۵۵۳۳۵
ایزولاسیو
قبل از هرچه که و تم بام خود را
کنید منزل ای بارها کار خانگی
۳۴۰۰۰

ایزو لا سیو
خبر مخصوص سبک و مقوم
کندن عایق قبل جهت منا
کارخانجات و سازمانهای د
بیاتضمین
۹۲۳۱۱

ایزولا سیو
بامواد خارجی بی.ام.ا.
مقاوم سبک بدون بر
روی با تضمین کت
ایزولفت ۸۳۴۷۷۵

آسفالتکار
سریع و ارزان ۴۲۱۴۳
آ-۵۶۵۶۵

ایرولیت
عائیرین نوع عایق رضوی
از ۴۰ الی ۱۶ لایه باقصر
تلفن ۸۲۲۷۳

قبر گونی نازلترین بها با تض
۶۵۷۸۸۴
۵۵۲۱۹-آ
احداث يك طبقه رو
ساختمان ۷۶۷۱۴۶

اسفالت کاری ان
جدول و محوطه سا
عایق کاری سرد و
۶۷۷۵۰۷
۵۶۶۲۴-آ
آ : ۱۱۰۱

محوطه بام با تضمین ۹۷۵
۵۶۷۶۷-۱
امسکلت بتو
شرکت شیک بام
کادری مجرب ۵۹۴۵

شن و ماسه
خاکبرداری
واجب فشاری فوری
ارزان ۵۲۳۳۲

تیغہ - بلوک - پوکہ
آجر بتون شن وماسہ ۴۵۲
۵۶۹۲۲-آ

سریع ترین راه جهت
خرید و فروش و اجاره
۶۰۱۳ و ۲۲۲۱۱۱
۵۷۵۴۰-آ

مهر شهر
فرامرزیه

مارٹیک
- کرج -
مرکز خرید و فروش

٥٥٤٣٣-١

بسمه تعالی

آگهی استخدام خرید خدمت

شرکت جدیدالتاسیس برق منطقه‌ای باختر در حوزه عمل خود استانهای مرکزی - همدان - لرستان - از فارغ التحصیلان لیسانس و فوق لیسانس رشته‌های برق - الکترونیک - ساختمان - حقوق - مالی و اداری - مومن بانقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی ایران و عدم اشتغال در سایر سازمانهای دولتی از طریق خرید خدمت دعوت بهمکاری مینماید. داوطلبین یک برگ فتوکپی از آخرین مدرک تحصیلی و پایان نامه خدمت سربازی یا معافیت و یک قطعه عکس با ذکر شماره تلفن و آدرس منزل به نشانی تهران - کد پستی (۱۵۱۵۴) خیابان ولی عصر. جنب سینما آفریقا ساختمان ساکتاپ - طبقه هشتم - اطاق شماره ۶ ارسال دارند

شرکت برق منطقه‌ای باختر

آگهی نوبت اول

شهرداری تهران در نظر دارد ۴۰۰۰ رول لوله نواری ۱۰ اینچ ۲۰ متری با کولپنکهای مربوطه و ۲۰۰۰ رول لوله نواری ۱۰ اینچ ۲۰ متری با کولپنکهای مربوط مارک گلدن مدال ژاپن را از طریق خرید خارجی جهت سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی تامین نماید. لذا بدینوسیله از دفاتر نمایندگی کمپانیهای خارجی که در این زمینه فعالیت دارند دعوت مینماید پیشنهادات لازم را بصورت پروفرما بنام شهرداری تهران با ذکر مشخصات کامل و نحوه بسته بندی و اعلام قیمت فوب و سی انداف تهران تا پایان وقت اداری روز دوشنبه ۶۵/۶/۳۱ بدفتر تدارکات واقع در خیابان بهشت ساختمان مرکزی شهرداری طبقه چهارم تسلیم نمایند. بدیهی است به پیشنهادات واصله پس از انقضای مهلت مقرر ترتیب اثر داده نخواهد شد. ضمناً شهرداری تهران در رد یک یا کلیه پیشنهادات رسیده مختار است.

م الف ۱۶۷۴۸

شهرداری تهران

آگهی مناقصه

براساس مجوز شماره ۵۳/۱۷۰۳۷/۱ - ۶۵/۳/۱۸ استنادی با شهرداری اردبیل در نظر دارد پروژه اجرای جدولبندی خیابان بهشت فاطمه را طبق فهرست بهای سال ۶۲ راه و باند فرودگاه به شرکتهای واجد شرایط با مشخصات زیر واگذار نماید.

۱- مبلغ پیمان ۱۳۰۰۰۰۰۰ سیزده میلیون ریال

۲- مدت پیمان ۶ ماه

۳- محل اجرای شهرستان اردبیل

پیشنهاد دهندگان باید مشخصات پروژه را قبلاً از دایره شهرسازی دریافت و ۵٪ مبلغ پیمان را بصورت ضمانتنامه یا بصورت نقد بحساب شماره ۱۷۵۰ شهرداری واریز و ضمیمه پیشنهاد خود نمایند و پیشنهادات خود را در دو پاکت مجزا که پاکت «الف» حاوی مشخصات و مدارک و پاکت «ب» حاوی قیمت پیشنهادی را تا ساعت ۱۲ مورخه ۶۵/۶/۲۰ تسلیم دبیرخانه شهرداری نمایند. در ضمن هزینه آگهی به عهده برنده مناقصه بوده و شهرداری در قبول و یا رد کلیه پیشنهادات مختار میباشد.

استحمامی: شهردار اردبیل

بسمه تعالی

آگهی مزایده شماره ۶۵/۰۹

کارخانه ریسندگی و بافندگی بافناز اصفهان در نظر دارد ضایعات خود را از قبیل:

الف - سرخ - سرچله - نخ ۲/۱ شیفون (زیرجایی) درجه یک و درجه دو - بنه نخودی - بوبین مقوائی - تسمه چرمی ضایعاتی - بشکه فلزی

ب- مقداری پارچه تکه پاره کیلویی - بوبلین - ترویرا گلدار و ساده ۹۰۰۰ فاستونی ۱۴۰

ج- لوله آهنی مستعمل - سیب مقفولی - وسایل دوك فلزی ضایعات ریسندگی - آهن آلات قراضه دم قیچی - قطعات بیم آهن بطور مختلف از طریق مزایده بفروش برساند.

۱- شرکتهای تحت پوشش سازمان صنایع ملی در اولویت خواهند بود.

۲- شرکت کنندگان می توانند از تاریخ ۶/۱۵ لغایت ۶۵/۶/۲۰ بکارخانه مراجعه و پس از بازدید تقاضاهای خود را همراه با فیش بانکی به مبلغ ۲۰۰۰۰۰۰ ریال به حساب جاری شماره ۱۷۵۸ بانک ملی شعبه بهار جریب اصفهان واریز نموده و تا تاریخ ۶۵/۶/۲۰ بدفتر کارخانه تحویل نمایند.

۳- تقاضاهای رسیده در ساعت ۹ صبح روز ۶۵/۶/۲۵ قرائت خواهد شد.

۴- به کلیه پیشنهاد های فاقد سبده ترتیب اثر داده نخواهد شد.

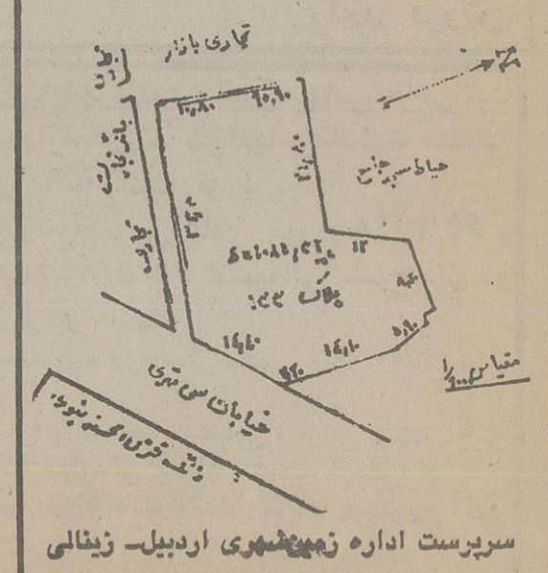
۵- کلیه هزینه مزایده بعد از برنگذاری مزایده خواهد بود.

۶- شرکت در رد یا قبول کلیه پیشنهادات مجاز است.

۷- در برگ پیشنهاد اشاره به شماره مزایده ضروری است.

مدیر عامل منتخب دولت حمید بنکدار هاشمی

بإطلاع ملك و با مالکین پلاک ۱۲۳ واقع در بخش یک اردبیل میسراند که چون اداره زمین شهری اردبیل مرصد نمک ملک مزبور را برابر گروکی ترسیم میباید بنابراین بین اداره مراجعه و سند را امضاء و گرنه ایمن اداره زمیندگی امضاء خواهد نمود .

سرپرست اداره زمین شهری اردبیل - زینالی

«بسمه تعالی»

اطلاعیه وزارت فرهنگ و آموزش عالی درباره توزیع کارنامه و فرم انتخاب رشته های تحصیلی داوطلبان رشته های فنی و مهندسی، پزشکی و مدیریت خدمات بهداشتی بورسیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، دانشگاه علوم و صنایع دفاعی، دانشکده نفت و بورسیه های پزشکی، حقوق و الهیات و معارف اسلامی ارتش جمهوری اسلامی ایران در سال تحصیلی ۶۶-۱۳۶۵

بدینوسیله باطلاع کلیه داوطلبانیکه فهرست اسامی آنان در سری اول، دوم و یا سوم رشته های فنی و مهندسی، پزشکی و مدیریت خدمات بهداشتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، دانشگاه علوم و صنایع دفاعی، دانشکده نفت و بورسیه های پزشکی، حقوق و الهیات و معارف اسلامی ارتش جمهوری اسلامی ایران بمنظور شرکت در مصاحبه یا مصاحبه و معاینه رشته های مذکور قبلاً اعلام گردیده می رساند که:

الف- کارنامه و فرم انتخاب رشته های تحصیلی آنان (کارنامه و فرم انتخاب رشته افراد مذکور اعم از اینکه در مصاحبه یا مصاحبه و معاینه شرکت کرده یا نکرده باشند) منحصراً از ساعت ۷ تا ساعت ۱۹ روز سه شنبه مورخ ۶۵/۶/۱۸ در محل های تعیین شده بشرح ذیل توزیع می گردد.

۱- کارنامه و فرم انتخاب رشته تحصیلی داوطلبان بورسیه فنی و مهندسی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، رشته های تحصیلی دانشگاه علوم و صنایع دفاعی و دانشکده نفت منحصراً در دانشگاه تهران واقع در تهران - خیابان انقلاب.

۲- کارنامه و فرم انتخاب رشته تحصیلی داوطلبان بورسیه های پزشکی و مدیریت خدمات بهداشتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، بورسیه های پزشکی، حقوق و الهیات و معارف اسلامی ارتش جمهوری اسلامی ایران در دانشگاه صنعتی امیرکبیر واقع در تهران - خیابان حافظ.

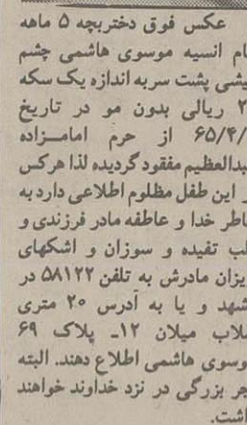
داوطلبان رشته های فوق الذکر بایستی با در دست داشتن شناسنامه عکسدار و یا هرونوع کارت شناسائی عکسدار معتبر و اصل رسید مبلغ ۵۰۰ ریال (فرم مخصوص) مهرور به مهر بانک صادرات جهت دریافت کارنامه و فرم انتخاب رشته های تحصیلی به حوزه های مندرج در فوق مراجعه نمایند.

تذکر مهم: پدر، مادر، خواهر، برادر و همسر داوطلب می توانند در تاریخ تعیین شده فوق با مراجعه به حوزه ذیربط و با ارائه شناسنامه خود و داوطلب کارنامه و فرم انتخاب رشته و ی را تحویل گرفته و پس از تکمیل فرم انتخاب رشته در همان محل و تاریخهای مقرر عودت دهند. بدیهی است که فرم انتخاب رشته تکمیل شده پس از تحویل غیر قابل تغییر می باشد و داوطلب حق هیچگونه اعتراضی نخواهد داشت.

ب- فهرست اسامی پذیرفته شدگان مصاحبه یا مصاحبه و معاینه بورسیه فنی و مهندسی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، رشته های تحصیلی دانشگاه علوم و صنایع دفاعی و دانشگاه نفت در حوزه توزیع کارنامه و فرم انتخاب رشته (دانشگاه تهران) و فهرست اسامی پذیرفته مصاحبه یا مصاحبه و معاینه بورسیه های پزشکی و مدیریت خدمات بهداشتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و بورسیه های پزشکی، حقوق و الهیات و معارف اسلامی ارتش جمهوری اسلامی ایران در حوزه توزیع کارنامه و فرم انتخاب رشته (دانشگاه صنعتی امیرکبیر) جهت اطلاع ایندسته از داوطلبان در تابلوی اعلانات نصب گردیده که منحصراً داوطلبانیکه فهرست اسامی آنان جزو پذیرفته شدگان مصاحبه یا مصاحبه و معاینه درج گردیده اولا مجاز به انتخاب کدرشته مربوط می باشند و علاوه بر آن بایستی کدرشته یا رشته های مربوطه را قبل از اولویت هفتم انتخاب نمایند در غیر اینصورت اولویت هفتم آنان حذف می گردد.

د- کلیه داوطلبان فوق الذکر لازم است تا توجه به ضوابط نسبت به تکمیل فرم انتخاب رشته اقدام و فرم انتخاب رشته تکمیل شده خود را حداکثر تا ساعت ۱۹ روز پنج شنبه ۶۵/۶/۲۰ به باجه مربوط در حوزه توزیع کارنامه تحویل دهند. بدیهی است پس از ساعت و تاریخ مذکور فرم انتخاب رشته تکمیل شده بهیچ عنوان از داوطلبان تحویل گرفته نخواهد شد.

م الف ۱۷۴۸۹

عکس فوق دختر به ۵ ماهه بنام انسیه موسوی هاشمی چشم میشت سربه انداز به یک سکه ۲۰ ریالی بدون مو در تاریخ ۶۵/۴/۲ از حرم امامزاده عبدالعظیم مفقود گردیده لذا مقرر است از این طفل معلوم اطلاعاتی در بده خاطر خدا و عاطفه مادر فرزندی و قلب تقدیه و سوزان و اشکهای ریزان مادرش به تلقین ۵۸۱۲۲ در مشهد و یا به آدرس ۲۰ متری طلاب میلان ۱۲ پلاک ۶۹ موسوی هاشمی اطلاع دهند. البته اجر بزرگی در نزد خداوند خواهد داشت.

«آگهی مناقصه»

دانشگاه شهید بهشتی در نظر دارد تبدیل سوخت گازوئیل به مازوت دیگهای بخار بیمارستان امام حسین (ع) را به مناقصه گذارد، شرکتهای ذیصلاح می بایست ظرف مدت یک هفته پس از رویت آخرین آگهی جهت دریافت مشخصات و شرایط مناقصه به دفتر فنی دانشگاه شهید بهشتی واقع در آوین مراجعه نمایند.

روابط عمومی دانشگاه شهید بهشتی

بسمه تعالی

آگهی تجدید مناقصه دعوت از پیمانکاران حمل

شرکت سهامی قند و شکر کشور در نظر دارد حمل حدود ۹۴۰۰۰ تن قند و شکر تولیدی کارخانجات را بدارات قند و شکر و سایر کارخانجات در نقاط مختلف کشور را از طریق مناقصه واگذار نماید.

لذا از کلیه داوطلبان شرکتهای حمل و نقل مجاز که تمایل بهمکاری دارند دعوت میشود ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ انتشار آگهی جهت دریافت برگ شرایط و نمونه قرارداد و اطلاع از مقاصد حمل بداره دبیرخانه شرکت سهامی قند و شکر کشور و بنشانی میدان ۱۵ خرداد خیابان داور و بروی درب شرقی وزارت داد گستری و یا بدارات کل قند و شکر استانهای مربوطه مراجعه و پیشنهادات خود را حداکثر تا آخر وقت اداری روز ۶۵/۶/۲۵ تحویل و رسید دریافت دارند.

بدیهی است پیشنهادات مشروط و مبهم و به پیشنهاد آتی که بعد از موعد مقرر رسد ترتیب اثر داده نخواهد شد و شرکت و ادارات کل قند و شکر در رد و یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.

پیشنهادات رسیده در روز ۶۵/۶/۲۶ راس ساعت ۱۰ صبح در حضور اعضاء کمیسیون معاملات شرکت مفتوح و شرکت کلیه پیشنهاد دهندگان در جلسه آزاد است.

شرکت سهامی قند و شکر کشور

م الف ۱۷۱۷۰

عکسهای بالا احمد ابراهیمی و احمد چراغی ۱۴ ساله از تاریخ ۲۵/۱۰/۶۵ منزل خود خارج و تاکنون مراجعه نکرده اند کسانیکه از نامبردگان اطلاعیه دارند لطفا با تلفن های ۸۸۴۷۸ - ۸۵۴۱۰ - ۷۸۸۰۳۲ تماس و خانواده هایشان را خوشحال سازند .

آگهی مناقصه

شهرداری اردبیل در نظر دارد پروژه جدولبندی خیابان متصل به رودخانه باقلو در جاده تبریز را طبق فهرست بهای سال ۶۲ راه و باند فرودگاه به شرکتهای واجد شرایط با مشخصات زیر واگذار نماید.

۱- مبلغ پیمان ۱۰۰۰۰۰۰۰ ده میلیون ریال

۲- مدت پیمان ۶ ماه

۳- محل اجرای شهرستان اردبیل

پیشنهاد دهندگان باید مشخصات پروژه را قبلاً از دایره شهرسازی دریافت و ۵٪ مبلغ پیمان را بصورت ضمانتنامه یا بصورت نقد بحساب شماره ۱۷۵۰ شهرداری واریز و ضمیمه پیشنهاد خود نمایند و پیشنهادات خود را در دو پاکت مجزا که پاکت «الف» حاوی مشخصات و مدارک و پاکت ب حاوی قیمت پیشنهادی را تا ساعت ۱۲ مورخه ۶۵/۶/۲۰ تسلیم دبیرخانه شهرداری نمایند. در ضمن هزینه آگهی به عهده برنده مناقصه بوده و شهرداری در رد یا قبول کلیه پیشنهادات مختار میباشد.

استحمامی: شهردار اردبیل

«بسمه تعالی»

آگهی مزایده شماره ۹-۶۶۳

شرکت ملی نفت ایران تعداد ۱۳ دستگاه خودروهای مستعمل و خارج از رده خوة شامل: جیب آهو، وانت سیمرغ، آزیا و شاهین موجود در انبار خطوط لوله شهرستان شاهرود را از طریق مزایده عمومی بفروش میرساند.

علاقندگان میتوانند جهت دریافت برگ مشخصات و شرایط شرکت در مزایده از تاریخ نشر این آگهی لغایت روز سه شنبه مورخ ۶۵/۶/۲۵ در تهران به امور کالای مازاد واقع در خیابان سپهبد قری، پلاک ۱۹۲، مرکزی دوم شرکت ملی نفت ایران، طبقه اول، اطاق ۱۱۵ در شاهرود به امور مالی خطوط لوله شاهرود مراجعه و در همان تاریخها از اقلام مورد مزایده بازدید نمایند.

بسمه تعالی

آگهی مناقصه

شرکت سهامی قند و شکر کشور در نظر دارد ساخت چهار هزار دستگاه پالت فلزی از نوع ورق گالوانیزه ۱۰۰۰ میلیمتری بابعاد ۱۲۰۰x۱۰۰ سانتیمتر و ارتفاز ۹۰ سانتیمتر را با کلیه مصالح مورد نیاز جهت انبارهای واحدهای تابعه خود برابر نمونه موجود از طریق مناقصه تهیه نماید. لذا داوطلبین میتوانند برای دریافت برگ شرایط و نمونه قرارداد و ریت پالت فوق به اداره دبیرخانه شرکت سهامی قند و شکر به نشانی میدان ۱۵ خرداد خیابان داور و بروی درب شرقی وزارت داد گستری مراجعه و پیشنهادات خود را در دو پاکت لاگ و مهر شده (الف و ب) حداکثر تا آخر وقت اداری روز ۶۵/۶/۲۵ در مقابل اخذ رسید دبیرخانه شرکت تسلیم نمایند.

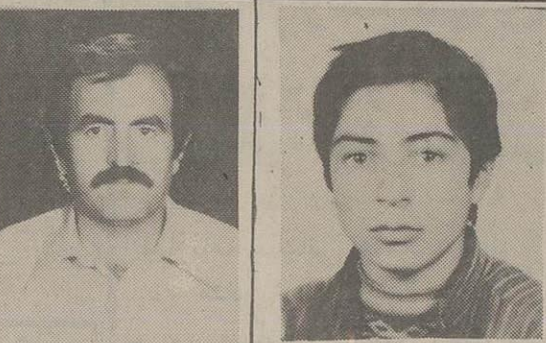
م الف ۱۷۱۶۹

شرکت سهامی قند و شکر

آگهی

در تاریخ ۶۵/۳/۱۷ آقای بهمن و خانم هلن شهرت هردو وثوقی باوکالت آقایان جهانشاه مدیری و حسین ملاحسینی دادخواستی بخواسته خلع ید بفرطی آقای محمدعلی فخری فیجانی تقدیم دادگاه نموده که بکلاسه ۶۵/۲۸۸ حقوقی ۲ تنکابن ثبت و بروز ۶۵/۶/۱۵ ساعت ۹٪ صبح تعیین وقت گردیده لیکن در جریان ابلاغ دادخواست و وقت رسیدگی به خواننده حسب گزارش مأمور ابلاغ آقای خواننده در آدرس تهران - خیابان سیلان - خیابان دیلمی کوچه شهید علی لطیف پلاک ۷ حضور نداشته و هیچیک از بستگانش در محل نبودند و ابلاغ براساس ماده ۹۴ قانون آئین دادرسی مدنی بعمل آمده و اعلامیه تنظیمی بدرج محل سکونت خواننده الصاق گردیده لذا براساس ماده فوق مراتب بدینوسیله آگهی میشود تا آقای خواننده طرف بگماه از تاریخ انتشار آگهی جهت رویت دادخواست بدفتر دادگاه حقوقی ۲ تنکابن مراجعه نماید.

رئیس دادگاه حقوقی ۲ تنکابن - عباسیان

شکراله نارعلی فرزند حسن از روز صبح شنبه ۱۹ تیرماه ۶۵ تاکنون به خانه مراجعه ننموده از کسانی که از او اطلاع دارند خواهشمند است به آدرس ابراهیم آباد میامی (شاهرود) منزل حسن نادعلی و یا نجیب اله نادعلی اطلاع دهند.

آ - ۷۷۲۲

پنج شنبه سیزدهم شهریورماه ۱۳۶۵
۱۷۹۷۳ ه. ماه

بسمه تعالی

«آگهی مزایده فروش مقوای آواریه شماره ۶۵/۷۱»

شرکت بین المللی محصولات پارس تحت پوشش سازمان صنایع ملی ایران در نظر دارد حدود ۳۰ تن مقوای آواریه ۳۲۰ و ۲۸۰ گرمی خود را از طریق مزایده کتبی بفروش برساند.

علاقندگان میتوانند ضمن بازدید و پرداخت ودیعه در محل کارخانه واقع در کیلومتر ۸ جاده مخصوص کرج صبحها از ساعت ۸ الی ۱۰ پیشنهادات خود را حداکثر تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه ۶۵/۶/۱۹ همراه با مبلغ ۵ میلیون ریال سبده در مقابل اخذ رسید به صندوق شرکت تسلیم فرمایند کلیه پیشنهادات واصله راس ساعت ۲ بعدازظهر روز شنبه ۶۵/۶/۲۹ مفتوح و قرائت خواهد شد لازم به یادآوری است که شرکت در رد یا قبول پیشنهادات مختار میباشد.

آگهی مناقصه

شهرداری اردبیل در نظر دارد پروژه زیرسازی و جدولبندی میدان دوم جاده تبریز را طبق فهرست بهای سال ۶۲ راه و باند فرودگاه به شرکتهای واجد شرایط با مشخصات زیر واگذار نماید.

۱- مبلغ پیمانی ۲۰۰۰۰۰۰۰ بیست میلیون ریال

۲- مدت پیمان ۶ ماه

۳- محل اجرای شهرستان اردبیل

پیشنهاد دهندگان باید مشخصات پروژه را قبلاً از دایره شهرسازی دریافت و ۵٪ مبلغ پیمان را بصورت ضمانتنامه یا بصورت نقد بحساب شماره ۱۷۵۰ شهرداری واریز و ضمیمه پیشنهاد خود نمایند و پیشنهادات خود را در دو پاکت مجزا که پاکت «الف» حاوی مشخصات و مدارک و پاکت «ب» حاوی قیمت پیشنهادی را تا ساعت ۱۲ مورخه ۶۵/۶/۲۰ تسلیم دبیرخانه شهرداری نمایند. در ضمن هزینه آگهی به عهده برنده مناقصه بوده و شهرداری در قبول یا رد کلیه پیشنهادات مختار میباشد.

استحمامی: شهردار اردبیل

بسمه تعالی

آگهی مناقصه شماره ۶۵/۱۶

شرکت شرکت مخابرات ایران در نظر دارد دکل های میکروویو منصوبه در نقاط مختلف کشور را براساس شرایط مناقصه و طرح قرارداد و مشخصات پیوست آن رنگ آمیزی نماید داوطلبان شرکت در مناقصه میتوانند از تاریخ انتشار این آگهی در ساعت اداری به دبیرخانه اداره کل خرید و قراردادها به نشانی خیابان دکتر شریعتی بالاتر از چهارراه شهید قدوسی ساختمان شماره ۵ طبقه سوم اتاق ۳۰۶ مراجعه و پس از دریافت معرفی نامه بهاء استاد را مبلغ پنجهزار ریال به حساب ۹۰۰۱۸ شرکت مخابرات ایران نزد بانک ملی ایران شعبه شریعتی واریز و با ارائه فیش مربوطه اسناد مناقصه را دریافت و با توجه کامل به مدارجات آنها اسناد مذکور را مهر و امضاء نموده و به ضمیمه پیشنهاد خود تا ساعت ۱۴ روز سه شنبه ۶۵/۷/۱۵ به نشانی فوق الذکر تسلیم نمایند.

جزئیات مربوط به میزان سبده و محل افتتاح پاکات و سایر موارد در اسناد مناقصه درج شده است ضمناً شرکت مخابرات ایران در رد یک یا کلیه پیشنهادها مختار است.

اداره کل خرید و قراردادها شرکت مخابرات ایران

«بسمه تعالی»

شماره تلفنهای واحد رسیدگی به شکایات گاز مایع

۸۱۳۴۰۰۰
۸۱۳۴۰۰۱
۸۱۳۴۰۰۲

از ساعت ۷ صبح الی ۷ بعدازظهر روزهای اداری

مصرف کننده محترم گاز مایع

جهت سفارش و دریافت گاز مایع سیلندری ابتدا با شرکت توزیع کننده خود تماس حاصل فرمائید و چنانچه بعد از گذشت یک هفته گاز مایع شما تامین نگردد با واحد رسیدگی به شکایات گاز مایع مستقر در شرکت ملی گاز ایران تماس گرفته تا در اسرع وقت به شکایت شما رسیدگی و نسبت به تامین گاز مایع شما اقدام گردد.

روابط عمومی شرکت ملی گاز ایران

فرماندهی لجستیک نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران درجه دار استخدام مینماید

دفعه آماده بخدمت بدون مهر غیبت که تاریخ اعزام آن بعد از تاریخ ثبت نام باشد ارائه دهند.

۷- اعزاز قبولی در آزمایشات و مصاحبه حضوری.

۸- چون تعداد کمی با مدرک تحصیلی کمتر از سوم راهنمایی پذیرفته میشوند تقدم با کسانی خواهد بود که زودتر ثبت نام نمایند.

ب - امتیازات:

۱- داوطلبان در مدت آموزش شایان روزی بوده و هزینه تحصیلی و خوراک و پوشاک - زیست و درمان آنان بعد از ارتش بوده و به داوطلبین در طول دوره کمک هزینه تحصیلی مناسب پرداخت خواهد شد.

۲- داوطلبان دیلم پس از پایان دوره آموزشی و موفقیت در آزمایشات مربوطه به درجه گروهانیکه و دارندگان سوم راهنمایی به درجه گروهانودومی و دارندگان پایان تحصیلات ابتدائی به درجه گروهانوسومی مفتخر و از حقوق و مزایای درجه مربوطه استفاده نموده و ترفیعات بعدی آنان برابر قانون استخدام نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

۳- فارغ التحصیلان علاوه بر حقوق و مزایای مستعمر از مزایای بیمه و خدمات درمانی عائله تحت تکفل حساب پس انداز ویژه و دفعه خوار و بار استفاده خواهند نمود.

۴- درجه دارانیکه در مشاغل صفی و دفاتنی خدمت نمایند مبلغی را نیز بعنوان حق صف باحق فنی دریافت و چنانچه در خارج از مرکز خدمت نمایند از مزایای خارج از مرکز استفاده خواهند نمود و در صورت داشتن شرایط لازم در بعضی از شهرستانها با نان خانه سازانی واگذار خواهد شد.

فرماندهی لجستیک نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران

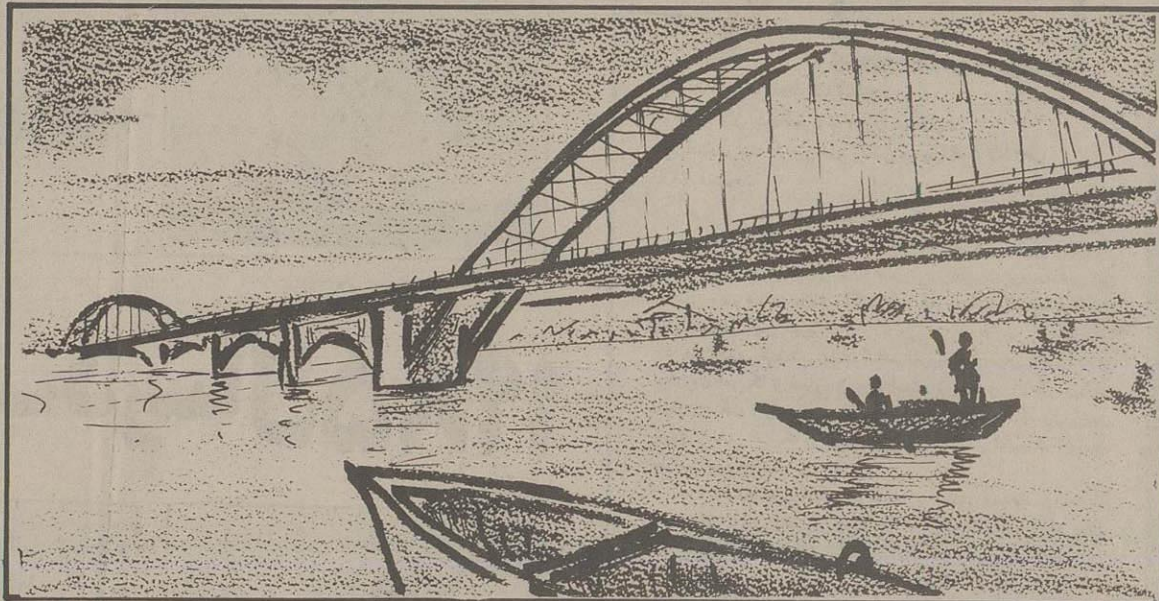
بنام خدا

«ملاّه حمدان» ۱۳ ساله از اهواز.

شهر من «اهواز»

(۵)

جایزه بزرگ برای بچه‌های نویسنده

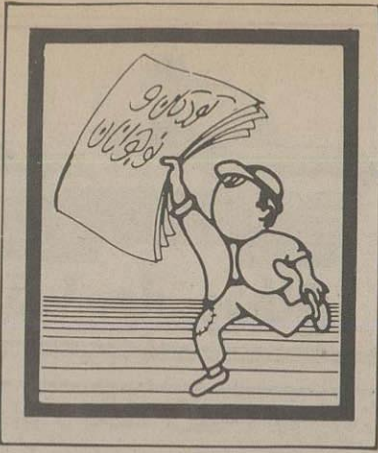
دلیل ارتباط آن با خلیج فارس، دارای ماهی‌های فراوان می‌باشد و صیادان با صید آنها مقداری از غذای مردم شهر را تأمین می‌کنند.

اعتدال و خوش آب و هوایی شهر ما در زمستان به قسمی است که اکثر درختان در زمستان هم برگهای خود را از دست نمی‌دهند و با یک دید مختصر به طبیعت این شهر می‌بینیم که درختان در زمستان هم سبز و خرم اند. گویی آنقدر شادند که فراموش کرده‌اند باید به خواب زمستانی فرو روند.

و البته با این حال از تابستان و گرمای طاقت فرسای آن هم بی‌نصیب نیستیم ولی خوشبختانه طاقت و توانی پیدا کرده‌ایم که این گرمای زیاد را نیز به نیکی و خوبی سه فصل دیگرش تحمل کنیم.

اهواز، شهری که من در آن زندگی می‌کنم به مناسبت اینکه در جنوب غربی کشورمان قرار گرفته است، از نظر آب و هوا دارای مشخصات ویژه‌ای است. عبور رودخانه کارون از میان آن و قرار گرفتن رودخانه‌های دیگری مانند کرخه و جراحی که در اطراف آن جاری هستند، باعث بالا رفتن درجه رطوبت هوای این شهر می‌شود. اهواز در سه فصل از سال یعنی: «پاییز و زمستان و بهار» دارای آب و هوای معتدل و نسبتاً خوب می‌باشد و به همین جهت کشاورزان این منطقه در سال، چندین مرتبه سبزیجات و محصولات خود را در مزارع می‌کارند.

به علت گرمای تابستان، درخت خرما که از گیاهان مناطق گرمسیری است، در اینجا به راحتی رویش می‌کند. و باز هم وجود پر نعمت رودخانه کارون را در وسط این شهر زیبا می‌بینیم که به

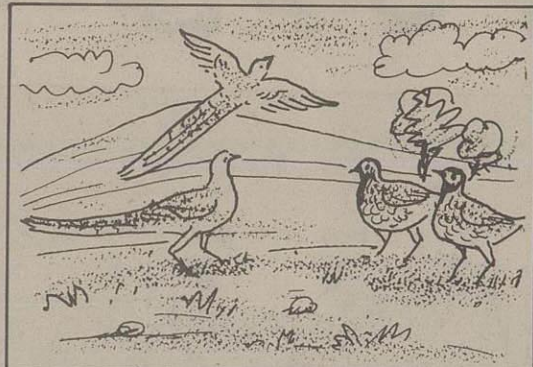
قرقاول و کبک

آیا می‌دانی که قرقاول و کبک چه جور حیواناتی هستند؟ قرقاول و کبک مانند مرغ خانگی، دارای پاهای قوی هستند که برای یافتن مورچه، سوسک، پیاز گیاهان و دانه‌ها، زمین را می‌کنند. آنها چون دارای بالهای گرد و کوتاه هستند، می‌توانند سرعت به طرف هوا بلند شوند. پروازشان پرسر و صداست، اما نمی‌توانند مسافت زیادی پرواز کنند. معمولاً هنگام خطر فرار می‌کنند.

قرقاول و کبک بر روی زمین و میان بوته‌ها، سوراخهایی ایجاد می‌کنند و در آنها تخم می‌گذارند و روی آنها را با کمی برگ خشک می‌پوشانند. و تازمانی که تعداد تخمها به ۱۲ عدد نرسیده باشد، روی آنها را با علف و برگ می‌پوشانند.

جوجه این پرندگان، بدنشان از کرک پوشیده شده است و وقتی از تخم بیرون می‌آیند، قادر به حرکت هستند.

پرندۀ مادر وقتی که دشمن به آشیانه‌اش نزدیک می‌شود،

بالهایش را شکسته نشان می‌دهد تا توجه دشمن را از جوجه‌هایش دور نگاه دارد.

قرقاول و کبک متغرایهای کوتاهی دارند.

نوشته بالا از کتاب «پرندگان» از سری کتابهای شکوفه و ایستۀ به انتشارات امیرکبیر است. قیمت این کتاب ۱۸۰ ریال است.

روزی بود و روزگاری بود. شغالی بود که در صحرایی نزدیک دمی زندگی می‌کرد و در میان حیوانات آنجا این طور معروف بود که این شغال خیلی با تجربه و چیره‌پوش است. اگرچه شغال دشمن باغهای انگور و مرغ و خروشهای خانگی است اما حیوانات وحشی صحرای از شغال نمی‌ترسیدند و هر وقت کار مهمی پیش می‌آمد یا او مشورت می‌کردند.

یکی از حیواناتی که با شغال آشنا بود، زاغی بود که در کوه زندگی می‌کرد و در شکاف سنگی آشیانه‌ای برای خود ساخته بود. این زاغ با شغال میانه‌شان گرم بود و هر وقت شغال به آنجا می‌رسید قدری می‌نشست و با یکدیگر از همه چیز و همه چای صحبت می‌کردند.

یک روز که شغال در کوه گردش می‌کرد به خانه زاغ رسید و دید زاغ دم در لانه‌اش نشسته و خیلی غمگین است و حوصله حرف زدن هم ندارد. بعد از سلام و علیک، شغال پرسید: «چه طوری؟ می‌بینم اوقات تلخ است. مگر اتفاق تازه‌ای افتاده که ماتم گرفته‌ای؟»

زاغ جواب داد: «ای رفیق مهربان، چه گویم که دلم خون است. مدتی است به یک بلایی گرفتار شده‌ام که دارم از زندگی سیر می‌شوم. یک حیوان بدجنس و بی‌انصافی در این کوه پیدا شده که روزگار مرا سیاه کرده است.»

شغال پرسید: «کدام حیوان؟ چه کارت کرده؟ اگر می‌دانی که زور من می‌رسد، بگو تا پوست از تنش بکنم.»

زاغ گفت: «نه زور تو به او نمی‌رسد، دشمن من یک مار خطرناک است که تازه‌یها در تپه پشت آن باغ خسته کرده و هر چند وقت یک بار می‌آید و یکی از بچه‌های مرا می‌خورد. زور تو هم به او نمی‌رسد برای اینکه اگر بخوای با او دعوا کنی ممکن است ترا نیش بزند و هلاک کند چونکه تو فقط با دندانهایت می‌توانی جنگ کنی و مار ممکن است لب ترا نیش بزند.»

شغال پرسید: «خوب، زور خودت هم که به مار نمی‌رسد پس می‌خواهی چه کار کنی؟»

زاغ گفت: «من تصمیم دارم انتقام خودم را از مار بگیرم و اگر موفق شدم بعدش خیالم راحت باشد. بالاخره به قول معروف، مرگ یک بار و شیون هم یک بار، و اگر من همیشه از ترس جان ساکت بنشینم، هیچ وقت از شر آزار و اذیت مار درامان نخواهم بود.»

شغال گفت: آخر تو نمی‌توانی با مار جنگ کنی و اگر مار دور گردنت پیچید ترا خفه خواهد کرد.»

زاغ گفت: «حرف شما درست است، ولی من هم این قدر ساده و هالو نیستم که بروم و به مار بگویم: «ای مار صبر کن و تکان نخور من می‌خواهم ترا بکشم.» بلکه فکر کرده‌ام یک روز که مار خوابیده است ناگهان بر سر او حمله کنم و با نوک خود دیده‌اش را درآرم و چشمش را کور کنم و پرواز کنم تا دیگر نتواند خانه مرا پیدا کند و فرزندان و نور چشمان مرا آزار برساند. به عقیده تو این فکر فکر خوبی نیست؟»

شغال گفت: «نه، در این کار احتمال موفقیت کم است. اگر مار پیدار شود و تو را ببیند بر فرض که نتواند تو را هلاک کند، بعد از آن بیشتر با تو دشمن خواهد شد و اگر حالا به طمع خوراک، به خانه‌ات دستبرد می‌زند، آن وقت با فکر انتقامجویی بیشتر تو را اذیت خواهد کرد.

زاغ پرسید: «خوب، پس را چاره‌اش چیست؟»

شغال گفت: «راش این است که کسی را به جنگ مار نفرستیم که زورش به مار برسد. همان طور که آدمها برای مبارزه با گرگ، سگ را همراه گله می‌فرستند.»

زاغ گفت: «از حیوانات چه کسی زورش به مار می‌رسد؟ فقط گر به است که چون پنجه‌های تیز دارد، می‌تواند یک دستش را روی بینی بی‌خود می‌گذارد و با دست دیگری مار را بکشد. اما حالا که هیچ گر به‌ای با ما رفیق نیست تا از او این خواهش را بکنیم.»

«بسیار خوب، گر به نباشد، شاید کسی دیگر باشد. تازه گر به هم که بود نمی‌شد با خواهش و تمنا او را به جنگ فرستاد، این کار با خواهش و تمنا درست نمی‌شود، باید فکر اساسی کرد.»

«خوب! پس به عقیده تو کدامیک از حیوانات را باید به جنگ مار فرستاد؟»

زهرافروغ برانک

پشه‌های مزاحم از سر زهرافروغ دست نمی‌کشند. زهرافروغ به آسمان نگاه می‌کند و از نیز سعی دارد ستاره‌های پر نور را بشمارد. اما مانند همیشه ستاره‌ها را گم می‌کند. باد گرمی، بوی زبانه‌های اطراف خانه زهرافروغ را به آسمان می‌آورد. بوی زبانه آنقدر ناراحت کننده است که زهرافروغ می‌کند با دست دماغش را بگیرد، تا بتواند بخوابد. اما صدای وز، وز پشه‌های مزاحم و سروصدای بچه‌های کوچکی که تا این وقت شب در کوچه بازی می‌کنند، صدای مادرانی که فریاد می‌کنند و بچه‌ها را صدا می‌کنند، صدای گریه‌ها و شیونهای ۲

برادر کوچک زهرافروغ، همه و همه نمی‌گذارند که او بخوابد. اما زهرافروغ دستان دیگری ندارد که در گوشش فرو کند تا بتواند بدون سر و صدا بخوابد. بهر صورتی که بود، زهرافروغ می‌رود. آسمان را خواب می‌بیند. او خواب می‌بیند که در کنار ماه پر نور نشسته و مرتب می‌خندد. در آسمان نه از پشه‌های مزاحم خبری است و نه از سروصدای بچه‌های محل و مادرانشان و نه از بوی زبانه، زهرافروغ

می‌کند اگر او در چنین جایی زندگی می‌کرد، چقدر راحت می‌توانست بخوابد. اما پشه بزرگی زهرافروغ را از خواب شیرینش بیدار می‌کند و زهرافروغ با افسوس از اینکه از خواب بیدار شده سعی می‌کند به هیچ صدایی گوش ندهد تا شاید دوباره به خواب رود.

مادر همه چاره روشن کرده است. فرانک در تخت آبی‌لویی رنگی کتاره پنجره توری‌دار اتاق خوابش دراز کشیده و به آسمان نگاه می‌کند. امشب یک شب مهتابی است. و ستارگان پر نورتر از همیشه به فرانک چشمک می‌زنند. فرانک سعی می‌کند آنها را بشمارد. ولی هیچوقت موفق نمی‌شود. چون همیشه ستاره‌هایی را که شمرده گم می‌کند. نسیمی خنک که بوی معطر گل‌های باغ خانه فرانک را به همراه دارد، بدون اطاق می‌وزد و صورت فرانک را نوازش می‌کند. فرانک با اهنگ دلپذیر تیک تیک ساعت بسیار قشنگی که در کنار تختش بر روی میز می‌چشم می‌خورد، آرام آرام در خواب فرو می‌رود. فرانک خواب آسمان را می‌بیند، او احساس می‌کند، در کنار ماه نشسته و ستاره‌ها را که به جواهرات مادرش شباهت دارند، می‌شمارد. او آنقدر به ستاره‌ها نزدیک است که دیگر نمی‌تواند، آنها را گم کند. فرانک در آسمان احساس خاصی ندارد، چون خانه و محله او نیز مانند آسمان تمیز و پر نور و قشنگ است.

***

زهرافروغ نیز در پشت بام آجری خانه‌اشان بر روی زمین دراز کشیده است. از دست پشه‌های مزاحم چند بار با لحاف وصله‌داری که بر روی او و خواهر و برادرش کشیده شده، صورتش را می‌پوشاند، اما

شغال دانا

و علاج دردهایمان را پیدا کنیم.»

زاغ: «خوب.»

شغال: «به عقیده من بهتر از همه کارها این است که خودت پرواز کنی و بروی توی آبادی و هر جا که چیز سبک وزن، گران قیمتی از مال آدمها دیدی، آن را به نیش بگیر و طوری پرواز کنی که آن را ببینند. آن وقت آنها دنبال تو راه می‌افتند که مالشان را پس بگیرند و تو باید آن چیز را که بلند کرده‌ای بیاوری، روی تپه و هر جا که مار را دیدی بپندازی روی مار، بقیه کارها خودش درست می‌شود.»

زاغ خوشحال شد و گفت: «آفرین! فکر خوبی کردی.» زاغ فوری پرواز کرد و آمد توی آبادی در خانه‌ای جمعی زنان نشسته بودند خوب نگاه کرد دید، از همه چیز بهتر یک پیراهن زنانه است که هم سبک است و هم مردم آن را می‌بینند. فوری یک پیراهن را که در گوشه‌ای، روی نیمکتی گذاشته بودند، به نیشش گرفت و پدید و چند دور بالای سر آنها پرواز کرد. زن‌ها که هرگز ندیده بودند یک مرغ وحشی پیراهن را بپوشیده‌ها راه انداختند و مردها را خبر کردند و گروهی دنبال زاغ راه افتادند. تا ببینند در کجا خسته می‌شود و پیراهن را اول می‌کند. زاغ هم آمد و آمد تا روی تپه پشت باغ انگور و هم‌کنه که به مار رسید پیراهن را روی مار انداخت. مار هم به گمان اینکه این پیراهن آدم است و قصد جان او را کرده، دودید زیر دامن پیراهن که او را بگزد، و مردم رسیدند و اول مار را کشتند بعد هم پیراهنشان را برداشتند و رفتند.

زاغ هم با خیال راحت آمد به خانه‌اش و از شغال تشکر کرد و گفت:

«آفرین بر تو! بیخود نیست که تو را شغال دانا نام گذاشته‌اند.»

«لازم نیست از حیوانات باشد، بهتر از همه، آدمها هستند که می‌توانند مار را نابود کنند.»

«آدمها؟ آدمها به حال بچه زاغ نسخه‌است که بیایند و مار را بکشند.»

«لازم نیست که آدمها دلشان به حال بچه زاغ سوخته باشد، بلکه کافی است کاری کنیم که دلشان به حال خودشان بیسوز. چون مار، دشمن مشترک زاغها و آدمهاست، همین اندازه که آدمها جای خانه مار را بلداند، می‌آیند و او را نابود می‌کنند.»

«پس می‌گویی باید معجزه‌ای بشود و یک آدم بیاید مار را بکشد؟ آخر آدمها از کجا می‌دانند که ماری روی آن تپه پشت باغ است و بچه‌های مرا می‌خورد.»

شغال جواب داد: «خیلی عجله می‌کنی و گوش نمی‌دهی. زیاد شلوغ نکن و گوش بده ببین چه می‌گویم. ما زورمان به مار نمی‌رسد و باید آدمها بیایند مار را بکشند.»

زاغ: «خوب.»

شغال: «...و آدمها جای مار را نمی‌دانند و ما باید جایش را به آدمها نشان بدهیم.»

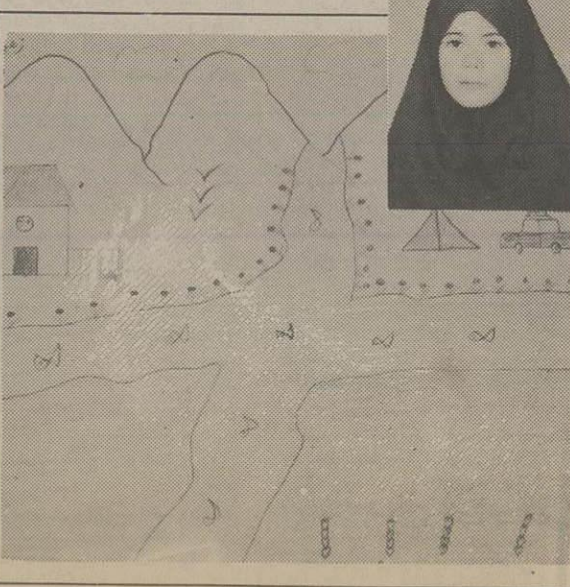
زاغ: «خوب ما که زبان آنها را نمی‌دانیم.»

شغال: «باز داری عجله می‌کنی، گوش بده تا من حرفهایم را بزنم.»

زاغ: «خوب.»

شغال: «وقتی مازبان آنها را نمی‌دانیم نباید دست روی دست بگذاریم و بگوییم هیچ علاجه‌ای ندارد، چرا علاج نداشته همه دردهای دنیا علاجه‌ای دارد، فقط باید درست فکر کرد و راه آن را پیدا کرد و این عقل را که در کله ما برای همین گذاشته‌اند که آن را به کار بیندازیم

زهرافروغی را در یزد

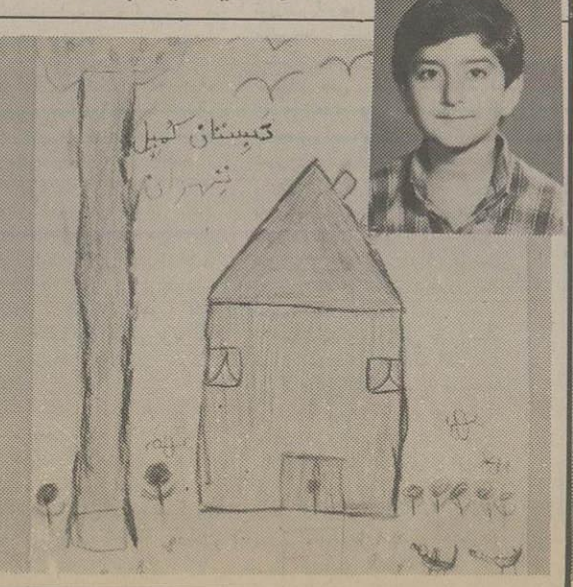
نفسه مردوانی کلاس دوم از زهشستر

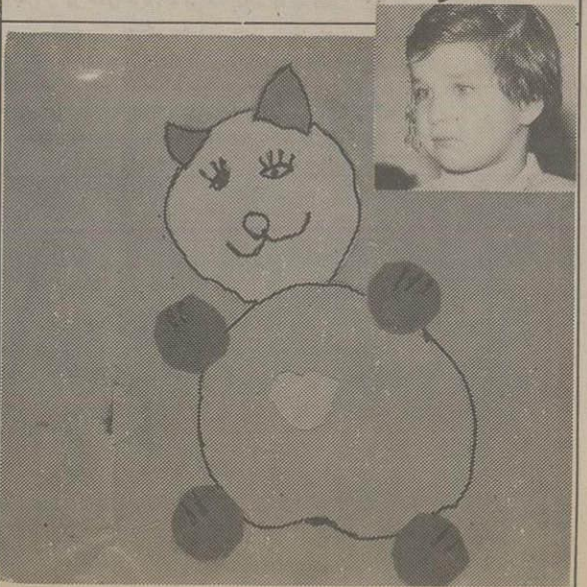
مهدی ابتهاج از سراب

شهر وزیرستانیان پراهنوا

منا ناصر ۵ ساله از بن «آلمان غربی»

نام‌ها
 ★ تاج‌الملک غریب‌الدین
 نویسنده: محمد اشتیاقی
 کارگردان: محمدتقی کامران
 محل ارجاء: تالار هنر
 تظن روزو: ۸۳۶۶۴۰
 شروع: ۶ بعدازظهر
 ★ نمایش سیاه بازی
 رگموش
 با شرکت: مصطفی عرب‌زاده-
 علی تقوایی
 کارگردان: صفوی محل
 ارجاء هنل پستان
 (۸۵۶۶۱) شروع ۶:۲۰
 بعدازظهر
 ★ انهای بازی
 محل ارجاء: تالار مولوی
 دانشکده تهران شروع ۴:۳۰
 بعدازظهر
 ★ مرگ در پائیز
 محل ارجاء: تالار گلج
 شروع ۶ بعدازظهر
 ★ نمایش سیاه‌بازی
 صندوق
 سینما تئاتر کوک تهران
 (۷۲۵۸۰)
 شروع ۷:۳۰ بعد از ظهر
 ۵شنبه، جمعه و ايام تعطيل
 ۷:۳۰ بعداز ظهر
 دوسنبا

اطلاعات علمی

سال اول - شماره بیست و دوم - پنجشنبه ۱۳ شهریور ۱۳۶۵

اول العلم...

بسم الله الرحمن الرحيم

پژوهش و تحقیقات مقوله‌ای است که در چند شماره اخیر «اطلاعات علمی» بدان پرداخته‌ایم. در همین راستا دعوتی داشتیم از صاحب نظران و محققین که بحدما... استقبال از آن قابل توجه است. از جمله مطالب دریافتی ما مجموعه مقالاتی است از برادر مهندس حسین رحیمی که در این شماره یکی از مقالات ایشان بانام «مروری کوتاه از مؤسسات تحقیقاتی ایران»، به عنوان «پیش درآمدی» برای بحث انتخاب شده که در این ستون آنرا می‌خوانیم:

مروری کوتاه از مؤسسات تحقیقاتی ایران

بانگاهی به وضعیت علمی و تحقیقاتی ایران در خلال قرون متمادی از تاریخ بخصوص بعد از اسلام ملاحظه می‌گردد که کشور ما در دورانه‌های مختلف از تاریخ حیات خود در زمره چند کشور معتبر جهان بلحاظ علمی و فرهنگی محسوب می‌شده است. ولیکن رکود و جمود تدریجی که بتدریج از قرن هفتم هجری عارض کشورهای اسلامی از جمله ایران گشت موجب شد که کشور ما در طی این سالهای سکون از قافله علوم و فنون بشدت عقب ماند. تلاشهایی که از اوایل قرن حاضر بتدریج برای اعاده حیثیت علمی و پژوهشی ایران صورت پذیرفت، بعلت نوع و ماهیت آن تاکنون نتوانست که کارگشا باشد.

براساس نشریه راهنمای مؤسسات پژوهشی ایران که در سال ۱۳۶۰ توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی منتشر شده است اولین و قدیمیترین موسسه تحقیقاتی ما «انستیتوی پاستور ایران» است که در سال ۱۲۹۹ هجری شمسی در ارتباط با رشته‌های پزشکی تاسیس شد. از سال ۱۲۹۹ تا بحال حدود ۸۶ موسسه تحقیقاتی در بخش دولتی تاسیس شده‌اند که بگونه‌ایکه آمارهای مربوط نشان میدهند، در سال ۱۳۳۰ جمعا ۵ موسسه پژوهشی، در سال ۱۳۴۰ در کل ۱۹ موسسه پژوهشی در ایران فعالیت داشته‌اند. اکثر مؤسسات تحقیقات ایران در خلال دو دهه ۱۳۴۰ و ۱۳۶۰ بوجود آمده‌اند که آخرین و جدیدترین آنها «سازمان پژوهشی علمی و صنعتی ایران» و «جهاد دانشگاهی» میباشد که در سال ۱۳۵۹ شکل یافته‌اند.

براساس اطلاعات مندرج در جزوه فوق‌الذکر مؤسسات تحقیقاتی بدو گروه زیرتقسیم میشوند: الف - مراکز تحقیقات وابسته به وزارتخانه‌ها و سازمانهای اجرایی که ۴۶٪ کل مؤسسات پژوهشی را شامل میشوند.

ب - مراکز تحقیقات وابسته به دانشگاهها که ۳۶٪ کل مؤسسات را در برمیگیرند. از مجموعه دودسته مؤسسات فوق ۵۴٪ وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ودانشگاهها و ۴۶٪ بقیه یعنی ۳۳ موسسه وابسته به وزارتخانه‌ها وسایر سازمانهای دولتی میباشد که وزارت کشاورزی با داشتن حدود ۱۱ موسسه یعنی ۱۵٪ بالاترین رقم را بخود اختصاص داده است. علیرغم حضور تعداد چشمگیر مؤسسات تحقیقاتی و بخصوص با احتساب دانشگاهها به عنوان مراکز پژوهشی، متأسفانه تحقیقات بعلم مختلف که به تعدادی از آنها در بخش بعد اشاره شده است، هنوز در کشور ما با نگرفته است. یکی از علل آن صعب‌حضور یک مرکز هماهنگ کننده و یا قدرت میباشد که به اتخاذ سیاست و خط مشی هماهنگ، متمرکز و سازگار با برنامه‌های دیگر دولت بپردازد. تا سال ۱۳۴۷ محل یک مرکز هماهنگ کننده و ناظر بر امر تحقیقات کل کشور خالی بوده است. در سال ۱۳۴۷ موسسه تحقیقات و برنامه‌ریزی علمی و آموزشی با هدف برنامه‌ریزی و هماهنگی آموزشی و تحقیقات کشور و مرکز سیاست علمی بعنوان یکی از واحدهای آن با هدف تعیین خطوط اصلی سیاست علمی کشور زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی تاسیس گردید. در سال ۱۳۵۰ آئین‌نامه تشکیل شورای توسعه و تشویق پژوهشهای علمی کشور بتصویب هیات وزیران وقت رسید. در سال ۱۳۵۴ «شورای پژوهشهای علمی کشور» زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی بمنظور تعیین خط مشی اساسی پژوهشهای علمی و مرتبط ساختن آنها با نیازهای کشور و هماهنگ نمودن فعالیتهای پژوهشی مؤسسات علمی تشکیل گردید.

این شورا بر قدرترین واحد برای تحقق مرکزیت دادن به امور پژوهشی در دوران رژیم سابق محسوب میشود.

در سال ۱۳۵۹ شورای انقلاب لایحه قانونی تمرکز و ادغام سازمان و بودجه مؤسسات تحقیقاتی و علمی ایران و تاسیس مرکز ملی تحقیقات را از تصویب گذراند. رسالت مرکز ملی تحقیقات ایجاد تغییر اساسی در وضعیت تحقیقات علمی کشور و ایجاد هماهنگیهای لازم در این زمینه بود. که بعلت واقع بینانه نبودن لایحه تاکنون اجرای آن معوق ومسئولین در مفید و موثر بودن آن شك روا داشته‌اند. در سال ۱۳۶۰ پیشنهاد تشکیل شورایعالی تحقیقات علمی از طرف وزارت فرهنگ و آموزش عالی ارائه شده که گویا تشکیل رسمی آن نیاز به تصویب مجلس شورای اسلامی داشته است.*

* قسمتهائی از محتویات این بخش از مطلبی که توسط «دفتر طرح و برنامه ومشاوره دبیرخانه شورایعالی انقلاب فرهنگی» تهیه شده اقتباس گردیده است.

والسلام

- اطلاعات علمی - سال اول - شماره ۲۲ - ۱۳ شهریور ۱۳۶۵
- به کوشش: علی منتظری
- از سری نشریات مؤسسه اطلاعات
- هر دو هفته یکبار پنجشنبه‌ها ضمیمه اطلاعات منتشر میشود
- آدرس: تهران، خیابان خیام، مؤسسه اطلاعات، اطلاعات علمی، تلفن: ۳۲۸۱

اول العلم ..... صفحه ۲ کلیات:

- نقش آموزش و پژوهش در انتقال و جذب تکنولوژی در کشورهای در حال توسعه آسیا/مقدمتی مهدوی ..... صفحه ۳

علم پزشکی

- نقش مراقبین بهداشت در آموزش بهداشت روانی دانش آموزان/بیزن خاکپور ..... صفحه ۸
- کلسترول مقصر است یا بی تقصیر؟/ترجمه محمد شریف ..... صفحه ۱۰
- آشنایی با بیماری گال (مسعود آزرم) ..... صفحه ۱۱

فنی و مهندسی:

- «میزر» و «لیزر»/ترجمه و اقتباس: مهندس مهدی جوانمرد ..... صفحه ۱۲
- انرژی چیست؟/ترجمه علیرضا آقائی مبدی ..... صفحه ۱۴

علوم انسانی:

- نوگرانی و خدمات کتابخانه‌ها/دکتر غلامحسین تسبیحی ..... صفحه ۱۶
- طرح تغییر آب و هوای ایران/احمد مسعودی «قمی» ..... صفحه ۱۷
- خبر بی شر و روشنایی بی تاریکی نیست/محمّد باقر نجف‌زاده بارفروش ..... صفحه ۲۰

علوم پایه:

- شیرین سازهای آینده/ترجمه دکتر برهن مویث ..... صفحه ۲۱
- کیهان شناسی در شعر شاعران/مصطفی مجرد ..... صفحه ۲۴

- اخبار: ..... صفحه ۲۶
- با مخاطبین آشنا ..... صفحه ۳۰

توضیحات

- آراء و نظریات مندرج، الزاماً به معنای تأیید آن از سوی مؤسسه اطلاعات و مسئولان اطلاعات علمی نیست.
- مطالب ازسالی بایستی ماشین شده باشند.
- مسئولان اطلاعات علمی در قبول یا رد مطالب و ویرایش و تغییر متن آن‌ها مجاز می‌باشند.
- از اساتید محترم و دانش‌پژوهان تقاضا می‌شود همراه مطالب رسالی، درجه علمی، محل اشتغال، فهرست تالیفات و یک قطعه عکس خویش را ضمیمه کنند.
- نقل مطالب و برداشت عکسهای اطلاعات علمی با ذکر کامل مأخذ بلامانع است.

نقش آموزش و پژوهش

در انتقال و جذب

تکنولوژی در کشورهای

در حال توسعه آسیا

درس‌هایی از ژاپن

محمد نقی مهدوی - عضو هیئت علمی و رئیس مرکز اسناد و

مدارک علمی ایران

انتقال تکنولوژی:

علی رغم انواع نظام‌های سیاسی و اجتماعی، کشورهای در حال توسعه آسیا در جبهه زیر مشترکند: (۱) تراکم جمعیت، این کشورها از نظر وسعت ۱۳ درصد خاک جهان را در اختیار دارند، در حالی که برابر آمار سال ۱۹۸۰ جمعیت آنها ۵۸ درصد کل جمعیت جهان بوده است. (۲) پایین بودن سطح درآمد اقتصادی، این سطح درآمد حتی از استانداردهای پذیرفته شده برای کشورهای در حال توسعه نیز پایین‌تر است. (۳) اقتصاد کشاورزی / روستایی، اقتصاد غالب این کشورها اقتصادی روستایی است، بطوری که ۵۰ تا ۷۰ درصد جمعیت آنها وابسته به زمینهای کشاورزی اند و ۳۳ تا ۵۰ درصد تولید ناخالص ملی این کشورها را کشاورزان و روستایان تولید می‌نمایند. (۴) استفاده از روشهای سنتی کشاورزی (۵) سطح سواد و تواناییهای فنی آنها در مقایسه با کشورهای توسعه یافته بسیار پایین است. (۶) به استثنای برخی، نرخ رشد اقتصادی در این کشورها، کندتر از نرخ رشد اقتصاد جهانی است، در نتیجه شکاف درآمد بین کشورهای توسعه یافته و کشورهای در حال توسعه آسیا روز به روز بیشتر می‌شود. روند رشد اقتصادی به میزان زیادی تابع تغییرات تکنولوژیکی است، بنابراین و با شناخت این نکته که پیشرفت تکنولوژیکی کلید سرعت در توسعه اقتصادی است، کشورهای در حال توسعه آسیا، تأکید فراوانی روی انتقال تکنولوژی بعنوان وسیله‌ای برای نیل به یک زندگی بهتر و رفاه بیشتر، دارند. متأسفانه علی‌رغم کوششهای معتدلی که این کشورها در جهت انتقال تکنولوژی بعمل آورده‌اند، هنوز هم در صف انتظار ورود به دروازه‌های توسعه باقی‌مانده قرار دارند. علت اصلی این عدم موفقیت را باید در ناتوانی آنها در جذب تکنولوژی خارجی و در نیامیختن آن با صنایع بومی جستجو کرد. در حقیقت شکست تکنولوژی وارداتی، چهره آشنای چشم‌انداز صنعتی بسیاری از این کشورها است. مهمترین مسئله در فرایند انتقال تکنولوژی آنست که یک

«انتقال تکنولوژی» امروزه شمار متداول کشورهای در حال توسعه آسیا و بسیاری از کشورهای رو به رشد جهان است، اما در بیشتر موارد جذب تکنولوژی وارداتی در این کشورها با شکست مواجه گردیده است. در این بررسی سعی شده است تا نشان داده شود که ظرفیت و توان جذب تکنولوژی در کشورهای در حال توسعه آسیا باید با توجه به زیربنای ملی علوم و تکنولوژی یا به عبارتی سطح تکنولوژی خود آنها (تکنولوژی خودی) تعیین گردد. این کشورها باید یک زیربنای ملی علوم و تکنولوژی مناسبی را طرح ریزی کنند که قادر باشد تکنولوژیهای وارداتی را بنحو مؤثر جذب کند. در فرایند برنامه‌ریزی برای یک چنین زیربنایی آنها می‌توانند از تجربیات ژاپن استفاده نمایند. در این بررسی زیربنای تکنولوژی ژاپن و اهمیت آموزش و پژوهش در استحکام بخشیدن به چنین زیربنایی بعنوان الگویی برای برنامه‌ریزان در کشورهای در حال توسعه آسیا شرح داده می‌شود، باشد که در فرایند تنظیم سیاستهای ملی علوم و تکنولوژی آنها مورد توجه قرار گیرد.

تکنولوژی توسعه یافته در یک مکان یا فرهنگ خاص و باتوجه به شرائط غالب آن فرهنگ یا مکان طراحی شده است و لذا نمی‌تواند به آسانی، با همان شکل اصلی و بدون ایجاد تغییر و اصلاحات لازم توسط دریافت کننده، برای تطبیق با شرائط محلی، پذیرفته شود. مهمترین پرسش درباره انتقال تکنولوژی آنست که آیا دریافت کننده تکنولوژی قادر خواهد بود در بلندمدت تکنولوژی وارداتی را جذب کند، گسترش دهد و برای تولید بیشتر آماده نماید. موفقیت در انتقال تکنولوژی عمدتاً بستگی به توانایی و ظرفیت دریافت کننده برای پذیرش و تطبیق آن با شرائط محلی و بومی دارد و قابلیت‌های یک کشور، یک منطقه یا یک بخش صنعتی در بهره‌برداری مؤثر از تکنولوژی وارداتی باید باتوجه به سطح تکنولوژی آن (کشور، منطقه و بخش صنعتی) تعیین گردد.

زیربنای تکنولوژی:

همانطور که گفته شد علت اصلی شکست کشورهای در حال توسعه آسیا در جذب تکنولوژی وارداتی، پائین بودن سطح تکنولوژی آنهاست و اگر بخواهند در این کار موفق شوند، بایستی ابتدا سطح تکنولوژی خودی را افزایش دهند. از آنجائی که بذریه‌های نوآوری تکنولوژیکی در خارج کشور کشت شده، کشورهایی که بخواهند نهال آن را در خاک خود غرس نمایند بایستی از یک زیربنای مناسب علوم و تکنولوژی که قادر باشد تسهیلات لازم را برای جذب سریع و اشاعه تکنولوژی وارداتی فراهم نماید، برخوردار باشند. محققین و صاحب‌نظران عوامل مختلفی را که می‌توانند در شکل‌گیری زیربنای تکنولوژیکی یک کشور مؤثر باشند شرح زیر تعیین کرده‌اند.

- (۱) سطح بالای آموزش عمومی
- (۲) گسترش آموزش عالی در رشته‌های فنی و مهندسی
- (۳) نیروی انسانی علمی و فنی
- (۴) فعالیتهای تحقیق و توسعه (تحقیق و توسعه دلالت بر طرحهایی دارد که برای توسعه صنعت و اختراعات مورد تحقیق قرار می‌گیرد) این عوامل همه با هم و همراه با یک سیاست علوم و تکنولوژی مناسب جذب و اشاعه تکنولوژی وارداتی را تسهیل و تسریع می‌نمایند.

سیاستهای علوم و تکنولوژی:

اگرچه تعریف و تعیین سیاست علوم و تکنولوژی که در یک کشور اعمال می‌گردد کار ساده‌ای نیست، مع‌هذا می‌توان با نگرشی برگزیده و حال و تجارب بدست آمده و جبهه تشابه این سیاستها با سیاستهای علوم و تکنولوژی کشورهای پیشرفت، تا حدودی مشخصه‌های اصلی سیاست علوم و تکنولوژی هر کشوری را شناسائی کرد. فرایند تقلید در سیاستگذاریهای علمی و صنعتی پدیده‌ای تازه‌ای نیست و سابقه آن به اواخر قرن نوزدهم می‌رسد. مثلاً «سیاستهای صنعتی» کشورهای قاره اروپا را می‌توان در تکرار آنچه که در انگلستان صورت گرفت جستجو کرد و یا تاثیر الگوهای آمریکائی در شکل‌گیری «سیاستهای علمی» این کشورها را نمی‌توان نادیده گرفت. در میان کشورهای جهان ژاپن پیچیده‌ترین سیاست ملی تکنولوژیکی را داراست. مهمترین ویژگی این سیاست آنست که ژاپن توانسته است پیوند مناسبی بین تکنولوژی وارداتی با شرایط محلی، وضعیت اقتصادی و اجتماعی خود و تبدیل و تطبیق آن با بازار مصرف در داخل و با آینده نگرایی، خارج کشور بوجود آورد و در این زمینه هم کاملاً موفق بوده است. در فرایند بررسی و مطالعه چگونگی شکل‌گیری ساختار علوم و تکنولوژی در ژاپن از عوامل متعددی می‌توان نام برد که همه آنها موضوع بحث ما نیستند ولی به لحاظ آنکه زیربنای علوم و تکنولوژی امروزی ژاپن به آنها پیوند خورده است سعی خواهد شد تا حدودی که موجب اطلاع کلام نگردد بدانها اشاره شود و سپس به بحث اصلی که همان نقش آموزش و پژوهش در انتقال و جذب تکنولوژی است باز خواهیم گشت. این عوامل به اختصار عبارتند از:

- (۱) دفع خطر غرب یکی از مهمترین عواملی بود که سرعت توسعه اقتصاد ژاپن را موجب گردید و اصولاً خطر نفوذ غرب یک محرک دائمی برای توسعه اقتصادی ژاپن بوده است.

حضور غریبها که برای نخستین بار در سال ۱۶۰۰ و از طرف هلندیا صورت گرفت موجب رشد فعالیتهای تجاری و مذهبی اروپائیا گردید و همین امر نگرانی شدید ژاپنیا را بدنبال داشت و در سال ۱۶۱۶ طی فرمانی از طرف امپراطور وقت مسیحیت و فعالیتهای خارجی بهر نوع تحت کنترل درآمد و ریشه اروپائیا بکلی از کشور ژاپن کنده شد و تا ۲۵۰ سال بعد بقوت خود باقی بود و این در حالی بود که بسیاری از کشورهای آسیا و آفریقا تدریجا تحت سیطره و نفوذ اروپائیا درمی آمدند.

۲) انقلاب سال ۱۸۶۸ و آغاز دوره امپراطور «می جی» که بنیان گذار فعالیتهای توسعه اقتصادی ژاپن محسوب می گردد.

۳) سرنگد امپراطور «می جی» و حکومتش مبنی بر اینکه «فهم و دانش برای پایه گذاری امپراطوری نیرومند ژاپن در سراسر جهان جستجو خواهد شد».

۴) آمیزان برداشتن نظام فئودالیه که بطور تعجب آوری داولبانه توسط فئودالها و ملاکین انجام گرفت.

۵) در اختیار گرفتن رهبری و مدیریت ادارات دولتی توسط جوانان طبقات نظامیا (سامورائیا) که محرک اصلی آنها شور میهن پرستی و بلندپروائیا و جاه طلبی آنها بود.

۶) بروز واقعه مرض کرم ابریشم که تولید ابریشم را در اروپا فلج کرد و ژاپن که از گذشته های دور با هنر تولید ابریشم آشنائی داشت از این فرصت استفاده نمود و در طول ۲۵ سال یعنی در فاصله سالهای ۱۸۶۸ تا ۱۹۸۳ عرضه ابریشم را به بازار جهانی در انحصار خود درآورد؛ درآمدهای حاصل از ابریشم هسته های اصلی فعالیتهای تولیدی و صنعتی ژاپن را فراهم آورد و در کنار آن فعالیتهای دیگری مانند کشاورزی و صنعت ماهیگیری که به نهضت اقتصادی ژاپن کمک شایانی نمودند، رونق گرفت.

۷) با پایان گرفتن قرن نوزدهم تب شدیدی سران تجاری و اقتصادی ژاپن را برای صنعتی کردن کشور فرا گرفته بود و رهبران این کشور اعتقاد عمیقی به صنعتی کردن ژاپن پیدا کرده بودند.

۸) تقویت بخش خصوصی، بطوری که رهبری توسعه صنایع بمعهده بخش خصوصی قرار گرفت اما بهرحال دولت نظارت خود را بر آنها حفظ کرد. دولت ژاپن هرگز به توزیع مصنوعی درآمدها اعتقادی نداشته و توزیع درآمدها را فقط از طریق ایجاد فعالیتهای تازه و افزایش ظرفیتهای کار و فعالیت در اجتماع مجاز می دانست. تقویت روح پس انداز و سرمایه گذاری در ژاپن در دنیا بی نظیر است و کلیه سودهای حاصله مجددا در راه تحقیق، تنبع و تولید جدید به کار می افتد. ۹) ژاپن در بین کشورهای آسیا و نیز آفریقا و آمریکای لاتین تنها کشوری است که از بالای تبدیل شدن به مستعمره یا ناحیه تحت نفوذ سرمایه داری اروپای غربی و آمریکای راهنی یافته بود و لذا امکان توسعه مستقل ملی را بدست آورد. ۱۰) قلت منابع طبیعی که در حقیقت صفر است، حتی امروزه پس از یکصد سال جستجوی مداوم ثروتهای طبیعی شناخته شده ژاپن را با ثروتهای طبیعی اغلب کشورهای صنعتی دیگر نمی توان مقایسه کرد که این خود از یک طرف موجب گردید که جاذبه ای برای غرب نداشته و از خطر هجوم آنها مصون بماند و از طرف دیگر ملت ژاپن این واقعیت را پذیرفته که با قناعت و انضباط زندگی کرده و این کمبود را با کار و تولید جبران نماید.

۱۱) لشکر کشی به چین و تصرف بخشی از شبه جزیره کره، فرمز و سکا دو و گرفتن اجازه تجارت در خاک چین و کشیتیرانی در آبهای آن کشور و همچنین جنگ با روسیه در سال ۱۹۰۴ و کسب پیروزی در این جنگ که منجر به تصرف سراسر شبه جزیره کره و منطقه منچوری شمالی که در تصرف روسها بود، موجب یک سلسله احتیاجات جنگی شد که محرک بزرگی برای رشد فعالیتهای تولیدی و صنعتی گردید و از طرفی نیز با افتخارات تازه بخود اجازه داد تا تمام قراردادهای گذشته با خارجیا را لغو کند و غرور ملی را جهت دست یافتن به یک اقتصاد مدرن پرانگیزد.

۱۲) در جنگ اول جهانی ژاپن که تا آن زمان هسته صنایع وسیعی را بی ریزی نموده بود تنها تأمین کننده محصولات صنعتی کشورهائی گردید که قبل از آن نیازمندیهایی خود را از اروپا و آمریکای درگیر در جنگ تهیه می دیدند، بطوری که تولیدات صنعتی این کشور در طول چهار سال زمان جنگ به صد درصد افزایش یافت.

۱۳) روح وحدت ملی، اتحاد و هماهنگی دسته جمعی از

صفات بارز دولت و ملت ژاپن محسوب می گردد. بسیاری معتقدند که شکوفائی اقتصاد ژاپن ناشی از سخت کوشی مردم این کشور و اتحاد و همبستگی آنهاست.

۱۴) توجه رهبران حکومت ژاپن به تعلیم و تربیت و اهمیتی که برای عملی ساختن آن از خود نشان دادند بیش از همه عوامل یاد شده به صنعتی کردن کشور کمک نمود. حکومت «می جی» از همان سالهای اول برقراری خود تعلیمات عمومی را به مرحله اجرا گذاشت و به تدریج تعداد زیادی دانشجو به اروپا اعزام شد، دانشگاهها و موسسات علمی و تحقیقاتی مانند قارچ از زمین رویند و در مدت کوتاهی تعداد دانشجویان رشته های مهندسی نسبت به جمعیت ژاپن از تمام کشورهای اروپائی بیشتر شد و تحقیقاتی که در ژاپن انجام می گرفت برای بسیاری از کشورهای صنعتی دور از انتظار بود. به جرئت می توان گفت که هیچ سرمایه گذاری به اندازه سرمایه گذاری در تعلیم و تربیت و گسترش دانش و پژوهش تا این حد فایده و بازدهی نصیب دولت و ملت ژاپن نکرده است. عوامل یاد شده فوق هر یک بنحوی در شکوفائی اقتصاد ژاپن موثر بوده اند، اما صاحب نظران بر این عقیده اند که آنچه بیش از همه به استقرار و استمرار یک نظام اقتصادی بویا و یک زیربنای تکنولوژیکی مستحکم در این کشور کمک کرده است برنامه ریزی در امر آموزش و پژوهش بوده است نه اتفاقات تاریخی.

آموزش در ژاپن

ژاپن مجمع الجزایری است در شرق آسیا با وسعتی برابر ۳۷۷/۰۰۰ کیلومتر مربع و جمعیتی معادل ۱۱۷ میلیون نفر، ژاپن مانند آلمان و آمریکا از نخستین کشورهائی بشمار می آید که آموزش را بعنوان ابزاری برای توسعه ملی مورد توجه قرار داده اند. دولت و بخش خصوصی در ژاپن آموزش را وسیله ای برای تربیت نیروی کار ماهر و افزایش کارائی نیروی انسانی می دانند.

نظام آموزشی:

نظام جدید آموزشی ژاپن که قدمتی برابر با یکصد سال دارد. ساخت رسمی نظام آموزشی ژاپن از جنگ جهانی دوم به بعد، نظام ۳-۶-۳-۳ نامیده می شود. این نظام شامل یک دوره ۶ ساله ابتدائی، یک دوره ۳ ساله اول متوسطه، یک دوره ۳ ساله دوم متوسطه است که با برنامه های گوناگون در دانشگاهها ادامه پیدا می کند. سه نوع موسسه آموزش عالی در ژاپن وجود دارد: دانشگاهها، دانشکده ها و مدارس عالی فنی، برای دوره های آموزشی قبل از دبستان نیز کودکانی مختلف در نظر گرفته شده است و مدارس خاصی نیز برای آموزش معلولین جسمی و روحی وجود دارد. همچنین تعداد زیادی مدارس فنی و حرفه ای وجود دارد که برای آموزشهای عملی تدارک دیده شده اند.

سطح مدارس عمومی و موسسات آموزشی:

شش سال آموزش ابتدائی و دوره اول متوسطه که جمعا ۹ سال می گردد برای کلیه کودکان و نوجوانان ۶ تا ۱۴ ساله ژاپنی اجباری است و والدین آنها در برابر قانون مسئولند و بایستی آموزش کودکان را تضمین نمایند. ۹۷ درصد افراد بین ۱۵ تا ۱۷ سال در مدارس دوره دوم متوسطه و یا در سایر موسسات آموزشی جهت ادامه تحصیل ثبت نام می کنند و ۳ درصد این افراد جذب دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و مدارس عالی فنی، می شوند. در دوره های پیش از دبستان ۵۶ درصد کودکان ۵ ساله در کودکانستان ثبت نام می کنند و از سال ۱۹۴۸ نیز حضور معلولین (افراد نابینا و ناشنوا) در کلاسها اجباری شده است. موسسات آموزشی ژاپن از نظر وابستگی سه نوعند: ملی، عمومی (محلی) و خصوصی. ۹۹ درصد مدارس ابتدائی و متوسطه عمومی هستند. ۸۷ درصد مدارس عالی فنی

مؤسساتی ملی هستند. قسمت عمده دانشگاهها، دانشکده ها و مدارس آموزشی تخصصی توسط بخش خصوصی اداره می شوند. جدول شماره (۱) انواع و تعداد مدارس را در ژاپن نشان می دهد.

مدارس				
سطح آموزش	ملی	عمومی	خصوصی	جمع
مدارس ابتدائی	۷۳	۲۴۷۶۵	۱۶۶	۲۵۰۰۴
مدارس دوره اول متوسطه	۷۷	۱۰۱۸۳	۵۵۰	۱۰۸۱۰
مدارس دوره دوم متوسطه	۱۷	۳۹۶۱	۱۲۴۱	۵۲۱۹
مدارس عالی فنی	۵۴	۴	۴	۶۲
دانشکده ها	۳۵	۵۲	۴۳۶	۵۲۳
دانشگاهها	۹۳	۳۴	۳۲۴	۵۴۱
مدارس آموزش تخصصی	۱۹۳	۱۵۸	۲۳۹۴	۲۷۴۵
مدارس متفرقه	۱۰	۱۴۳	۴۸۷۴	۵۰۲۷
کودکستانها	۴۸	۶۱۴۹	۸۸۶۲	۹۱۵۰۵۹

جدول شماره (۱) مدارس و مؤسسات آموزشی ژاپن (۱۹۸۱)

فارغ التحصیلان مدارس عالی و توزیع تخصصها

ژاپن در فاصله بین سالهای ۱۹۸۰-۱۹۷۴، ۵۰۴۷۷۳ نفر فارغ التحصیل از دانشگاهها، دانشکده ها و مدارس عالی فنی داشته است که از این تعداد ۲۵/۶ درصد در علوم و مهندسی فارغ التحصیل شده اند. در همین فضا ۱۳۶۳۶۶۶ نفر از مدارس فنی و حرفه ای فارغ التحصیل گردیده اند که ۱۶/۲۴ درصد آنها در رشته های مختلف تکنولوژی، کشاورزی و پرورش ماهی بوده اند. در مورد فارغ التحصیلان فوق لیسانس و دکترا که از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی فارغ التحصیل شده اند نسبت تخصصهای علوم و مهندسی بطور سنتی در سطح بالائی قرار دارد. مثلاً در طول سالهای ۱۹۷۴-۱۹۸۰ میانگین فارغ التحصیلان فوق لیسانس و دکترا به ترتیب ۱۴۴۲۸ و ۳۲۹ نفر بوده است. از این تعداد ۶۸ درصد در رشته های علوم مهندسی فارغ التحصیل شده اند.

فعالیهای تحقیق و توسعه در ژاپن:

هزینه های تحقیق و توسعه:

در زمینه تحقیقات علمی، امروزه ژاپن مرحله جذب تکنولوژی از کشورهای غربی را پشت سر گذاشته و وارد مرحله تحقیقات بنیادی و نوآوری شده است. پس از جنگ جهانی دوم ژاپن بطور مداوم نسبت به برنامه های تحقیق و توسعه تأکید فراوان میندود داشته است. در سال ۱۹۶۵ هزینه های تحقیق و توسعه در ژاپن ۱/۲۷ درصد تولید ناخالص ملی بوده که در سال ۱۹۷۹ این رقم به ۱/۸۳ درصد افزایش یافته است. اعتبار اختصاص یافته از طرف دولت به برنامه های تحقیق و توسعه تنها ۲۸ درصد کل هزینه ها بوده و باقیمانده را بخش خصوصی تأمین نموده است.

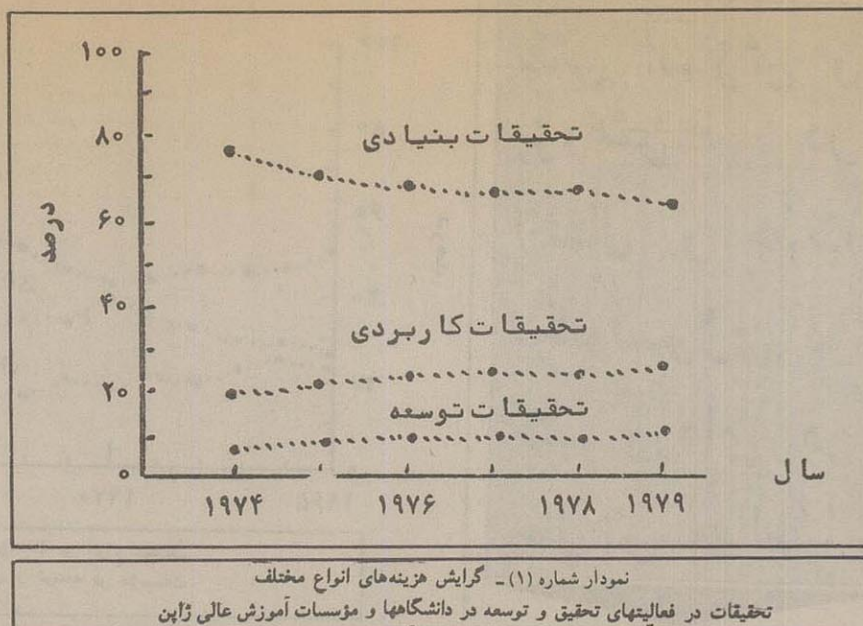
فعالیهای تحقیق و توسعه در ژاپن در سه بخش مختلف انجام می گیرد: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، مؤسسات تحقیقاتی، شرکتها و مؤسسات خصوصی. مجموع هزینه های تحقیق و توسعه و میانگین سهم هر یک از این بخشها به ترتیب ۱۵،۲۰ و ۶۵ درصد است. این روند از سال ۱۹۷۰ تا کنون تقریباً ثابت مانده است.

در فاصله سالهای ۱۹۷۹-۱۹۷۴ قریب ۱۵/۷ درصد از بودجه تحقیق و توسعه به تحقیقات بنیادی (پایه ای)، ۲۴ درصد به تحقیقات عملی (کاربردی) و ۶۰/۳ درصد به تحقیقات توسعه، اختصاص داشته است. سهم این سه نوع تحقیقات از بخشی به بخش دیگر متفاوت است. بعنوان مثال در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی میانگین نسبتها برای تحقیقات بنیادی، کاربردی و توسعه در فاصله سالهای ۱۹۷۹-۱۹۷۴ به ترتیب ۲۲/۹، ۶۸/۱ و ۸/۴ درصد، بوده است. از طرفی در مؤسسات تحقیقاتی، تحقیقات کاربردی سهم عمده ای از هزینه های تحقیق و توسعه را در فاصله سالهای ۱۹۷۰-۱۹۶۵ بخود اختصاص داده است، اما بعد از سال ۱۹۷۰ اعتبار اختصاص یافته برای تحقیقات توسعه بر

مدرنیزه کردن کشور را با شعار «در جستجوی دانش در سراسر جهان» هدف کلیه برنامه‌های اقتصادی و اجتماعی خود قرار داد. برای شروع برنامه‌های توسعه، دولت ژاپن آموزش ابتدائی را در سراسر کشور اجباری اعلام کرد، بطوری که در اواخر قرن نوزدهم (سال ۱۸۹۵) ۷/۷۶ درصد پسران و ۹/۴۳ درصد دختران در مدارس ابتدائی مشغول تحصیل بودند. در ادامه این سیاست در اوایل قرن بیستم (سال ۱۹۰۵) این میزان به ۷/۹۷ درصد برای پسران و ۳/۹۳ درصد برای دختران افزایش یافت. بدین ترتیب اگر چه اقتصاد این کشور در پایان جنگ جهانی دوم بطور کلی متلاشی شد، اما شرایط اولیه رشد و توسعه را که بتواند اقتصاد از دست رفته خود را بازسازی کند و حتی به رقابت با کشورهای غربی برخیزد، دارا بود.

بعثت سطح بالای آموزش شهروندان ژاپنی، این کشور هرگز مشکل تدارک نیروی کار ماهر و یا انتقای نیرو از بخشی به بخش دیگر را نداشته است و همچنین بعثت تعداد زیاد دانشمندان و مهندسين، جذب تکنولوژی غربی بدون هیچگونه مشکلی انجام پذیرفت، علاوه بر شرکت‌های ژاپنی نیز دائماً میزان سرمایه گذاری در برنامه‌های تحقیق و توسعه را با هدف تبدیل (تفیییر) مدل‌های تکنولوژی وارداتی و تطبیق آن با وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشورشان (نیازها را) دنبال کردند. از آنجائی که بذریه‌های نوآوری از خارج وارد

تحقیقات کاربردی فزونی داشته است. در شرکتها و بنگاههای خصوصی، سهم عمده بودجه تحقیق و توسعه، وقف تحقیقات توسعه شده است. در فاصله سالهای ۱۹۷۹-۱۹۶۵ اعتبار اختصاص یافته به تحقیق و توسعه در شرکتها و بنگاههای خصوصی برای تحقیقات بنیادی، کاربردی و توسعه به ترتیب ۷۲/۷، ۴۵/۲۳ و ۸/۶۸ درصد بوده است. نمودارهای شماره ۲ و ۳، گرایش اعتبارات تحقیق و توسعه برای انواع مختلف تحقیقات در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، مؤسسات تحقیقاتی، شرکتها و مؤسسات خصوصی را به ترتیب نشان می‌دهند.

سازمانهای تحقیق و توسعه و نیروی انسانی شاغل در بخشهای تحقیقاتی:

در جدول شماره (۲) تعداد سازمانهای تحقیقاتی ژاپن نشان داده شده است. با توجه به آنچه که گفته شد روشن است که بیشتر این سازمانها متعلق به بخش خصوصی است، اما این بدان معنی نیست که فعالیتهای تحقیق و توسعه در ژاپن فقط در این سازمانها (بخش خصوصی)، متمرکز شده است، زیرا چنانچه بعداً خواهیم دید تعداد قابل ملاحظه‌ای از محققین در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی بکار اشتغال دارند. علت اینکه چرا سازمانهای تحقیق و توسعه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی تعدادشان کمتر است (جدول شماره ۲) بدین لحاظ است که یک دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی تماماً یک واحد تحقیق و توسعه در نظر گرفته شده است، در حالی که یک شرکت خصوصی ممکن است به تنهایی چند واحد تحقیق و توسعه داشته باشد.

جمع تعداد افرادی که در بخشهای مختلف تحقیق و توسعه در ژاپن مشغول کارند، در جدول شماره (۳) نشان داده شده است. این افراد را می‌توان به چهار گروه تقسیم کرد: محققین دائمی، دستیاران محققین، تکنسین‌ها، کارکنان خدماتی و سایر پرسنل پشتیبانی.

مفاهیم (ضمنی) علوم و تکنولوژی

در ژاپن:

بر اساس سوگندی که حکومت ژاپن در ۱۸۶۸ یاد کرد،

سال	شرکتهای خصوصی	مؤسسات تحقیقاتی	دانشگاهها	جمع
۱۹۶۵	۹ ۴۶۶	۸۴۵	۴۴۷	۱۰ ۷۵۸
۱۹۶۶	۸ ۸۱۵	۸۴۹	۴۵۷	۱۰ ۱۲۱
۱۹۶۷	۹ ۹۵۳	۸۵۷	۴۸۰	۱۱ ۲۹۰
۱۹۶۸	۱۲ ۰۱۱	۸۳۶	۴۵۸	۱۳ ۳۰۵
۱۹۶۹	۱۱ ۲۸۶	۸۲۸	۴۸۰	۱۲ ۵۹۴
۱۹۷۰	۱۷ ۶۲۰	۸۳۱	۴۸۴	۱۸ ۹۳۵
۱۹۷۱	۱۴ ۳۹۷	۸۶۷	۴۸۹	۱۵ ۷۵۳
۱۹۷۲	۱۱ ۸۶۲	۸۸۳	۵۰۸	۱۳ ۲۵۳
۱۹۷۳	۱۰ ۱۹۰	۸۹۳	۵۳۱	۱۱ ۶۱۴
۱۹۷۴	۱۳ ۰۲۲	۸۸۰	۵۴۳	۱۴ ۴۴۵
۱۹۷۵	۱۳ ۰۹۰	۸۸۴	۵۷۸	۱۴ ۵۵۲
۱۹۷۶	۱۲ ۱۷۷	۹۱۵	۶۰۱	۱۳ ۶۹۳
۱۹۷۷	۱۵ ۷۸۰	۹۰۵	۶۰۴	۱۷ ۲۸۹
۱۹۷۸	۱۴ ۷۵۷	۸۹۴	۶۱۸	۱۶ ۲۶۹
۱۹۷۹	۱۸ ۰۵۸	۹۲۷	۶۴۷	۱۹ ۶۳۲

جدول شماره (۲) تعداد سازمانهای تحقیق و توسعه در ژاپن

نقش آموزش و پژوهش در انتقال و جذب تکنولوژی در کشورهای در حال توسعه آسیا

۴۳/۲۳ درصد بوده است. گروه دوم از نظر سطح آموزشی با فاصله زیادی پائین تر از گروه اول قرار دارد. مثلاً در هند که متعلق به گروه دوم است این درصدها در سال ۱۹۷۷ در سطوح ۱ و ۲ و ۳ به ترتیب ۲۶/۲۳، ۷۲/۱۷ و ۶/۹۱ بوده است.

خلاصه اینکه اگر چه کشورهای در حال توسعه آسیا از نظر سیستم آموزشی در فواصل مختلف نسبت به یک محور قرار دارند ولی سطح نظام آموزشی این کشورها خیلی پائین است.

نیروی انسانی فنی:

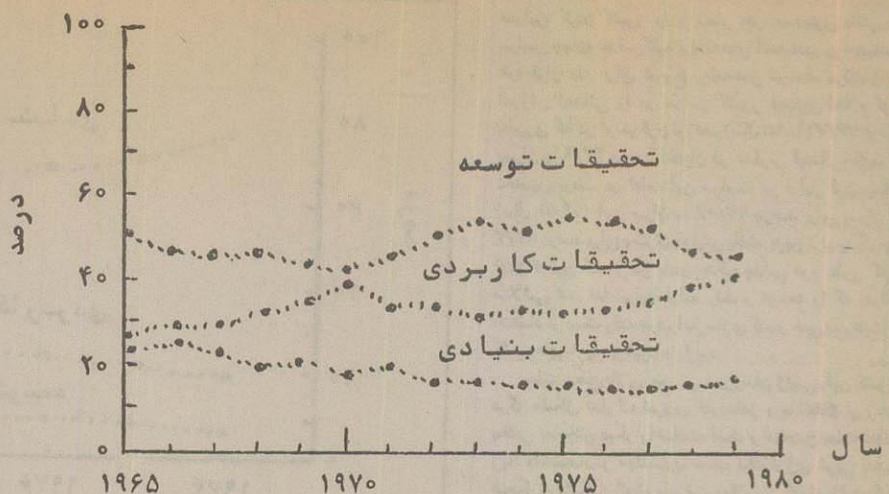
از آنجایی که سطح آموزش در بیشتر کشورهای در حال توسعه آسیا پائین است، امکانات ناچیزی نیز برای تدارک نیروی انسانی فنی در اختیار دارند. اگرچه کشورهای گروه اول (تایوان، سنگاپور، کره) نسبت به سایر کشورهای در حال توسعه آسیا در شرایط بهتری قرار دارند، اما آنها نیز هنوز هم با ژاپن فاصله زیادی دارند. بطور کلی همه کشورهای در حال توسعه آسیا از نظر تعداد دانشمندان و مهندسين شاغل در بخشهای تحقیق و توسعه نسبت به ژاپن در وضعیت پائین تری قرار دارند.

هزینه های تحقیق و توسعه:

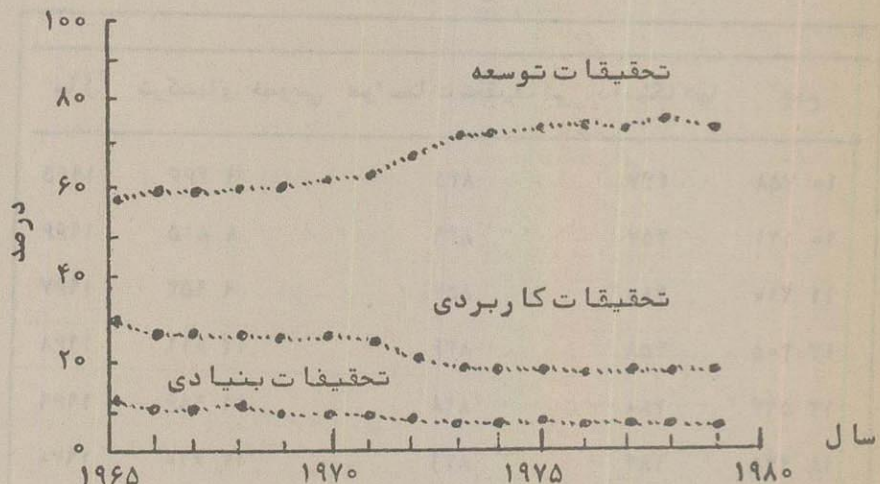
هزینه های تحقیق و توسعه در کشورهای در حال توسعه آسیا درصد خیلی کمی از تولید ناخالص ملی را شامل می شود (کمتر از ۱ درصد). در کشورهایی نظیر بنگلادش، سریلانکا و فیلیپین این رقم دقیقاً کمتر از ۰/۲ درصد تولید ناخالص ملی است و در هند و کره به ۰/۵۵ درصد می رسد.

سیاستهای علوم و تکنولوژی در ژاپن:

سیاستهای علوم و تکنولوژی در ژاپن در بخشهای پیشین این گزارش بطور ضمنی و تا حدودی شرح داده شد. کشورهای در حال توسعه اگر بخواهند سطح تکنولوژی خود را

نمودار شماره (۲) - گرایش هزینه ها در انواع مختلف تحقیقات در فعالیتهای تحقیق و توسعه در مؤسسات تحقیقاتی ژاپن

نمودار شماره (۳) - گرایش هزینه ها در انواع مختلف تحقیقات در فعالیتهای تحقیق و توسعه در شرکتها و نگاههای خصوصی ژاپن

وضعیت کشورهای در حال توسعه:

آموزش:

نظام آموزشی کشورهای در حال توسعه آسیا از کشوری به کشور دیگر متفاوت است و بحث درباره آن دشوار، ولی بطور کلی نظام آموزشی این کشورها را به سه سطح مجزا می توان تقسیم کرد: سطوح ۱ و ۲ و ۳ و از نظر دسته بندی نیز آنها را می توان به دو گروه تقسیم نمود: گروه اول مرکب است از تایوان، سنگاپور و کره که از سطح آموزشی نسبتاً بالایی برخوردارند. بعنوان مثال در تایوان نسبت ثبت نام کنندگان (این نسبت از تقسیم تعداد ثبت کنندگان در نظام آموزشی به تعداد جمعیت در همان گروه سنی بدست می آید) در نظام آموزشی در سطوح ۱ و ۲ و ۳ در سالهای ۱۹۷۷-۱۹۷۸ به ترتیب ۹۹/۵۷، ۷۵/۰۵ و

کشور شده بود، جذب سریع و اشاعه تکنولوژی هدف اصلی خودگذاشتی قرار گرفت و در نتیجه تاکید اصلی برنامه های تحقیقاتی بیشتر روی تحقیقات توسعه متمرکز شد، نه تحقیقات بنیادی. اینکه آیا زیربنای تکنولوژیکی ژاپن برای نوآوری نیز مناسب است یا خیر؟ پرسشی است که پاسخ آن در آینده داده خواهد شد، اما بهر حال روشن است که این زیربنا برای پذیرش سریع و اشاعه تکنولوژی وارداتی در مورد ژاپن موفق و مناسب بوده است. البته ممکن است که منتقدین استدلال کنند که موفقیت ژاپن بخاطر ویژگیهای سنتی و صفات و روحیات خاص مردم این کشور است تا مسائل زیربنایی، اما جمله زیر که توسط پروفیسور ای. اف. وگل (محقق) بیان شده است این ادعا را نفی می کند «من سرانجام متقاعد شدم که موفقیت ژاپن بیشتر ناشی از ساخت سازمانی خاص، سیاستهای درست برنامه ریزی و آگاهی برنامه ریزان آنست تا ویژگیهای سنتی و صفات مشخصه مردم آن».

افزایش دهند، لازم است که سیاست‌های علوم و تکنولوژی ژاپن را باعلاقه دنبال کنند و آنچه را که موجب استحکام زیربنای تکنولوژی ژاپن گردیده (آموزش و پژوهش) مورد توجه قرار دهند. از آنجائی که بررسی و شرح جزئیات سیاست‌های علوم و تکنولوژی ژاپن در این مقال نمی‌گنجد، تنها به جنبه‌های اصلی آن پرداخته می‌شود:

ساخت سازمانی:

ممکن است چنین تصور شود که چون در ژاپن وزارتخانه‌ای که مستقلاً امور مربوط به علوم و تکنولوژی را عهده‌دار باشد، وجود ندارد، به امر سیاست‌گذاری و هدایت فعالیتهای علوم و تکنولوژی اهمیت زیادی داده نمی‌شود، درحالی که چنین نیست، سیاست‌های علوم و تکنولوژی در ژاپن توسط وزارتخانه‌های مختلف تنظیم و به مورد اجرا گذاشته می‌شود. مهم‌ترین این وزارتخانه‌ها عبارتند از: وزارت صنایع و بازرگانی بین‌المللی که سیاست‌های مربوط به علوم و تکنولوژی را از طریق تنظیم سیاست‌های مالی، مالیاتی و حمایت از صنایع داخلی به مورد اجرا می‌گذارد. وزارت آموزش علوم و فرهنگ که سیاست‌های علوم و تکنولوژی را از طریق تعیین اولویتهای آموزش عالی اعمال می‌کند. این وزارتخانه وظیفه ایجاد و گسترش مراکز آموزش مهندسی، دیپارتمانهای علوم اطلاع‌رسانی و مراکز آموزش پزشکی را عهده‌دار است. سازمان علوم و تکنولوژی که سیاست‌های مربوط به اجرای پروژه‌های بزرگ را در زمینه‌های تکنولوژی هسته‌ای، تکنولوژی فضائی و تکنولوژی دریائی را تعیین می‌کند. این سازمان همچنین نقش اصلی را در صادرات و واردات تکنولوژی بعهده دارد. وزارت حمل و نقل که مسئول برنامه‌ریزی برای صنایع کشتی‌سازی است. وزارت بهداشت عمومی که صنایع داروسازی را کنترل و هدایت می‌کند و سازمان سرمایه‌گذاریهای خارجی که هدف‌ها و برنامه‌های شرکت‌های خارجی را که در ژاپن سرمایه‌گذاری می‌کنند مورد بررسی قرار می‌دهد.

در ژاپن سیاست‌های علوم و تکنولوژی براساس ملاحظات نظامی و دفاعی انجام نمی‌گیرد، بلکه این سیاست‌ها بیشتر مبتنی بر پیشرفت صنعت و رفاه مردم ژاپن است.

سیاست‌های علوم و تکنولوژی به ویژه آن قسمتی که به بخش‌های تولیدی مربوط می‌شود توسط بخش خصوصی و در قالب برنامه‌های تحقیق و توسعه اعمال می‌گردد. در گذشته که صنایع ژاپن قابل رقابت نبودند، یک سلسله قوانین و مقررات برای نمایندگی‌های خارجی و حمایت از صنایع داخلی به مورد اجرا گذاشته شد از جمله: محدودیت واردات، بالا بردن تعرفه‌های گمرکی، محدودیت‌های سرمایه‌گذاری خارجی و تشویق و حمایت از تولیدات داخلی. البته این محدودیت‌ها مدت زیادی ادامه نیافت و امروزه به جای آنها از قوانین مالیاتی و کمکهای مالی دولت برای تشویق سرمایه‌گذاری در بخش‌های تحقیق و توسعه که در تغییر ساختار صنایع ژاپن مؤثر باشد، استفاده می‌شود.

سیاست‌های علوم و تکنولوژی در زمینه صنایع مادر که بسیاری از صنایع وابسته را تغذیه می‌کنند در قالب پروژه‌های ملی توسط بخش دولتی به مورد اجرا گذارده می‌شود مانند صنایع نیون الکترونیک و صنایع کامپیوتری که هر یک به نوبه خود چرخ‌های صنایع ژاپن را به گردش در می‌آورند.

تغییر اولویتهای:

از آنجائی که ژاپن مراحل جذب، انتقال و توسعه تکنولوژی را پشت سر گذاشته است، برای این کشور اولویتهای نیز نسبت به گذشته تغییر یافته‌اند و به همین لحاظ وزارت صنایع و بازرگانی بین‌المللی برنامه‌های تحقیق و توسعه را به سمت صنایع جدید تغییر جهت داده است. مثلاً برنامه‌ها و مکانیزم‌های جدیدی را برای تحقیق و توسعه در بخش انرژی خورشیدی، انرژی حرارتی زمین، انرژی‌های هیدروژن و ذغال سنگ، از سال ۱۹۷۴ آغاز کرده است و همچنین از سال ۱۹۷۸ برنامه‌های تحقیق و توسعه را روی انرژی‌های ذخیره شده در ماه و تکنولوژی‌های مربوط به تولید نیروی مگنو - هیدرونیامیک، سیستم‌های استفاده از حرارت‌های تلف شده و افزایش کارائی توربین‌های گازی متمرکز کرده است. در سال‌های اخیر دولت هزینه‌های تحقیق و توسعه را به نحو

سال	تعداد افراد شاغل در بخشهای تحقیق و توسعه
۱۹۶۵	۳۰۳ ۷۸۹
۱۹۶۶	۳۲۳ ۰۰۹
۱۹۶۷	۳۲۷ ۶۲۳
۱۹۶۸	۳۵۶ ۲۷۵
۱۹۶۹	۳۶۷ ۲۹۵
۱۹۷۰	۳۹۲ ۲۳۶
۱۹۷۱	۴۲۹ ۳۸۴
۱۹۷۲	۴۲۶ ۹۳۵
۱۹۷۳	۴۵۹ ۲۳۹
۱۹۷۴	۴۶۸ ۰۶۰
۱۹۷۵	۴۹۱ ۲۹۶
۱۹۷۶	۴۸۷ ۹۹۹
۱۹۷۷	۴۹۲ ۲۸۸
۱۹۷۸	۴۸۶ ۷۷۷
۱۹۷۹	۴۹۶ ۰۳۲
۱۹۸۰	۵۲۴ ۰۶۲

جدول شماره (۳). تعداد افراد شاغل در بخشهای تحقیق و توسعه در ژاپن

چشم‌گیری در بخش انرژی افزایش داده است، به طوری که در سال ۱۹۷۸ سهم دولت در هزینه‌های تحقیق و توسعه در بخش انرژی به تنهایی ۵۴/۰۲ درصد بوده، در حالی که در سایر بخش‌ها در مجموع ۲۸ درصد بوده است. در گزارش که توسط بخش سیاست‌گذاریهای وزارت صنایع و بازرگانی بین‌المللی در سال ۱۹۸۰ تهیه و منتشر شده است از یک تکنولوژی - پایه ملی نام برده شده و در آن نسبت به حساسیت دانش و بالا بردن صنایع تکنولوژی - پایه تأکید گردیده است و بر همین مبنا وزارت صنایع و بازرگانی بین‌المللی اجرای پروژه‌های زیر را آغاز کرده است:

(الف) توسعه کامپیوترهای الکترونیکی فوق‌العاده سریع‌العمل که «سوپر کامپیوتر» نامیده می‌شوند.

(ب) توسعه کامپیوترهای نسل پنجم.

(ج) توسعه صنایع زیربنائی کامپیوترهای نسل جدید.

از نظر وزارت آموزش علوم و فرهنگ نیازهای ملی از نظر کمیت و بالا بردن سطح آموزش، تأمین گردیده است و در حال حاضر توجه بیشتر به روشهای معطوف گردیده است که بتواند کیفیت آموزش عالی بویژه تحقیقات دانشگاهی را افزایش دهد. البته این کار نیاز به یک تغییر سازمان اساسی دارد. در گذشته مؤسسات تحقیقاتی هر یک به نحوی وابسته به یک دانشگاه خاصی بودند، اما امروزه سعی می‌گردد که مؤسسات تحقیقاتی جدیدی توسط وزارت آموزش، علوم و فرهنگ، ایجاد گردد، بدون اینکه وابسته یک دانشگاه خاصی باشند و بدیهی است که در این مؤسسات تحقیقاتی به روی محققین همه دانشگاه‌ها باز خواهد بود. بر اساس این طرح، تحقیقات دانشگاهی تغییرات زیادی پیدا خواهند کرد. البته دولت سعی دارد که تغییر توزیع

اعتبارات تحقیقاتی را از دانشگاه‌ها به مؤسسات تحقیقاتی مستقل و پروژه‌های تحقیقاتی به موازات یکدیگر انجام دهد، بدین معنی که در عین حالی که اعتبارات مؤسسات تحقیقاتی دانشگاه‌ها را نیز تا حدودی افزایش داده است - از ۵/۱۳ میلیون «ین» در سال ۱۹۷۳ به ۶/۷۵ میلیون «ین» در سال ۱۹۷۸ - اعتبارات پروژه‌های تحقیقاتی که مستقل از دانشگاه‌ها انجام می‌گیرد در همان مدت به دو برابر - از ۱۱/۵۸۲ بلیون «ین» به ۲۵/۸۰۰ بلیون «ین» (هر ۲۴۰ ین تقریباً برابر یک دلار آمریکائی محاسبه شده است) - افزایش یافته است که این خود دلالت آشکاری دارد بر یک تغییر جهت سنجیده از انتقال اعتبارات تحقیقات مؤسسه‌ای به تحقیقات پروژه‌ای.

نتیجه:

بدون برخورداری از یک زیربنای تکنولوژیکی مناسب و مستحکم نمی‌توان به انتقال، جذب و اشاعه تکنولوژی به نحو مؤثر، امیدوار بود. متأسفانه در بسیاری از کشورهای در حال توسعه آسیا به زیربنای صنعتی، آنچنانکه باید توجه نمی‌گردد و اهمیت داده نمی‌شود. حتی در بسیاری از این کشورها آمار درستی از نیروی انسانی فنی و تعداد دانشمندان و مهندسين شاغل در بخشهای تحقیق و توسعه در دست نیست. برای این کشورها اولویت دادن به استقرار یک زیربنای صنعتی که به نحو مؤثر قادر به جذب و اشاعه تکنولوژی باشد، امری اساسی است. البته پیروزی صحیح چنین زیربنائی احتیاج به وقت زیادی دارد، اما هر چه امری مهمتر از این و لذا بایستی در یک برنامه بلندمدت برای تحقق چنین هدفی از هم اکنون تدارک لازم را ببینند.

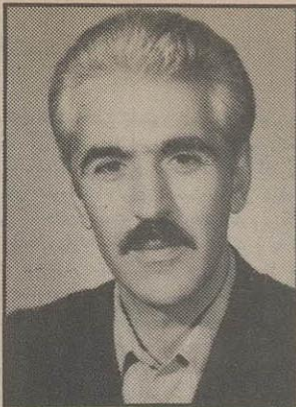
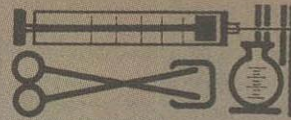
در این گزارش از ژاپن بعنوان یک الگوی موفق در انتقال، جذب و اشاعه تکنولوژی در بین کشورهای آسیائی نام برده شد و تا حدودی که امکان آن در یک مقاله می‌رفت ویژگیها، علل و عوامل موفقیت این کشور در فرایند انتقال تکنولوژی تشریح شد. باریک خلاصه‌ای از عوامل مؤثر در شکل‌گیری یک زیربنای تکنولوژیکی صحیح که قادر باشد فرایند انتقال و جذب تکنولوژی را تسهیل نماید، شرح داده می‌شود:

- (۱) افزایش سطح آموزش عمومی،
  - (۲) افزایش درصد فارغ‌التحصیلان آموزش عالی،
  - (۳) افزایش بالنسبه زیاد دانشمندان و مهندسين،
  - (۴) تأکید بر فعالیتهای تحقیق و توسعه،
  - (۵) تأکید بر تحقیقات توسعه،
  - (۶) ایجاد محیطی که در آن فعالیتهای تحقیق و توسعه در بخش خصوصی تشویق شود،
  - (۷) تقویت روح همکاری بین دولت - دانشگاه - صنعت.
- کشورهای نظیر تایوان، سنگاپور، و کره تا حدودی توانسته‌اند بر برخی از این مشکلات فائق آیند. اگرچه در این مقاله پیرامون فرایند انتقال و جذب تکنولوژی در کشورهای در حال توسعه جنوب و جنوب شرقی آسیا بحث شد، اما نکات یاد شده می‌تواند مورد توجه سایر کشورهای در حال توسعه نیز قرار گیرد. انشاء...
- این مقاله از منابع زیر اقتباس و ترجمه شده است:

- 1- Islam, N and Kaya, Y. «Technology Assimilation in the lers Developed Contries of Asia».
- 2- Japan, Science and Technology Agency. japanes science Policy in the 1970, s. 1971, 73p.
- 3- Japan, Science council. basic measures necessary Today for the promotion of Sciences. 1975, 31 p.
- 4- UNESCO. national Science policies in Countries of south and south - east Asia. no. 3, 1965, 45 p.
- 5- UNESCO. regional office for education in Asia and the pacific - bangkok. bulletin of unesco. number 25, june 1984. pp. 113 -136

توضیح: بعلت حجم زیاد مطالب، قسمت‌هایی از متن و تعدادی از نمودارها با نظر نگارنده حذف گردیده است.

نقش مراقبین بهداشت در آموزش

بهداشت روانی

از: بیژن خاکپور
سرپرست اداره آموزش بهداشت
استان آذربایجان شرقی

دانش آموزان

سازمان بهداشت جهانی در تعریف سلامتی میگوید:
سلامتی عبارت است از برخورداری کامل
از رفاه جسمی، روانی و اجتماعی.

تضاد ناشی از اختلاف محیط خانواده و مدرسه دچار سرگردانی و بهت نگردیده و خواهد توانست با بینش واقع گرایانه مسئله را قبول نماید آشنایی به مفاهیم اخلاقی و اجتماعی سد محکمی است برای جلوگیری از اختلالات نرووتیک، در اینجا توصیه میگردد مراقبین بهداشت کتب اخلاقی و جامعه شناسی را مطالعه نموده و با بهره گیری از تعالیم ارزشمند اخلاق اسلامی سعی نمایند دانش آموزان را به وظائف و تکالیف خویش آشنا سازند، مسلماً دانش آموزی

ع- ایجاد روحیه احساس مسئولیت و کاهش احساسات منفی بوج گرانی و بی هدفی.
آموزش صحیح، اصولی و مداوم موارد فوق که اغلب دانش آموزان از درک آنان عاجز بوده و یا به علل گوناگون آشنایی چندانی ندارند مسلماً عامل مساعدی خواهد بود برای ایجاد محیط سالم روانی مدارس. بعنوان مثال در بخش انطباق که امر مهمی در بروز علانم نرووتیک دانش آموزان میباشد اگر آموزش معقول و مناسب صورت گیرد دانش آموز از احساس

بدون شک برای تأمین چنین حالتی تلاش گسترده و همه جانبه لازم است واز آنجائیکه دانش آموزان مدارس امیدهای نوشکفته آینده کشور میباشد مسئولیت بس عظیم برعهده مسئولین و کارگزاران بهداشتی است که با تلاش و بهشتکار فزاینده ای بهداشت آنان را تأمین نمایند. مراقبین بهداشت یکی از عوامل مؤثر تأمین بهداشت مدارس و مخصوصاً بهداشت روانی میباشد. آنها با معلومات بهداشتی خود می توانند حالات نرووتیک و سایکوتیک را تشخیص ابتدائی داده و مادر راه روانپزشک معرفی نمایند. همچنین با ایجاد هماهنگی بین دانش آموز و اولیاء مدرسه و خانواده از بروز بسیاری اختلالات روانی پیش گیری نمایند، بنابراین نقش آنها را در سه بعد میتوانیم بررسی نماییم:

الف: نقش اطلاعاتی

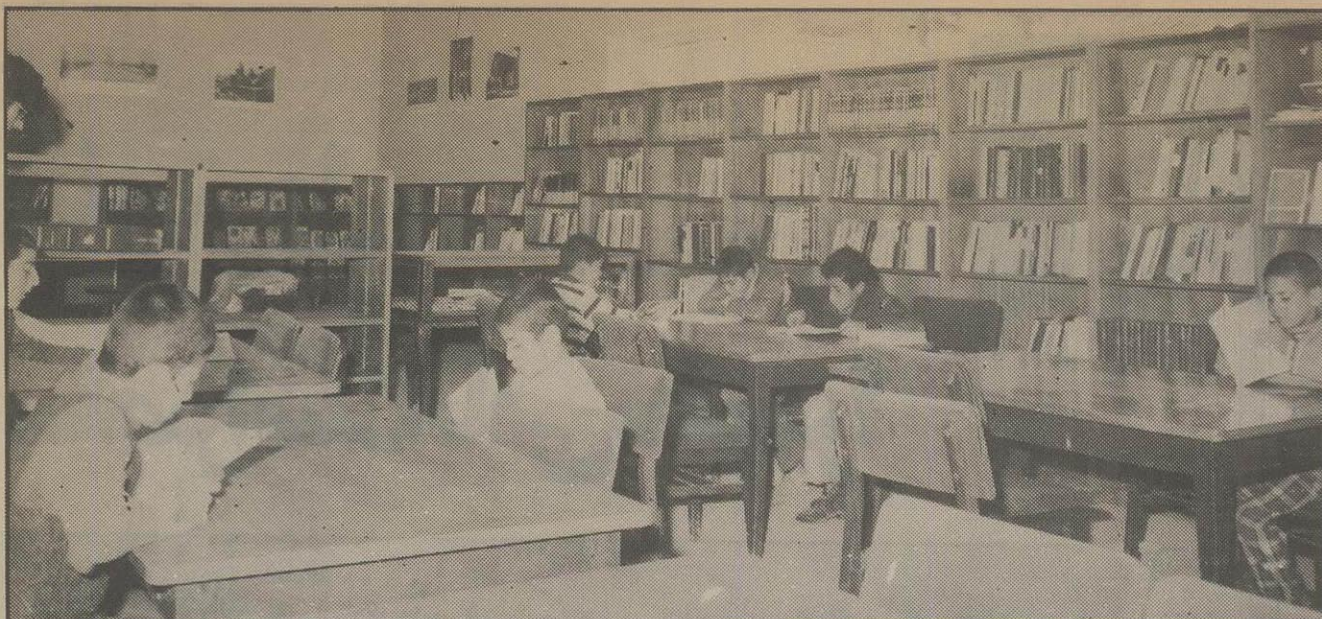
در این نقش آموزش اصول مقدماتی بهداشت روانی شامل: - انطباق با محیط مدرسه - انطباق با معلم - انطباق با درس.

- ۱- مفاهیم اخلاقی
- ۲- مفاهیم اجتماعی
- ۳- تفهیم انگیزه های رقابت سالم و عدم احساس ناتوانی در موارد شکست درسی.

- ۴- کاهش یا از بین بردن آثار ترس های مرضی مخصوصاً ترس از معلم و مدرسه.
- ۵- تشویق دانش آموزان به همکاریهای اجتماعی و از بین بردن علل افسردگی آنان.

- شناخت روابط علت و معلولی در رفتارهای روزمره.
- آشنایی به اینکه رفتار هر فرد تابع تمامیت وجودی اوست.
- آشنایی به نیازها و محرکاتی که سبب ایجاد رفتار و اعمال انسان میگردد. می توانند در تشخیص مقدماتی حالات نوروتیک موفق گشته و با آموزش های مداوم و بی گیر منطق با اصول علمی بهداشت روانی اقدامات مفیدی را انجام دهند.
در خاتمه به منظور اعتلای سطح بهداشت روانی مدارس که مالا منجر به تعلیم و تربیت سازنده دانش آموزان میگردد پیشنهاداتی ارائه نموده و رجای واثق دارم مسئولین محترم در توجه به آنها دقت بیشتری نموده و سعی خواهند فرمود بهداشت روانی را که متأسفانه بعزل گوناگون در بوته فراموشی فرو رفته بود جانی تازه بخشید.

پیشنهادهات:

اول: مراقبین بهداشت يك دوره فشرده درس های بهداشت روانی را حداقل در سه ماه گذرانده و به اخذ گواهی نامه ای در این مورد نایل آید.
دوم: يك سیستم مرتبط از روان پزشك، روان شناس و مراقب بهداشت به منظور شناخت اختلالات روانی دانش آموزان و ارائه روش های پیش گیری و احیانا در مواردی درمان بوجود آید.

سوم: انجمنی بنام انجمن بهداشت روانی توسط مراقبین بهداشت در مدارس تشکیل و با همکاری اولیاء خانواده و مدرسه اقدامات وسیعی در جهت پیاده نمودن اصول بهداشت روانی مدارس آغاز گردد.
چهارم: عواقب وخیم خشونت، طرد و تنبیه دانش آموزان توسط معلمان و مسئولین اجرایی مدارس با سخن رانی و انتشار مجلات و نشریات مختلف بازگو گردد.
پنجم: ساعاتی از آموزش عمومی دانش آموزان به آموزش بهداشت روانی اختصاص یافته و با استفاده از فیلم و اسلاید مسائل مهم و قابل استفاده بازگو گردد.
ششم: با گسترش جنبه های ورزشی و تفریحی سالم از گرایش دانش آموزان به اختلالات و انحرافات نظیر اعتیاد به سیگار، مواد مخدر و مواد مضرة دیگر جلوگیری شود.

انجمن های علمی و ادبی، امور مددکاری، انجمن های خیریه و غیره از جمله مسائلی است که به دانش آموزان توان لازم را جهت کارهای بزرگ اجتماعی آینده آماده خواهند ساخت.

ب: نقش اعتقادی:

بدون شك هر آموزشی بدون داشتن ریشه های عمیق اعتقادی دوام و استحکام چندانی نخواهد داشت، در حقیقت آموزش بدون اعتقاد، کاشتن محصول در مزرعه ای است که از آبیاری محروم است، امروزه بخوبی تجسم عینی این واقعیت شگرف در زندگی روزمره مشاهده میگردد بعنوان مثال پزشکی که سال ها رنج مطالعه مداوم و حفظ مطالب گوناگون را بخاطر کسب عنوان دکتری در امور طبی برخود هموار نموده و در رشته مربوطه بدرجه اجتهاد رسیده متأسفانه بعزت نداشتن اعتقاد کامل به حرفه مقدس خویش با گرایش به مظاهر مادی زندگی و تمسك به شیوه های تجاری جهت مال اندوزی بیشتر آنچنان لطمه ای به حرفه خویش میزند که هیچ دشمنی را این توانایی نخواهد بود بنابراین از محیط خانواده و مدرسه باید دانش آموزان را افرادی معتقد و مومن به شخصیت و مسئولیتهای خویش بارآورد، باید مفاهیم جهان بینی بتدریج به آنان آموخته شود، فلسفه حیات، ایدئولوژی و مسائل مذهبی در انسجام و نظم خاص به فرد فرد آنها یاد داده شود.

ج: نقش اجرایی:

كمك به دانش آموزان در کاربرد فراگیری های بهداشت روانی شامل:
۱- مصاحبه های فردی جهت شناخت مشکلات روانی دانش آموزان و راهنمایی آنان:
۲- آموزش های اجتماعی به منظور جلب توجه دانش آموزان به کارهای گروهی و واگذار کردن مسئولیتهای اجتماعی.
۳- ایجاد ارتباط صحیح و اصولی بین دانش آموزان و اولیاء مدرسه.
۴- مشاوره با روان شناس و روان پزشك در مورد دانش آموزانی که به نحوی باره ای اختلالات شخصیتی در آنها مشاهده میگردد.
۵- تماس و مذاکره با اولیاء دانش آموزان به منظور آشنایی با مشکلات خانوادگی.
۶- همکاری با انجمن اولیاء و مدرسه (مربیان) به منظور تحقق اهداف بهداشت روانی.
بنابراین مراقبین بهداشت با آشنایی به مبانی اولیه بهداشت روانی شامل:
- احساس احترام شخص به خود و دیگران.
- شناخت محدودیت های روانی و فیزیکی خود و دیگران.

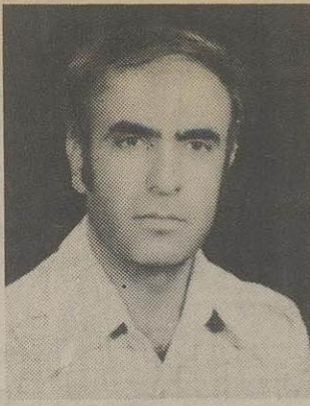
ده - احساس تعهد و مسئولیت اجتماعی نموده و نقش برای خویش در شکوفایی جنبه های گوناگون جامعه تصور نماید کمتر دچار اختلالات روانی خواهد شد.

مسئله رقابت و عدم احساس ناتوانی در موارد محرومیت های درسی یکی از مشکلات اساسی دانش آموزان مدارس محسوب میگردد و اگر مراقبین بهداشت با آموزش های فردی و اجتماعی بتوانند به آنها تفهیم نمایند که گرچه وجود رقابتی سالم و سازنده در امر تحصیل نتایج درخشانی دارد اما هرگز نباید شکست در اینگونه رقابت ها و یا احیانا محرومیت در امتحان موجب افسردگی و اختلالات نوروتیکی گردد، در اینجا اولیاء مدرسه و خانواده دانش آموز نقشی اساسی بعهده دارند و مراقبین بهداشت باید در برخورد با موارد مشابه آنها را به خطرات فشارهای تحمیلی به دانش آموز متوجه ساخته و تاکید نمایند که توان روانی و فیزیکی دانش آموز نمیتواند با خواسته های اغراق آمیز و غیر واقع بینانه آنها سازگار باشد، بعنوان مثال برخی از والدین با مشاهده نمرات پایین فرزندانشان شروع به سرزنش یا احیانا تنبیه آنان نموده و برعکس در مدارس برای نمرات بالا جوایزی مشروط در نظر میگیرند که دانش آموز بخاطر علاقه شدیدی که به جایزه وعده داده شده دارد بیش از توان روحی و جسمی خودش تلاش و فعالیت مینماید. در اینگونه موارد شکست بخاطر ترس از تنبیه و ترسیدن به نمرات بالا بخاطر محروم شدن از جایزه مورد علاقه منجر به نوعی افسردگی و ناراحتی روحی میگردد.

فوبی یا ترس مرضی از اعراض فشارهای روانی بوده و ریشه آنان را باید در خانواده و سپس مدرسه جستجو نمود، عدم امنیت خانوادگی و اختلافات شدید والدین و تهدید و تنبیهاات بی اساس میتواند آرامش روحی دانش آموز را مختل نموده و او را به نوعی واهمه مبتلا سازند نظیر اسکول فوبی - تیچر فوبی - اسپورت فوبی و غیره.
مراقبین بهداشت باید با آموزش والدین و اولیاء مدرسه آنها را از اعمال روش های خشونت بار منع نموده و ترتیبی دهند که دانش آموز در نهایت فراغ فکر مشغول مطالعه گردد.
ضمناً در موارد برخورد با دانش آموزانی که به نوعی از فوبی دچار هستند آنها را به مراکز مشاوره و یا روانپزشك معرفی نمایند.

تشویق دانش آموزان به فعالیت های اجتماعی و ایجاد زمینه های فکری لازم برای احساس مسئولیت اجتماعی و دور افکندن افکار بوج گرایانه یکی از مهمترین وظایف آموزشی مراقبین بهداشت در مدارس میباشد، از آنجائیکه دانش آموزان آینده سازان کشور بوده و مدیریت اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه بدست آنان چرخش خواهد یافت بنابراین سرمایه گذاری معنوی در تربیت صحیح و اصولی آنان اقدامی است ضروری و اجتناب ناپذیر، مسلمان افزایش فعالیت های اجتماعی و انعطاف پذیری در مورد امور تعاونی و مشارکت بسیاری از اوقات خالی دانش آموزان را پر نموده و در نتیجه آنها را از ابتلا به افسردگیهای گوناگون نجات خواهد داد، مایل به انجام ورزش های دسته جمعی شرکت در

نوشته دکتر راتکیلِف
ترجمه و تلخیص: محمد شریف
دانشگاه کرمان

کلسترول

مقصر است یابی تقصیر؟

(نقش کلسترول در سکتة های قلبی)

چربیهای نباتی روی آورد، تا ۲۰ درصد کلسترول خون خود را کاهش میدهد.

اما مخالفین این نظریه میگویند:

اگر حرف شما صحیح است، چرا کلسترول خون در زنهائیکه قبل از موقع مقرر به سن یائسگی میرسند، کمتر از شوهرانشان میباشد، در صورتیکه هم زن و هم شوهر از رژیم غذایی مشابهی استفاده میکنند؟ و یا چرا کلسترول خون زنان حامله طی دوره حاملگی بسیار زیاد است، درحالیکه میزان بیماری قلبی نزد این افراد در باینترین سطح آن میباشد؟

از جمله کسانی که از این گروه دست بتحقیق زده است، دکتر جاب از کالج تری نیتی دویلین میباشد. وی ۱۰۰۰ نفر که دودو باهم برادر بودند را مورد مطالعه قرار داد. بدینصورت که از هر دو برادری که را همی بوستون در ایالات متحده کرد و دیگری را وادار نمود تا در دویلین بماند. پس از مدتی نتیجه چنین شد: آنهائیکه دویلین ماندند با وجود مصرف زیاد چربی حیوانی، کمتر از بوستونیها (با وجودیکه بوستونیها خیلی کم چربی حیوانی مصرف کردند) به امراض قلبی مبتلا شدند. جواب این سؤال را دکتر جاب چنین داد: دویلینی ها هر روز در مزرعه کارهای سخت انجام میدادند، پیاده سرکار میرفتند و فعالیتشان بسیار زیاد بود. لیکن آنهائیکه در بوستون بکار گمارده شدند، بدلیل کار اداری و میزنشینی و با اتومبیل سرکار حاضر شدن، کلسترول خونشان بالا بود.

آری در معمای کلسترول هنوز سئوالاتی بی جواب مانده است. در ادامه گفته هایش دکتر جاب پرسید: چرا اضطراب و فشار سطح کلسترول را در خون بالا میرد و ورزش مقدار آنرا تقلیل میدهد؟ چرا فردی که در مورد کارش مضطرب است، در وضعیت جسمانی خطرناکی قرار میگیرد و حال آنکه همین شخص پس از چند روز مرخصی و استراحت دوباره بحال عادی برمیگردد؟

دکتر ماستر در مجله انجمن پزشکان چنین خلاصه میکند: بسیاری عوامل غیر از تغذیه و یا وجود کلسترول موجب بیماری قلب میشوند که برای مثال از توارث و جنسیت - مصرف سیگار - نداشتن فعالیت جسمانی و ورزش - چاقی و بالاخره مهم تر از همه فشارهای روحی و اضطراب را میتوان نام برد. والسلام

مراجع:

1 = Reader's Digest, May 1975.

2 = Journal Of American Medical Association 1976.

این ماده توسط کبد ساخته شده و در خون وجود خواهد داشت. لذا حضور همه جانبه آن در خون مبین اهمیت بسیار زیاد این ماده در بدن انسان است.

معهدا موقعیکه این ماده در جدار شریانها (بخصوص شریانهای کرونیز که مسئولیت تغذیه قلب برعهده آنهاست) رسوب کند، جان شخص را در معرض خطری جدی قرار میدهد. هر قدر مقدار این رسوبات بیشتر شود، مواد فیبری شکل، بیشتر آنها را مورد تهاجم قرار می دهند. در اثر همین تهاجم جدار رگها سخت و خون در محل تاخت و تاز بصورت لخته در می آید. گاهی مسیر رگ را بطور کامل مسدود میکند. حال اگر این حالت در رگهای مربوط به قلب رخ دهد، باعث سکتة قلبی و اگر در مسیر رگهای مربوط به مغز حادث شود، موجبات سکتة مغزی را فراهم می کند.

در سال ۱۹۹۳ یکی از دانشمندان روسی بنام آنتیسکف خرگوشهائی را در همین زمینه مورد آزمایش قرار داد. ابتدا آنها را با مواد غنی از کلسترول تغذیه میکرد. وی پس از مدتی دریافت که رسوبات چرب تشکیل شده در شریانهای خرگوشه درست شبیه آنهائیکست که در شریانهای انسان تشکیل میشود، (البته در این آزمایش رگهای فردی را مورد مقایسه قرار داد که در اثر سکتة قلبی فوت کرده بود). این آزمایش موجب شد تا تحقیقات همه جانبه ای در سراسر دنیا در مورد چربیهای خون از قبیل تری گلیسیریدها، فسفولیپیدها و اسیدهای چرب انجام گیرد. ولی کلسترول بدلیل سهولت تعیین میزان آن در خون، توجه بیشتری را بخود جلب کرد. از دهها هزار آزمایش خونی که انجام گرفت، این حقیقت مسلم شد: در کشورهائیکه مقدار زیادی چربی حیوانی مصرف می شود، میزان کلسترول خون نزد افرادش بالا بود و در نتیجه مرگ و میر در اثر بیماریهای قلبی بسیار زیاد است و برعکس کشورهائی مانند ژاپن که مردم آن معمولاً از غذاهائی مثل برنج و ماهی استفاده میکنند، نسبت بیماریهای قلبی ۹ بار کمتر از ایالات متحده است. همین ژاپونیها موقعیکه به آمریکا مهاجرت میکنند و با رژیم غذایی آن دیار خو میگیرند، دوباره میزان ابتلا به ناراحتیهای قلبی در آنها زیاد میشود.

تحقیق دیگری در ایالات ماساچوست نشان داد که: احتمال سکتة قلبی در اشخاصی که میزان کلسترول خون آنها باینترین از ۲۱۰ میلیگرم در هر صد سانتیمتر مکعب خون میباشد، سه بار کمتر از اشخاص است که این نسبت در آنها ۲۴۴ میباشد. در بریتانیا مردم فقط ۴۰ درصد کالری مورد نیاز خود را از چربیهای حیوانی میگیرند و آمار نشان میدهد که بیماری قلبی در آن کشور باز کمتر از ایالات متحده میباشد. بهرحال این سته از محققین معتقدند که: غذاهای گوشتی و چربیهای لبنی مثل (روغن، خامه، کره و غیره) سطح کلسترول خون را بالا برده و جاده را برای سکتة قلبی هموار میسازد و باز در صورتیکه شخص بتواند از چربیهای حیوانی صرفنظر کند و به

شواهدی در دست است که نمیتوان این ماده را به تنهائی عامل تصلب شرائین و مالا سکتة قلبی دانست!

به این دو سؤال توجه کنید:

۱- آیا کلسترول موجود در خون که سالیانه در آمریکای به اصطلاح پیشرفته بیش از مجموع تمام بیماریهای جان آدمی را بکام مرگ می کشد، علت اصلی سکتة قلبی است؟

۲- آیا با صرفنظر کردن از غذاهای پر کلسترول مثل (کره، گوشت و تخم مرغ) و روی آوردن به چربیهای اشباع نشده همچون (روغن ذرت، سویا و روغنهای نباتی) میتوان از این عارضه جان سالم بدر برد؟

قبل از پرداختن به جواب سئوالات بد نیست تعریفی از خود کلسترول داشته باشیم، کلسترول یکی از انواع چربیهاست که در صورت خلوص بشکل بودری سفید رنگ است. در صورت ترکیب شدن با چربیهای دیگر بصورت موم درآمده و ب رنگ زرد تغییر شکل میدهد. ده درصد وزن مغز انسان از کلسترول تشکیل شده است. از وظائف کلسترول در بدن یکی ساختن هورمونها جنسی و دیگری انتقال چربیهاست.

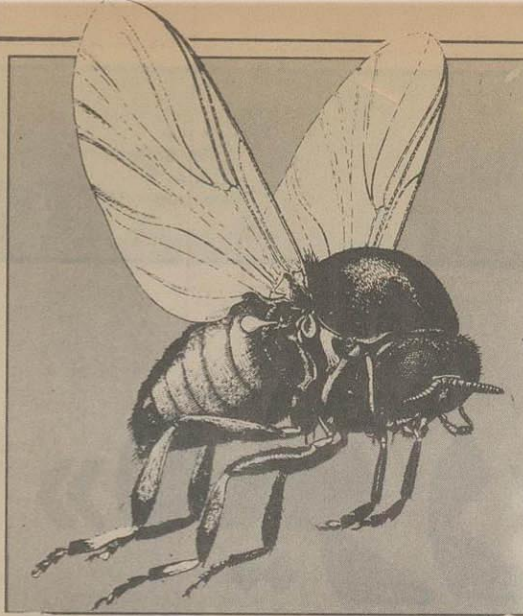
و اما در جواب سئوالات باید بگوئیم:

باره ای از فیزیولوژیستها معتقدند که با تغییر رژیم غذایی، از مواد کلسترول دار به مواد فاقد کلسترول میتوان تا حد زیادی از بیماریهای قلبی جلوگیری کرد. عده ای دیگر براین عقیده اند که کاستن از مقدار کلسترول موجب کم شدن میزان بیماری نشده و اصولاً این دو موضوع با یکدیگر ارتباطی ندارند.

حال تکلیف بیمار قلبی در این میان چیست و باید به کدام نظریه اعتماد کند؟ از نقطه نظر گروه دوم:

اگر حتی کلسترول را بطور کامل از غذا حذف کنیم، باز

آشنایی با

بیماری گال

بیماری شایع جبهه های جنگ

تهیه از: مسعود آزر

دانشجوی کارشناسی علوم آزمایشگاهی - دانشگاه علوم پزشکی ایران

تعریف

بیماری گال GALE یا جرب يك عفونت پوستی عالمگیری است که آنرا بنام «خارش هفت ساله» می نامند. این بیماری انگلی توسط مایت Mite نقب زن بنام سارکوپت اسکپتیس *Sarcoptes Scabiei* ایجاد میشود. مایت Mite، از بند پایان راسته آکارینا *Acarina* دارای جثه ای ریز با اندازه ای حدود ۰/۳ تا ۰/۴۵ میلیمتر با بدنی شفاف، با نیمه شفاف میباشد که ممکن است موهای بلندی در سطح بدن خود داشته باشند. این انگل ۴ جفت پا دارد و به کمک ۲ جفت پای جلونی و دهان در لایه سطحی پشره پوست سوراخ و نقب ایجاد میکند. بیماری بیشتر در کودکان و نوجوانان، افرادی که رعایت موارد بهداشتی را نمی کنند دیده میشود اما موارد پراکنده آن در افراد متعلق به همه گروههای اجتماعی اقتصادی دیده میشود در بیمارانی که پوست تمیز هم داشته و به طور مرتب حمام می کنند پشورات پوستی به سختی قابل تشخیص است این بیماری در اثر تماس مستقیم بدنی بویژه در هم بستران از فردی به فرد دیگری قابل انتقال است. دو هفته بعد از آلودگی با انگل علائم آن ظهور می کند مهمترین علامت، خارش *itch* است. بیمار از خارش شدید نواحی آلوده رنج می برد این خارش بخصوص در مواقع شب بیشتر احساس میشود که این احتمالا مربوط به حرکت انگل در شب میباشد.

علائم بالینی

ضایعات بیماری روی مع دست بین انگشتان، در بین چین های زیر بغل اطراف آلت تناسلی اطراف مقعد، اطراف نوک پستان زنان دیده میشود ممکن است به صورت شیارها یا ندولهایی دیده شود. ممکن است به صورت يك شیار یا يك نقب *Burrow* مشخص شود این نقب به صورت خطوط متقاطع بوده که طولی بین ۵ تا ۱۲ میلیمتر دارند. این نقب توسط انگل ماده ای که تازه جفت گیری کرده باشد در طبقه شاخی پوست پدید می آید در طول نقب نقاط سیاه یا قهوه ای رنگی مشاهده میشود که از وجود مواد زائد و تخمهایی که انگل موجود در نقب از خود باقی گذاشته است این شیارها در افراد کثیف و بدون بهداشت بهتر دیده میشود

تشخیص

خارش شبانه شدید، وجود نقب *Burrow* فقدان ضایعات در سرو صورت تشخیص را مسلم می سازد در زنان ابتلاء نوک پستان و ضایعات خارش دارد در اطراف دستگاه تناسلی و در مردان ابتلاء چند نفر از اعضای فامیل میتواند راهنمای تشخیص خوبی برای بیماری باشد. تشخیص قطعی با دیدن *Sarcoptes Scabiei* میباشد. میتوان يك نقب را انتخاب کرده و با يك تیغ بیستوری آنرا تراشیده تراشه های آنرا از نظر وجود حشره بالغ و لارو و تخم مورد آزمایش میکروسکوپی قرار داد همچنین میتوان پرروی برشهای هیستولوژیکی که بوسیله بیوسی منگنه ای تهیه شده تشخیص را قطعی کرد.

بیماری جرب را بایستی از کبیر با بولی نزد بچه ها و شیش بالین *pediculosis Corporis* و بی تی ریا زیس و رسی کال *pityriasis Versicolor* (يك بیماری قارچی) تفکیک کرد و تشخیص داد.

اپید میولوژی

در بیست سال گذشته جرب بار دیگر در دنیا احیا شده است. در آمریکا در حال حاضر ۲ تا ۴٪ بیماران مبتلا به بیماریهای پوستی را شامل میشود. در اروپا بیش از شروع جنگ دوم جهانی شیوع فراوانی داشته است در فاصله بین سالهای ۱۹۴۴ تا ۱۹۴۶ بیماران جربی ۱۰ تا ۱۵٪ مراجعین به درمانگاههای پوست را تشکیل می دادند اما در سالهای ۱۹۵۰ تا ۱۹۵۳ شیوع بیماری به کمتر از ۱٪ رسید. در سال ۱۹۶۴ آلودگی افزایش چشمگیری در شهر کلاسگو داشت. انتشار بیماری از يك کانون به کانون دیگر در اثر عدم تشخیص صحیح و یا درمان ناکامل صورت می گیرد.

بیماری جرب با گال یکی از شایعترین بیماریهای پوستی در بین رزمندگان بخصوص درجبهه های جنوبی میباشد طبق گزارش آقای دکتر علی اصیلان رزیدنت پوست دانشگاه اصفهان در تیرماه ۱۳۶۴ در بیمارستان شهید باقانی آنقدر بیمار مبتلا به گال زیاد بوده که بقیه در صفحه ۳۱

اما در افراد تمیز این نقب ها به رنگ سفید و تقریباً نامرئی میباشد که میتوان بوسیله تتپورید و مرکب چین آنها را رنگین نمود.

ضایعات ممکن است به صورت ندول و یا پوستولهای چرکی دیده شوند که این پوستولها در انتهای مجرای نقب پیدا میشود.

خارش از علائم مشخصه بیماری است از آنجائیکه انگل در حرارت های کمتر از ۲۰ درجه سانتیگراد بی حرکت میشود و از آنجائیکه خارش اغلب ناشی از حرکت انگل در داخل نقب است بنابراین معمولاً وقتی هوا تاریک شده و محیط گرم میباشد خارش شروع شده و تا نزدیک صبح ادامه پیدا میکند.

پاپولهای قرمز کوچک و پوسته دار بعثت خارا نندن شدید ممکن است دچار عفونت ثانویه شده و روی نقب ها به صورت پوستول بروز کند. خارش ناشی از حرکت انگل در داخل نقب و یا ترشح آنزیمهایی است که انگل تراوش می کند. گردن، صورت، کف پا، سطوح داخلی پاها بیشتر از نواحی دیگر در اطفال آلوده میشود.

علت

انگل ایجاد کننده بیماری لاک پشتی شکل بوده، ۳۰ تا ۴۵٪ میلیمتر طول دارد. مایت ماده از نوع نر آن بزرگتر بوده که گاهی با چشم بخوبی دیده میشود. نوع ماده بعد از جفت گیری با نر بوسیله ۲ جفت پاهای جلونی و دهان شروع به ایجاد کانالی، در سطح اپیدرم پوست می کند، پس از نقب کانال به داخل آن رفته در آن شروع به تخم ریزی کرده بطوریکه روزانه ۲ تا ۳ تخم می گذارد و بعد از ۳۰ تا ۶۰ روز می میرد. انگل نر بعد از جفت گیری می میرد. لاروها بعد از حدود يك هفته از تخم بیرون آمده شروع به رشد می کنند تا بعد از ۲ هفته بالغ می شوند. گرچه ممکن است که يك فرد آلوده حامل هزاران *Mites* بالغ باشد اما میانگین ماده های بالغ در هر آلودگی ۱۱ عدد است.

حساس شدن نسبت به مایت و یا فرآورده های آن (مدفوع، آنزیمها....) معمولاً يك ماه بعد از آلودگی شروع شده و سبب بروز واکنش می گردد و در صورتی که آلودگی مجددی پیش آید علائم بلافاصله شروع خواهد گردید.

ترجمہ و اقتباس: مهندس مہدی جوانمرد

اطلاعات علمی

تقویت شده اغتشاش اضافه نمی کنند.

نام لیزر^۲ از حرفهای اول کلماتی که در زبان انگلیسی عبارت «تقویت نور با گسیل تحریک شده تابش را می سازند»، ساخته شده است. اصول کار آن شبیه میز است با این تفاوت که محدوده «کار لیزر حوزه THZ^۳ ۷۵۰-۴۳۰ باشد. در لیزر یاقوتی نظیر میز یاقوتی عمل تحریک برای ارتقا سطح انرژی اتم ها صورت می گیرد. معهذاً در اینجا تحریک بجای اینکه با تابش انرژی مایکرو بصورت بگردد توسط نور انجام میشود. همانطور که از شکل ۲ دیده میشود، حفره نیز متفاوت است. مطابق شکل دو آنتنه موازی بکار رفته است.

افزایش می یابد و لیزر قادر به انجام اعمال مختلفی می گردد. لیزر که اولین منبع امواج هم ساز است در ۱۹۵۸ پیشنهاد شد. اولین وسیله که از یک کریستال یاقوت استفاده می کرد دو سال بعد ساخته شد. امروزه عمل لیزر از اجسام بسیار متعددی حاصل میشود، از اکسیدهای فلزی، فلزهای، ستونهای گازی نظیر آرگون، هلیوم و نیمه هادی هائی از قبیل گالیوم آرسناید. هرنوع آن حسنه های عیب های خاص خود را دارد. در طول چند سالی که از ایجاد لیزر می گذرد کاربردهای زیادی برای آن بوجود آمده است. لیزر های ضعیف با استفاده

تداخل امواج فرستنده ها^۴ را ایجاد نموده است و هندسین میگویند مشکلات استفاده از لیزر را در مخابرات حل کنند. عمده ترین مسائل یکی انتشار لیزر به خط مستقیم و دیگری انتقال پرتولیزر^۵ از میان جو است. تابه لیزر در برخورد با جو پراکنده میشود. به علاوه پرتوهای لیزر در برخورد با لایه یون سپهر^۶ منعکس نمی گردند و نمیشود لیزر را به آن سوی افق ارسال داشت. برای رفع مشکل اول، امواج را مرتباً در بین راه رله می کنند. دشواری بعدی هم با استفاده از لوله های فیبری مخصوص^۷ قابل حل است. این لوله های فیبری دارای ضریب شکست های مناسبی هستند بطوریکه نور مرتباً در اثر برخورد به جدار لوله انعکاس کلی پیدا می کند. یعنی موج همواره از داخل لوله عبور کرده، از برخورد با آثار جوی محفوظ می ماند. کاربرد همجهای^۸ (ایزوتوپ) باثبات در کشاورزی رو به افزایش است. استفاده از اشعه لیزر برای جدا کردن همجهای گوناگون روشی جدید می باشد. در اینجا پرتوهای لیزر از جهات مختلف بر ماده تابانده میشود. تنها یکی از پرتوها با طول موج معین میتواند محرک ایزوتوپها بوده و به آنها وضع فیزیکی خاص بدهد. یعنی اتم یکی از هم جاها را مشخص نماید. اتم های سایر همجهای پرتو دیگری با مشخصات مربوط بخود لازم داد. کاربرد پرتولیزر نشان می دهد که هر طول موج مخصوص بیک عنصر موثر می باشد. استفاده از اشعه لیزر برای جدا کردن هم جاها و کاربرد آن در صنعت آینه روشی دارد. نقش حیرت انگیز اشعه لیزر، که امید است بزودی استفاده از آن فراگیر شود، در نوع مخصوصی از هنر عکاسی موسوم به هولوگرافی^۹ یا تهیه تصویهای سه بعدی از اجسام است. ابداع چنین روشی این امکان را میسر می سازد که با تغییر جهت طیف تصویر، تمام جهات جسم را در معرض تابش بگذارند. در پایان اضافه میشود که در انفورماتیک و ساختن خاطره در کامپیوترها نیز لیزر کاربرد دارد.

پانویسها:

- 1- MICROWAVE AMPLIFICATION LY 3
- 2- BEAM
- 3' PHOTON:

بسته های انرژی که انرژی نوری را تشکیل می دهند. فوتون دارای جرم است (جرم حالت سکون ندارد) و مانند جسم متحرک اندازه حرکت (ممنت) دارد.

- 4- CAVITY RESONATOR
- 5- FEEO BACK 6- OSCILLATOR
- 7- WAVEUID 8- ALTERNATIVE
- 9- EXCITED 10- CONTINUOUS
- 11- NOISE
- 12- LIGHT AMPLIFICATION LY STIMULATED EMISSION RADIATION
- 13- 1 THZ=۱۰۰۰ GHZ
- 14- COHERENT
- 15- SPIRAL FLASH TUBE
- 16- COORDINA TION
- 17- PHASING
- 18- MONOCHROMATIC
- 19- BIOLASER
- 20- BIOLOGY 21- MICROPHOBE
- 22- SPECTROGRAPH

بحران در طیف الکترومغناطیس - اطلاعات علمی شماره بیستم - ۷۳

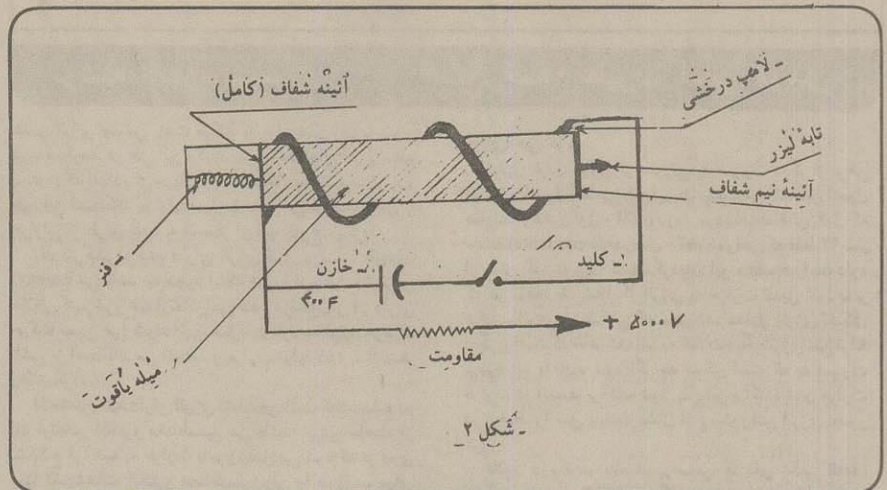
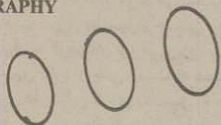
- 24- RAY
- 25- IONOSPHERE

لایه ای که از گازهای با بار الکتریکی تشکیل شده و قسمتی از جو زمین است این لایه امواج رادیویی را منعکس می کنند.

- 26- FIBRE OPTICS

عضوهای خانواده ای از مواد که در جدول تناوبی جای مشترک دارند.

- 27- ISOTOPE
- 28- HOLO GRAPHY

شکل ۲ -

از پرتو خود که به کمک عدسی های چشم متمرکز می گردد، قادرند ضایعات شبکیه را در پشت چشم ترمیم نمایند. یک لیزر آروگونی که به کمک یک آنتنه مدور کانونی شده بود، توانست غده ای به بزرگی یک توپ پینگ پونگ را از ساق های یک بیمار بدون خون ریزی در طول ۱۵ دقیقه خارج کند. بکمک لیزر یاقوتی نیروی هوایی ارتش آمریکا برای تجسس و اکتشاف موشک ها و هواپیما های دشمن اشعه های ارسال می کند که صداها بار از پرتوهای راداری باریک تر هستند. با بولیزر^{۱۰} یا لیزر حیاتی امروزه در مطالعات زیست شناسی^{۱۱} وسیله ای اساسی است. یک دستگاه لیزری بنام میکرو فوب^{۱۲} تجربه و تحلیل هرشینی را بدون اینکه آسیبی به آن برساند، انجام می دهد. ماده مورد بررسی زیر یک میکروسکوپ قرار گرفته و بعد پرتو لیزر با قدرت دلخواه بر آن تابیده میشود. این پرتو جزء کوچکی از ماده را بدون باقی گذاردن کوچکترین اثری بخار می کند. بخار حاصل با یک شمع الکتریکی گرم شده توسط طیف نگار^{۱۳} رنگ آن مشخص میشود. با تعیین رنگ میتوان عناصر شیمیایی ماده را مشخص کرد. لیزر پالس یاقوت سوراخهای کوچکی در یک قطعه الماس ایجاد می کند. با عبور مس از این روزنه ها میتوان سیم هائی به باریکی موبدست آورد. ایجاد حفره ها در الماس به روش عادی و با استفاده از میخ های استیل آغشته به روغن زیتون و گرده

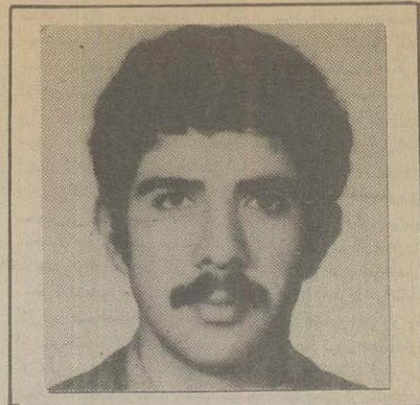
الماس چند روز طول می کشد ولی لیزر همین عمل را در چند دقیقه انجام می دهد. سیم ها ورقه های فلزی خیلی نازک و نرمی که امروزه در لوازم الکترونیکی کاربرد دارند به راحتی با لیزر جوش داده میشوند. اهمیت سیستم های نوری در ارتباطات بیشتر بواسطه باند عبور آن می باشد. از هنگام پیدایش لیزر استفاده از آن برای مخابرات و ارتباط با راه دور مورد نظر بوده است. لیزر نه تنها با سرعت امواج مایکرو- سرعت نور - که امروزه در ارتباطات رل اصلی را دارند، حرکت می کند بلکه تواتر فوق العاده بالای آن سبب میشود که بتواند اطلاعات بیشتری را انتقال دهد. بکمک اشعه لیزر به عنوان موج حامل، بطور نظری میتوان هزاران بار برنامه تلویزیونی و میلیونها بار مکالمه تلفنی بیش از روش فعلی که از ناحیه رادیویی طیف الکترو مغناطیس استفاده می کند، بخش یا برقرار ساخت با افزایش نیازی که کاربرد و قابلیت کابل ها و شبکه های مایکرو یو را محدود ساخته و حتی مشکل

یکی کاملاً نقره اند و (شفاف) و دومی تا اندازه ای (نیم شفاف) که بتواند تشعشع نور هم ساز^{۱۴} (هم فاز) را از خودش انتشار دهد. دو آنتنه باید کاملاً موازی بوده و به فاصله ای باشند که مضرب صحیحی از نصف طول موج (۷/۴) باشد. لامپ ماریچ درخشان^{۱۵}، انرژی را بشکل پالس به یاقوت می تاباند. این انرژی از پرمخالی شدن یک خازن ناشی می گردد. چون قسمت عمده انرژی بصورت حرارت تلف میشود، یاقوت را باید به وسیله ای خنک کرد تا درجه حرارت آن ثابت بماند. عمل نورافشانی، سطح انرژی الکترونها را خیلی بیشتر از حالت میز بالا می برد. انرژی فوتونها بخاطر بالا بودن تواتر در این حالت خیلی زیاد است. الکترونها سطوحی که انرژی آنها بالا رفته بعد از سقوط به وضعیت اولیه درمی آیند و انرژی اضافی را منتشر می کنند، یا بیک وضعیت میانی درآمده و باقی انرژی را بشکل گرما یا فلوئورسانس از دست می دهند. سطوح میانی ناپایدار هستند. الکترونها برای چند میلی ثانیه در آنجا متوقف شده و سریعاً به سطوح اولیه سقوط می کنند. در هر حال مدت توقف الکترونها در این سطوح بستگی به مقدار تابش انرژی دارد. انرژی اضافی بصورت موج باتواتر دلخواه منتشر میشود. تخلیه انرژی بعضی از اتم های گرم سبب ایجاد تخلیه و نظام^{۱۶} ساینام ها شده و هم سازی^{۱۷} لازم را بین فوتونهای انتشار یافته بوجود می آورد. تعداد زیادی از این فوتونها احتمالاً از دیواره های جانبی یاقوت خارج خواهند شد. معهذاً فوتونهای که در طول یاقوت حرکت می کنند توسط لایه های نقره اندود انتهائی به جلو و عقب رانده شده، انرژی لازم را برای خروج از انتهای نیم شفاف پیدا می کنند. انتشار بصورت اشعه های تکفام^{۱۸} (تک تواتر) هم ساز صورت می گیرد. در واقع نوری که بوسیله لیزر تولید میشود عبارت است از فوتونهای هم اندازه که در یک جهت حرکت می کنند. در انتها کریستال یاقوت به وضعیت اولیه برگشته و آماده تکرار مراحل فوق میشود.

لیزر یا تقویت نور با تابش تحریک شده منبغی است از امواج هم ساز مشابه امواج باند باریک نوسان سازهای رادیویی ولی با صدا طول موج متفاوت از امواج مادون قرمز تا نور مرئی و ماورائبنفش. باریکی دسته شعاع نور لیزر بدین معنی است که مقدار زیادی انرژی را میتوان در یک باند فوق العاده کوچک متمرکز ساخت. در این محدوده دما به سطوح خیلی بالا

انرژی چیست؟

نوشته: آندریوسیمون

ترجمه: علیرضا آقایی میدی

انرژی می گویند.

تبدیل کردن انرژی از صورتی به صورت دیگر از برخی قوانین و اصول اساسی علم فیزیک تبعیت می کند. این اصول عبارتند از قانون اول و قانون دوم ترمودینامیک. قانون اول که توسط (James Joule) در سال ۱۸۴۰ (موقعی که فقط ۲۲ سال از سنش گذشته بود) کشف گردید براین مطلب صراحت دارد که هر موقع، یک شکل از انرژی به حرارت تبدیل شود یا بر عکس، انرژی آن شکلی که محو شده معادل انرژی اشکال دیگری است که ظاهر شده اند. به عبارت دیگر انرژی نمی تواند بوجود آید یا نابود شود اگر چه ممکن است که به صورت حرارت در اتمسفر پراکنده شود. بنابراین پراکنده شدن حرارت در محیط را نمی بایست نشان از دست رفتن انرژی تصور کرد.

قانون دوم ترمودینامیک براساس کارهای علمی (Sadi Carnot) در سال ۱۸۱۹ پایه گذاری شده است و مربوط به ماشین های حرارتی ایده آل می باشد. این قانون بیان میدارد که

معادل $6/1 \times 10^9$ ژول برای هرشکه با $1/45 \times 10^9$ ژول برای هرگالن می باشد. در سیستم متریک، نفت را برحسب تن اندازه گیری می کنند. یک تن (Metric ton) نفت معادل $7/22$ بشکه است. با این حساب یک تن نفت (1000 kg) محتوی 44×10^9 ژول انرژی خواهد بود.

گاز طبیعی را برحسب فوت مکعب اندازه گیری می کنند، از آنجا که گاز قابلیت تراکم پذیری دارد اصولاً اندازه گیری بوسیله واحد حجم کارنا درست و نامعقولی است ولی با این همه این کار انجام میشود. در عمل برای حذف تغییرات وزن مخصوص گاز که ناشی از تغییرات درجه حرارت و فشار میباشد استاندارد خاصی وضع میشود. مثلاً در امریکا، تأسیسات گازرسانی درجه حرارت 60°F و فشار 6 اونس براینچ مربع + فشار اتمسفر را مورد استفاده قرار میدهند. انرژی موجود در یک فوت مکعب گاز طبیعی خشک BTU 1035 میباشد که معادل $1/09 \times 10^6$ ژول درهفوت مکعب است. سیستم متریک از متر مکعب بعنوان واحد سنجش بهره میبرد. یک فوت مکعب $0/283$ متر مکعب است یا به عبارت دیگر هر متر مکعب شامل $35/31$ فوت مکعب می باشد. انرژی موجود در یک متر مکعب گاز حدود $38/6 \times 10^6$ ژول است.

انرژی خورشیدی بوسیله واحد Langley اندازه گیری و ارزیابی میشود. یک Langley معادل مقداری انرژی تشعشعی است که از خورشید برسطحی به مساحت ۱ سانتی مترمربع و در عرض یک دقیقه بتابد. مقدار متوسط این تشعشع در ایالات متحده حدود 500 تا 700 کالری، به ازاء هرسانتی مترمربع متوسط و در یک روز تابستانی، میباشد. برای تبدیل واحد Langley به واحد ژول می بایست $4/186$ را در ضرب کرد که نتیجه بدست آمده برحسب ژول بر سانتی مترمربع بدقیقه خواهد بود.

انرژی زمین گرمائی (Geothermal) با ظرفیت حرارتی سروکار دارد و برحسب BTU برفوت مکعب اندازه گیری می گردد. یک BTU برفوت مکعب معادل $8/92$ کالری بر متر مکعب یا 1055 ژول برفوت مکعب از صخره داغ میباشد. توان یا قدرت از انرژی سرچشمه می گیرد. توان هم از کار و هم از انرژی متمایز است زیرا شامل زمانی که طی آن کار انجام شده است می باشد. برای بلند کردن تیر آهنی بوزن 500 پوند تا ساختمان بلندی به ارتفاع 100 فوت، کاری که می بایست

همین انرژی جنبشی باعث حرکت و روان شدن آب به سوی دریا میگردد. در طی این فرآیند، بین مولکولهای آب و سطح بستر که آب در آن جریان دارد اصطکاک به چشم میخورد و خود این اصطکاک به تولید حرارت منجر می شود. این انرژی حرارتی از طریق نفوذ به اتمسفر از آب خارج میگردد.

یک فنر فشرده شده دارای انرژی قابل برگشت (elastic Energy) می باشد. به مجرد اینکه فنر را از حالت فشرده گی خلاص کنیم شروع به ارتعاش می کند و مولکولهای فنر دارای حرکت نسبی می شوند. این عمل، دوباره به تولید حرارت ناشی از اصطکاک می انجامد و حرارت تولید شده به اتمسفر رها میگردد.

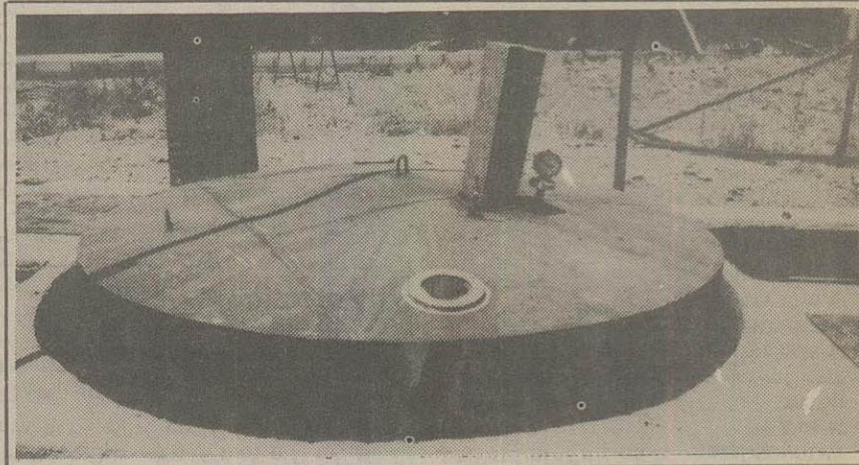
اشعه خورشید دارای انرژی تشعشعی است که تشعشع هم یک ارتعاش الکترو مغناطیسی می باشد. انرژی حاصله از تشعشع خورشید به حرارت یا نور تبدیل می شود که هر دوی اینها تشعشعات الکترو مغناطیسی ولی با طول موجهای مختلف می باشند.

خورشید باعث تشکیل و رشد و نمو مواد گیاهی طی فرآیندی بنام فتوسنتز میگردد. با ترکیب کردن مواد شیمیائی مختلف و تولید ترکیبات پیچیده تر، انرژی شیمیائی ذخیره شده در دسترس خواهد بود. انسان و حیوانات از این مواد گیاهی به عنوان غذا استفاده می کنند و بعداً آنرا به نسوج و

انرژی، ظرفیت انجام کار است. به عبارت دیگر کار ذخیره شده را میتوان بعنوان انرژی تلقی کرد. انرژی به صورت مختلف ظاهر می شود مثلاً سوخت های فسیلی از قبیل ذغال سنگ، نفت یا گاز محتوی انرژی شیمیائی می باشند و یک واکنش شیمیائی خاص که از نوع احتراقی باشد انرژی ذخیره شده در اینگونه سوخت ها را به صورت انرژی حرارتی آزاد می کند.

انرژی هسته ای در واقع نیروهای پیوند بین بخش هایی از یک هسته اتم را شامل می شود. وقتی هسته های سنگین و ناپایدار به دو بخش تقریباً مساوی تجزیه می شوند و اتمهای جدیدی را تشکیل میدهند به این پدیده شکافت هسته ای می گویند. شکافت (Fission)، درست مانند یک واکنش زنجیره ای، انرژی حرارتی آزاد می کند، گداخت (Fusion) نیز راهی برای آزاد ساختن انرژی اتمی است. وقتی که دو اتم سبک را با یکدیگر ترکیب و گداخته کنیم اتم سنگین تر جدیدی تشکیل می شود که در این فرآیند هم انرژی به صورت انرژی حرارتی آزاد میگردد.

همانگونه که میدانیم حرارت یا انرژی گرمایی را می توان به انرژی مکانیکی تبدیل نمود. با استفاده از خواص گسترده گازها یا بخار، توربین های بخار یا گاز، انرژی گرمایی را به فشار یا سرعت بدل می کنند که ایندو از اشکال انرژی مکانیکی محسوب میگردند.

باقت های حیاتی تبدیل می نمایند. بنابراین هم انسان و هم حیوانات از انرژی خورشیدی ذخیره شده تغذیه می نمایند. سوخت های فسیلی از گیاهان و جانوران مرده، تحت شرایط نسبتاً مناسب و طی چندین هزار دهه تشکیل شده اند. پدیده ای را که به تشکیل سوخت های فسیلی انجامیده است در واقع یک فرآیند احتراقی آهسته می توان دانست.

انرژی الکتریکی بندرت در طبیعت یافت می شود و فقط می توان آنرا در رعد و برق سراغ گرفت. بشر انرژی الکتریکی را هم از انرژی مکانیکی و هم انرژی شیمیائی تولید می کند. در مورد اول از توربین هایی که مولدهای برق را به حرکت در می آورند استفاده می کند و در مورد دوم پیل های سوختی (Fuel cells)، ابزار و تجهیزات ترموالکتریکی و thermionic را به خدمت می گیرد. این روش اخیر را «تبدیل مستقیم

بالتر از یک سطح مینا قرار گرفتن هم نشانی از دارا بودن انرژی است که آنرا انرژی پتانسیل می خوانند. لیوانی را در نظر بگیرید که بر روی میزی قرار گرفته است، این لیوان انرژی پتانسیلی دارد. اگر لیوان به کف اتاق سقوط کند انرژی پتانسیل آن ابتدا به سرعت تبدیل می شود که نشانی از انرژی جنبشی (Kinetic Energy) است و به مجرد اینکه لیوان با کف برخورد کند انرژی جنبشی آن جهت خود کردن شیشه مصرف می شود و نیروهای پیوند بین اجزاء آن درهم می شکنند. مثال، دیگری می زنیم تا ماهیت انرژی پتانسیل و جنبشی روشن تر گردد. وقتی قطرات باران به کوهستان فرو می ریزد آب نسبت به ته دره انرژی پتانسیل دارد و حتی نسبت به سطح دریا انرژی پتانسیل بیشتری دارد. این انرژی پتانسیل به صورت انرژی جنبشی در آبهای جاری و روان خود نمایی خواهد کرد و

انجام شود ۵۰۰۰۰ پاوند فوت است. در محاسبه کار توجیهی به زمان عمل نمی‌شود در حالی که مطابق تعریف توان عبارتست از کار انجام شده در واحد زمان. برای مثال اگر کار فوق در عرض ۲ دقیقه صورت بگیرد توان لازم برای انجام چنین عملی ۲۵۰۰۰ (پاوند فوت/دقیقه) خواهد بود و چنانچه این کار در طی ۱۰ دقیقه انجام شود توان لازم فقط ۱/۵ مقدار اخیر یعنی ۵۰۰۰ (پاوند فوت/دقیقه) می‌باشد. واحدهای معمولی در کشورهای انگلیسی زبان برای توان عبارتند از پاوند فوت/ثانیه واسب بخار. یک اسب بخار (HP) معادل ۵۵۰ پاوند فوت/ثانیه یا ۳۳۰۰۰ پاوند فوت/دقیقه می‌باشد. در سیستم متریک، واحد اسب بخار فقط اندک تفاوتی با مورد اخیر دارد. یک اسب بخار انگلیسی معادل ۷۶/۰۵ کیلوگرم متر/ثانیه می‌باشد. راه دیگری برای نوشتن توان این است که آنرا بصورت حاصلضرب نیرو و سرعت بنویسیم. نیروی اعمال شده توسط پروانه‌های یک کشتی (که بر مقاومت آب فائق می‌آید) اگر در سرعت کشتی ضرب شود توان موتورهای کشتی را بدست می‌دهد. (البته بعلمت آنکه بازدهی صد درصد نیست افت‌هایی در همه عملیات بچشم خواهد خورد).

قدرت الکتریکی عموماً برحسب وات اندازه‌گیری می‌شود. توان معادل یک وات عبارتست از انرژی یک ژول در عرض یک ثانیه. از آنجا که این واحد مقدار بسیار کوچکی دارد مهندسین برق عموماً از ۱۰۰۰ وات استفاده می‌کنند و آنرا کیلووات می‌خوانند.

تأسیسات و نیروگاههای برقی از واحدهای بزرگتری هم استفاده می‌کنند. مثلاً یک مگاوات معادل یک میلیون وات است. یک gigawatt حتی بزرگتر است و معادل ۱۰۰۰ میلیون وات یا ۱۰^۹ وات می‌باشد. باین حساب یک gigawatt مساوی ۱۰^۹ ژول/ثانیه خواهد بود. یک کیلووات مساوی ۱/۳۴ اسب بخار می‌باشد.

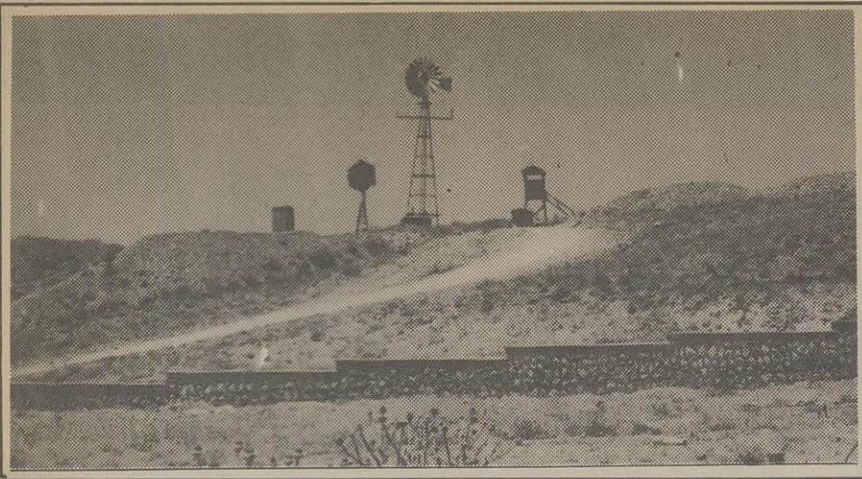
انرژی الکتریکی برحسب واحدهای کیلووات - ساعت یا مگاوات - ساعت بیان میشود. صورتحساب برق مصرفی توسط ساکنین خانه‌ها را بدین گونه حساب می‌کنند که مقدار قدرت الکتریکی را در مدت زمانی که از برق استفاده شده ضرب می‌نمایند. برای مثال، اگر از لامپی ۱۰۰ واتی بمدت ۱۰ ساعت استفاده شود انرژی الکتریکی مصرفی ۱۰۰۰ کیلووات-ساعت خواهد بود. برای تبدیل کیلووات-ساعت به BTU می‌بایست واحد اول را در ۳۴۱۵ ضرب کنیم. یک کیلووات ساعت انرژی الکتریکی معادل ۲/۶۵۵×۱۰^۶ پاوند فوت یا ۸۶۰/۵ کیلوکالری یا ۳/۶۷۱×۱۰^۵ کیلوگرم - متر می‌باشد.

انرژی هسته‌ای برای تولید حرارت مورد نیاز در تأسیسات و نیروگاههای برقی بکار میرود. این انرژی می‌تواند دقیقاً جایگزین سوخت‌های فسیلی در جوش آورهایی (boilers) اینگونه تأسیسات گردد. یک گرم اورانیوم ۲۳۵-محتوی انرژی ۸/۱×۱۰^{۱۰} ژول می‌باشد. واحد الکترون ولت هم برای بیان انرژی آزاد شده از اتم‌ها بکار میرود. یک میلیون الکترون ولت (MEV) معادل ۱/۶×۱۰^{-۱۳} ژول می‌باشد که عدد بسیار کوچکی است. یک بیلیون الکترون ولت (BEV) معادل ۱/۶×۱۰^{-۱۰} ژول است.

محال است انرژی گرمایی را از جسم سردتر به جسم گرم‌تر انتقال داد بدون آنکه کاری انجام شود. این مطلب را به صورت دیگری هم می‌توان اظهار داشت: امکان پذیر نیست که یک ماشین حرارتی که انرژی گرمایی یک منبع گرم را کاملاً به کار تبدیل می‌کند بدون حرارت پس دادن به یک منبع سردتر قادر به انجام کار باشد. بنابراین چه بیان اول و چه بیان دوم را در نظر بگیریم در هر تغییر شکلی، یک اتلاف انرژی وجود خواهد داشت.

با توجه به قانون دوم ترمودینامیک در می‌یابیم که فرآیند تبدیل انرژی از صورتی به صورت دیگر هرگز کامل نیست و مقداری اتلاف غیر قابل اجتناب است. نسبت کار تولید شده به انرژی مصرف شده را راندمان یا بازدهی تبدیل می‌گویند. پیشرفت‌های تکنیکی که در مورد سیستم‌های تبدیل انرژی بدست می‌آیند همگی در جهت افزایش یافتن بازدهی عملیات تبدیل هدایت می‌گردند.

هرچه بازدهی تبدیل بیشتر باشد، به ازاء یک مقدار معین انرژی ورودی - انرژی خروجی که شکل انرژی مورد نظر ما را دارد بیشتر خواهد بود. به عبارت دیگر افزایش بازدهی تبدیل، معنای پس انداز و صرفه جویی در منابع اصلی انرژی را میدهد. با ملاحظه اینکه اشکال و صور بسیاری برای ظهور و خودنمایی انرژی وجود دارد تعجب آور نخواهد بود که

یک گرم آب مربوط می‌شود. بجای واحد کالوری عموماً از واحد کیلو کالوری استفاده می‌کنند که آنهم به انرژی حرارتی لازم برای گرم کردن یک کیلوگرم آب و به اندازه یک درجه سیلیسیوس مربوط می‌گردد. یک btu معادل ۲۵۲ کالوری است یا برعکس یک کالوری معادل ۰/۰۰۳۹۷ btu می‌باشد. بنابراین یک کیلو کالوری ۳/۹۷ btu خواهد بود. برای تبدیل کردن به واحد ژول می‌بایست شخص کیلو کالوری را در ۴۱۸۶ ضرب کند. سوخت‌های فسیلی عموماً برحسب انرژی گرمایشی سنجیده می‌شوند ولی گاهی اوقات بجای آنکه از محتوی انرژی حرارتی سنجی بیان آید از خواص فیزیکی آنها یاد می‌شود و محاسبات و اندازه گیریها براساس خواص فیزیکی استوار میگردد.

ذغال سنگ برحسب واحد تن اندازه گیری می‌شود. ذغال آنتراسیتی محتوی ۲۴۰۰۰/۰۰۰ بی تی یو انرژی به ازاء هر تن است. یا این حساب، ذغال آنتراسیتی دارای ۲۴۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ژول انرژی است که در حقیقت عدد بزرگی می‌باشد. مهندسین و دانشمندان علاقه چندانی به کاربرد اعداد به صورت فوق ندارند و عموماً اعداد بزرگ را به صورت نمائی می‌نویسند و بسیاری از صفرهای مقابل عدد را حذف می‌کنند.

برای مثال انرژی موجود در یک تن ذغال آنتراسیتی به صورت ۲/۴۷×۱۰^{۱۰} یا ۲۴۷×۱۰^۹ نوشته می‌شود. بسیاری از مردم متجمله دانشمندان تصور درستی از اینگونه اعداد بزرگ که بصورت نمائی نوشته می‌شوند ندارند و فقط عدده کمی می‌توانند همان تصور ذهنی را که از ۱۰۰۰۰۰۰۰ دارند از ۱۰^۷ هم داشته باشند. بهر صورت کاربرد اعداد و مثالهایی از این دست می‌تواند به کسب تصویری درست کمک نماید. در ذهن خود اندازه یک فوت مکعب را تصور کنید. مساحت ایالت کالیفرنیا حدود ۴/۳۸×۱۰^{۱۳} فوت مربع است. اگر همه سطح کالیفرنیا را آب به ارتفاع ۱۰ فوت بگیرد به ۴/۳۸×۱۰^{۱۳} فوت مکعب آب احتیاج است. اگر سیلی در کالیفرنیا جاری شود و آب تا ارتفاع ساختمان «empire» (۱۲۵۰ فوت) بالا بیاید حدود ۵/۴۷×۱۰^{۱۵} فوت مکعب آب مورد نیاز خواهد بود. پراشاندن کالیفرنیا توسط آب تا ارتفاع کوهستان «Mc Kinley» (که در این زمان در آلاسکا است) که بالغ بر ۲۰۳۲۰ فوت می‌باشد ایجاد میکند که به ۸/۹×۱۰^{۱۶} فوت مکعب یا به ۳/۵×۱۰^{۱۹} اینچ مکعب آب دسترسی داشته باشیم. این اعداد و ارقام را میتوانیم با آنهایی که در این مورد استفاده قرار گرفته‌اند مقایسه کنیم و لزوم بهره‌بری از روش نمایش نمائی اعداد را عمیقاً درک نماییم. شما می‌بایست دریابید که استفاده از واحدهای بنیادی کوچک به ظهور مقادیر و اعداد بزرگ می‌انجامد و بنابراین می‌بایست از کاربرد واحدهای کوچک احتراز کنید. برای مثال اگر: btu معادل مقدار انرژی می‌بود که برای گرم کردن یک مایل مکعب آب و به اندازه ۱۰۰۳^۴ لازم است دیگر لزومی نداشت که از چنان ارقام و اعداد بزرگی استفاده نماییم.

در اکثریت قریب به اتفاق کشورها، داد و ستد نفت برحسب واحد بشکه صورت می‌گیرد. یک بشکه شامل ۴۲ گالن آمریکائی و ۳۵ گالن انگلیسی می‌باشد. یک بشکه نفت محتوی ۵/۸×۱۰^۶ btu انرژی گرمایی است که این مقدار انرژی

مقیاسات بیشتری هم برای اندازه گیری آن وجود داشته باشد. ژول تنها واحدی است که برای اندازه گیری انرژی در سرتاسر جهان پذیرفته شده است. این واحد کار انجام شده توسط نیروی یک نیوتن رادر مسیری به مسافت یک متر بیان می‌کند. برای مثال، اگر جعبه‌ای ۱۵ فوت درجهت سطح افقی و در مقابل یک نیروی اصطکاکی به اندازه ۵۰ پاوند به جلو رانده شود کار انجام شده معادل ۱۵×۵۰ یا ۷۵۰ پاوند فوت خواهد بود. برای تبدیل کردن واحد پاوند - فوت به واحد ژول لازم است که Ibs - ft را در ۱/۳۵۶ ضرب کنیم. با این حساب جواب مثال فوق ۱۰۱۷ ژول خواهد بود. مضاربی از واحد ژول از قبیل مگاژول که معادل یک میلیون ژول است عموماً مورد استفاده در محاسبات قرار می‌گیرد.

واحد پاوند - فوت می‌تواند بیانگر انرژی پتانسیل هم باشد به شرط آنکه شخص از سیستمی موسوم به سیستم انگلیسی استفاده کند. این واحد نشان میدهد که انرژی پتانسیل یک پاوند آب که در ارتفاع یک فوتی نسبت به سطح مرجع اختیاری قرار گرفته یک پاوند - فوت می‌باشد. البته مفهوم این مطلب در سیستم متریک کاملاً مشخص است.

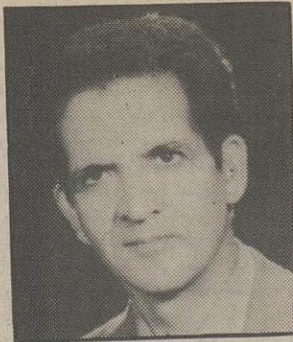
در سیستم متریک واحدی وجود دارد بنام کیلوگرم - متر که معادل واحد پاوند - فوت است. کارگری که ۸ متر مکعب خاک را از عمق ۱/۶ متری به سطح زمین می‌آورد (هر متر مکعب خاک ۱/۸ تن وزن دارد) به اندازه ۲۳۰۴۰ کیلوگرم - متر انرژی مصرف می‌کند زیرا ۱/۶×۱۸۰۰×۸۸ درست معادل ۲۳۰۴۰ می‌باشد. برای تبدیل واحد کیلوگرم - متر به واحد ژول می‌بایست بخاطر داشته باشیم که یک کیلوگرم - متر معادل ۹/۸ ژول می‌باشد.

(می‌بایست بدویم که مقصود از کیلوگرم در شرایط عادی، نیرویی است که بر سطح زمین اعمال می‌شود و این نیرو ناشی از شتاب جاذبه ۹/۸۱ متر بر مجذور ثانیه است که بر جرم یک کیلوگرم اثر می‌کند. ما حق داریم که از ایجاد شبهه بین واحدهای نیرو و جرم در هراس باشیم و به همین خاطر یکبار برای همیشه راه تمیز دادن اینها را یادآوری می‌کنیم. عبارت نیوتن را برای نیرو مورد استفاده قرار می‌دهیم و از عبارت مساوی است با حاصلضرب جرم در شتاب که در مورد وزن، شتاب ناشی از کشش جاذبه‌ای است. البته وزن در فضای خارج که جاذبه وجود ندارد بی معنی است در حالی که جرم در همه جا ثابت است. در سیستم انگلیسی هم برای احتراز از ایجاد شبهه بین واحدهای جرم و نیرو عبارت پاوندال را برای بیان مقدار نیرو بکار می‌برند که معادل ۱/۳۸۲ نیوتن می‌باشد).

برای بیان انرژی حرارتی در سیستم انگلیسی از واحد btu^{*} (واحد انگلیسی حرارت) استفاده می‌شود. btu معادل مقدار انرژی است که درجه حرارت یک پاوند آب را به اندازه یک درجه فارنهایت بالا ببرد. یک btu معادل ۱۰۷/۵ کیلوگرم - متر یا ۱۰۵۵ ژول می‌باشد.

کالوری مقیاسی است که در سیستم متریک برای بیان میزان انرژی گرمایی بکار میرود و آن مقدار انرژی است که یک گرم آب را به اندازه یک درجه سیلیسیوس (سانتی گراد) گرم کند. کالوری مقدار کمی را نشان میدهد زیرا به جرم کم

نوگرایی و خدمات کتابخانه‌ها

بوسیله دکتر غلامحسین تسبیحی

استاد یار و مدیر گروه آموزشی علوم کتابداری دانشگاه تبریز

بازدارنده حس ابتکار، نوگرایی تخصصی در کتابخانه‌ها باشد، و برعکس فرهنگ جامعه‌ای که کتابخانه در آنجا قرار دارد، از مهمترین عوامل نزدیکی افکار و عقاید است.

کتابخانه، یک سازمان خدمات عمومی است

یک سازمان خوب که دارای مدیریت خوب باشد، می‌تواند وظایفش را به صورت باز، یا بسته انجام دهد. کتابخانه‌ها، و برخی دیگر از موسسات با عموم سروکار دارند. یک سازمان خوب می‌تواند برای انجام وظایف و خدمات جدید از حد و مرز مشخص و معینی برخوردار گردد. کتابخانه را می‌توان یک سازمان خدمات عمومی بشمار آورد. بهتر است اداره این دستگاه اولاً، به صورت یک سازمان باز که مسئول عموم است باشد، ثانیاً، همین سازمان پیوسته اهداف و خدماتش را با در نظر گرفتن خواسته‌های عموم یا همان استفاده‌کنندگان مورد بررسی و احتمالاً تجدید نظر قرار دهد. لازم است این نکته را مدنظر قرار دهیم که مجموعه کتابخانه، ساختمان و کارکنان آن را شاید بتوان انتظار تصور کرد که مجموعاً سیستمی را تشکیل می‌دهند که در گذشته و با در نظر گرفتن افکار گذشته بوجود آمده‌اند. بنابراین، نمی‌توان همواره به این راضی بود که چون کارمند یا کارمندی قبلاً در کتابخانه بوده‌اند، و مجموعه‌ای نیز قفسه‌های کتاب را بر کرده است، پس کار تمام است.

1. AARL: AUSTRALIAN ACADEMIC & RESEARCH LIBRARIES VOLS. 16 and 17. 1985-1986

2. ADHOCRACY.

حرفه، دانش، پایه نوعی از طبقه بندی علوم وارد هستند و کنترل مجموعه کتابخانه‌ای را عهده دارند، به سلك ادوکرانها (متخصصین ویژه) در می‌آیند. اغلب آنها با خودشان و دنیای خودشان که در داخل کتابخانه است سروکار دارند، و با عموم (استفاده‌کنندگان) کاری ندارند، در صورتی که لازم است خود رئیس کتابخانه، یا چند نفر دیگر از کتابداران به عنوان مشاور رئیس کتابخانه به بررسی و ارزشیابی نظرات عموم نسبت به خدمات کتابخانه مشغول گردند و کتابدار و رئیس کتابخانه با استفاده از نظرات بدست آمده به برطرف کردن نقص‌ها، و بهبود مجموعه و نوع خدمات خود بپردازد.

همین بررسی‌ها و احترام به عقاید عموم است که کتابخانه می‌تواند خود را از شبکه بر قدرت بوروکراسی و تخصصی ویژه رها گرداند، و به نوگرایی و بهبود خدمات بهتر همت گمارد.

رابطه تشکیلات تخصصی کتابداری، و نوگرایی در خدمات کتابخانه‌ها

تشکیلات تخصصی صنفی و حرفه‌ای مانند انجمن‌های عمومی کتابداران، انجمن متخصصین اطلاع‌رسانی، انجمن ارشیویست‌ها، انجمن کتابداران مدارس، انجمن کتابداران دانشگاه‌ها، و انجمن کتابداران کتابخانه عمومی و انجمن کتابداران کتابخانه‌های اختصاصی که منجر به گرد همانی و متشکل نمودن گروهی از کتابداران حرفه‌ای گردد، حس ابتکار، و نوگرایی تخصصی و آمادگی کتابداران را جهت پذیرفتن افکار جدید افزایش می‌دهد. در این میان، سازمان اداری سنتی می‌تواند از مهمترین عوامل

کتابخانه‌ها به صورت سنتی و براساس سلسله مراتب از رئیس کتابخانه، بخش خدمات عمومی و بخش خدمات فنی تشکیل یافته‌اند. در بخش خدمات عمومی دو نوع اصلی خدمت ارائه می‌گردد: ۱- مرجع، ۲- توزیع. در بخش خدمات فنی هم دو نوع خدمت ارائه می‌شود: ۱- انتخاب و خرید و گردآوری، ۲- آماده سازی و تنظیم مواد.

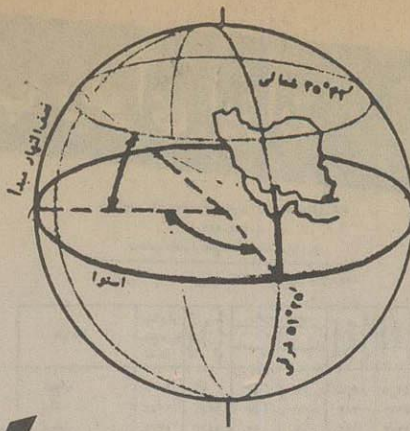
ارائه خدمات فوق سالیان درازی است که در کتابخانه‌ها ادامه دارد و تئوری سین‌های کتابداری هم بنا بر شرایط محیط، نوع تحولات، کم و زیاد شدن بودجه و تغییرات سریع تکنولوژی نسبت به ارزشیابی خدمات کتابخانه‌ها توجه زیادی معطوف داشته‌اند. آنها کلاً به این نتیجه رسیده‌اند که نوگرایی و تازه سازی نحوه ارائه خدمات کتابخانه‌ها اجتناب ناپذیر است. برای نوگرایی اینطور تعریف کرده‌اند: نوگرایی، بیان عقیده، ابزار یا فنی جدید در نحوه ارائه خدمات کتابخانه‌ای، بطوری که با گذشته قطع رابطه کرده باشد و در زمان حال جا افتاده و مورد قبول گروهی باشد.

ممکن است فکر ما، محیط ما، بودجه و محل کتابخانه‌ها ما طوری باشد که منطقی ما را از ارائه نظریات جدید، ابزار و فنون نو- شبکه و خط و پایگاه‌های کامپیوتری اطلاعات، فیلم، میکروفیلم، میکروفیش، نوارهای ویدئو و زیراکس و پروژکتور، اسلاید، اورهد، آپسکوپ و غیره- منع نماید، ولی اگر کتابخانه ما و سیستم قوی بوروکراسی و ادوکرانی (تخصصی صرف) نگذارد این کار انجام بگیرد، سازمان‌ها و اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر این کار را خواهند کرد.

درون گرایی و برون گرایی در خدمات کتابخانه‌ها

کتابداران ما به زعم اینکه مالک و کنترل کننده بخشی از

طرح تغییر آب و هوای ایران

از: احمد مسعودی «قمی»

اشاره:

آقای میرحسین موسوی نخست وزیر محترم در میان گذاشته و نتیجتاً موضوع «طرح تغییر آب و هوای ایران» مورد توجه و عنایت ریاست محترم دولت قرار گرفته و حسب الامر ایشان، مراتب تعقیب و پی آمد آن مطلبی است که در زیر از نظر خوانندگان گرامی می گذرد

«اطلاعات علمی»

آنچه ذیلاً میآید، مطلبی است که توسط آقای احمد مسعودی «قمی» تهیه و تنظیم شده است. توضیحاً اینکه «طرح تغییر آب و هوای ایران» و «مشکلات اجرای طرح نمونه و موفق بندر سازی با روش دریایای»، دو موضوع از دو گزارش بودند که آقای مسعودی جهت اقدامات اساسی دولت، آنها را با

توضیح:

برای بررسی وضعیت کلی جغرافیایی کشور و استناد به آمار و ارقام، پاره‌ای از اطلاعات موجود در این مقاله، از کتاب «جغرافیای مفصل ایران»، تألیف آقای دکتر ربیع بدیعی، گرفته شده است.

شمالی دریای خزر بصورت سیل آسانی باریده و کشور مازنعمات آن بی بهره میماند در قسمتهائی مانند گیلان خصوصاً رشت و انزلی که فاصله میان دریا و کوه های البرز نسبتاً زیاد است و پیرامونگیهای طبیعی در آن موانعی ایجاد نکرده است میزان بارندگی تا ۲/۵ برابر قسمت شرقی سواحل دریای خزر است و تا ۲۵ سانتیمتر در سال بالغ میشود.

باآنکه فشار هوای سردشمالی بسیار زیاد است و رطوبت دریای خزر را بطرف داخله ایران سوق میدهد و باتوجه به اینکه حذفاصل دریای خزر و تهران و فلات مرکزی ایران به نسبت فشار هوای شمال بسیار کوتاه است میزان بارندگی و رطوبت با افزایش بیش از حد ارتفاعات و موانع متعدد از طرف دامنه های شمالی البرز به طرف دامنه های جنوبی آن کاهش پیدا کرده تا حدی که دامنه های جنوبی سلسله جبال البرز به خشکی گرایده و شرایط کویری را در مرکز ایران بوجود آورده است.

۲- مناطق نیمه مرطوب:

این نواحی که کوهستانی است در دامنه های میانی

هوای گرم و مرطوب است.

میتقده ساحلی دریای خزر از غرب به شرق شامل استانهای گیلان، مازندران و گرگان رطوبت هوا در این مناطق موجب تعدیل هوای سرد و گرم را فراهم کرده و اختلاف درجه حرارت بین ساعات شب و روز چندان محسوس نبود و همین امر گرمای تابستان و سرمای زمستان را تعدیل می دهد تا جائیکه درجه حرارت در زمستان ۷ و در گرمترین روزهای تابستان بین ۲۶ تا ۲۸ درجه سانتیگراد است.

عواملی که این وضعیت خاص اقلیمی را بوجود آورده است از یکطرف جریانهای هوایی شمال دریای خزر است که از مرکز پرفشار سیبری و استپ های روسی سرچشمه میگردد و از طرف دیگر جریان هوای غرب از سوی مدیترانه است که عموماً باران با خود همراه دارد.

حرکت توده های حجیم هوای سردشمالی که رطوبت دریای خزر را به همراه دارد در حالیکه به طرف فلات مرکزی ایران سوق داده میشود باعث برخورد با ارتفاعات بیش از حد البرز متوقف شده و در دامنه های شمالی این رشته کوه ها میبارد و در برخی نقاط که حذفاصل دریا و رشته کوه های البرز کوتاه میشود این بارندگیها در سطح دریا و قسمت های

اب و رطوبت یکی از عوامل موثر در کیفیت آب و هوا و اقتصاد کشور است. براساس آمار و تحقیقاتی که بعمل آمده است متوسط بارندگی در ایران حدود ۲۵ الی ۳۰ سانتیمتر و کمتر از ۴ مقدار متوسط باران در سطح کره زمین است.

ایران را از لحاظ میزان بارندگی و رطوبت به سه بخش متمایز و جدای از هم تقسیم کرده اند.

- ۱- مناطق مرطوب
- ۲- مناطق نیمه مرطوب
- ۳- مناطق خشک

۱- «مناطق مرطوب» و ویژگیهای این اقلیم (سواحل جنوبی دریای خزر)

از ویژگیهای این اقلیم که نظیر آن در قسمتهای دیگر ایران و بلکه در غالب کشورهای آسیا هم مشاهده نمیشود، بارانهای متوالی، رطوبت زیاد، کمی اختلاف درجه حرارت سالانه و

رضایت عمومی زمین دست به دست نمیشود و نیروی فعاله مردم در جهت یکدیگر بکار گرفته میشود منازعات بر سر آب و خاک خاتمه میگيرند و اخلاق عمومی اصلاح میشود.

فوائد جانبی

۱- رطوبت حاصله از اجرای این طرح اختلاف درجه حرارت بین روز و شب تابستان و زمستان را در فلات مرکزی ایران به حداقل میرساند و هوایی معتدل و لطیف بوجود می آورد.

۲- در قاعده پائین کانال که بعرض ۵۰۰ متر مسطح میشود خطوط راه آهن و اتوبان تهران و شمال با طول ۶۰ کیلومتر احداث خواهد شد که تاثیر زیادی بر اقتصاد مملکت میگذارد.

۳- درکناره راه ارتباطی و عرضی قاعده پائین راه ارتباطی تهران و شمال دورودخانه یکی بطرف شمال یکی بطرف تهران جاری خواهد شد، درمسير این طرح با استفاده از طبیعت زمین حین اجرای طرح و قبل از اتمام آن دریاچه ها و سد طبیعی ایجاد خواهد شد و دراین مسیر آبشارهای زیبایی بوجود می آید.

۴- در طول این راه مراتع و جنگلهای سرسبزی بوجود می آید و طبیعت سنگ های سخت این مسیر حیات تازه ای پیدا می کند و در دره های مجاور آن روستاهای جدیدی بوجود می آید که زراعت و دامداری آنها رونق فوق العاده ای خواهد داشت.

۵- برداشت سنگهای معدنی با ارزش و سنگ های گرانبست و انواع دیگر سنگهای ساختمانی که مسلماً در اعماق این کانال از نوع بهترین و سخت ترین نمونه های قابل دسترس میباشد صنایع سنگ پری را توسعه داده و صدور قسمت عمده آن بخارج درآمد ارزی کشور را افزایش می دهد و کمبود مصالح ساختمانی کشور را تامین میکند.

۶- درمسير این طرح انشاءاله تعالی معادن جدیدی کشف خواهد شد که ممکن است از نظر صرفه اقتصادی با دیگر امتیازات طرح برابر باشد.

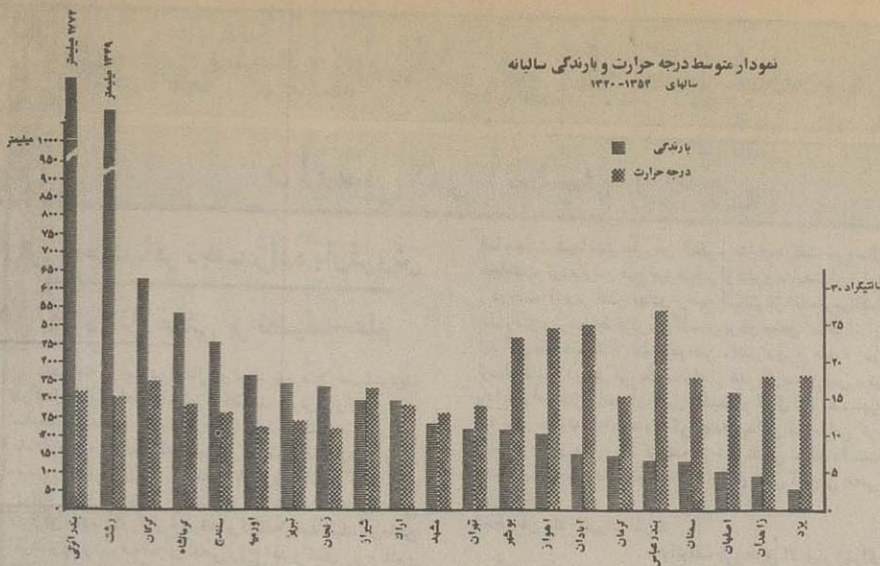
۷- ما میتوانیم درمسير راه از وضعیت طبیعی یکی از ملل مستحکم استفاده جسته دروازه و طاقی بوجود آوریم که در قله آن آرم جمهوری اسلامی بصورت مجسمه ای حک شده

۸- درمسير این راه شهر بزرگ و زیبایی بوجود می آید که مشکل مسکن و رشد جمعیت تهران را حل خواهد کرد و با سرسبزی کویر جنوبی تهران این شهر بزرگ از نظر زراعی و سایر فعالیتها خودکفا خواهد شد، آب و هوای تهران تعدیل و پاکیزه میشود و عمر زمستانهای سرد کوتاه شده و عمر تابستانهای گرم و سوزان تقلیل پیدا میکند اختلاف شدید درجه حرارت و سرما کاهش می یابد و فضای سبز آن در جنوب و شرق و غرب الودگی را از بین میرد و هوای مرطوب بهاری را به ارمغان میاورد.

۹- میزان اشتغال در امور کشاورزی و دامداری و سایر صنایع رشد فوق العاده ای گرفته علاوه بر اشتغال مستقیم صنایع جنبی طرح موضوع بیکاری را حل میکند و ایران با این جمعیت کوچک و اندک بصورت یکی از ثروتمندترین کشورهای دنیا در می آید و علاوه بر آن با از بین رفتن بسیاری از مشکلات اجتماعی فرهنگی جامعه رشد میگيرد و تاثیر فرهنگ اسلامی و انقلابی و نقش سازنده آن به اثبات میرسد و به حرکت نیروهای مصمم و مومن جهت صحیحی داده میشود.

۱۰- در علوم زمین شناسی دانشمندان ما به پیشرفتهای عظیمی نائل میشوند و بصورت علمی و تجربی بمقامات شامخی خواهند رسید و دنیا از تجربه و دانش آنها استفاده خواهد کرد. در دورانهای مختلف زمین شناسی و علوم مربوط به آن تحقیقات ارزنده و جامعی صورت میگيرد که نتایج آن از نظر فرهنگی برای کشور ما حائز اهمیت خواهد بود.

نمودار متوسط درجه حرارت و بارندگی سالانه سالهای ۱۳۲۰-۱۳۵۲

اتنوه و کلان طرح میباشد که برای این منظور از شیب طرفین و ایستگاه های شمالی و جنوبی استفاده خواهد شد و پس از تشکیل دو کارگاه یکی در شمال یکی در جنوب در هر ایستگاه ۸ ریل موازی احداث میشود که کفهای بزرگ هر کدام با گنجایش ۱۰ هزار متر مکعب میتوانند بدون موتور و صرف انرژی مصالح مورد نظر را با استفاده از شیب راه حمل کرده و توزیع کنند این کفی ها بصورت عکس یکدیگر فعالیت داشته و هر کدام هنگام حمل مصالح واگن های عریض ایستگاه دیگر را که بار آن تخلیه شده که بطرف بالا کشیده و عکس این عمل هنگام حرکت از ایستاه مقابل اتفاق می افتد این وسیله مهم میتواند ما را از مصرف و استهلاك تعداد بسیار زیادی وسیله نقلیه سنگین بی نیاز کند و اجرای طرح را آسان و میسر سازد، بدیهی است توزیع این مصالح در میدان بزرگ فعالیت این واگن ها درمیدان بطریق معمول توسط بخش خصوصی صورت پذیرفته و مخارج طرح و مهمترین آن یعنی حمل و نقل از درآمد ناشی از فروش این مصالح تامین میشود و مازاد آن صرف سایر مخارج طرح میگردد.

مشکلات اجرای طرح

آنچه ممکن است از نظر بسیاری منفی بافان یعنی آنانکه در ساخت این دنیا چه در گذشته و چه در حال و آینده کوچکترین نقش سازنده ای نداشته اند، انجام این طرح را غیر ممکن جلوه دهد عدم توجه به اراده و لیاقت های انسانی است، همان ارزشهایی که توانسته است در زمان دوا مپراطوری یکی از عجایب را در چین بوجود آورد. کانال چین با طول ۵۰۰۰ کیلومتر در زمان دوا مپراطوری با وسائل ابتدائی حفر شده شهرهای مهم چین را بهم متصل و مرتبط ساخته است، عرض و عمق این کانال بدی است که کشتی های سنگین میتوانند از کنار هم عبور کرده و بارخود را بمقصد برسانند، امروز یکی از مهمترین سرمایه های اقتصادی این کشور وجود همین کانال است، طول این کانال پنج هزار کیلومتر و در حد محیط شمال و جنوب و غرب کشور ماست. انجام طرح پیشنهادی که مهمترین سرمایه آن اراده و مهمترین عامل آن نیاز ملت است با توجه به نیروی چهارگرا ن کشور که بالاترین سرمایه های انقلاب هستند کاملاً عملی بود و ظرف مدت ۱۰ سال به پایان میرسد و از آغاز طرح تاثیرات عمیق آن قابل پیش بینی است.

اینجانب حدود ۲۷ سال قبل در فکر امکان اجرای این طرح مطالعاتی انجام داده ام و اعتقاد کامل دارم مهمترین عامل برای اجرای آن، خواست خداوند، تشخیص صحیح و اراده ماست، که خوشبختانه در این مقطع از حیات ملت ما وسائل و امکانات آن فراهم آمده است.

لا براتوارهای مختلف در زمینه گانی شناسی و سایر علوم ایجاد می شود و تجربه و دانش ما در این علوم به مراحل بالائی از دانش و تجربه بشری خواهد رسید.

۱۱- دریاچه ها و منابع آب و یخچالهای طبیعی که بتدریج ذوب میشود و از محاصره ارتفاعات البرز خارج شده قسمتی از آب مورد نیاز فلات مرکزی تامین میشود و در این رهگذر کمبود نیروی برق کشور که از طریق جریان آب و جریان پرفشار هوا تامین خواهد شد مصارف نیروی برق کشور را تامین میکند. چون قصد ما در این گزارش اختصار مطلب فوائد طرح را در همین جا خاتمه میدهم و خلاصه ای از اقتصاد طرح و نتایج آنرا عنوان میکنیم.

خلاصه اقتصاد طرح

الف: با توجه به پهنای ۳۰۰۰ متر فواید طرح و با عنایت به این مطلب که دولت محترم برای انجام این طرح نیازی به تامین بودجه کلان ندارد و با سرمایه گذاری محدودی در اواصل طرح میتواند مخارج خود را از طریق واگذاری و فروش اراضی ایجاد شده درمسير طرح که طول آن ۶۰ کیلومتر و بعضی حداقل ۵ کیلومتر میباشد تامین نماید و علاوه بر آن فروش سنگهای معدنی درآمد سرشاری را برای دولت ایجاد میکند و این درآمدها پس از اتمام طرح به ترتیب افزایش گرفته بصورت های مختلف اقتصاد کشور را رونق میدهد. اتخاذ تصمیم برای انجام طرح مشکلاتی بوجود نیاورده و امیدواری برای تحقق آن بسیار است.

ب- پیشنهاد میشود برای انجام طرح ۳۰۰۰ پرسنل مورد نیاز به ترتیب زمان بندی پیشرفت طرح از وزارت جهاد سازندگی و سپاه پاسداران و متخصصین انفجار از سپاه و ارتش جمهوری اسلامی تامین شده و سازمان جداگانه ای بنام: سازمان عمران طرحهای ملی - با مشارکت وزارتخانه های مذکور، و اعضای کادر فنی سایر وزارتخانه ها خصوصاً سازمان راه آهن و سایر تخصص ها تشکیل شود که این گروه حقوق و مزایای خود را از وزارتخانه ها و ادارات متبوع خود دریافت دارند تا مخارجی تحمیل طرح دولت نباشد، انجام این طرح و آینده نگری دولت موجبات امیدواری ملت را فراهم کرده و اجرای آن آینده کشور را بروشنی مجسم میسازد و ابعاد فرهنگی و رشد اجتماعی را بشارت میدهد و پایه های فرهنگ طاغوت و استعمار را سست کرده فرو میریزد و اجتماع ما را دگرگون میسازد.

خلاصه ای از اهم مسائل اجرایی

یکی از مهمترین مشکلات اجرایی حمل و نقل مصالح

خبر بی شرو و شنائی بی تاریکی نیست

دانش در ادب پارسی

از: محمد باقر نجف زاده بار فروش

در دلائل عقلی بر فضیلت علم

«فضیلت هر چیز در کمال او تواند بود مثلاً فضیلت دیده در کمال قوت باصره است، و فضیلت گوش در کمال قوت سامعه، و فضیلت دست در کمال قوت پاشنه، و چون این مقدمه معلوم شد بدانکه آدمی مرکبت از دو جوهر: روح و جسد، و کمال جسد بان بود که در وی روح باشد و کمال روح آن بود که در وی علم و حکمت بود و ازینجاست که حق تعالی در قرآن مجید علم را روح خواند: و کذلک او حیوان الیک روحان امرنا، و چون اشرف اجزای آدمی روح آمد و کمال روح علم و حکمت، پس کمال آدمی بعلم و حکمت باشد.»

(لطفان الحکمة، ص ۲۱)

***

در معرفت موضوع و مبادی این نوع

هر علمی را موضوعی بود که در آن علم بحث از آن موضوع کنند چنانکه بدن انسان از جهت بیماری و تن درستی علم طب را، و مقدار علم هندسه را، و مبادی بود که، اگر واضح نبود، در علمی دیگر به مرتبه بلندتر از آن علم، میرهن شده باشد، و در آن علم مسلم باید داشت، چنانکه از مبادی علم طب باشد که عناصر چهار بیش نیست، چه این مساله در علم طبیعی میرهن شود و طبیب را از صاحب علم طبیعی فرایند گرفت و در علم خویش مسلم شمرد؛ و همچنین از مبادی علم هندسه بود که مقادیر متصله قاره ای موجود است. و انواع آن سه بیش نه: خط و سطح و جسم. چه این حکم در علم الهی که موسوم است به مابعد الطبیعه مقرر شود، و مهندس را از صاحب آن علم قبول باید کرد و در علم خویش استعمال کرد. و علم مابعد الطبیعه آن علم باشد که انتهای همه علوم با اوست و او را مبادی غیر واضح نتواند بود و مسائلی بود که در آن علم بحث از آن کند و خود تمامت علم بر آن مقصور باشد. و بیان این مقدمه در علم منطق مستوفی بیامید آید.

و چون این نوع که در آن شروع خواهد رفت علم است بدانکه نفس انسانی را چگونه خلقی آکسبای توان کرد که جملگی افعالی که به ارادت او از او صادر شود جمیل و محمود بود، پس موضوع این علم نفس انسانی بود از آن جهت که از افعالی جمیل و محمود یا قبیح و مذموم صادر تواند شد به حسب ارادت او، و چون چنین بود اول باید که معلوم باشد که نفس انسانی چیست و غایت و کمال او در چیست و قوتهای او کدام است، که چون آن را استعمال بروهی کنند که باید، کمالی و سعادت که مطلوب آنست حاصل آید. و آن چیز که مانع او باشد از وصول بدان کمال و بر جمله تزکیه و تدسیه او که موجب فلاح و خیریت او شود کدامست، چنانکه فرموده است عزاسمه، و نفس و ماسویها، فالبها فجورها و تقویها، قده افلح من زکیها، و قدخاب من دسیها. و اکثر این مبادی تعلق به علم طبیعی دارد و موضع بیان آن به برهان مسائل آن علم است، اما از جهت آنکه این علم در منفعت عامتر از آن علم است و از روی افادت شامل تر، حواله این مقدمات بکلی به آنجا کردن مقتضی حرمان جمهور طالبان باشد. پس بر سبیل حیات منطقی موجب که در استحضار تصورات این مطالب کافی بود تقریر داده آید و استیغای بیان و تمامی برهان با موضوع خویش حواله کرده.»

(اخلاق ناصری ص ۲۸-۴۷)

***

کمال علم بنده جهل بود به علم خداوند

ابویزید بسطامی رح گوید عمت فی المجاهده ثلاثین سنة

بهادشاهی پسر یکتب داد

لوح سیمینش بر کنار نهاد

بر سر لوح او نبشته بزر:

چو استاد به زهر پدر،

«گلستان سعدی، تصحیح دکتر خطیب رهبر ص ۴۳۹-۴۴۲»

***

«ان الله بما تعملون بصیر لان الله تعالی بما تفنون و تقولون و تعلمون بصیر عالم لا یخفی علیه شی من اعمالکم. گفت: هر چه شما کنید و گوید و بیش فرستید هیچ بر خدای عزوجل پوشیده نباشد از براه خدای عزوجل به هر چه شما کنید بینا است و دانا.»

(تفسیر قرآن پاک ص ۷۴)

***

[خاطر شیطانی] جهل را به افسون

جهل چشم بندد

و علما را به غرور و عجب و ریا و حسد بر یکدیگر اغوا کند و از علم، که مقصود عمل است، باز دارد و اگر عالمی بمثل خواهد که بر علم خود عمل کند، او را گوید: جمله انواع علوم حاصل گردانیدی تا اکنون بر عمل مشغول گشتی؛ مگر خبر پیغامبر نشنودی که فرمود:

«لقلیه واحد اشد علی الشیطان من الف عابد.»

یک فقیه، سخت تر است بر شیطان از هزار عابد.

و نفس موافق شیطان است از آنچه به علم مایل تر است، از عمل باز دارد و او میدد در پیش دارد که به جوانی علم آموزم و به پیری عمل کنم و روزگار در پیش است و نماز و روزه، کار پیران است، بر جوانان نرسد. در این امنیت دست و پای می زند که ناگاه منیت در رسد و آن علم بروی حجت ماند.»

(رساله الی الهائم الخائف من لومة اللائم از: شیخ

نجم الدین کبری ص ۴۹)

***

رنج سفر برای فایده دین و تحصیل

علم

«پس رونده باید که رنج سفر برای فایده دین و تحصیل علم بر خود نهد تا نعمتی شمر باشد و مهتر علیه السلام چنین فرمودست که:

اطلبوا العلم ولو بالصلین.

پس مسافر مقبول عزیز آن است که مستفید باشد در حرکات خوشتن و طالب علم و حقیقت گردد در همه سفرها و بدانند که رنجی که در راه خدای تعالی کشد بهتر از همه جهانست و خود بمقاصد بزرگوار نتوان رسیدن بی رنج و تعب.»

(التصفیه فی احوال المتصوفه و تصحیح دکتر یوسفی ص ۲۵)

خبر بی شر و روشنائی بی تاریکی

نیست

«ایزد تعالی بنیاد بنی آدم از همه شریفتز آفرید و تن و صورت پذیرنده گردانید و قوت نفسانی ارزانی داشت تا محسوسات و معقولات دریابند و بر احوال دوجاهانی بعلم و دانائی و تمیز واقف گردند و بیاموزند و بدانند از آنچه جسم صورتی دیگر نپذیرد تا صورت نخستین از و جدا نشود، و نفس بل چنانکه همی فزاید قوت پذیرد که زیادت همی گردد. و چون درین جهان خبر بی شریست و روشنی بی تاریکی خدای جل و جلاله تن قالب نفس گردانید تا آلودگی پوشیده گردد و ظاهر و باطن دارد، و اجرام فلکی چون همه باکیزه بود و بتنومندی جاجب نیفتاد جملت نور آفرید و بریک نهاد که تغییر و استحال نپذیرد الی وقت مقدر معلوم.»

(نزهت نامه علانی تصحیح دکتر جهان پور ص ۴۶۳-۴۶۲)

فما وجدت شیئا اشد علی من العلم و متابعته گفت سی سال مجاهدت کردم برین هیچ چیز سختتر از علم و متابعت آن نیامد و در جمله قدم بر آتش نهادن بر طبع آسانتر از آنکه بر موافقت علم رفتن و بر صراط هزار بار گذشتن بر دل جاهل آسانتر از آن آید کی یک مسئله از علم آموختن و اندر دوزخ خیمه زدن نزدیک فاسق دوستی یک مسئله از علم کار بستن پس بر تو بادا علم آموختن و اندر آن کمال طلبیدن و کمال علم بنده جهل بود بعلم خداوند عزاسمه بایدکی چندان بدانی کی بدانی کی ندانی و این آن معنی بود که بنده جز علم بندگی نتواند دانست و بندگی حجاب اعظم است از خداوندی یکی اندرین معنی گوید شعر

العجز عن رك الادراك اذراك

و الوقف فی طرق الاختیار اشارک
آنک نیاموزد و بر جهل مصر باشد مشرک بود و آنک بیاموزد و اندر کمال علم خود ویرا معنی ظاهر گردد و بنادر علمش بر خیزد و بداند کی علم وی بیجز عجز اندر علم عاقبت وی نیست کی تسمیات را اندر حق معانی نباشد عجز او از دریافت علم دریافت باشد و الله اعلم.»

(کشف المحجوب هجویری، تصحیح: و -

ژوکوفسکی ص ۲۰-۲۱)

تیر ملامت

«و هر که علم بداند و بدان کار نکند بمنزل کسی باشد که مخافت راهی می شناسد اما از کتاب کند تا بقطع و غارت میتلا گردد؛ یا بیماری که مضرت خوردنیه می داند و همچنان بر آن اقدام می نماید تا در معرض تلف افتد. و هر آینه آن کسی که زشتی چیزی بشناخت اگر خوشترن در آن افکند نشانه تیر ملامت شود، چنانکه دومرد در چاهی افتند یکی بینا و دیگر نابینا؛ اگر چه هلاک میان هر دو مشترکست اما عذر نابینا بنزدیک اهل خرد و بصارت مقبول تر باشد.»

(کلیله و دمنه، تصحیح مرحوم مجتبی مینوی ص

۴۰)

***

* استاد معلم چو بود بی آزار

خرسک بازند کودکان در بازار

«معلم کتابی دیدم در دیار مغرب ترشروی، تلخ گفتار، بدخوی، مردم آزاد، گدا طبع، ناپرهیزگار که عیش مسلمانان بدیدن اوتیه گشتی و خواندن قرآنش دل مردم سیاه کردی. جمعی پسران باکیزه و دختران دوشیزه بدست جفای او گرفتار، نه زهره خنده و نه بارای گفتار؛ که عارض سیمین یکی را طینچه زدی و که ساق بلورین دیگری شکنجه کردی. القصه، شنیدم که طرفی از خیانت نفس او معلوم کردند و بزدند و برانند و مکتب او را بمصلحی دادند پارسای سلیم، نیک مرد حلیم که سخن جز بحکم ضرورت نگفتی و موجب آزار کس بر زبانش نرفتی. کودکان را هیبت استاد نخستین از سر برفت و معلم دومین را اخلاق ملکی دیدند و یک یک بدو شدند؛ باعتبار حلم اوترک علم دادند؛ اغلب اوقات بیاز پیچه فراهم نشستندی و لوح درست ناکرده در سر هم شکستندی.

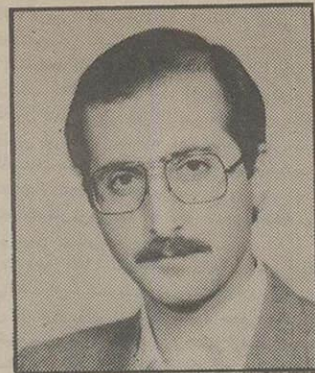
استاد معلم، چو بود بی آزار

خرسک بازند کودکان در بازار
بعد از دو هفته بر آن مسجد گذر کردم، معلم اولین را دیدم که دل خوش کرده بودند و بجای خویش آورده؛ انصاف برنجیدم و لا حول گفتم که ابلیس را معلم ملایکه دیگر چرا کردند. پیرمردی ظریف جهانیده گفت:

شیرین سازهای آینده

ترجمه: دکتر برهمن موثق -
استادیار شیمی دانشکده علوم
دانشگاه رازی باختران

آشاره:

مقاله‌ای که تحت عنوان «شیرین سازهای آینده»، به مطالعه آن خواهید پرداخت، توسط آقای دکتر برهمن موثق از مجله New Scientist، نوشته John Emsley و Leslie Hough ترجمه و در اختیار ما قرار گرفته است.

نویسنده در طی این نوشتار با اشاره به اینکه اغلب پزشکان و رژیم‌داران مخالف مصرف قند، به سبب ایجاد بیماری، پوسیدگی دندان و... می‌باشند، دلایل ارائه شده توسط آنها را ضعیف تلقی نموده و در عوض با ارائه نظر برخی از دانشمندان، هرگونه ارتباط مابین قند و بیماری قلبی را رد می‌کند و سپس به تاریخچه و روش ساخت گروهی از این شیرین‌سازها که فاکتور شیرینی آنها چندین برابر قند می‌باشد و بطور مصنوعی توسط گروهی از شیمی‌دانها، ساخته شده و یا خواهند شد اشاره نموده و نتیجتاً نقش مهم قند را در کمک به کودکان مبتلا به اسهال و یا استفاده پزشکان از بودر شکر جهت التیام بخشیدن به زخمهای باز بیماران مبتلا به مرض قند را یادآوری می‌نماید. مضافاً اینکه آقای دکتر برهمن موثق بعنوان استادیار شیمی دانشکده علوم دانشگاه رازی باختران مشغول به فعالیت بوده و از ایشان چند اثر از جمله: ترجمه کتاب

Intro duction to Spectroscopy

نوشته Kriz و Lampan و Pavia و مقاله «اصول و کاربرد طیف سنجی رزونانس سیلیکوترون یونی با اسکن سریع» را می‌توان نام برد که جهت چاپ در اختیار موسسات انتشاراتی قرار گرفته‌اند. با آرزوی توفیق برای ایشان با هم ترجمه مقاله حاضر از نامبرده را می‌خوانیم.

«اطلاعات علمی»

3H₂O قند سرب خوانده میشود) رومیان از ساها بعنوان شیرین کننده غذا استفاده می نمودند.

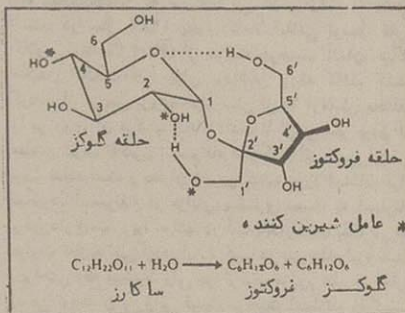
شیرین سازهای جدیدی که اخیراً توسط شیمی‌دانان کشف شده‌اند بیشتر اتفاقی بوده است تا از روی طرح قبلی، چون شیرینی خصوصی است که نمیتوان آنرا با دستگاههای علمی اندازه گرفت. شیرینی یک ماده از ساختمان مولکولی آن ناشی میشود و شیمی‌دانان قادر بوده‌اند که مولکولهای را با اجزای ضروری بسازند تا بعنوان شیرین سازهای مصنوعی عمل نمایند.

کاوش ما برای جانشین سازی شیرین کننده های دیگر بجای قند باید بگونه‌ای باشد که آن شیرین سازهای مصنوعی را کاملاً بی خطرتر و مطمئن تر از قند سازد. بعنوان مثال ساخارین تا قبل از اینکه مورد سوءظن قرار گیرد توانست مدت‌ها مورد قبول اکثریت مردم واقع شود.

شیمی‌دانان آمریکایی ایرامسن (Ira Remsen) و کنستانتین فالبرگ (Constantin Fahlberg) از دانشگاه جازهاپکینز در سال ۱۸۷۹ ساخارین را کشف نمودند. از آن به سرعت بعنوان شیرین کننده مصنوعی استفاده شد و در اوایل قرن بیستم در خلال سالهای جیره بندی غذا ارزش خود را از دست داد. مصرف شدید آن مانع از آن شد که کسی حتی در مورد خطر احتمالی آن شک کند. بسیاری از مردم طعم آنرا پس از چشیدن تلخ یافتند اما تعداد اندکی آنرا خطرناک قلمداد نمودند، زیرا بدن نمیتواند آنرا متابولیزه کرده و بدون تغییر دفع میگردد. ساخارین بمقدار بسیار کمی استفاده میشود. اثر یک قرص ۱۵ میلی گرمی آن معادل اثر ۸۰۰۰ میلی گرم از شکر است.

در سال ۱۹۳۷ مایکل سودا (Michael Sveta) از شرکت دپونت (Du pont) سیگاری را که می کشید در لبه میز آزمایشگاه نهاد. هنگامیکه بار دیگر آنرا پروری لبان خود نهاد از طعم شیرین آن متعجب گشت: او سیکلامات (Cyclamate) را کشف نموده بود. تا اواسط دهه ۱۹۶۰ این شیرین کننده بازار آمریکا را تسخیر نمود و در سال ۱۹۷۰ استفاده از آن در بریتانیا و آمریکا ممنوع شد. در موشهای بیش با سیکلامات و ساخارین تغذیه شده بودند سرطان مثانه بیش از حد نرمال مشاهده گردید. سیکلامات که تا آن موقع مورد استفاده زیادی داشت مسبب آن بیماری شناخته شد. ساخارین نیز بخاطر تشابه شیمیایی آن با سیکلامات مورد تردید قرار گرفت. آزمایشات بیشتر بر روی موشها نشان داد که آن دسته از موشها که با ساخارین تغذیه شده بودند بیش از دسته دیگری که تحت کنترل بود به سرطان مثانه مبتلا شدند، آزمایشات فوق با سیکلامات نیز نتیجه‌ای مشابه به همراه داشت. اما طرفداران ساخارین بسرعت مقدار دز (dose) داده شده به موشها (۳۰۰۰ قسمت در میلیون) را بسیار غیر واقعی خوانده و مدعی شدند که این مقدار برابر مصرف ۸۰۰ قوطی نوشابه (کولا) در روز یا تقریباً برابر مصرف ۳۰۰۰۰۰ قوطی در سال برای هر نفر است.

هواخواهان سیکلامات کم شانس تر بودند، هرچند بعضی از کشورها چون استرالیا ایرادهای وارده بر آنرا متقاعد کننده نیافتند. برخی از کشورها نظیر کانادا که ابتدا از آمریکا پیروی کرده بودند، بعدها ممنوعیت استفاده از آنرا از میان برداشتند. تولید کنندگان اروپائی سالانه بیش از ۲۰۰ تن از سیکلامات را ساخته و بفروش میرسانند. محققین مطالعات بسیاری را بر روی سیکلامات انجام داده‌اند. بعضی از این مطالعات ارتباط آنرا با سرطانهای مختلف نشان داده است، اما هرگز نه بطور قاطعانه. حتی در ایالات متحده آمریکا در مورد

شکل ۱- ساختمان قند (ساکاروز)

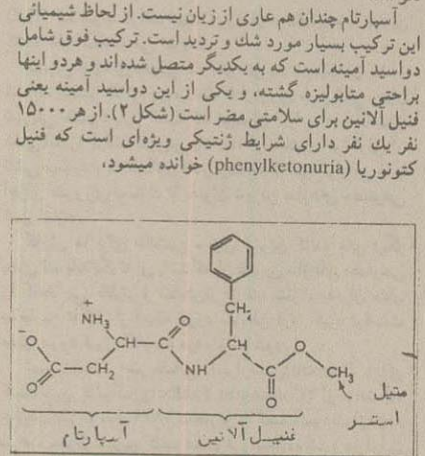
سالیان سال پیش تنها منبع شیرین کننده عمل بود. هندیان نیشکر قند را ۳۰۰۰ سال پیش از میلاد مسیح می شناختند، ولی حدود ۸۰۰ سال بعد از میلاد بود که کشت آن در جنوب اروپا شروع شد. کشت چغندر قند سالها بعد در حدود ۱۸۰۰ سال پس از میلاد در اروپا رواج یافت. امروزه در جهان غرب هر نفر بطور متوسط در هفته حدود ۷۵۰ گرم قند مصرف میکند، که بیشتر آن بصورت ساکارز (کربوهیدراتی که از نیشکر یا چغندر قند بدست می‌آید) است. عسل مخلوطی از کربوهیدراتهای مختلف است، بخشی از ساکارز آن به قندهای ساده‌تر مثل فروکتوز و گلوکز تبدیل گشته است (شکل ۱). فروکتوز شیرین‌تر از ساکارز است شبیه به عسل که حتی شیرینتر از ساکارز میباشد.

پزشکان، دندانپزشکان و رژیم داران اغلب مخالف مصرف قند هستند، زیرا آنان قند را مسبب بیماری، پوسیدگی دندان و بد اندامی میدانند، اما دلایل ارائه شده برائبات هریک از این ادعاها ضعیف بوده و برخی از دانشمندان همچون ویلینست مارکز (Vincent Marks) پروفیسور بیوشیمی از دانشگاه ساری (Surrey) انگلستان هرگونه ارتباط مابین قند و بیماری قلبی را رد میکنند. باید اذعان نمود که اتهامات وارده تا حدودی مورد قبول است. اگرچه آن بخش مهمی از غذای عموم مردم را تشکیل میدهد، اما اغلب اوقات ما این ماده شیمیایی را بطور خالص بخاطر طعم آن بکار می‌بریم. مشکل اینجاست که قند خیلی شیرین نیست، و برای اینکه تلخی چای، قهوه و کاکائو را از بین ببریم باید به هرفنجان حدود ۵ تا ۱۰ گرم شکر اضافه کنیم. برای متوازن و متعادل ساختن اسیدیته آب میوه جات و نوشابه‌ها حتی به مقدار بیشتری قند نیازمندیم. مصرف ۷۵۰ گرم قند در هفته برای هر نفر حدود ۱۲۵۰۰ کیلو ژول انرژی فراهم می‌سازد. این میزان مصرف بنظر احقانه می‌آید، پس بهتر است که میزان انرژی حاصله را کاهش دهیم. قند ماده شیمیایی خیلی شیرینی نیست، پس کاری که میتوان کرد این است که ماده‌ای را یافت که خیلی شیرینتر باشد.

رومیان قدیم اولین شیرین کننده مصنوعی را کشف کردند، و آنرا «ساها» (sapa) یعنی شیرین مژه نامیدند. برطبق نوشته پلینی (pliny)، مردم ساها را با چوشاندن آب انگور در دیگهای سربی می‌ساختند تا چائیکه آن غلیظ گشته و به یک شربت بسیار شیرین مبدل میشد. فرآیند مزبور بدینصورت است که اسیدهای انگور تولید نمکهای سرب شیرینی را می‌نماند. (نک نمک سرب بنام اتانوات سرب، pb(CH₃COO)_۲)

منوعیت آن تردید وجود دارد و کمیته آکادمی ملی علوم آمریکا به این نتیجه رسید که سیکلامات به تنهایی بی ضرر است، اما مخلوط آن با ساخارین ممکن است باعث ایجاد سرطان گردد. متأسفانه سیکلامات فقط یک دهم شیرینی سایر شیرین کننده های مصنوعی را داشته بنابراین مقدار نسبتاً زیادی از آن برای شیرین سازی مورد لزوم است. امروزه جدیدترین شیرین کننده «آسپارتم» (aspartame) نام دارد که احتمالاً بی ضرر است. فروش این ترکیب هم اکنون متجاوز از ۱ بیلیون دلار است و شرکت جی. دی. سیرل (G.D. Searle) از ایالت ایلینویز به لطف ثبت آسپارتم بیش از ۲/۷ بیلیون دلار فروش داشته است. در سال ۱۹۶۵ جیمز اسلاتر (James Schlatter) محقق شرکت مذکور که بر روی داروهای ضد زخم کار میکرد، بطور اتفاقی به طعم شیرین این ماده پی برد. در سال ۱۹۷۴ این ترکیب به تصویب اداره امور غذایی و داروئی آمریکا رسید، و سپس یکسال بعد در ۱۹۷۵ استفاده از آن ممنوع شد، و سرانجام منوعیت آن در ۱۹۸۱ لغو شد.

این بیماران با خوردن بیش از اندازه فنیل آلانین وضعیت وخیمی پیدا میکنند. مبتلایان به این بیماری میتوانند با اجتناب از تغذیه غذاهایی همچون گوشت، تخم مرغ، پنیر و شیر که مملو از این اسید آمینه می باشند خود را مصون نگاهدارند.

از دیگر معایب آسپارتم عدم پایداری آن در آب و نیز وجود گروه متیل آن است. ناپایداری آن، استفاده از آنرا در مواد غذایی نظیر نوشابه های غیر الکلی و ماست های میوه محدود مینماید. آسپارتم با سرعت ۱۰ درصد در ماه در دمای اتاق تجزیه میشود. با حرارت دادن عمل تجزیه تسریع میگردد، بنابراین ترکیب فوق برای شیرین سازی غذاهای پخته شده بی ثمر است. برخی از پژوهشگران معتقدند که گروه متیل در بدن موجب تشکیل متانول، که الکلی، خطرناک است، میگردد. اما، گروه متیل بخش کوچکی از آسپارتم را تشکیل میدهد، بنابراین خطری سلامتی انسان را تهدید نمی کند. علیرغم ناآرامیهای که در ابتدای ورود این شیرین کننده به بازار وجود داشت، ولی هنوز دلیل قاطعی دال بر خطر آن برای سلامتی ارائه نشده است و بدون شک استفاده از آن رشد خواهد نمود.

موفقیت آسپارتم شیمیدانان را به پژوهش در مورد شیرین کننده های مشابه ترغیب نمود. اخیراً گروهی از محققین روشی را جهت ساخت طبقه جدیدی از شیرین کننده های اسید آمینه ابداع نمودند که در این روش آنان طبقه معمول ترکیب اسیدهای آمینه را وارونه کرده و محصولی را بدست می آورند که پایداری آنرا از آسپارتم است. مولکولهای شیرینی که از اسیدهای آمینه ساخته شده اند بطور طبیعی نیز ایجاد میکنند. یکی از این شیرین سازهای طبیعی توماتین (Thaumatin) است (نام تجارتی آن تالین، Talin میباشد)، که از گیاه کتمفه (Ketemfe) در غرب آفریقا بدست میآید. این پروتئین پلیمیری پدید می آید. است که جرم مولکولی نسبی آن ۲۲۰۰۰ میباشد. نکته غیر معمول در توماتین این است که مدتی طول می کشد تا عمل نماید، اما هنگامیکه عمل کرد

۳۰۰۰ بار بیش از قند و پیراتپ شیرین تر از سایر شیرین سازهای مصنوعی است. سونگ هوکیم (Sung-Hou Kim) و گروهی از دانشگاه اوترخت هلند ساختمان پلیمری آنرا یافته و گزارش نموده اند.

ساختمان توماتین نشان میدهد که چرا این پلیمر از محدودیتهای زیادی بعنوان شیرین کننده برخوردار است. این ترکیب جوانب اتصال زیادی داشته و به زبان چسبیده و مدت زیادی طول میکشد تا تأثیر خود را از دست بدهد. این مسئله ممکن است برای آدامس و داروهای بدبهم مفید باشد، اما مانعی بر سر راه بهره گیری از آن در بسیاری از مواد خوراکی بشر می باشد. میتوان از آن بعنوان تشدید کننده طعم و نیز در غذاهای حیوانات استفاده نمود. از لحاظ شیمیایی سیکلامات و ساخارین بسیار شبیه بهم هستند، بنابراین شاید چندان تعجب آور نبود که وقتی ترکیب دیگری از حاوی گوگرد و ازت بود نیز طعم شیرینی داشته باشد. این شیرین کننده، «آسولفام k» (Acesulfam K) که نام تجارتی آن سانزت (Sunnet) است، در سال ۱۹۶۷ بطور کاملاً اتفاقی توسط کارل کلاوس (Karl Claus) از شرکت هوشست آلمان، هنگام میکیدن انگشت خود برای برداشتن ورقه کاغذ، کشف گردید. از آن پس پژوهشگران بیش از ۴۰ آزمایش مختلف را بر روی آن ترکیب انجام دادند تا از بی خطر بودن آن مطمئن شوند. تاکنون آسولفام هیچگونه اثر جانبی از خود بروز نداده است و بعنوان شیرین کننده مورد استفاده قرار میگیرد. آسولفام از مزایای بیشتری نسبت به آسپارتم برخوردار است، زیرا نه تنها در آب پایدار است بلکه در اثر حرارت تجزیه نمی گردد. این ترکیب در بدن متابولیزه نشده و براحتی دفع میشود. ولی چرا ترکیب مزبور علیرغم اجازه رسمی تولید آن و ارزیابی قیمت موفقیت آسپارتم را کسب نمود؟ شاید بخاطر کیفیت طعم آن.

یکی از عجیب ترین کشفیات سال گذشته توسط سزار کومپادره (Cesar Compadre)، جان بزوتو (John Pezzuto)، داگلاس کینگهورن (Douglas Kinghorn) و ساریتری کاماث (Saritri Kamath) از دانشگاه ایلینویز انجام شد. آنها گزارشی را که فرانسیسکو هرناندز در سال ۱۵۷۶ در کتاب تاریخ طبیعی اسپانیای جدید نوشته بود دنبال نمودند. در آن کتاب ذکر شده بود که آزتکهای (Aztecs) مکزیکی به گیاه شیرینی که tzonpelicxihuitl نامیده میشد اشاره کرده بودند این گیاه لیپیدولسیس (Lippia dulcis) است که

پرگه و گلهای آن براستی شیرین هستند. دانشمندان آمریکائی ماده اصلی مشکله را از گیاه استخراج کرده و ساختمان شیمیایی آنرا تعیین نمودند و آنرا به اقتضای فرانسیسکوهرناندز، هرئاندولسین (Hernandulcin) نامیدند. آنها آنرا بطریقه شیمیایی نیز تهیه نموده و شیرینی آنرا مورد آزمایش قرار دادند.

جهت اثرات جانبی و سمیت بر روی موشها را با موفقیت گذراند. کاشفین آن امیدوارند که با اصلاح سازی شیمیایی مناسب بر روی آن و ساخت مشتقات این ترکیب شیرینی آن را محفوظ نگاهداشته و بخش تلخ ترکیب را از بین ببرند.

روش دیگر ساخت شیرین سازهای مصنوعی دادن تغییراتی در مولکول قند میباشد. شیمیدانان موفق به شناسائی آن اتفاهائی که موجب شیرینی مولکول قند ساکارز میگردد، شده اند (شکل ۳).

حتی تغییر کوچکی همچون قرار دادن گروه هیدروکسیل (OH) کربن ۴ بطرف بالا (در اصطلاح شیمی «محوری» یا axial) بجای باین (در اصطلاح شیمی «جانبی» یا equatorial) کافی است که طعم شیرین آنرا یکلی از بین ببرد. تجربیات گذشته نشان داده است که هرگونه تغییری در مولکول قند شیرینی آنرا از بین می برد. در واقع، یکی از تلخ ترین ترکیبات شناخته شده مشتقی از قند است که اکثالات ساکارز نامیده می شود. گیاه کلماتیس جاپونیکا (Clematis Japonica) این ماده را بطور طبیعی تولید می کند. تولید کنندگان از این ماده به الکل صنعتی اضافه نموده تا مانع از نوشیدن آن شوند.

در دهه ۱۹۷۰ شیمیدانان کالج پادشاهی لندن کشف فوق العاده ای کردند، به این صورت که قند را به مولکولی که بیش از هزار برابر آن شیرین بود مبدل ساختند. پروژه با جانشین سازی گروههای هیدروکسیل توسط اتفاهای کلر (Cl) با استفاده از معرف سولفوریل کلراید (SO₂Cl₂) شروع شد. اولین گروهی که واکنش می کشید گروه هیدروکسیل اتم کربن ۶ است و این تغییر قند را شیرین تر می سازد. قرار دادن اتم کلر بعدی در موقعیت ۶ باعث از بین رفتن شیرینی آن می گردد. اتصال اتم کلر سوم به اتم کربن ۴ محصول را ۱۰ برابر شیرین تر می سازد. قرار دادن چهارمین اتم کلر بر روی کربن ۱، قندی را می دهد که ۲۰۰ برابر از ساکارز شیرین تر است. جالب اینجاست که روزی شاشیکانت فادننیس (Shashikant Phadnis) که دانشجوی پژوهشی آن کالج بود مکالمه تلفنی یک کارخانه معطر قند را که تقاضای نمونه هایی از قندهای کلردار را نموده بود اشتباه شنید و فکر کرد که کارخانه خواستار شنیدن آنان بود، او سپس شیرینی آنها را خود آزمایش نمود. اگر این اتفاق نیافتاده بود شاید آن ترکیبات هنوز هم در انتظار آزمایش میزان شیرینی بودند. از آن پس تاکنون شیمیدانان ترکیبات مختلفی از ساکارز را با قرار دادن اتفاهای کلر در مکانهای مختلف مورد آزمایش قرار داده اند. قرار گرفتن چهار اتم کلر روی کربنهای ۱، ۴، ۶ و ۶ شیرین ترین مولکول را تولید می نماید که ۲۲۰۰ برابر شیرین تر از قند است، اما قرار دادن چهار کلر در موقعیتهای ۱، ۴، ۶ و ۶ ترکیب بی نهایت تلخی را تولید می کند، و قند حاصله به تلخی گند که خواهد بود.

مهمترین مشتق قند ترکیب دارای اتفاهای کلر روی کربنهای ۱، ۴، ۶ و ۶ نیست. این مشتق شیرین تر از مشتق دیگر است که اتفاهای کلر روی کربنهای ۱، ۴، ۶ و ۶ قرار دارند و

جدول ۱ - نسبت شیرینی شیرین سازها به قند :		
شیرین کننده	فاکتور شیرینی	معايب
قند	۱	کالری اضافی : تهدید کننده احتمالی سلامت
سیکلامات	۳۰	ارتباط اثبات نشده با سرطان
آسولفام	۱۳۰	
آسپارتم	۲۰۰	مدت نگهداری کوتاه : تهدید جزئی برای افراد مبتلا به فنیل کتونوریا
ساخارین	۵۵۰	تلخی بعد از چشائی ؛ ارتباط اثبات نشده با سرطان
سوکترالوز	۶۵۰	
هرئاندولسین	۱۰۰۰	اندکی تلخ
توماتین	۳۰۰۰	تأخیر در ایجاد طعم، ناپایدار
* شیمیدانان شیرینی را با انحلال ماده در آب و پرسش از هیئت ان آزمایش کنندگان جهت مقایسه طعم آن با محلول ۴ درصد نشکر قند در آب مقطر، اندازه میگیرند. فاکتور شیرینی بسته به افراد آزمایش کننده به طور قابل توجهی فرق میکند. برای مثال برخی ساخارین را ۲۰۰ برابر قند شیرین میدانند.		

همانطور که دیده می شود اتم کلری که روی اتم ۶ قرار دارد موجب کاهش شیرینی مشتق اخیر شده است. با برداشتن این کلر فقط سه اتم کلر روی کربنهای ۱، ۴ و ۶ قرار خواهد داشت و

متأسفانه، علیرغم شیرینی شدید آن، طعم تلخی نیز دارد که استفاده از آن را بعنوان جانشینی برای قند غیر قابل قبول می نماید. از طرف دیگر هرئاندولسین اولین آزمایش خود از

شیرین سازهای آینده

ترکیب مزبور ۶۵۰ برابر شیرین تر از قند خواهد بود. تهیه مشتق فوق نسبتاً ساده بوده و فعلاً مراحل آزمایشی در مورد بی خطر بودن آن برای بدن را می گذراند تا در آینده بعنوان شیرین کننده مصنوعی بکار رود. نام حقیقی آن ۶۰۱،۱۴-تری کلرو-۶۰۱،۱۴-تری داکسی گالاکتوساکارز است و نام تجاری آن سوکرالوز (Sucralose) می باشد. این شیرین کننده بر ساخارین ارجحیت دارد چون اولاً بعد از چشیدن تلخ مزه نبوده و ثانیاً هیچ اثر سرطان زایی از خود نشان نداده است. پس چرا سوکرالوز اینقدر شیرین است؟ برای پاسخ به این سؤال باید به تئوری روبرت شالنبگر (Robert Shallenberger) و تری آکری (Terry Acree) رجوع کرد که ۲۰ سال پیش پیشنهاد کردند که مولکولهای شیرین مزه دارای چندین جفت پیوند هیدروژنی در مجاورت یکدیگر

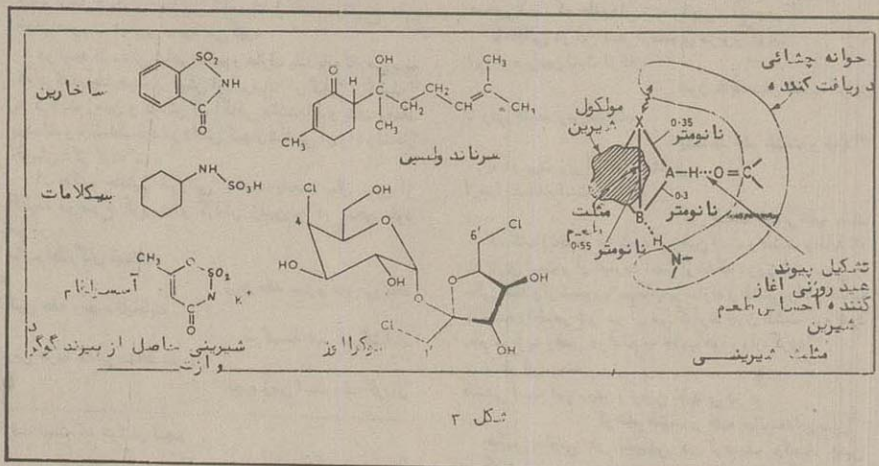
شیمیدانان درک کرده اند. آب حلالی است که میتواند بخوبی پیوند هیدروژنی ایجاد نماید. هر ماده حل شونده ای که در آب حل شود در این پیوندهای دیگر کاهش میدهد. تاکنون هیچیک از دو تیم پژوهشی موفق به یافتن رابطه ای ساده بین حجم مولکولهای قندی یا اثراتی که قند بر روی کشش سطحی می نهند و میزان شیرینی بدست آمده، نشده اند. اخیراً آنها همکاری نزدیکی را بر روی مسائل اساسی ترو بنیانی تر آغاز نموده اند که ممکن است بعدها به تشخیص دستگاهی شیرین منجر شود. اگر مولکولهای شیرین دارای مرکز AH باشند (که عموماً چنین است)، در اینصورت مرکز AH باید با روش طیف سنجی مادون قرمز آشکار شود، چون این تکنیک مشاهده اتصالات هیدروکسیل (OH) و آمید (NH) را ساده میسازد. همچنین میتوان مشخص نمود که آیا این گروهها ایجاد پیوند هیدروژنی می نمایند یا خیر.

با استفاده از طیف سنج مادون قرمز تبدیل فوری (Fourier Transform Infrared Spectrometer) بهرشته، مطلوبی، سوور و بیرج طیف چندین کربوهیدرات شیرین از جمله سوکرالوز را گرفته اند. آنها گزارش کردند که قادرند گروه هیدروکسیل آزاد در این مولکولها را شناسایی نمایند. این مشاهده یک بخش AH بسیار فعال را نشان میدهد. طبق گزارش آنان کافی است که در طیف مادون قرمز یک مولکول نوار AH آزاد را یافت، در آنصورت شانس شیرین بودن مولکول مزبور زیاد است. شیمیدانان قادرند که خواست بشر را در جهت شیرین سازی مواد غذایی با استفاده از شیرین کننده های مصنوعی برآورده سازند. ما به قند برای نگهداری و محافظت غذا نیازمندیم.

قند همچنین نقش مهمی در کمک به کودکان مبتلا به اسهال بازی میکند. هر ساله بیش از ۱۲ میلیون کودک سراسر جهان بویژه در کشورهای فقیر در اثر این بیماری تلف میشوند. اکثر آنان میتوانستند خیلی ساده با نوشیدن محلول ۸ به ۱ قند به نمک نجات یابند. پزشکان آرژانتینی با قراردادن بودر شکر بر روی زخمهای باز بیماران مبتلا به مرض قند که دملهای مزمن دارند آنان را معالجه کنند.

کشورهای جهان سوم میتوانند نیشکر قند زیادی کشت کرده که احتمالاً این ارزاترین راه برای تهیه قند، پروتئین و سایر مواد معدنی است. در حالیکه کشورهای غربی از قند روی برمیکردند و قیمت آن روبه کاهش است، کشورهای فقیری که مستعد قحطی زدگی هستند میتوانند خود را با کشت نیشکر در مقابل این عارضه بیمه کنند. قند را میتوان بدون محدودیت زمانی نگهداری نمود و نیاز به سرد کردن نیز ندارد. به علاوه آن یک غذای فوق العاده، ارزان، غنی از انرژی، و هضم آن سهل و طعم آن لذت بخش است.

حتی اگر تقاضای جهانی برای قند کافی باشد، باز هم کشت نیشکر قند جهت سوخت یا بعنوان منبع مواد خام برای صنعت شیمیایی برآزش است. برای نمونه کشور کویت در نظر دارد که از نیشکر قند برای تهیه مواد غذایی حیوانات، دارو و حتی ساخت میلمان و اثاثیه منزل بهره برد

یکسانند. بنابراین بخش دریافت دارند بر روی دانه های (جوانه های) چشائی باید بیش از آن پیوندهای هیدروژنی گروههای AH و B را بشناسد. وضعیت سومین بخش (X) نیز باید بحرانی و تعیین کننده باشد. اما ایزومرهای نوری همیشه متفاوت نیستند. فروکتوزهای D و L هردو شیرین هستند، این امکان دارد بعلت بخشهای AH و B قابل تعویض باشد، چیزی که در اسیدهای آمینه امکان پذیر نیست.

اگر تئوری مثلث صحت داشته باشد، باید بتوان مولکولی را با فواصل مناسب بین B، AH و X ساخت و مشاهده نمود که آیا آن شیرین است یا خیر. این همان چیزی است که تئوسوامی (Tetsuo Suami) از دانشگاه کیو (Keio) در ژاپن انجام داد. او متوجه شد که قند D- فروکتوپیرانوز شیرینترین کربوهیدرات طبیعی است و ۱/۸ برابر شیرینتر از قند است. سپس او مولکولی را ساخت که آترا «شبه فروکتوپیرانوز» نامید. این مولکول دقیقاً همان مثلث را در ساختمانش دارا بود و واقعاً شیرین بود.

آرنولد و اندر هیجند (Arnold Van der Heijden)، هنک و اندرول (Henk van der wel) و هاین پیر (Hein Peer) از آزمایشگاههای تحقیقاتی یونیلور هلند تئوری B، AH و X را با استفاده از برنامه کامپیوتری و مرتبط ساختن فواصل بین آنها در مولکولهای مختلف و میزان شیرین سازی مؤثر میدانند. پیش بینی آنان که مشتقی از نیتروآنیلین باید طعم شیرینی داشته باشد، علیرغم گزارش مبنی بر بی مزه بودن آن، اعتبار تئوری آنها را نشان میدهد. این ماده واقعاً شیرین است.

باید اذعان نمود که همه تئوری مثلث را قبول ندارند، چون هر مولکول شیرینی دارای بخش X نیست. بعلاوه دشوار است که حتی بخشهای AH یا B را در بعضی مواد شیرین مثل نمکهای سرب یا بریلیم یافت. (کاشف بریلیم در سال ۱۷۹۸، نیکولاس لویی واکولین این ماده جدید را گلو سیمنیم به معنی شیرین نامید). در اینصورت ممکن است که تجمع مولکولهای آب در اطراف آن فلز در محلول موجب گردد که بخشهای AH و B دریافت کننده های زبان را فعال سازند.

محمد مطلوی (Mohamed Mathlouthi) و آن ماری سوور (Anne-Marie Seuvre) از دانشگاه دیژون و گوردون بیرج (Gordon Birch) از دانشگاه ریدینگ معتقدند که نقش آب مهمتر از آنچه چیزی است که تاکنون تعداد معدودی از

میباشد. پیوند هیدروژنی معمولترین تأثیر متقابل بین دو مولکول است. هنگامیکه یک اتم هیدروژن به اکسیژن یا ازت متصل باشد، غلظت ابر الکترونی اطراف آن اتم کمتر میشود و در نتیجه اتم مذکور قابلیت جذب اتمهای دیگری که از الکترون غنی بوده (اتمهای با جفت الکترونیهای غیر پیوندی) را خواهد داشت. ازت، اکسیژن، فلورون و سایر اتمهای غیر فلزی نمونه هایی از اتمهای با جفت الکترونیهای غیر پیوندی هستند.

مثلث شیرینی

مولکولهای پروتئین برای تشکیل زوجانی از پیوندهای هیدروژنی بسیار مناسب هستند، چون آنها دارای جوانب آمیدی (N-H) و کربونیلی (C=O) در فاصله ۰/۳ نانومتری (یک نانومتر = ۱۰۰ متر) از یکدیگر قرار دارند. گروه کربونیل (C=O) در جستجوی یک هیدروژن بر روی اتم دیگری است و گروه آمید (N-H) دنبال اتمی است که غنی از الکترون میباشد. مولکولی که این بخشهای مکمل را، که به ترتیب آنها را AH و B میخوانند و ۰/۳ نانومتر جدا از یکدیگرند، دارا باشد قادر است که به آن پروتئین متصل گردد. اگر آن پروتئین بخشی از دریافت کنندگان طعم در نوک زبان را تشکیل دهد آنگاه مغز علائمی حاکی از شیرین بودن طعم را دریافت خواهد داشت.

اما شیرینی اثر ندری است و فاکتورهای دیگر را نیز باید به حساب آورد. لمونت کایر Lemont Kier از کالج داروسازی ماساچوست در بوستون مطالعاتی در زمینه مولکولهای شیرین داشته است. او متوجه شد که اکثر مولکولهای شیرین عامل مشترک سومی نیز دارند، یعنی بخشی از مولکول هیدروفوبیک (دافع پیوند هیدروژنی) است. او این بخش را قسمت X خواند. او همچنین دریافت که X باید به AH نزدیکتر از B باشد. چنین آرایش مولکولی (مثلث شیرینی) گلوکوفور (Glucophore) خوانده میشود.

حمایت بیشتر از تئوری مثلث کایر از مشاهدات زیر بدست آمد که در حالیکه L- فنیل آلانین طعم تلخی دارد، D- فنیل آلانین ۷ برابر شیرینتر از قند است. این دو مولکول ایزومرهای نوری (تصویر آینه ای) هستند، عبارتی این مولکولها

«کیهان‌شناسی در شعر شاعران»، عنوان مقاله‌ای است، به قلم آقای سید مصطفی مجرد؛ که به بهانه برگزاری کنفرانس اخترشناسی که از تاریخ ۸ لغایت ۱۰ شهریورماه سالجاری در دانشکده تبریز برگزار گردید، به رشته تحریر درآمده است.

مصطفی مجرد

کیهان‌شناسی در شعر شاعران

از میان هنرهای زیبا، شعر نخستین رتبه را دارد. چون شعر احساسی لطیف است و تصویری ظریف که شاعر در قالب لفظ پرداخته است و این هرچه ذوقی‌تر باشد، لطف بیشتری می‌بخشد. ولی شاعران با آگاهی و تکیه برداشتن خویش در زمینه‌های علمی و ادبی، همواره به آرایش سخن پرداخته‌اند. بعضی با صنایع لفظی و معنوی مضامین دقیق آورده‌اند و بعضی به تقلید تشبیهات و کنایات و استعارات بیشتر بکار برده‌اند. حتی که گاه ممکن است از مفهوم اصلی نیز دور مانده باشند. شعر که بنا به تعبیر «کانت» شعر محصول کارزنی است و بهیچوجه نمی‌توان آن را طبق قاعده و دستورانشاد نمود شعر روح را صفا می‌دهد و اندیشه را با لذت شکوفا می‌کند و این، بیشتر در اشعار عرفانی به چشم می‌خورد. در میان اشعار گویندگان پیشین، به مدیحه‌هایی برمی‌خوریم که لطف و زیبایی و شیوایی بسیار دارد ولی گوینده بخاطر وصف مدح در تعریف صفات از حقیقت فراتر رفته است و اغراق و مبالغه در این قبیل اشعار راه یافته است. شاعران با مطالعه و تعمق در شعر شعری پیش از خود به مضامین بدیع و تازه‌تر دست یافته و کوشش نموده‌اند تا با دانش خود هنر و آگاهی خویش را به منصفه ظهور برسانند. تا در این طبع آزمایی دیگر شاعری یارانی نداشته باشد و احدی جانشین پایگاه عالی آنان نشود. حکیم خاقانی شروانی^(۱) گوید:

در ملک سخن مرا رسد فخر

سلطان سخن منم و لافخر^(۲)
روی همین اصل است که آگاهی‌های دقیق و ظریف علمی بویژه دانش کیهان‌شناسی و نجوم، در ادب فارسی دیده می‌شود. اکثر شعری دانشمند و حکیم که علاوه بر شاعری استادان مسلم فنون عصر خود بوده‌اند و به دانش خویش مشهور، همواره اشعار آنان مشحون از مضامین علوم بوده است. پس دانش قدیم ایران در قالب شعر از زمان قدیم در دیوان‌های شعر مندرج است و اگر آن سخن‌های منظوم بدون کم و کاست به ما رسیده باشد می‌توان فکر دقیق و پایه‌های علمی آنان را دریافت و به دانش هر عصری پی برد.

دیوان شاعران یک دوره افزون بر اندیشه‌های مردمی و احساس اجتماعی یک شاعر. تاریخ علوم و تاریخ سیاست را نیز نشان می‌دهد و مطالعه در زوایای دیوان‌ها و آثار شاعران و

نویسنده در خلال این نوشته، با استناد به اشعار باقی مانده از چند تن از شعری نامی ایران که سالها قبل از «کیرنیک» و «کیلر» و «گالیله» به گردش زمین و کروییت آن آگاهی کامل داشته و در زمان خویش مسلط به دانش کیهان‌شناسی بوده‌اند و این ادعا از اشعار باقی مانده از ایشان بخوبی مشهود می‌باشد، پرداخته است.

مضفا اینکه آقای مصطفی مجرد، لیسانسیه

نویسندگان ادوار مختلف، گوشه‌های تاریک تاریخ علوم و یا جامعه‌شناسی و یا سیاست را روشن می‌کند و ارزشیابی دقیق علوم شکل دیگری پیدا می‌کند و فضل تقدم در تاریخ علوم جهان صورت دیگری بخود می‌گیرد.

در اینجا از سه تن شاعر حکیم و عارف بلند پایه نام می‌بریم که هر کدام چند صدسال پیش از کیرنیک^(۳) و کیلر^(۴) و گالیله^(۵) به کروییت زمین و گردش آن آگاهی داشته‌اند و بدان معتقد بوده‌اند و با تسلط خود در دانش کیهان‌شناسی آن را در اشعار خویش ذکر کرده‌اند

۱- حکیم خاقانی شروانی^(۱) حدود پانصد سال پیش از گالیله موضوع کروییت و گردش زمین را در سخن خود می‌آورد.

مانیم نظارگان غمناک

زین حقه سبز و مهری خاک

کین حقه و مهره تابجاوند

سرکیسه عمر می‌کشایند

وین طرفه که بر بساط دوران

مهره زمن است حقه گردان

وقت است که مرکبان انجم

هم نعل بیفکنند و هم سم

وقت است که این دوازده برج

درهم شکنند گوهر درج

وقت است که این چهار حمل

گردون نمط پلنگ گیرد

از چرخ زدن بپیفتد افلاک

گیتی نفس تنگ گیرد

در رقص آید مفاصل خاک

بگشاده شود زبشت این گوز

سجناب شب و حواصل روز^(۲)

و یا هو در تعریف مکه معظمه چنین می‌گوید:

گر فی‌المثل این بنفشه طارم

چون گنبد گل بدرد از هم

در سنبله فلک رسد داس

بل قطب فلک شود چو دستاس

همچون سرناخن ارشود دور

گیرد بن ناخن جهان غور

تازه شود از چهار اضداد

آن هفت هزار ساله میعاد

دائم که به قر کعبه پاک

مکه ز حوادث است بیباک

تا کعبه درون اوست ساکن

شد ساحت او زساعت ایمن^(۳)

اگر فی‌المثل این جهان مانند غنچه گل از هم دریده شود و

سنبله فلک بریده گردد و قطب فلک چون دستاس به حرکت

درآید و زمانه چون سرناخن باریک شود و بن ناخن جهان غبار

(چرک) بگیرد که موجب افتادن ناخن است و این جهان نابود

گردد و قیامت پس از هفت هزار سال که موعود است قائم شود

و عناصر با یکدیگر تضاد و رززد و آسمان و زمین از انتظام

بیفتد، مکه معظمه گزند نمی‌بیند و در امان است.

خاقانی این مضمون را در مثنوی تحفه العراقین آورده است

و در آنجا، کعبه که در زمین مکه قرار گرفته است بطور

ضمنی برای زمین حرکت تصور کرده است.

یا در همین مثنوی در مدیحه‌ای برای حضرت پیغمبر (ص)

چنین گوید

ذات تو کند کعب جهان راست

چون نقطه که حلقه زره راست^(۴)

دانشسرای عالی تهران بوده و هم اینک بعنوان دبیر دبیرستانها و مرکز تربیت معلم شهید همت شهرستان قمیه، به فعالیت مشغولند از نوشته‌های نامبرده می‌توان از: «دستورنامه»، «مهرنامه» و «آزمونه» نام برد. با آرزوی توفیق برای آقای مجرد، مقاله حاضر از ایشان را به اتفاق می‌خوانیم:

«اطلاعات علمی»

اشاره به منحنی بودن جهان است که آن حضرت مانند نقطه حلقه زره است که استواری زره بدو بسته است و آن نقطه میخی است که حلقه‌های زره را پیوند می‌دهد^(۱)

یا خاقانی در این شعر از مثنوی مزبور گوید:

این جرم زمین ثابت ارکان

چون خایه میان طشت گردان

تا رای خلیفه زین دو مایه

بشناسد علم طشت و خایه^(۲)

یا در بیت زیر از همان مثنوی

از عدل نمانده است پیوست

این طشت بلند و خایه پست

یک بازی است و آن عبارت است از اینکه درون تخم مرغی را

خالی کنند و از شبنم و یا سیماپ بر سازند و طشتی را در آفتاب

گذاشته و تخم مرغ را در آن می‌گذارند چون طشت گرم شود

تخم مرغ به رقص درآمده به جانب هوا روان گردد^(۳)

یا در این بیت

طشتی است این سپهر و زمین خایه‌ای در او

گر علم طشت و خایه ندانسته‌ای بدان^(۴)

حکیم خاقانی در تشبیهی در توصیف «کعبه» چنین

می‌گوید:

شش سوی جهان عمر فرسای

با این دو چهارسوست برپای

بل عرش که چارسو نمایست

هم زین دو چهارسو به بایست

خاک عرب از تو شد زرخشک

ناف زمی از تو نافع مشک

ای جان فلک ز تو به شادی

بر چشم فلک چه ایستادی

افسوس که جای شرمساری است

مرکوب نه در خور عماری است^(۵)

در بیت آخر خطاب به کعبه گوید: ای کعبه تو با این عظمت

بر جسم زمین چگونه ایستادی؟ تو آسمانی هستی و افسوس

می‌خورد که مرکوب که زمین باشد در خور و شایسته عماری

که کعبه باشد نیست و چون زمین تشبیه به مرکوب شده است و

مرکوب چیزی است که بر آن سوار شوند و باید حرکت کننده

باشد از این مطلب چنین بر می‌آید که شاعر زمین را متحرک

دانسته است.

یا در این شعر

چرخ است کمان گروه کردار

گل مهره‌ای اندرو گرفتار

بر مهره گل مساز منزل

کانداختی است مهره گل^(۶)

که کروییت و چرخش هر دو در کمان گروه^(۷) مشاهده

می‌گردد. و زمین به گل مهره تشبیه شده است و در این شعر از

دیوان^(۸)

گردون کمان گروه بایست کاندرو

گل مهره‌ای است نقطه ساکن نمای خاک

که به زمین صفت نقطه ساکن نما داده است و به گل مهره

تشبیه نموده است.

یا در این ابیات

ای عیسی ره نشین جهان را

همخانه عیسی آسمان را

ای نامزد صلیب اکبر

یعنی خط استوا و محور^(۹)

خط استوا و محور از ویژگی‌های زمین متحرک است

و از آن چنین بر می‌آید که از تقاطع خط استوا و محور صورت

صلیب حاصل می‌شود و از آن ارتفاع بدست می‌آید. و این

قانون دوم کپلر^(۱۲) است که هرگاه از مرکز سیاره ای شعاعی به مرکز خورشید رسم شود سطح حاصل از حرکت این شعاع نسبت مستقیم با زمان حرکت سیاره به دور خورشید دارد. و منظور از این تشبیه آفتاب است که به نظر قدما در فلک چهارم است و حضرت عیسی نیز در فلک چهارم و از این جهت همخانه اند و تشبیه خورشید به عیسی و صلیب بزرگ خط استوا و محور این جهان است و خورشید در رأس صلیب قرار گرفته است.

برپا در این ابیات
شبه کله است چرخ گردان

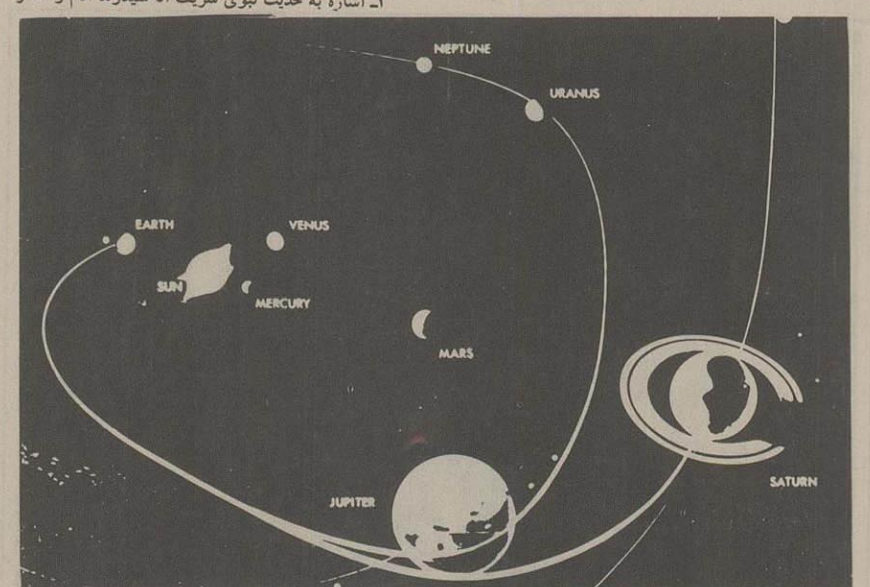
وین چند هزار سریدور
چار ارکان^(۱۳) چهار ترک آن دان

خورشید براو چو قوقه^(۱۴) زر^(۱۵)
۲- جلال الدین محمد مولوی عارف بزرگ^(۱۶) در اشعار و آثار خویش که شعر و نثر عارفانه و حکیمانه است بسیاری از نکات علمی و رموز دانش نجوم و کیهان شناسی را بکار برده است و این در زمانی است که اصولاً این نوع دانش ها در سایر سرزمین های جهان شناخته نشده بود و یا پیشرفتی نداشت. البته مولوی با توجه به اطلاع از دانش های زمان به آن بخش از دانش ها که کوتاه فکران را از تفکر درباره عظمت آفرینش باز

این بایدار مرکز عالی مدار هم
تا از نتیجه فلک و طور دور اوست
تبدیل ماه و سال و خزان و بهار هم^(۱۷)
حافظ در این غزل زمین را به گوی تشبیه کرده است و چون گوی همیشه در حال حرکت است زمین را هم در حال جنبش دانسته است و اشاره می کند. عزم سبک عنان و اراده خداوند آفریننده جهان است که آن را به حرکت و جنبش در آورده است که از این حرکت و جنبش مرکز عالی مدار تغییر فصول پیدا می گردد. و نتیجه آنکه در اثر دور که همان چرخش زمین است ماه و سال و خزان و بهار بوجود می آید^(۱۸)

بانیوس و یادداشت
۱- حافظ چه می گوید؟ دکتر محمود هومن مبحث یکم ص ۱۸

۲- افضل الدین بدیل (ابراهیم) بن نجیب الدین علی شروانی ملقب به حسان العجم شاعر مشهور (۵۲۰-۵۹۲) هجری قمری وی تا ۲۵ سالگی در کف حمایت و تربیت عم خود کافی الدین عمر طیب و فیلسوف بود و چندی در خدمت ابوالعلاججوی کسب فنون کرد ولی پس از معرفی به خدمت خاقان منوچهر بتوسط ابوالعلا استاد اخیر او را خاقانی نامید. ۳- اشاره به حدیث نبوی شریف آنّا سید ولد آدم ولا فخر

خاقانی گوید:
دین را شرف است و شرع را فخر
بل سید شرع و دین و لافخر

تحفة العراقرین ص ۲۲۲ و ۴۰۶
۴- کپرنیک Kopernik (۱۴۷۳-۱۵۴۳) میلادی [۱۴۸۷-۱۵۱۷] هجری قمری پزشک و ستاره شناس لهستانی، کپرنیک را پدر نجوم جدید بشمار می آورند زیرا نخستین بار او بی به گردش زمین و چگونگی آن پرد و بررسی های برارزشی در زمینه های علمی و مخصوصاً نجوم بعمل آورد. ۵- کپلر Kepler ستاره شناس آلمانی (۱۵۷۱-۱۶۳۰) میلادی [۹۸۰-۱۰۴۰] هجری قمری در مورد حرکت سیارات سه قانون کشف کرد.

قانون اول- هر سیاره در مداری بیضی شکل بدور خورشید حرکت می کند که خورشید در یکی از دو کانون این مدار بیضی شکل قرار دارد.

قانون دوم- هر گاه از مرکز سیاره ای شعاعی به مرکز خورشید رسم شود سطح حاصل از حرکت این شعاع نسبت مستقیم با زمان حرکت سیاره بدور خورشید دارد. قانون سوم- مجذور زمان حرکت کامل هر سیاره به دور خورشید نسبت مستقیم با توان سوم قطر طول مدار بیضوی آنها دارد.

۶- گالیله Galilei فیزیکدان و ریاضی دان ایتالیایی (۱۵۶۴-۱۶۴۲) میلادی [۹۷۲-۱۰۵۳] هجری قمری گالیله در سال ۱۶۳۲ میلادی راجع به عقاید بطلمیوس و کپرنیک در باب حرکات منظومه شمسی کتابی نوشت سال بعد پاپ او را به رم خواست و اظهار عقیده او را درباره حرکت زمین کفر شمرد و مجبور شد که به زانو در آید و استغفار کند معروف است

میدارد چندان اعتقادی ندارد و نظام دانش معقول را چندان واقعی نمی نهد. مولوی کرویّت و حرکت زمین و معقول بودن آن را در قرن هفتم هجری چنین بیان کرده است.

چون حکیمک اعتقادی کرده است
کاسمان بیضه زمین چون زرده است

گفت سائل چون بماند این خاکدان
در میان این محیط آسمان

همچو قندیلی معلق در هوا
نی براسفل می رود نی برعلا

آن حکیمش گفت کز جذب سما
از جهات شش بماند اندر هوا

چون زمغناطیس قبه ریخته
در میان ماند آهن آویخته

آن ذکر گفت آسمان با صفا
کی کشد در خود زمین تیره را

بلکه دفعش می کند از شش جهات
تا بماند در میان عاصفات^(۱۹)

۳- شمس الدین محمد حافظ شیرازی^(۲۰) شاعر بزرگ و عارف بیدار دل که افزون بر شاعری بر علوم و دانش های زمان آگاهی فراوان داشته است در غزلیات عارفانه زیبایی خود اصلاحات نجوم را آورده است و راز ستارگان و نقش و نام آنها را در تشبیهات بکار برده است. حافظ کرویّت زمین و جنبش و حرکت آن را در قرن هشتم هجری در غزلی شیوا چنین بیان کرده است.

گوی زمین ربوده چوکان عدل اوست
وین برکشیده گنبد نیلی حصار هم

عزم سبک عنان تو در جنبش آورد

چون گالیله استغفار کرد و از جا برخاست و بیرون رفت دیدند که با انگشت روی زمین نوشته است «باین همه زمین حرکت می کند»

۷- مثنوی تحفة العراقرین - خاقانی شروانی - دکتر یحیی قریب ص ۱۳

۸- تحفة العراقرین - ص ۱۲۷

۹- تحفة العراقرین - ص ۱۵۳

۱۰- تعلیقات دکتر قریب بر تحفة العراقرین ص ۳۶۰

۱۱- تحفة العراقرین - ص ۱۰۶

۱۲- تحفة العراقرین - ص ۵۰

۱۳- الف - تحفة العراقرین ۲۹۱ تعلیقات دکتر قریب

ب- فرهنگ فارسی دکتر معین ذیل «تشت و خایه»

ج- برهان قاطع ذیل «تشت و خایه»

۱۴- دیوان خاقانی شروانی دکتر ضیاءالدین سجادی ص ۳۱۲

۱۵- تحفة العراقرین دکتر قریب ص ۱۳۳

۱۶- تحفة العراقرین ص ۶۷

۱۷- کمان گروهه کمانی که بدان گلوله و مهره گلین اندازند (قوس البنادق)

چگونگی کمان گروهه از مقاله استاد دکتر محبوب نقل می گردد.

مجله سخن دوره ۲۴ - شماره ۶- تیرماه ۱۳۵۴

..... در مرقد مولانا عبدالحکیم [پاکستان] درختی گشین وجود داشت که میوه های سبز رنگ به درشتی گوجه های ایران لیکن قدری کشیده تر (به نام بهره - کونار) داشت و کلاغان و دیگر مرغان بر درخت می نشستند و این میوه ها را تبه می کردند. در زیر درخت مردی که گویا باغبان مرقد بود نشسته بود و برای همان میوه ها سید می بافت کنار دست او سبزی گذاشته بود و در آن گلوله های گلین به صورت کره هایی به قطر یک سانتی متر و نیم از گل پخته به مقدار زیاد ریخته بودند ما که آشنا به رسوم محل نبودیم مدتی ایستادیم و بدین گلوله های گلین خیره شدیم گروهی گفتند برای تیله بازی ساخته شده است و سرانجام از مردی که زیر درخت بود در باب مصرف آنها سوال کردیم وی در جواب کمانی به بلندی ۷۵ سانتی متر (تقریباً) بیرون آورد و به ما نمود دو انتهای کمان با دو نخ پلاستیکی قرمز رنگ به قطر بیش از یک میلیمتر بسته شده بود و این دو نخ کمتر از دو سانتیمتر با هم فاصله داشت (و طبیعی است که کار زه قدیم را انجام می داد) و قطعه چرمی را که به منزله حقه کمان گروهه بود سوراخ کرده و نخها را از آن گذرانیده بودند بطوری که این حقه یا کاسه چرمین به آزادی بالا و پایین می رفت لیکن برای انداختن گلوله می بایست آن را در وسط کمان- رو به روی قبضه- نگاه دارند و گلوله را در آن بگذارند و زه دو گانه پلاستیکی را بکشند بدین ترتیب دو گوشه کمان به هم نزدیک و زه کشیده می شد و چون آن را رها می کردند گلوله را حدود ۱۰ متری کمتر پرتاب می کرد و البته کار کردن با آن اندکی آرمودگی می خواست و اگر کسی مهارت کافی نداشت ممکن بود گلوله اش به جای پرتاب شدن به چوب کمان بخورد.....

۱۸- دیوان خاقانی دکتر سجادی ۲۳۸

۱۹- تحفة العراقرین دکتر قریب ۷۷

۲۰- چهار حد جهان - مشرق - مغرب - شمال - جنوب

۲۱- قوقه یا قوقو تکه کلاه و گریبان و مانند آن

۲۲- تحفة العراقرین ۲۶۴

۲۳- جلال الدین محمد فرزند سلطان العلماء محمد بن حسین خطیبی معروف به بهاء الدین ولادت در بلخ ششم ربیع الاول ۶۰۴ هجری قمری وفات یکشنبه پنجم جمادی الاخر ۶۷۲ هجری قمری

۲۴- مثنوی معنوی دفتر اول دکتر استعلامی ص ۱۲۱ س ۲۵۰

نظر فوق احتمالاً از مباحث طبیعیات کتاب شفا این سینا است که مولوی آن را از قول حکیمک نقل می کند (سرنی دکتر زرین کوب - ج ۱- زیر شماره ۲۵۸ ص ۴۷۱)

۲۵- خواجه شمس الدین محمد ولادت شیراز اوایل قرن هشتم وفات ۷۹۲ وی نزد دانشمندان عصر از جمله قوام الدین عبدالله به تحصیل علوم پرداخت و در تفسیر و حکمت و ادبیات عرب دست یافت و قرآن را با چهار ده روایت از بر داشت و بهمین مناسبت حافظ تخلص می کرد دوره زندگانی وی با امرای اینجو و سلاطین آل مظفر و امیر تیمور معاصر بود.

۲۶- دیوان حافظ غزل ۷۶ از حرف میم

۲۷- سیر اختراخ در دیوان حافظ سرفراز غزنی ص ۸۸

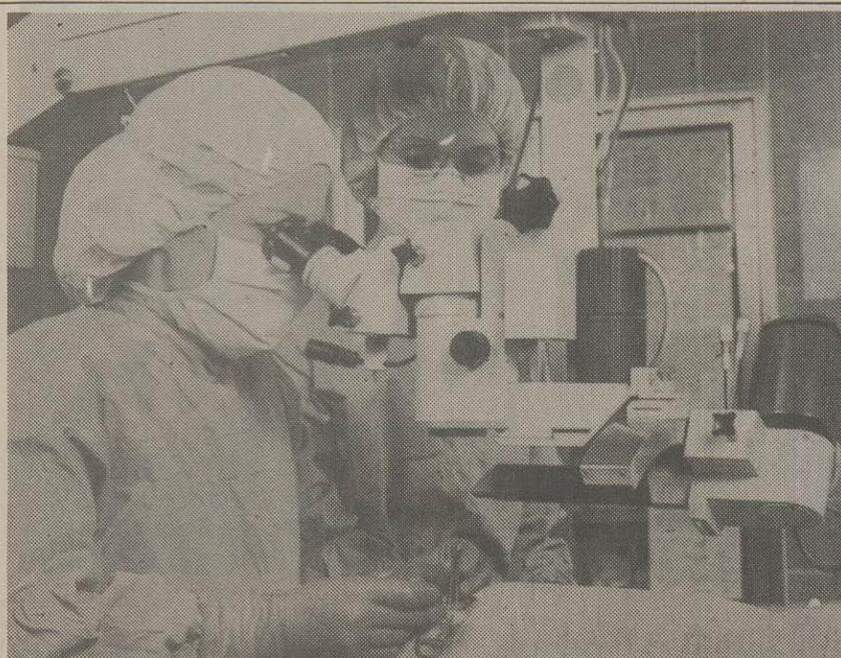

یکی از مهمترین و برجسته‌ترین کیفیات این دستگاه آن است که تنها به گفتارهای جراح حساسیت نشان داده و به گفتارهای زمینه‌ای دستیاران دیگر وقعی نمی‌نهد.

مترجم: الهام محبوب - تهران

«روبات‌ها در عمل جراحی»

ROBOTS in the OPERATING

* «میکروسکوپ روباتی» که به تازگی توسط شرکت کارل زایس (Carl Zeiss) در «برکوخن» به نحوی متکامل ارائه یافته، به فرامین گفته شده حساسیت نشان داده و به طور اتوماتیک کانون را تنظیم میکند.*

خدمت آزمایش مواد صنعتی قرار دارند. نور پلاریزه و تکنیکهای سایه روشن می‌توانند کوچکترین ایرادهای ساختاری را آشکار سازند. یکی از مهمترین موارد در این قسمت، ساخت قطعات نیمه هادی الکترونیکی (Semiconductor chips) است.

تست‌های میکروسکوپی، بصورت روشی ضروری برای کنترل کیفیت اجزاء خرد کامپیوترها درآمده و نوعی اسباب ساده و مستعمل شده، و این است که سمبل برتر تمامی اختراعات درخشان را قابل احترام می‌سازد.

اما هنوز هم جذبه‌ای خاص در کشف رازهای پنهان، نهفته است. علی‌رغم تمامی پیشرفت‌ها، تحریر هیبت‌انگیزی که بواسطه کشف معجزات هستی و اجزاء خرد سیاره‌مان عارض می‌گردد، هنوز هم ادامه دارد. در روزگار ما، هنوز هم هر کودک، به هنگام مشاهده دنیائی که در یک قطره گل‌الود از حوض خانه، برای نخستین بار به چشم می‌آید، مستغرق تنوع این موجودات غیر قابل مشاهده می‌گردد.

***

اقتباس از:
SCALA (A periodical from the Federal Republic of GERMANY)

این تنها اختراعی نیست که میتواند دو پیشقدم طراحی مدرن میکروسکوپ: (کارل زایس Carl Zeiss و ارنست آبه Ernst Abbe) را که کمپانی مشهور زایس را بنیان نهادند، متحیر سازد. شرکت وورتمبرگ (Wurttemberg concern) با «هرمزایس» به کشف برجسته دیگری دست یافته که جدیدترین پدیده از نسل میکروسکوپهای اپتیکی است. «هرمزایس» بر یک ساختار سیستماتیک واحد بنا شده و دربردارنده نوعی مدل اساسی است که میتواند بسته به دلخواه، به مقدار کم یا زیاد بزرگ شود. این وسیله به نحو قابل توجهی ساده بوده و میتواند برای دسته‌بی شماری از مقاصد به کار رود. برای نخستین بار، یک فتومیکروسکوپ با دوربین در سیستم تنظیم الکترونیکی، به کار رفته است این سیستم انقلابی تصحیح رنگ، کیفیت خوب عکس را تضمین می‌کند. (ICS)

این اختراع دقیقاً با خواسته‌های پزشکان، زیست‌شناسان و زمین‌شناسان که میکروسکوپهای اپتیکی را هر روزه برای آزمایش و آنالیز مورد استفاده قرار می‌دهند، مطابقت دارد. امروزه در حدود ۴۰٪ از تمام میکروسکوپهای اپتیکی در

بزرودی حرفه پزشکی، شاهد یک پدیده نوظهور در صحنه عمل جراحی خواهد بود.

یک میکروسکوپ بزرگ با دسته‌ای بلند که در بالای بدن پوشیده شده بیمار، در هوا معلق است. تنها یک شکاف کوچک در پوشش‌های استریل، قسمتی از بدن را که به وضوح روشن است، در معرض دید قرار میدهد. جراح کوچکترین حرکت دستان خویش را از خلال نوعی قطعه چشمی، مانند پریسکوپ، دنبال کرده و قادر به اندازه‌گیری کسری از میلی‌متر میباشد. هرازچندگاه، یک دستور موجز از پشت ماسک خود صادر می‌کند، نه آنکه دستوری به دستیار خویش، بلکه دستورات صوتی که مانند اوراد جادویی، اعمال این دستگاه پیچیده اپتیکی را تنظیم می‌کنند.

تمامی وظایف و قسمتهای متحرک میکروسکوپ جراحی به علامات یک پرسور (رایانه) کلامی پاسخ می‌دهند. یک باتری الکتریکی راه اندازنده سیستم، لثها، درشت نمائی ناحیه مورد نظر، کانون و قدرت نوری را تنظیم می‌کند.

«میکروسکوپ روباتی» نسبت به تنها کلمه جراح حساسیت نشان می‌دهد. با متکامل نمودن میکروسکوپ روباتی، دانشمندان کارل زایس، رویای جراحان را بدل به واقعیت کرده‌اند. اکنون آنها میتوانند بر روی کار ظریف دستان خویش تمرکز حاصل کنند، بی‌آنکه ابزار خود را از دست فرو نهاده و یا وقفه‌ای مزاحم در کار خویش داشته باشند. این اختراع نوظهور علاوه بر آنکه کاملاً قابل اعتماد است، باعث صرفه‌جویی در وقت نیز می‌شود.

تایخال میکروسکوپهای استفاده شده برای مقاصد جراحی، محتاج وقفه‌های متناوبی برای تنظیم دوباره حرکات دست بودند که اکنون این شیوه خسته کننده توسط میکروسکوپ صدا - تنظیمی، زاید و غیر قابل استفاده گشته است.

تنها اظهار کلماتی نظیر واریو تغییر درشت نمائی = Vario (، فوکوس (Focus) و یا Coaxial lighting)، برای انجماد عمل مورد نظر کافی می‌باشد. جراح پس از آن میتواند، عمل دستگاه را با فشار یک سوئیچ پائی متوقف نماید.

یکی از مهمترین و برجسته‌ترین کیفیات این دستگاه آن است که کامپیوتر تنها به گفتارهای جراح حساسیت نشان داده و به گفتارهای زمینه‌ای دستیاران دیگر وقعی نمی‌نهد.

برای اطمینان مطلق، این اختراع هر دستور را با صدائی کمابیش انسانی تکرار می‌کند. میکروسکوپ روباتی حتی به دستورات گفته شده به زبانهای خارجی ترتیب اثر می‌دهد و نه تنها زبان آلمانی، بلکه انگلیسی، فرانسه، اسپانیائی، ژاپنی و

اوایل سال اخیر در يك بیمارستان نظامی کشور چین، پزشکان موفق شدند ده عدد انگشت يك کارگر زن را پیوند زنند. بنظر میرسد که این جراحی برای اولین بار در جهان انجام شده باشد.

يك کارگر زن بیست ساله که تمام انگشتانش را در يك حادثه صنعتی از دست داده بود به برکت تلاش گروه جراحان استخوان، در يك بیمارستان نظامی شهر گسیان xian واقع در شمال استان شانگسی، مورد جراحی قرار گرفت و انگشتانش را بازیافت.

بنابرا اظهار پزشکان چنین عمل جراحی برای اولین بار در جهان انجام یافته است.

هنگامی که انگشتان «وانگ فوتاو» بوسیله دستگاه برش کاغذ جدا شد شدیداً مضطرب شده و سرآسیمه از کارخانه خارج شد و مردم راه یاری طلبید. يك کارگر زن دیگر انگشتان جدا شده را جمع اوری کرده و آنها را در يك تکه پارچه قرار داد. کارگر مجروح خود را به اولین بیمارستان آموزشی شماره ۴ مربوط به مدرسه پزشکی ارتش آزاد بیخش چین در شهر گسیان رساند.

عمل جراحی مربوط به ترمیم انگشتان يك ساعت پس از ورود نامبرده آغاز گردید. جراحان به دو گروه هر يك

ده انگشت جدا شده کارگر وانگ فوتاو

برای يك دست تقسیم شدند.

با توجه به طولانی بودن عمل جراحی، بیمار به صورت موضعی، یعنی از شانه به پایین بیهوش شد.

عمل جراحی با شرکت يك گروه پزشکی ۲۶ نفر به مدت ۲۷ ساعت طول کشید.

انگشتان شصت هر دو له شده بودند و عمل پیوند آنها نسبتاً مشکلتر انجام شد.

هنگامی که جراحان عمل جراحی انگشتان کوچک را شروع کردند کاملاً خسته شده بودند. معهذاً آنها توانستند شریانهای را که تنها به قطر ۳/۴ میلیمتر بود با نخي که ضخامت آن ۱/۴ ضخامت موی سر است با دقت فراوان بخیه بزنند.

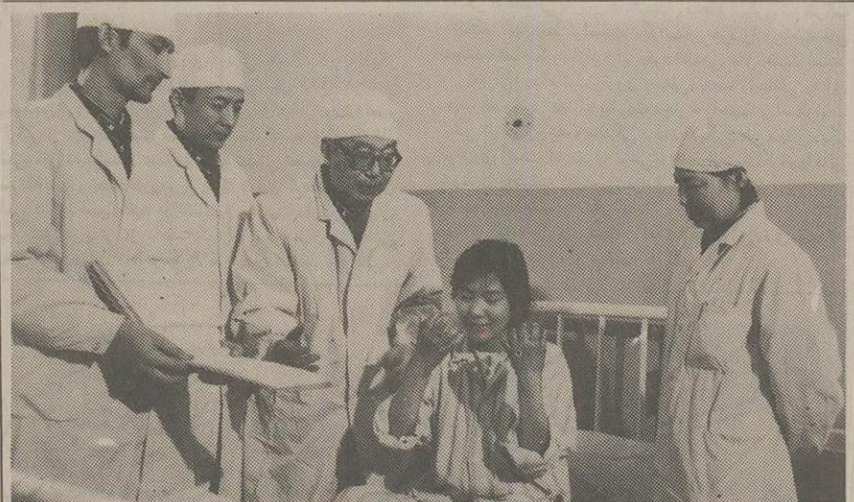
بنا بر اظهار پزشکان نتایج عمل جراحی رضایتبخش است، معهذاً دو روز بعد، انگشت میانی دست چپ بیمار ورم کرده و سیاه شد. درجه حرارت آن انگشت نسبت به دیگر انگشتان کاهش یافت. بنظر رسید که اشکالی در جریان خون پیش آمده است. بعد از انجام يك عمل جراحی دیگر، مشکل برطرف شد.

هنگامی که اخیراً او را در بیمارستان ملاقات کردند بنظر سر حال می رسید و مشغول ورزش با انگشتانش بود. او گفت اگر این جراحان نبودند وضع من وحشتناک بود.

دکتر یوهو سرپرست بخش جراحی بیمارستان اظهار می داشت که یقین دارد ظرف دو ماه انگشتان بیمار کارائی خود را باز خواهند یافت. او اضافه کرد یکی از عواملی که باعث موفقیت عمل جراحی گردید این بود که سطح جراحت انگشتان صاف بود و این خود موجب تسهیل عمل جراحی پیوند گردید و ما را قادر ساخت که شانس زنده ماندن را به ۱۰۰ درصد افزایش دهیم.

بنقل از: بولتن خبری (چن شن یو) رایزن سفارت جمهوری خلق چین در ایران

ده انگشت قطع شده يك کارگر زن پیوند زده شد

وانگ فوتاو در حال ورزش کردن با انگشتان پیوندی سه هفته بعد از عمل جراحی

نخ جراحی سنتزی

ترجمه ریحانه سریری

نخ های P.G.A هموپلیمر خطی اسید گلیکولیک (هیدروکسی استیک اسید) میباشد. در بین پلیمرهای مصنوعی قابل جذب در بدن، این جسم بیشتر از همه شبیه به کات گوت کرمیک (نخ معمول مورد استفاده در جراحی) میباشد. این شباهت بیشتر از نقطه نظر سرعت جذب و مقاومت در مقابل آلودگی میباشد. نخ های P.G.A دارای قدرت بیشتری از کات گوت بوده و بنابراین در طول مدت بهبود زخم (حدود ۱۵ روز) میتوانند بدون آسیب و پوسیدگی باقی مانده و سپس در سیستم زنده بتدریج جذب شوند. مزایای دیگری که نخ های پلیمری - P.G.A در مقابل کات گوت معمولی دارند عبارتند از:

۱- رشته های P.G.A را میتوان تحت شرایط استریل تهیه نمود در حالیکه استریل کردن و نگهداری کات گوت عمل پیچیده ای است که احتیاج به هزینه و وقت زیاد دارد.

۲- کیفیت فیبرهای P.G.A را میتوان استاندارد نمود، در حالیکه کیفیت رشته های کات گوت بستگی به کیفیت ماده خام اولیه و شرایطی که نخ را تهیه میکنند دارد و استاندارد نمودن آن کاری تقریباً غیرممکن است.

۳- نخ های P.G.A خاصیت آنتی ژنی خیلی ضعیف دارند در حالیکه کات گوت دارای خواص آنتی ژنی قوی است که گاهی سبب ایجاد التهاب و واکنش در بافتها میشود.

۴- نخ های P.G.A بسادگی قابل حمل و نقل و لمس کردن میباشد، در صورت مرطوب شدن لغزنده نبوده و بنابراین بخیه ها و گره هایی که توسط آنها زده میشود رویهم نمی لغزند.

P.G.A در عرض ۱۵ روز شروع به جذب شدن نموده ولی مکانیسم جذب آن کاملاً شناخته شده نیست. واکنش های بافتها نسبت به P.G.A بسیار خفیف بوده و نسبت به بسیاری از نخ های دیگر مورد استفاده در جراحی عملاً مفیدتر است.

تنها اشکال فیبرهای P.G.A ناپایداری هیدرولیتیکی^(۱) آنهاست. جهت افزایش پایداری آنها در مقابل محیط آبی کوبلیمهائی از گلیکولیک اسید با پلی اتیلن ترفتالات (PET) میسازند که پایداری هیدرولیتیک بسیار بیشتری نسبت به P.G.A به تنهایی دارند.

بهرحال این پلیمر سنتزی که با روشهای نسبتاً ساده پلیمریزاسیون قابل تهیه است خواهد توانست جای کات گوت طبیعی را بگیرد.

ترجمه شده از:

Polumer 20 December 1979
by D.K. Gilding and A.M. Reed

در جستجوی فرمولی معجزه آسا

نویسنده: ژرار بونو

مترجم: فرامرز ناصر آزاد

مجله Nowel observateur

درجه زمان ماده با يك فرمول كامل بيان خواهد شد و چگونه می توان نیروهای متعددی را که بر کائنات حکمرانی می کنند در يك معادله ساده جای داد؟ عبدالسلام، مسلمان و برنده جایزه نوبل فیزیک یقین دارد که به این مجهولات پاسخ خواهد داد.

در ماه ژوئن گذشته انستیتوی فرهنگی کشور ایتالیا در پاریس، يك گردهائی در باب «تخیلات علمی و ابهامات موجود» ترتیب داد و بدین طریق در نظر داشت که توجه مردم را به مشکلات اساسی تفکرات معاصر جلب نماید. گروهی از دانشمندان در زمینه شناخت غائی کائنات عقاید خود را قاطعانه و عاری از هرگونه شك و تردید ابراز می دارند. کارلورویا برنده جایزه نوبل فیزیک معتقد است: «اکنون که ما به رمز و راز درون خورشید پی برده و عملکرد ستارگان را شناخته ایم، می توانیم از این نیز فراتر رفته و به منشأ کائنات پی برده و به چگونگی پیدایش عالم وقوف باییم.» اما معنای این وقوف چیست؟ هرآنقدر که علم به پیشرفتهای بیشتری نائل می گردد و داعیه آن دارد که با اسس و بنیادها پرداخته، به همان اندازه، پیچیدگی تصویری که از کائنات عرضه می دارد افزون می گردد، تا آنجا که حتی دانشمندان را نیز دچار ابهام می کند. از دیدگاه عبدالسلام «در این نوع مباحث، واژه ساده به معنای بیش با افتاده و بدیهی نیست.» او می افزاید: «هنگامی که آموختن اجسام هرچقدر سریعتر حرکت کند بر طول عمرشان افزوده می شود، این امر چنان موهوم به نظر آمد که لازم دانستم شخصا آن پدیده را به منصف آزمایش درآورم و به اثبات برسانم. براساس چنین پنداری که در بادی امر ساده به نظر می آمد، انیشتین موفق

شد نظم جدیدی در علم فیزیک عصر خویش به وجود آورد.» از آنجا که واژه بزرگ نظم کنار گذاشته شده و معنای خود را از دست داده است، عبدالسلام بر این زمینه سوال می کند که آیا باید کار را از بی نظمی آغاز کنیم؟ آیا همه چیز به تنهایی دفعتاً واحده، برحسب تصادف و خود بخود سازمان یافته یا به عکس، جهانی را که ما می شناسیم بنابر مشیتی خاص و اراده مطلق صورت گرفته است. عبدالسلام معتقد به مشیت و اراده قادر مطلق است و می خواهد آنرا بشناسد. او امیدوار است کاری را که نیوتن، امپر، فارادی، ماکسول و انیشتین آغاز کرده اند روزی به پایان رسانده و همه نیروهای طبیعت، یعنی الکترومغناطیس، نیروهای هسته ای و نیروی ثقل را تلفیق کرده و تابع يك قانون یگانه گرداند.

عبدالسلام در پاسخ این سوال که چگونه به این اعتقادات دست یافته می گوید: «در این زمینه ها علم نقشی ندارد بلکه محرک من انگیزه هائی است که از کودکی قرآن به من آموخته و من اینهمه را از قرآن دارم.»

می توان گفت که زندگی و کودکی عبدالسلام با دیگر برندگان جایزه نوبل شباهت ندارد. او به سال ۱۹۲۶ در شهر جهانگ، یکی از فقیرترین مناطق کشور پاکستان به دنیا آمده و اولین و تنها شخصیت مسلمانی است که به چنین افتخار علمی نائل شده است. عبدالسلام به تنهایی تجسیدی است از همه تناقضها و تضادهای مورد بحث در این گردهائی، میان علمی که از یکسو داعیه جهانشمولی و عامیت دارد و از سوی دیگر بیش از بیش از عامیت گریزان است، میان سرسختی منطقی و بدیهیات ملموس و بالاخره میان شناخت و دانائی.

عبدالسلام از محیط قرون وسطانی های به جهان پیشرفته گذاشته است. هنگامی که او در مدرسه با علم فیزیک آشنائی پیدا کرد هنوز در شهر جهانگ الکتریسته نیامده بود. او می باید تا شهر لاهور که در ۲۵۰ کیلومتری بود می رفت تا با لامپهای چراغ برق آشنا شود. معلم عبدالسلام، طب ابوعلی سینا را با طب مدرن درهم می آمیخت. امروز عبدالسلام در تکاپو و چالش مجدانه ایست که با بسط و گسترش اسرارآمیزترین اندیشه های ریاضی نظریه جدیدی در زمینه ماده ابداع کند.

عبدالسلام به عنوان نماینده کشور پاکستان در آوانس اتمی شهر وین، تلاش فراوان نمود تا موفق گردد يك انستیتوی فیزیک نظری در شهر ترست کشور یوگسلاوی، برای دانشجویان جهان سوم ایجاد نماید و خودش سرپرست آن انستیتو گردد. عبدالسلام اعتقاد پیدا کرده است که نیل به هدف پیشرفت و رهایی از توسعه نیافتگی فقط با کاربرد شیوه های علمی امکان پذیر است. او می گوید کشور کره قسمت قابل ملاحظه ای از بازار ریز کامپیوترها را در ایالات متحده آمریکا از آن خود نموده است و نتیجه گیری می کند که «تولید ریز کامپیوتر نیاز به سطح بالائی از فیزیک دارد.» عبدالسلام بعد از پایان تحصیلات عالی به زادگاه خویش بازنگشته و در کشور انگلستان مشغول تدریس است. او ریاست افتخاری انجمن علمی کشور کنیا در زمینه خشکی زدائی منطقه ساحل آفریقا را نیز برعهده دارد.

در گردهائی پاریس دانشمندان متعدد دیگری نیز شرکت داشتند، آنها فقط توانستند نگرانیهای خود را در زمینه های مختلف هماهنگ سازند و این خود اقدامی حائز اهمیت است. بعد از انهدام تمدن قرون وسطی، پدیده رنسانس به این جهت به وجود آمد که بشریت دچار ناراحتیها و اضطرابات ناشی از جهل و عقب ماندگی بود، به دیگر سخن معنای دیگر نوآوری آنست که بشر به نوعی براضطرابات و نگرانیها فائق شود. درحقیقت گالیله پیشقراول همین نهضت نوآوری بود و مبانی علوم جدید را بنیان نهاد. اگر ایتالیا زادگاه رنسانس است شاید به این دلیل باشد که گالیله از آن سرزمین برخاسته است.

داروی
تنظیم
اختلاف
ساعت

یکی از مشکلات اساسی که متوجه مسافران بین قاره ای است اختلالاتی است که در اثر اختلاف ساعت محل حرکت و ورود ظاهر می شود. بزودی خستگیها و ناراحتیهای ناشی از اختلاف ساعت - با مصرف چند قرص بنام ملاتونین (melatonin) برطرف خواهد شد. ماده ملاتونین به طور طبیعی در مغز انسان موجود است. قرصهای ملاتونین روی پیوست نفر مسافر رفت و برگشتی لندن - سانفرانسیسکو آزمایش شده و نتایج بدست آمده رضایتبخش بوده است.

دستگاه خرد
کننده سنگ کلیه

دومین دستگاه فرانسوی خرد کننده سنگ کلیه با نام لیتوتریپتور (lithotripter) توسط شرکت EDA به بازار عرضه شد. این دستگاه مقاومترین سنگهای کلیه را از خارج بدن به طرز شکست آوری خرد می کند. نخست سنگهای کوچک توسط دستگاه اکوگرافی (هژواک نگار) مشخص شده و سپس آنها را با موبهای ضربه ای که توسط آب به قسمت کمر فرستاده می شوند خرد می کنند. این دستگاه اکنون در ۸ بیمارستان فرانسه مورد استفاده قرار گرفته و قیمت آن ۴/۶ میلیون فرانک است. نخستین دستگاه فرانسوی خرد کننده سنگ به نام سونولیت ۲۰۰۰ براساس فوق صوت (اولتراسون) کار می کند و قیمت آن مشابه دستگاه لیتوتریپتور است. قرار است بزودی اجازه استفاده از این دستگاه به هفت بیمارستان دیگر داده شود. امید است با این دستگاه درد مبتلایان به سنگ کلیه التیام یابد.

ماده
مخدر
کوکائین
باعث
ریزش
می شود

از پیش می دانیم که مصرف ککائین موجب زخم دوتیفه بینی شده و همچنین خطر امراض قلبی، اشخاصی را که به طور منظم این مخدر را مصرف می کنند تهدید می نماید. بنابر تشخیص پزشکان شهر نیویورک، ککائین باعث ریزش موهای بدن از جمله موهای مژه و ابرو می گردد. در صورت ترک ککائین رشد موها مجدداً آغاز می شود.

کشتی های هوایی بزرگ از راه میرسند

تهیه و تنظیم: محمود نادری

طراحان در صنایع هواپیمایی از هیچ راهی برای جلب مسافر جهت درآمد بیشتر دریغ نمی ورزند. یکی از کارخانجات انگلیس بنام صنایع کشتی هوایی Air ship Industries يك کشتی هوایی موسوم به Sky Ship - 500 ساخته است که میتواند ۸۰ هفته حدود ۷۰۰ توریست را بر فراز مناظر توریستی شهر لندن و خارج از آن پرواز دهد. یکی از بزرگترین مزایای این کشتی هوایی که باعث جذب توریست شده است پرواز آن در ارتفاع مناسب برای دیدن مناظر و عکسبرداری از آنها میباشد. نوع بزرگتری از کشتی هوایی که دو طبقه میباشد و میتواند در هر پرواز حدود ۲۵۰-۳۰۰ مسافر را در خود جای دهد در آینده ای نزدیک کار خود را شروع خواهد کرد.

آن محول کرده است.
هم اکنون تعداد ۹ عدد sky ship - 500 در امریکا، انگلیس، ژاپن و استرالیا مشغول انجام پروازهای تبلیغاتی میباشد.

کارخانه صنایع کشتی هوایی یکی از سه کارخانه ای است که ارتش امریکا دستور ساخت کشتی هوایی غول بیکر ۱۴۰ متری خود را که بتواند یکبار به مدت ۳۰ روز در هوا بماند به

ریاضیات در اتحاد جماهیر شوروی

در کشور اتحاد جماهیر شوروی، جمع آوری و تالیف فرهنگستان ریاضیات، تحت مدیریت آکادمیسین وینوگرادوف اخیراً به پایان رسید. این فرهنگستان شامل ۵ جلد و ۷۰۰۰ مقاله و فهرست آن دارای ۴۰۰۰۰ واژه است. بنابر عقیده آکادمیسینهای شوروی، «در جهان این نخستین بار است که دست آوردهای بنیادی علم ریاضی و مسئله های اصلی آن به صورت فرهنگستان ارائه می شود».

بنزین «سوپر» سوپر

يك نوع بنزین جدید توسط شرکت شل به بازار عرضه شد. بنزین جدید نسبت به بنزین «سوپر» مسرور دارای دو امتیاز است. موتور را تمیز کرده، نتیجتاً ازدوده گرفتن سوپاپها و آژنه ها (injector) جلوگیری می نماید، و عمل احتراق را به میزان قابل ملاحظه ای آسان می کند که این امر خود موجب کاهش آلودگی هوا شده و مصرف سوخت را به میزان ۲ تا ۳ درصد پائین می آورد. این بنزین در اثر سه سال مطالعه در آزمایشگاههای مختلف شرکت شل بدست آمده است. به منظور کنترل خواص بنزین مزبور، ده ها اتومبیل مسافتی بیش از ۷ میلیون کیلومتر را که برابر است با ۱۷۰ برابر قطر کره زمین، در آب و هوای مختلف پیموده اند. پژوهشگران در جستجوی فرمولی مشابه به منظور بهبود گازوئیل برای موتورهای دیزلی هستند.

«تحويل» موتور هواپیماهای مسافربری

بالا رفتن روز افزون قیمت سوخت در دنیا عامل موثری در تکنولوژی جدید ساخت هواپیماهای با مصرف سوخت کمتر میباشد. یکی از قطعات هواپیما که در میزان مصرف سوخت نقش بسزائی دارد موتور هواپیما میباشد، لذا ساخت موتورهای جدید با مصرف کمتر و بازدهی بیشتر در راس تحولات جهان هواپیمایی قرار گرفته است. يك نوع از این موتور های جدید که توسط کارخانه جنرال الکتریک General Electric ساخته شده است موسوم به Propfan میباشد که در ساخت آن از مواد Composite materials استفاده شده است.

گفته میشود این موتور هم اکنون در حال انجام تستهای زمینی خود میباشد و در اواخر امسال تست پرواز آزمایشی خود را روی هواپیمای مسافربری Boeing - 727 و در اوایل سال ۱۹۸۷ روی هواپیمای مسافربری MD-80 انجام خواهد داد. چنانچه این آزمایشات با موفقیت روبرو شود اجازه نصب این موتور جدید روی هواپیماهای مسافربری داده خواهد شد.

توارث و سرطان روده بزرگ

منشاء توارثی سرطان روده بزرگ تأیید شد. قبلاً نیز بعثت انتقال مشخصات خانوادگی سرطان روده بزرگ ارثی بودن آن حدس زده شده بود. گروه پزشکی دکتر برنارد دوتربو (انستیتوی پزشکی مادام کوری پاریس) با مطالعه روی سلولهای سرطانزا یازده بیمار مبتلا به سرطان روده بزرگ اخیراً به این کشف نائل آمد که در تمام حالات مشاهده شده، بیماری همراه اختلالات کروموزومی کاملاً مشخصی است: از دست دادن يك تکه روی کروموزوم ۱۸، و تغییراتی در کروموزوم ۱۷ موجب از دست دادن بازوی کوتاه کروموزوم می شود.

روشن است اتلاف کروموزومی مزبور احتمالاً به تنهایی برای ظهور سرطان روده بزرگ کفایت نمی کند. این اتلاف در عوض موجب «مونوزومی» شدن تکه های مزبور می گردد، یعنی به شکل نمونه واحد می شوند، در صورتیکه معمولاً این تکه ها باید در تمام سلولها به شکل دو نمونه باشند. بنابراین کافی است روی تکه های مونوزومی، ژنهای مغلوبی که در فرایند سرطانی شدن دخالت دارند، موجود باشد تا ژنهای مزبور اثر کرده و یا به گسترش غدد سرطانی شتاب دهند.

نتایج یاد شده، علاوه بر اینکه باب نویی را برای درک منشأ سرطان در مقابل ما می گشاید، همچنین در صورتیکه این امر روی تعداد بیشتری بیمار تأیید شود، می تواند از طریق تکه برداری، به عنوان يك روش پیشگیری موثر نزد خانواده هایی که گذشتگان آنها مبتلا به پلیپ یا سرطان روده بزرگ بوده اند بکار رود.

* پاسخ به نامه های شما

* محمدجلالی منیشوری (پندرگز):

باسلام، مقاله ارسالیان رسید، در مورد مقاله نکات زیر قابل ذکر است:
۱- تخصصی است و می توان گفت فقط برای گروه خاصی، خصوصاً برای آشنائی که با علم نجوم سروکار دارند،

به گوش متخصصین داخلی برسانید که برای افکار خودمان نیز باید ارزش بیشتری قائل شویم

سرپرست محترم اطلاعات علمی جناب آقای منتظری ضمن آرزوی موفقیت روزافزون در راهی که در پیش گرفته اید از خداوند منان توفیق هرچه بیشتر شما را در راه خدمتگزاری به مملکت اسلامی آرزو مندیم، من، ناصر سامانیان دانشجوی سال سوم رشته مهندسی مکانیک دانشگاه علم و صنعت ایران باتفاق تئو چند از دوستانم از علاقه مندان این قسمت از نشریه اطلاعات می باشم و امیدواریم که ثمرات این ضمیمه هرچه بیشتر و مطالب علمی آن هرچه برابتر گردد.

در یکی از شماره های قبل این ضمیمه که اتفاقاً دور بدستم رسید مطلبی به چشم خورد با عنوان «استفاده از ترمز جهت ادامه حرکت» با مشاهده این مطلب آه از نهادم برآمد البته نه بخاطر اینکه چقدر «خارجیه» از ما جلوترند بلکه بدین جهت که این مقاله عیناً یکی از ابتکارات خودم بود که چندی پیش «حدوداً یکسال و نیم پیش» روی آن کار می کردم. البته طرح

برادر بزرگوار علی منتظری

ضمن عرض سلام و توفیق الهی برای شما و سایر دست اندرکاران اطلاعات علمی باید بدینوسیله به اطلاع جنابعالی میرسانم که در تاریخ ۶۵/۵/۱۶ مقاله ای تحت عنوان چشمان کودکی معصوم به نوشته آقای حمید پوزارع که ادعا نموده بودند این مقاله را ترجمه کرده اند در مجله فوق صفحه ۹ چاپ گردیده بود، ضمن تأسف از کار ایشان که خط به خط مقاله

قابل استفاده می باشد.

۲- مقاله طولانی و مزین به فرمولهای تخصصی ویژه می باشد که نتیجتاً رضایت ما و خوانندگان «اطلاعات علمی» را که علاقه مند به چاپ مقالات غیرتخصصی و در عین حال شیوا و مفید می باشیم، برآورده نمی سازد.

۳- عکسهای مربوطه که الزاماً بایستی جهت تفهیم بیشتر مطالب، همراه مقاله چاپ گردند، با ظرافت و دقت کامل ترسیم نشده اند. و این مهم نه تنها از ظرافت خود مقاله، بلکه «اطلاعات علمی» نیز می کاهد.

در هر صورت با آرزوی توفیق برای شما، در صورت تمایل و با مدنظر داشتن مطالب ذکر شده، اگر خواستید مقاله را ارسال نمایید. ما در خدمت شما خواهیم بود.

* احمد رضا سلطانی فرد (طهران):

با سلام، آقای سلطانی فرد همانطوریکه قبلاً نیز تلفظاً حضورتان عرض شد، مطلب ارسالیان آنچنانکه می بایست موضوع تازه ای را فراوری خوانندگان قرار دهد، شامل نبود. توفیقتمان را از خداوند خواستار و منتظر دریافت مطالب جدیدتری از سوی شما هستیم.

* مصطفی عقیلی (اصفهان):

با سلام، انتقاد شما در رابطه با سنگینی مقالات، همانگونه که خود اشاره نموده اید، مربوط به شماره های نخستین اطلاعات علمی می باشد. و باید یادآور شویم، با توجه به نظرات تمامی عزیزان علاقه مند به این ضمیمه، ما نیز سعی کرده ایم، در شماره های اخیر از بار سنگینی مقالات کاسته و تا حد امکان، با انتخاب مقالات ساده تر به سوی این هدف، جهت استفاده قریب به اتفاق خوانندگان گام برداریم. انشاالله...

* محمدنجفی بشردوست (طهران):

با سلام، از اینکه نوشته اید تنها عیبمان این است که مقالات را تایپ شده می خواهیم، خوشحالیم. و دیگر قید نموده اید، وقت اضافی برای تایپ کردن نداریم. ما نیز باید متقابلاً عرض کنیم، ما نیز وقت اضافی برای تصحیح و بازنویسی برخی از مقالات دست نویس نداریم. با صرف نظر از

من از لحاظ اساس و مبنی عیناً همین طرح بود ولی با اندکی تغییرات که لازمه طراحی و اعمال سلیقه هر طراح آن را اجتناب ناپذیری می نماید. موضوعی را که در اینجا بدان می خواستم بپردازم در همین رابطه بود که جوانان مبتکر در این جامعه هنوز جای واقعی خود را پیدا نکرده اند و آنطور که باید و شاید مرجع صالحی برای دریافت و بررسی افکار این آینده سازان در کشورمان وجود ندارد کمالینکه پس از اینکه شمای این طرح و نقشه های تئوریک این طرح را که با چند تن باصطلاح متخصص در میان گذاشتم رفتاری کاملاً مایوس کننده با من کردند و مرا بالکل از تلاش برای تهیه نقشه های اجرایی منصرف ساختند ولی وقتی عیناً این مطلب را از قول «متخصصین» خارجی شنیدند آنوقت بود که تازه به من تبریک می گفتند و می خواستند که از جزئیات طرح من، ببخشید طرح مهندسی خارجی سر در بیاورند. در خاتمه چیزی که می خواستم خدمتتان عرض کنم این بود که طی یک سرمقاله یا هرچه خودتان صلاح می دانید اقلاً بگوش آندسته از متخصصین که مطالب شما را می خوانند برسانید که برای افکار خودمان ارزش بیشتری قائل شویم.

ناصر سامانیان - دانشجوی مهندسی مکانیک دانشگاه علم و صنعت

چشمان کودکی معصوم را از مجله بهداشت جهانی شماره پانز ۱۳۶۴ نقل کرده بودند حق بیشتر را جهت دفاع و مخاطب قرار دادن آقای حمید پوزارع به آقای علی ناصری مترجم اصلی مقاله میدهم و بنده فقط به این بسنده میکنم که ضمیمه ناماد زراکس مقاله فوق جهت اطلاع شما ارسال میدارم به امید تندرستی روزافزون امام امت و پیروزی نهایی رزمندگان اسلام همگی شما را به خداوند بزرگ میسپارم. دانشگاه شهید چمران امضاء محفوظ متشکرم

کلیه این مطالب و توجه دادن نظر جنابعالی به جواب آقای احمدسلطانی فرد، مشتاق دریافت مطالب تازه تر و خواندنی تر شما هستیم.

* مالک لطفی (قم):

با سلام و با سپاس از توجهات شما نسبت به اطلاعات علمی، در مورد پیشنهاد شما که پیشنهاد بجائی است باید بگوئیم: کمتر اتفاق افتاده ما در دیگر صفحات يك مقاله، تیر اصلی را با همان اندازه در صفحات بعدی کارکنیم. در هر صورت، پیشنهادتان مورد توجه ما خواهد بود. موفق باشید.

* حمیدرضا عبدالسلامی (مشهد):

با سلام، ضمن آرزوی توفیقتمان در کار روزندگی، برای احتراز از تکرار مطالب نظر شما را به جواب برادر جلالی منیشوری از تهران جلب می نمایم.

* حسین عطائی (مشهد):

با سلام، چاپ اینگونه مقالات (البته در صورت مفید بودن) از نظر ما اشکالی نداشته و در مورد چاپ مقالات هوافضایی (در هر زمینه) باید عرض شود، این امر بستگی به محتوای مقاله دارد که در صورت مناسب بودن، چاپ می کنیم.

* سیامک توده فلاح (کرج):

با سلام، در مورد اشکالات چاپی اشاره شده در شماره ۱۹ (صفحه ۱۰) و شماره ۲۰ (صفحه ۱۸) باید بگوئیم، هیچگونه اشکالی در این صفحات وجود نداشته و مقالات بی هیچ کم و کاستی چاپ شده اند. برای اطمینان بیشتر دوباره به این صفحات دقیق شوید.

* عبدالحسین دی پیر (طهران):

با سلام، جهت برآورد نیازتان می توانید شخصاً به دبیرخانه موسسه و یا دفتر اطلاعات علمی مراجعه فرمایید.

* حسن میرچی (تنگابن):

با سلام، با وجودیکه بارها اعلام نموده ایم، این امر از عهده ما خارج است، در هر صورت امیدواریم قبل از دریافت جواب نامه، آنها را دریافت نموده باشید.
غفور پشمینه آذر (تبریز):

باسلام، در مورد درخواست شما در رابطه با این مسئله باید به عرض برسانیم که: این موضوع تنها بعنوان يك خبر علمی که ترجمه شده از مجله فرانسوی (علوم و آیند) شماره ۴۷۲ این مجله بوده در اختیار ما گذاشته شده. و اطلاعاتی بیشتر در باره آن نداریم.

* ماشاا... میرزائی (باختران):

باسلام، باید بگوئیم ما بجز يك شماره در رقیبه شماره ها این کار را انجام داده ایم و در جواب سؤال دومتان می گوئیم: ما برای انتشار اطلاعات علمی در هر هفته مطلب داریم. ولی عدم امکانات مؤسسه و کمبود کاغذ و... دلیل این امر است.

* دکتر غلامرضا نورزاد (مشهد):

باسلام، به اطلاع می رسانیم که مجله جنابعالی حدوداً ۶۵/۶/۱ روز قبل از رسیدن نامه شما که در تاریخ ۶۵/۶/۱ بدستمان رسید به آدرستان ارسال گردیده است. خواهشمند است در صورت دریافت ما را مطلع گردانید.

* مطالب شما دریافت شد

* تهران - محمدتقی مهدوی - لقمان بورصفر - کاریا آقامیری

* اراک: محمد ایزدی

* شیراز: علیرضا حسینی

* طهران - زینت السادات موسوی - کیانی منش - محمود نادری

* رشت - مسعود بیزارگیتی

* دانشگاه اصفهان - مقصود بهادری

* بم - محمدرضا صالحی

* قزوین - علی ملازمانی
* خرم آباد لرستان - شیرین حیدری
* تبریز - میرک مشفق

چند تذکر

نظر اساتید، دانشجویان، محققان و تمامی کسانی را که برای «اطلاعات علمی» مقاله و مطلب تهیه می کنند به تذکرات ذیل جلب می کنیم:

- ۱- مطالب ارسالی بصورت تایپ شده و در غیر اینصورت خوانا و واضح و حتی الامکان ساده و خلاصه باشد.
- ۲- در نوشتن مقالات فقط از یک روی کاغذ استفاده نمایند.
- ۳- بانویسها، منابع و مأخذ، در آخر مقالات آورده شوند.
- ۴- عکسها و اسلایدهای مربوط به مقالات (در صورت وجود)، ضمیمه مقالات ارسال گردند.
- ۵- معنی ها، نمودارها، اشکال هندسی و... بطور دقیق و تمیز در محلهای مربوطه ترسیم شوند.
- ۶- علاقه بر ذکر نام، سمت، شغل و آدرس و... در روی پاکت در داخل مقالات و نامه ها نیز، این عنوانین قید شوند.
- ۷- از ارسال مطالبی که در مجلات و نشریات دیگر به چاپ رسیده اند، خودداری نمایند در صورت ارسال چنین مطالبی، جهت بها بخشیدن به مطلب ارسالی و نهایتا شخصیت خود، از ذکر کامل منابع و مأخذ مورد استفاده دریغ ننمایند.

«نقد گونه ای بر مقاله نگاهی به مبحث رفتارشناسی»

اشاره:

مطلبی که در زیر از نظر شما خوانندگان ارجمند می گذرد، بنظر ما نقد گونه ای است بر مقاله «نگاهی به مبحث رفتارشناسی» که در شماره ۲۱ اطلاعات علمی بچاپ رسیده بود. البته ناقد محترم، نظر صریح و آشکاری در این باره ابراز نکرده و فقط با قید جمله «نگارنده در تکمیل آن به یک موضوع نیز اشاره می کند» بسنده کرده است. حال جهت روشن شدن بیشتر مطلب، با هم به مطالعه آن می نشینیم.

«اطلاعات علمی»

بسمه تعالی

مسئول محترم اطلاعات علمی در صفحه ۸ اطلاعات علمی شماره ۲۱ تحت عنوان «نگاهی به مبحث رفتارشناسی» مطلب قابل توجهی در باره نظریات اسکینر ارائه شده بود و نگارنده در تکمیل آن به یک موضوع نیز اشاره می کند که امید است همکاران ارجمند آن را در جهت مخالفت یا موافقت مطلق نوشته های خود منظور نفرمایند.

بعد از انقلاب گروهی از دانش پژوهان مباحثی را در باره علوم انسانی و روانشناسی عنوان کردند که با وجود حسن نیت و مساعی فراوان، باز هم انتظاری رفت حداقل در کشور ایران که مظهر عرفان جهان است و جامعیت معارف الهی نیز تاکید می شود، (۲) نیم نگاه آنان به حوزه های علمی، در هدایت و ارشاد اهل علم موثر واقع شود و مشکلات علوم انسانی نیز حل گردد و کاربرد روانشناسی در تعلیم و تربیت راه درست خود را بیاماید. اما در باره نظریات روانشناسان جدید و کاربرد آن در تدریس خاطرنشان می سازیم که از یکصد سال قبل پیشروان آن، مسئول بودن انسان را در مقابل اعمال خویش مطرح می سازند و اسکینر نیز در آغاز فعالیت علمی خود بر این مشکلات توجه داشت. در حالیکه تجربه نشان داد که سوءاستفاده از نظریات بیپایه در مورد تفاوت های فردی و رشد عقلی و یا از عقاید پاولف در باره

یادگیری شرطی غیر ارادی، بمراتب کمتر از تئوریهای اسکینر در مورد یادگیری شرطی ارادی، انجام گرفته است. امروزه تکنولوژی آموزشی عنوان شده اسکینر، و استفاده از نظریات او در ماشینهای آموزشی به حدی رونق یافته است که انسانی که مثلا قادر است در یک لحظه ده هزار محرک را کنترل کند و آزادی و تعالی خود را حفظ نماید در آموزش با این وسایل مجبور است فقط به یک محرک تحمیلی پاسخ دهد و در نهایت امر کسانیکه با این روشهای آموزشی موضوعاتی را یاد می گیرند اعمال غیرمسئولانه را بدون مکث و تأمل انجام می دهند در واقع اسکینر و همراهان وی زمینه را برای حاکمیت صاحبان قدرت بر رفتار انسان فراهم ساخته اند. والسلام.

۱. گدای کوی تو از هشت خلد مستغنیست
اسیر عشق تو از هر دو عالم آزاد است
غلام همت آتم که زیر چرخ کبود
زهرچه رنگ تعلق پذیرد آزاد است - حافظ
۲. بر عنایب عاشق گر بشکنی قفس را
از ذوق اندرویش پروای در ندارد - سعدی
۳. «تربیت توجه دادن توده است به فضایل معنوی و توسعه دادن نظریات محدود مردم است از این چهار دیوار جهان مادی به یک فضای غیرمتمای...» کشف الاسرار صفحه ۲۷۶

آشنائی با بیماری گال

بقیه از صفحه ۱۱

بهداشت سپاه پاسداران تصمیم به تأسیس یک نقاهتگاه مجهز ۳۰ تختخوابی برای اینگونه بیماران در اهواز گرفت.

درمان

گال اگر مغالجه نشود برای همیشه باقی خواهد ماند. داروهای شیمیائی برای درمان بطور موضعی بکار می رود بایستی طوری مصرف کرد که به صورت یک ورقه نازکی پوست از گردن به پایین را بپوشاند. با اینکه بیمار در عرض ۲۴ ساعت غیر عفونی می گردد ولی برای ناپدید شدن کامل تظاهرات بالینی ممکن است ۲ ماه وقت لازم باشد. داروهای موثر بر روی این انگل عبارتند از:

- ۱) گامابنزن هکزا کلراید
- ۲) که بصورت کرم یا لوسیون بوده و موثرترین داروی ضد گال میباشد. بیمار آنرا شب هنگام از گردن تا پتین بدن استعمال می کند این دارو جذب پوستی آسانی داشته و ممکن است برای اطفال سمی باشد.
- ۳) ترکیبات گوگردی به شکل بلی سولفورها که بصورت ۵ تا ۱۰٪ در وازلین بوده و برای کودکان میتواند موثر و بدون خطر باشد.
- ۴) بنزیل بنزوات ۲۵٪

از داروهائی است که در درمان گال مصرف میشود آنرا روی تماس قسمتهای از گردن باین پوست می مالند و بعد از ۲۴ ساعت بدن را شستشو می دهند. آنتی هیستامین ها و یا سالیسیلاتها در خنثی کردن خارش موثر است.

پیشگیری

جهت پیشگیری از ابتلاء به این بیماری بایستی به نکات زیر توجه داشت.

- ۱) از تماس مستقیم و جنسی با افراد آلوده خودداری کرد. به آنها توصیه شود که تا درمان کامل با افراد سالم برخورد نزدیک جسمی نداشته باشند.
- ۲) استفاده نکردن از لباس، ملافه، حوله و... افراد آلوده، بیماران هم بایستی در طول درمان البسه زیرین، لباس شب، ملافه های رختخواب را بطور مرتب یعنی روزانه عوض کنند.
- ۳) احتمال آلوده شدن پرستاران از کودکان آلوده وجود دارد همچنین همجواری با افراد آلوده امکان انتقال بیماری را بیشتر میسازد بنابراین بایستی به این گونه افراد آموزش های لازم داده شود.
- ۴) رعایت کامل موازین بهداشتی از جمله گرفتن حمام بطور مرتب (حداقل ۲ بار در هفته) استفاده از صابون چندین مرتبه در طول روز علی الخصوص در مناطق آلوده در اپیدمی های بزرگ، بهتر است که یک مرکز درمانی برای درمان بیماران دائر شود چون ۹۰٪ بیماران بطوراتی در دستها و میج دارند. پیدا کردن آنها پیوسته در مدراس، سربازخانه ها... آسان میباشد. با درمان آنها و افرادی که تماس مستقیم با آنها داشته اند بزودی بیماری تحت کنترل در می آید.

سارکوپت اسکیبیس Sarcopites Scabiei حیوانات

گال نورژی Norwegin Scabies

این نوع گال یک فرم شدید بیماری بوده که همراه با کروت های فراوان و پوستول میباشد چونکه پوسته هائی شبیه به پسوریازیس در زیر ناخن ها ایجاد می کند این نوع بیماری را بنام Scabies Keratotic هم می نامند. این نوع جرب اغلب نزد مبتلایان جذام و افرادی که دچار بیماریهای ضعیف کننده و آنهاستیکه باینند به اصول بهداشتی نبوده و یا از بهداشت عمومی محروم اند دیده میشود علائم بیماری از جمله تغییر شکل ناخن ها تورم نوک انگشتان، هیپرکراتوز Hyperkeratosis (افزایش بافت شاخی پوست) در زیر ناخن ها و کف دست و پا و شکاف های متعدد و پوسته های ریزی در ناحیه تناسلی میباشد. ضایعات ممکن است چرکی شوند. کمبود ویتامین A ممکن است در پیدایش بیماری موثر باشد. در افراد مبتلا به گال معمولی ممکن است چند انگل پیدا شود اما در گال نورژی ممکن است هزاران مایت Mite پیدا نمود. احتمال اپیدمی این نوع گال کمتر از نوع قبلی است. درمان گال نورژی مشابه گال معمولی است.

- منابع:
- ۱- بیماریهای پوست و آمیزشی، دکتر مرتضی مقدادی
  - ۲- طب داخلی هاریسون، بیماریهای انگلی و قارچی، ترجمه دکتر فریدون ملک زاده
  - ۳- گزارش دکتر علی اصیلان، مجله دارو درمان شماره ۲۸

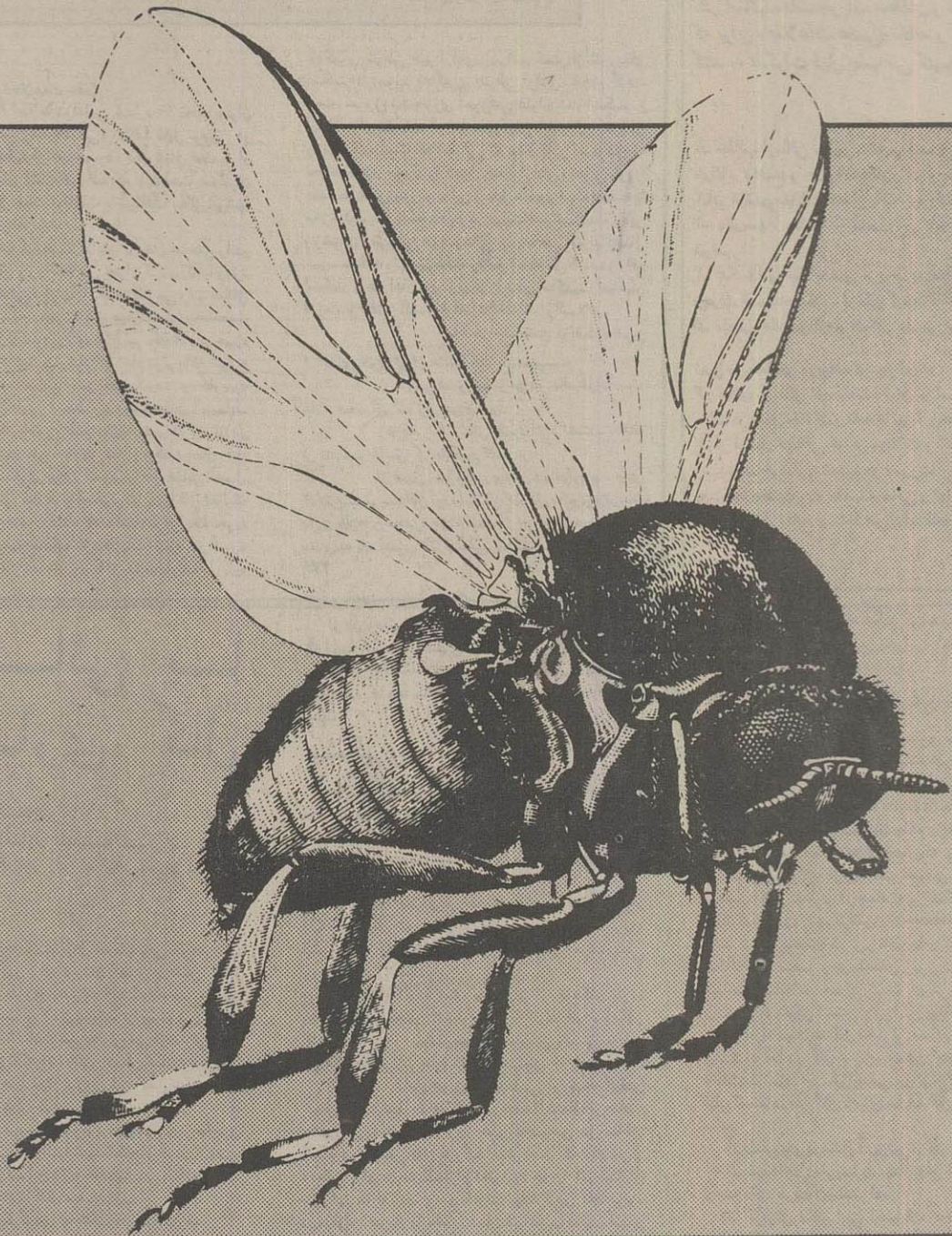
4. Mdical Parasitology' William G Sawitz M.D
5. A Colour atlas of clinical Parasitology.

Scientific Journal
of Ettela'at News paper

ETTELA'AT-E-ELMI

Vol,1- No.22 - Sep,13,1986

۸۰۰ هزار اصله نهال گردود در زمینهای
شیبدار حاشیه جنگل های مینودشت
غرس شد

★ هدف از اجرای طرح رختکاری، تشویق روستائیان به احیاء اراضی
تخریب شده جنگلی و جلوگیری از فرسایش خاک است در صفحه ۴

همزمان با پنجمین سالگرد شهادت دو معلم فداکار

۱۶ مجتمع آموزشی ویژه فرزندان شهداء و اسراء در مازندران گشایش یافت

★ برای ایاب و ذهاب فرزندان خانواده های شهداء، اسراء،
مفقودین و جانبازان، وسیله نقلیه در نظر گرفته شده است

این مجتمع ها مجهز به زمین ورزش، آزمایشگاه،
کتابخانه و سالن غذاخوری است در صفحه ۲

توسط پدر شهید محمدعلی حسینی

بهره برداری از
بیمارستان
سوانح سوختگی
ساری
در صفحه ۲

کلنگ اجرای دو پروژه
گازرسانی در بهشهر
به زمین زده شد
در صفحه ۲

با حضور وزیر کشاورزی

مرکز سیستم تولید آب مقطر با استفاده از انرژی خورشیدی - فسیلی در گرگان و گنبد افتتاح شد

نماینده امام در مازندران در سمینار
انجمنها و شوراهای اسلامی نوشهر و
چالوس:

عملکرد دولت در اجرای
برنامه های عمرانی
بیانگر کارنامه ای
درخشان است
در صفحه ۴

کار برداشت محصول
پنبه از مزارع دیم
مازندران، آغاز شد
در صفحه ۲

معاون امور جنگلها و مراتع وزارت کشاورزی:

هر سال ۵۰ هزار هکتار از جنگل های مخروطی به کشور احیاء میشود

مهندس زارع زاده اضافه کرد: اجرای عملیات آبخیز-
داری در حوزه آبخیز سد سفیدرود در سال جاری-
کاغذ گیلان و مازندران اشاره کرد و گفت: با اتمام این
برنامه های در دست اجرای این سازمان است.
وی گفت: با اجرای عملیات آبخیزداری و جلوگیری
از فرسایش خاک، عمر مفید مخازن پشت سد ها بطور
چشمگیری افزایش می یابد.
وی در ادامه به برنامه های درست اجرای سازمان
جهت تامین چوب مورد نیاز و مجتمع بزرگ چوب و
کاغذ گیلان و مازندران اشاره کرد و گفت: با اتمام این
طرح ها، سالانه ۸۰۰ هزار مترمکعب چوب آلوده به
تأمین خواهد شد.
معاون امور جنگلها و مراتع وزارت کشاورزی در
پایان به مردم توصیه کرد که نسبت به حفظ و حراست
جنگلها که جزء ثروت ملی کشورمان محسوب میشوند،
مساعدت لازم را بعمل آورند و از هرگونه تخریب
جنگلها، قطع درختان و چرای بی رویه دام خودداری
کنند.

در مرداد ماه گذشته
۹ واحد صنعتی در
استان مازندران مورد
بهره برداری قرار گرفت

با صرف مبلغ یکصد و سی و نه میلیون و شش هزار
ریال سرمایه، نه واحد صنعتی در سطح استان مازندران
مورد بهره برداری قرار گرفت.
به گزارش واحد مرکزی خبر ساری به نقل از
اداره کل صنایع استان مازندران، طی مرداد ماه گذشته
علاوه بر بهره برداری از نه واحد صنعتی در سطح
استان، پروانه تأسیس شش واحد دیگر نیز صادر شده
و با راه اندازی ده واحد صنعتی نیز موافقت اصولی
بمحل آمده است.
طرح های صنعتی که بهره برداری از آن ها آغاز شده
برابرند از: سه واحد شالیگری دوکارگاه تولید لایس،
دوکارگاه تولید در و پنجره چوبی و دو واحد تولید
مصنوعات پلاستیکی و فیلم.
همچنین طی مرداد ماه گذشته، از سوی وزارت
صنایع سنگین، پروانه تأسیس سه واحد صنعتی شامل
تراشکاری و واحدهای تولیدی واحد سوخت و تانکر
زمینی و هوائی صادر شده و یک واحد تراشکاری و
تعمیر ماشین آلات کشاورزی نیز مورد بهره برداری قرار
گرفته است.

اطلاعات

پنجشنبه ۱۳ شهریور ماه ۱۳۶۵ - ۱۷۹۷۳

۳۰ هزار هکتار از مرغوبترین زمینهای کشاورزی شمال کشور را تبدیل به باغ و عرصه و عیان کرده اند

وزیر کشاورزی برای مشخص شدن وضع مالکیت ۸۰۰ هزار هکتار زمین کشت موقت و بلا تکلیف مازندران، از مجلس شورای اسلامی استمداد کرد

تبدیل اراضی زراعی
به باغات و عرصه و عیان
یک فاجعه است

★ به علت مشخص نبودن وضع مالکیت زمینها
و عدم اطمینان خاطر زارعین طرف قرارداد هیاتها
نسبت به آینده این اراضی، عملاً هیچگونه سرمایه
گذاری جدیدی در این زمینها صورت نمی گیرد

باتوجه به شرایط کنونی مملکت
که ملزم هستیم از امکانات
خدادادی حداکثر استفاده را بکنیم،
ادامه چنین وضعی نگران کننده
است در صفحه ۴

پیروزی در جبهه اقتصاد
کشاورزی، همانند پیروزی در
جبهه نظامی، حضور و شرکت
گسترده نیروهای مردمی در امر
کشاورزی و دامپروری رami طلبد

مدیر کل مسکن و شهرسازی استان مازندران:

۷۰۰ قطعه زمین در بابلسر به افراد فاقد مسکن، واگذار شد

★ این زمینها پس از تسطیح، جدول بندی،
احداث شبکه ارتباطی، انجام عملیات زیربنایی
و تأمین آب و برق منطقه، به افراد واجد شرایط
واگذار شده است در صفحه ۲

جشنواره
سینمای جوان در
ساری گشایش
یافت در صفحه ۲

ساکنان ۸ روستا در مازندران، از
آب آشامیدنی سالم بهره مند شدند
در صفحه ۴

از سوی پاسگاه ژاندارمری باتشکیل
نمایشگاهی

۷۰۰ قلم کالای مسروقه
توسط یک سارق، در
«شیرگاه» مازندران
به معرض دید عموم
گذاشته شد
در صفحه ۲

نخستین جشنواره هنری دانش آموزان سراسر کشور در اردوگاه امیرزا کوچک خان رامسر، برگزار شد

★ در طول یک هفته برگزاری این جشنواره،
۳۵۰ دانش آموز از ۱۷ استان کشور در رشته های
صنایع دستی، خطاطی، نقاشی، طراحی و
عکاسی با هم به رقابت می پردازند در صفحه ۴

مدیر کل غله استان مازندران:

میزان خرید گندم - مازاد از کشاورزان مازندران از مرز ۳۱۰ هزار تن گذشت

خرید سازمان تعاون روستایی موجود است.
از سوی دیگر سرپرست سازمان تعاون روستایی
منطقه گرگان و گنبد نیز اعلام کرد: در سال گذشته در
حالی که پیش بینی شده بود مقدار یکصد و پنجاه هزار تن
گندم از کشاورزان این منطقه خریداری شود، با تسهیلات
اهدائی به کشاورزان و وضعیت مناسب بارندگی، میزان
خرید گندم از کشاورزان منطقه گرگان و گنبد به یکصد و
هشتاد و دو هزار تن رسید که نسبت به سال شصت و سه،
بیش از سی درصد افزایش نشان می داد در سال جاری
نیز در حالیکه مسئولین کشاورزی منطقه در آغاز فصل
برداشت پیش بینی کرده بودند مقدار دویست هزار تن
گندم از کشاورزان منطقه گرگان و گنبد خریداری شود،
باتوجه به امکانات و تسهیلاتی که از سوی دولت در
انتخاب آتان قرار گرفته، میزان خرید گندم مازاد بر مصرف
کشاورزان منطقه یاد شده به مرز دویست و شصت هزار
تن رسید که این میزان نسبت به سال گذشته، بیش از
پنجاه درصد افزایش نشان میدهد و با توجه به مشخص
شدن میزان و نوع جو ایز غیر نقدی کشمکاران، انتظار
می رود در آینده نزدیک مقادیر قابل توجهی از گندمهای
ذخیره شده کشاورزان در اختیار مراکز خرید سازمان
تعاون روستایی منطقه گرگان و گنبد قرار گیرد.

ساری - خبرگزاری
جمهوری اسلامی: همزمان
با گرامی داشت هفته دولت،
۹۸ قطعه زمین به خانواده-
های ۴ نفره ایالی شهرستان
گنبد، واگذار شد.
بگزارش خبرگزاری
جمهوری اسلامی، مساحت
قطعات یاد شده ۲۰۰ الی
۳۰۰ متر مربع بوده و
قیمت متوسط آنها ۲۰۰ هزار
ریال است.

کلینیک و خدمات دامپزشکی جویبار
دکتر داودی متخصص دام و طیور
ویریت مرغداری - دامداری - جیرمونسی - واکسیناسیون
- تشخیص و درمان بیماری ها - مدیریت و مشاوره در
کلیه امور مرغداری و دامداری
جویبار - خیابان کلاکز محله - صندوق پستی ۱۳
آ - ش ۱۶۶۹

کار خرید گندم مازاد بر مصرف
کشاورزان مازندران توسط ۴
مرکز خرید و ۲۳ کارخانه آرد در
سطح استان همچنان ادامه دارد

گرگان - واحد مرکزی خبر: میزان خرید گندم
مازاد بر مصرف کشاورزان استان مازندران، از مرز
سیصد و ده هزار تن گذشت.
مدیرکل غله استان مازندران طی گفتگویی با واحد
مرکزی خبر گرگان، ضمن اعلام این مطلب، گفت: استان
مازندران یکی از مهمترین قطب های کشاورزی کشور
بویندر در زمینه تولید غلات است بنحوی که در سال
جاری، میزان خرید گندم مازاد بر مصرف کشاورزان
در این استان نسبت به سال گذشته، صد درصد و در
منطقه گرگان و گنبد بیش از پنجاه درصد افزایش نشان
میدهد.

وی افزود: کار خرید محصول گندم کشاورزان
مازندرانی توسط پنجاه و چهار مرکز خرید و بیست و سه
کارخانه آرد در این استان همچنان ادامه دارد و تاکنون
سیصد و ده هزار تن گندم مازاد بر مصرف کشاورزان
این استان خریداری شده که دویست و شصت و پنج هزار
تن آن به سیلوها و انبارها حمل شده و بقیه در مراکز

در جلسه شورای کشاورزی گنبد اعلام شد:
۳ فرودگاه هواپیماهای
سمپاشی در گنبد احداث
می شود

گنبد - خبرنگار اطلاعات: جلسه شورای کشاورزی
گنبد به ریاست فرماندار و اعضای شورا در محل
فرمانداری این شهر تشکیل شد.
در این جلسه، هریک از اعضای شورا پیرامون
سبل اخیر و خسارات وارده به زارعین گزارش ارائه
کردند. سپس مقرر شد یک کمیته فنی و تخصصی برای
پیشگیری از سبل تشکیل شود تا ظرف مدت یک ماه
طرح هایی به شورای کشاورزی گنبد ارائه کنند.
آنگاه پیرامون استاندارد کردن فرودگاههای
سمپاشی بحث و بررسی به عمل آمد و تصمیم گرفته شد
تا ۳ فرودگاه هواپیماهای سمپاشی در سطح شهر گنبد
احداث شود.

اولین دوره آموزش مدیریت
برای مدیران دستگاههای اجرایی
مازندران، در ساری گشایش یافت
در صفحه ۲

کارشناس سازمان جنگل های
چالوس در جنگل مورد حمله یک
پلنگ قرار گرفت و زخمی شد
در صفحه ۳

در جلسه شورای اداری شهرستان
فرماندار نور بر لزوم
همکاری مسئولان
در ایجاد پادگان آموزشی
در منطقه تأکید کرد

نور - خبرنگار اطلاعات: جلسه شورای اداری
شهرستان نور با حضور فرماندار و مسئولین شهری،
در سالن اجتماعات فرمانداری این شهر تشکیل شد.
در این جلسه، برادر نادرزاد فرماندار نور طی
سخنانی به تشکیل ستاد جنگ در نور اشاره کرد و از
مسئولین خواست تا در ایجاد پادگاههای آموزشی در
این منطقه نهایت همکاری را با مسئولین سپاه پاسداران
انجام دهند.
فرماندار نور آنگاه به رابطه صحیح مسئولین با
مردم اشاره کرد و گفت: ما در صورتی موفق هستیم که
ضمن احترام گذاشتن به مردم، با آنها همکاری لازم را
نیز داشته باشیم. سپس، برادر سرودی مسئول بسیج
سپاه پاسداران نور، به گسترده گی عملیات فاع و کربلای
یک اشاره کرد و گفت: امروز بیش از هر چیز، جبهه های
نیرو احتیاج دارد و با توجه به فرمایشات امام آفت،
برماست که به فرمان ایشان لبیک گفته و با شرکت گسترده
در تمامی جبهه ها، کار صدام و اربابانش را یکسر نمائیم.
وی سپس پیرامون همکاری مسئولین با احداث
پادگان آموزشی در شهر نور مطالبی ایراد کرد.
آنگاه برادر اکبری بخشدار بلده نور با برشمردن
مخرومیت های این بخش به احداث بانک کشاورزی و
شروع عملیات پروژه دندانپزشکی در بلده اشاره کرد و
گفت: شش سال است که کار تأسیس بانک کشاورزی
در این منطقه به تأخیر افتاده و با اینکه دوازدهمین سال
این بانک در همان زمان موافقت شده، معلوم نیست چرا
تاکنون در این زمینه اقدامی صورت نگرفته است.
بخشدار بلده نور سپس از اعزام ماما به درمانگاه بلده
مسئولین بهداری تشکر کرد و خواستار رسیدگی به علل
و چگونگی تعطیل شدن خانه های بهداشت در روستاهای
نچ، تاکر و دیگر روستاهای این بخش شد.
در پایان جلسه، شهردار نور در ارتباط با سد معبر،
کرانی گوشت، ورود میوه از شهرهای دیگر و جمع-
آوری احشام سرگردان در جاده ها توضیحاتی داد و
گفت: با نادابری که اتخاذ شده بزودی مشکل سد معبر
در نور حل می شود.
شهردار نور در رابطه با نرخ گوشت از کلیه
مسئولین خواست تا برای جا افتادن قیمت گوشت از
قرار یک کیلو ۱۲۰ تومان در میان مردم با شهرداری
نهایت همکاری را بنمایند.
وی در مورد احشام سرگردان نیز یادآور شد: در
این مورد شهرداری با راه اندازی یک دستگاه اتومبیل
در جاده های نسبت به جمع آوری احشام سرگردان اقدام
کرده است.

توسط مدیر کل کار و امور اجتماعی مازندران

ویژگیهای قانون جدید کار تشریح شد

در قانون جدید کار ، مدت مرخصی کارگران از ۱۲ روز به ۲۴ روز افزایش یافته و در کارهای سخت و زیان آور ۳۰ روز است

هر نظر شد،

وی در پایان افزود: براساس مصوبه هیات دولت و تأکید فراوان نخست‌وزیر کلیه افرادی که دارای مهارت یا تخصصی یا دارای ویژگیهای فنی از هنرستانها باشند در موقع ثبت نام در ادارات دراولویت قرار خواهند گرفت و برای بهبود بختیبدن این وضع ، از سوی دولت مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای در رشته های مختلف در شهرهای استان دایر شده و افراد فاقد مهارت می‌توانند با مراجعه و ثبت نام و گذراندن دوره‌های معین در رشته دلخواه خود، مهارت لازم را کسب کنند و با اولویت در واحد های تولیدی و صنعتی مشغول کار شوند. در سطح استان مازندران از سوی دولت بیش از ۶۵ میلیون ریال جهت آموزش و کسب مهارت معطوف شده و مجدداً از کارگران بیکار در منطقه می‌خواهم که از این فرصت استفاده کنند و برای کسب مهارت به مراکز سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای مراجعه کرده و با کسب مهارت‌های لازم و اخذ مدرک فنی ، بااولویت مشغول به کار شوند.

شهادی جنگ

گلوگاه - خبرنگار اطلاعات: طی مراسم باشکوهی بیکر پاک و مطهر بسیجی دلوار شهید بهرام قلعهدری که در شهر با فضایل کافر به درجه رفیع شهادت نائل آمد، باحضور اقشارمختلف مردم حزبالله گلوگاه از مقابل سپاه پاسداران نامیدان ۲۲ بهمن این شهر تشییع شد.

بیکر پاک این شهید گرانقدر پس از مراسم تشییع به لاله‌زار شهدای این شهر انتقال یافت و در جوار دیگر شهدای اسلام به خاک سپرده شد. خبرنگار اطلاعات: بیکرهای پاک و مطهر دو تن از سربازان اسلام و قرآن به نامهای محمد نجف‌دردی و نعمت‌الله حقیقت که درنبرد با دشمن متجاوز به فیض عظیم شهادت نائل آمدند، طی مراسم باشکوهی با شرکت مردم شهیدپرور آمل از مقابل مسجد امامرضا (ع) از گذار شهدای این شهر تشییع و پس از آنجسام مراسم مذهبی و توحه‌خوانی در جوار دیگر شهدای به خون خفته اسلام به خاک سپرده شد. همچنین در مراسم دیگری بیکرهای مطهر و به خون‌خفته دو تن از سربازان امام زمان (عج) به اسمی جو ادامیرحسینی و علی‌رهمادری که در نبرد با خصم زبون به لقاء الله پیوستند، به حضور بیکارچه مردم شهیدپرور و هیئت بهر صحنه آمل از مقابل مصلاي نمازجمعه تا گذار شهدای این شهر تشییع و پس از انجام مراسم خاص مذهبی، به خاک سپرده شد.

کارشناس سازمان جنگل های چالوس در جنگل مورد حمله يك پلنگ قرار گرفت و زخمی شد

قائم‌شهر - خبرنگار اطلاعات: مهدی‌نوری عضو يك اكيب سمنفري از مامورين سازمان جنگل‌های‌چالوس كه جهت كارشناسي و قطعه‌بندي مراتع به منطقه «مرسرك» در فاصله ۱۵ كيلومترى جاده‌اصلى قائمشهر- شيرگاه اعزام شده بود در حوالى جنگل در داخل گودالى مورد حمله پلنگي قرار گرفت و از ناحیه دست، گوش و پا صدمه دید. وی با کمک همراهان از جنگل پلنگ نجات یافت و توسط دیگر همکاران خود به بیمارستان ولی‌عصر (عج) قائمشهر منتقل شد.

بنابه‌این گزارش، وی به علت احتمال به بیماری هاری و بیمارستان رازی این شهر تحت درمان قرار گرفته است.

برادر نوری در تماسی به خبرنگار ما گفت :

شدت حمله این حیوان به‌حدی بود که قادر به حرکت نبودم و در زمینه وجود حیوانات وحشی نظیر پلنگ چندین‌بار در داخل جنگل و مراتع شاهد اثرات پای این حیوانات بوده‌ام.

چرا از ادامه کار فروشندگان سمیگار جلوگیری نمی‌شود ؟

بساطهای سمیگار فروشی گروهی به اصطلاح کاسب در گوشه و کنار بازار روز نکاتین.

نکاتین- خبرنگار اطلاعات: بایانکه فروختن سمیگار داخلی و خارجی شغلی نیست که بشود با آن امورمعاش کرد، اما این روزها، گروهی از جوانان و می‌پسیند که در چهارراه‌های شهر و خیابان‌های پررفت و آمد نکاتین همچنان به‌عنوان کلا مشغولند، در این زمینه باهمراه طرف ستاد مبارزه باگرانفروشی دستور جمع‌آوری این نوع فروشندگان به‌اصطلاح کاسب داده‌شده است، ولی معلوم نیست چرا این گروه همچنان بیکار خود ادامه می‌دهند، و سمیگارهای وطنی را باقیمانی بالاتر از نرخ واقعی و در کنار آن ده‌ها نوع سمیگار خارجی از جمله ویتستون آمریکائی را در حالی که امروز هزاران تن از جوانان مومن و معتمد ما در جیبهای جنگل حق علیه باطل سرگرم‌بازر و می‌آستارگاری جهانی و عوامل آلوده‌سازی می‌فروشند . درحالی‌که حضرت امام ذرفرمایشات اخیر خود، خرید کالاهای آمریکائی را منع کرده‌اند ، آیا این درست است که گروهی از جماعت با‌اصطلاح کاسب سمیگارهای خارجی را در معرض فروش بگذارند و بی‌اعتنا به کلیه مسائل فعلی همچنان به‌مشل کاذب خود ادامه دهند ؟

شعر و ادبیات در خدمت انقلاب

گل سرخ برادر

به‌یاد شهید عبدالرحیم شعر از : ولی مصدق‌فلاح

لیختند از گونه‌هایمان برید
گل سرخ برادر
ای رفقه در سفر

***

خاموش پریشان
گل برپیرمن
گرفتن فراز اندر مسیر تاریخ
انسان موز شگن

***

را هیجان خورشید
خوش پاش
در محضر ربوبی
در سفر الهی

***

ای پرچم شجاعت بردوش فصل‌ها و فصل‌ها
ای پرغرو سرودت در گوش نسل‌ها و نسل‌ها
بهاران، عطر یاد تو را دارد
پایزان، صداقت تلاش بی‌امانت
و آفتاب، صراحت عزم تو را

***

گل من - یا رفقت
لیختند از گونه‌هایمان برید

***

ایکمن
با فیضی میراث برده از هابیل
در کنار پیکر خونینیت
گل سرخ برادر
کدامین خنجره را به یاری خوانم ؟
کدامین صبر را تسلیت گویم ؟

***

عزم غلظت
در راستای حزب محمدی (ص)
فسخ عبودیت بود و
ثبت آزادی

***

ای پرچم شجاعت بردوش فصل‌ها و فصل‌ها
ای پرغرو سرودت در گوش نسل‌ها و نسل‌ها
مأم وطن ایک
از قهرهای سرخ خونت
طرحی از رهائی ترسیم می‌کند

***

پدر را گفتم
دستی از سنگ گور فراز آر
«عبرخمشک»
کردن فراز می‌آید
در کوچه باغ خلد
با رهروان حسین (ع)
کن سرخ خویش
پرو از می‌آید

***

«ای بسیجی بمان»

شعر از : ذبیح‌الله اسعدی - به‌شهر

ای بسج ای بازوی رهبر به خوزستان بمان
در تمام فصل سخت و گرم تابستان بمان
در هوای کوی دلیر، گرم و سردی بحث نیست
کرمی اهواز، یخچندان خوزستان بمان
انچه رهبر می‌بندد آنچه دستور دهد
هرکجا رهبر همانجا می‌دهد فرمان بمان
آفتاب داغ خوزستان را چون آفتاب
چهره مردانه‌ات کرده نور آفتاب بمان
همت مردانه‌ات ما را سروسامان بدهد
گرچه هستی در پایان بی‌سروسامان بمان
گاه اهواز، گهی مهران، گاهی شهر ماو
می‌کشی گردش بسان گردش دوران بمان
اسعدی گوید بسیجی چونکه قرآن یارم است
همچنان با رهبر و همسرقرآن بمان

اولین دوره آموزش مدیریت

برای مدیران دستگاههای اجرایی مازندران، در ساری گشایش یافت

ساری- خبرنگار اطلاعات: اولین دوره آموزش مدیریت دولتی در مازندران با حضور مدیران کل دستگاه های اجرایی و فرمانداران شهرهای مختلف استان در ساری گشایش یافت،

در مراسم افتتاحیه این دوره که باحضور معاونین سیاسی، برنامه ریزی و عمرانی استانداری برگزارشد، حجت‌الاسلام شریعتی معاون آموزشی سازمان اموراداری و استخداهی گفتو: ضمن تقدیر از همسایری مسئولین استان در برپائی کلاسهای آموزش مدیریت به اهمیت آموزش مدیران و مسئولین دستگاههای دولتی اشاره کرد و گفت: مسئولان ما باید باایجاد گوناگون مدیریت اسلامی آشنا باشند، و نیروی انسانی تحت پوشش را براساس معیارهایی که اسلام برای هدایت و رهبری مردم تنظیم رتقوبین کرده است، کنترل و هدایت کنند، به گزارش روابط عمومی استانداری مازندران، در این گزارش خاطرنشان شد، که به مدت دو هفته برگزار می‌شود، و موضوعاتی از قبیل : شرایط و مقررات مدیر اسلامی، مدیریت امور کارکنان ، بررسی مقررات استخدامی ، مسائل مالی و بودجه ، کاربرد روانشناسی در مدیریت ، امام ولایت ، اخلاق کارکنان، علوم و فنون مدیریت در سازماندهی و کنترل و هدایت و ورزش تحلیلی سیاسی، آموزش داده خواهد شد،

بهره‌برداری از بیمارستان سوانح سوختگی ساری

ساری- خبرسپرگزارش جمهوری اسلامی: بیمارستان سوانح سوختگی و جراحی جراحی فکس‌سینه ساری صبح روز دوشنبه گذشته با حضور مدیر کل خدمات درمانی و رئیس‌سوانح سوختگی کشور افتتاح شد و مردم استانیهای همجوار این استان نیز توانستند از خدمات ویژه آن بهره‌مند شوند . افتتاح این بیمارستان علاوه بر نیازهای ساری این بیمارستان سوانح سوختگی کشور افتتاح شد . هیات بیمارستان تبریز است . حجت‌الاسلام طهرسی امام جمعه ساری تأمین شده‌است .

پس از تشکیل دادگاههای مدنی خاص سطح

دعای طلاق به مقدار زیادی پائین آمده‌است

حجت‌الاسلام سید احمد

دادگاه مدنی خاص در کنار رسیدگی به پرونده‌های مربوط به وقف ، اثبات نسب ، وصیت‌تولیت ، نکاح ، طلاق ، نسخ‌نکاح ، نفقه، مهریه و وصیتیه دعای طلاق حقوقی یا تراضی طرفین ، دعوی را نیز رسیدگی می‌کند و بازرسین دادگستری آمل را تا مقدار قابل‌وجهی کاهش می‌دهد . حجت‌الاسلام حسینی در مورد امتیاز این دادگاه‌ها اظهار داشت : از ویژه امتیازهای این دادگاه این است که رئیس دادگاه آن حتماً باید روحانی بوده و شخصا مجتهد یا منصوب از طرف ولی‌فقیه باشد .

قبل ذکر است عرض کنم که پس از تشکیل این‌دادگاه، مسائل خانوادگی در سطح دعای طلاق به‌مقدار زیادی پائین آمده و اکثریت قریب به اتفاق دعای طلاق با‌تصالح مسئولان این دادگاه منجر به سازش می‌شود و آمار سرسام‌آور طلاق در زمان طاغوت که در دادگستری اتفاق می‌افتاد بطورکلی ازبین رفته‌است .

رئیس دادگاه مدنی خاص آمل در مورد اینکه چه عواملی موجب طلاق در خانواده‌ها میشود ، گفت : تفاوت سنی زوجین ، شغل بودن زن ، اعتیاد به مواد مخدر ، نداشتن تفاهم اخلاقی ، نبوداختن نفقه از ناحیه زوج و مداخله ناهنجار بستگان در امور شخصی است ، ولی در مورد اینکه سؤال کردید ، دادخواست طلاق از ناحیه مرد بیشتر است یا زن ، باید عرض کنم که دادخواست طلاق بیشتر از ناحیه مرد به دادگاه میرسد ، لکن در موارد استثنائی وقتی زن در معرض‌حرج قرار بگیرد و نزد دادگاه اثبات شود احیاناً حکم طلاق صادر میشود و در تمام موارد طلاق ، دادگاه بررسی میکند و باتمیین داوران مرضی‌الطرفین

در اجرای طرح شهید نیلی

بیش از ۱۵۰ هکتار از اراضی موات و شور ه‌زار منطقه کیا کلا برای کشت برنج آماده‌شد

اجرای این طرح ، به‌مدت ۲ سال به طول انجامید

حاکم شرع هیات و اگذاری زمین استان مازندران، ضمن اعلام این خبر، در گفتگو با خبرنگاری جمهوری اسلامی گفت: طرح شهید نیلی که عملیات اجرایی آن ۲۰ سال بطول انجامید، با صرف اعتباری بالغ بر ۱۰۰ میلیون ریال در آستانه حفته دولت پایان رسید. وی افزود: این طرح شامل ۴۰ هکتار آبیهدان با گنجایش ۲ میلیون متر مکعب، ۲۰ کیلو مترکانال آب پر، دو ایستگاه پمپاژ و ۱۵۰ کیلو متر اراضی زهکشی شده است.

وی خاطر نشان کرد: علاوه بر اراضی فوق که زمستان امسال توسط هیات‌انفره‌به کشت شالی اختصاص خواهد یافت، با استفاده از آبیهدان شهید نیلی، آب زراعی موردنیاز یکصد هکتار از اراضی منطبق به‌کشاورزان منطقه نیز تأمین شده است.

وی در همین رابطه اظهار داشت: طرح پرورش ماهی و مرغابی جهت تأمین بخشی از پروتئین مورد نیاز کشور در آبیهدان شهید نیلی مورد مطالعه قرار گرفته است.

حاکم شرع هیات و اگذاری زمین در مازندران از طری‌میکشود، کنیا همکاری جهادسازندگی استان برای احیاء ۲ هزار ۶۰۰ هکتار از اراضی مغروبه قائمشهر در دست اجرا است، یاد کرد.

وی گفت: بیش از هزار خوار ۹ روستای قائمشهر جهت دستیابی به اراضی قابل کشت و تعلیف ۱۵ هزار راس دام خود، هیات ۷ نفره و جهادسازندگی را در اجرای طرح بجهک روده یاری میکنند.

وی با تأکید بر اهمیت طرح بجهک روده، که با احداث ۱۰۰ هکتار آبیهدان و زهکشی و آماده سازی ۲۶۰۰ هکتار اراضی مغروبه و موات جهوه اقتصاد کشاورزی منطقه را دگرگون خواهد کرد، گفت: بنظور مشارکت بیشتر کشاورزان در اجرای طرح زیور، ۲۰۰ میلیون ریال اعتبار پیش‌بینی شده آن از طریق بانکهای مختلف بصورت وام در اختیار مشارکین قرار می‌گیرد.

شاگرد اول

دوشیزه فرشته ذرافشان

دانش‌آموز کلاس اول دبستان شهید ذرافشان مرزبان آذرشهر کلاس اول دبستان امام جعفر صادق نور پامعل ۲۰ شاگرد ممتاز شناخته شد

دین و سبیل از زحمات اولیا دبستان قدردانی می‌شود

دوشیزه فرشته ذرافشان

خواهر اعظم زرگر دانش‌آموز ایلا دانشیار دانش‌آموز کلاس سال چهارم ابتدائی دبستان پنجم دبستان مهدآزادی ساری هاشمی‌نژاد شهرت‌دار دگرکوی با معدل ۱۸٫۸۹ شاگرد ممتاز شناخته شده است

آتش ۱۶۶۸

رئیس دادگاه مدنی خاص آمل در گفتگو با «اطلاعات» :

آمار سرسام آور طلاق در زمان طاغوت بطور کلی از بین رفته‌است

سعی میکند تا با نصیحت و موعظه بین زوجین سازش برقرار کند که صدی بود از این نوع پرونده‌ها منجر به سازش می‌شود . لکن اگر دادگاه نتوانست سازش برقرار کند ، بناچار برای رفع مشقه حکم طلاق پادرو نظر گرفتن حقوق طرفین را صادر میکند .

وی در مورد اینکه تقاضای طلاق در شهر بیشتر است یا روستا گفت : تقاضای طلاق در شهر کمتر از روستاست و این شاید بخاطر نداشتن سواد و پائین‌بودن فرهنگ مردم در روستاها باشد و ما انتظار داریم روزی اجتماع ما تا آنجا به مرحله رشدو تکامل برسد که خانواده‌ها از هم پائینده نشوند و طلاق هم انجام نگیرد . ضمناً درمورد اینکه مقصر اصلی در طلاق منکرست مرد باشد یا زن ، بنظر میرسد اگر خانها از نظر اخلاقی مراعات حال شوهران خود را بکنند ، آمار پیشنهادی طلاق از سوی آقایان کاهش مییابد ، البته آقایان همباید مراعات اخلاق اسلامی را در خانواده بنمایند . حجت‌الاسلام حسینی در مورد حضانت نرزدان و مشکلات که دادگاه مدنی خاص دراین مورد دارد اظهار داشت : از جمله درگیری‌هایی که دراین رابطه هست مسئله حضانت اطفال و مخصوصاً ملاقات والدین با فرزندآن‌است، که بخاطر لجبازی طرفین ، گاهی پدر یا مادر مانع ملاقات طرف دیگر با فرزند میشود ، دراین رابطه همانطوری که در بالا نیز بیان اشاره شد ، انتظار مهرو درزیتر چهوری مقدس اسلامی و یا بالا رفتن فرهنگ مردم این مساله نیز خود بخود حل شود و وقت دادگاه برای چنین مسائلی تلف نشود .

رئیس‌دادگاه مدنی خاص آمل‌درمورد وقف و بی‌ایکتانگون چند مورد حکم دراین رابطه در این دادگاه صادر شده‌است گفت : با توجه به اینکه در روزگاران گذشته سادات‌علوی فاطمی براین مرسوم حکومت میکردند و مردم آن زمان و زمانهای بعد به مقدار زیادی از املاک خود را وقف کردند ، بدین لحاظ املاک موقوفه در آمل زیاد است ، که من دراین جانشینا به دو مورد آن اکتفا میکنم ، از جمله من دراین موقوفات حضرت امامزاده ابراهیم (ع) است که تولیت موقوفات متعدد و مختلفی از قبل‌داشت و فعلاً به مهده‌اداره اوقاف آمل است . همچنین وقفیت زمینیهای حوالی اطراف حضرت سید قوام‌الدین ، معروف بهیر بزرگ بود که حکم وقفیت آن صادر و از منصرفین خلعید شد و هم‌ایکت آن‌محل جایگاه مصلائی با شکوهی جهت نامرجه‌م شده است . وی در پایان اظهار داشت : همانطوری که می‌آید ، کار کشاورزی مشکل و دشمن‌تر است و معمولاً یکی از طرفین که محکوم شود ، از کرایه‌های راضی نیست ، ما از مردم شهیدپرور آمل انتظار داریم احکام صادره از ناحیه همه دادگاه‌ها را به حسن قبول تلقی کنند و در قبال عدالت اسلامی تسلیم باشند و این‌رایداند که حق‌همینه به نفع مدعی نیست و احترام همکاران تلاشگر قضائی و قضات محترم دادگستری کنبا حقوق قانچیز مشغول خدمت و انجام وظیفه هستند را نگذارند .

برای انجام سرشماری عمومی نفوس و مسکن در آذربایجان شرقی ۳ هزار نفر آموزش می بینند

در صفحه ۶

استاندار و مسئولان اجرایی و انتظامی آذربایجان شرقی در یک برنامه ارتباط مستقیم رادیویی به سئوالات مردم پاسخ گفتند

مهندس عابدینی: بامحتکرین باید طبق قانون زمان جنگ برخورد شود

● طی یکسال حدود ۶۰ هزار نفر از مشمولین آذربایجان شرقی به مراکز آموزشی اعزام شده اند برای رفع مشکل گوشت باید در سطح کشور هماهنگ عمل گردد در صفحه ۴

● مردم انتظار دارند با محتکرانی که دهها تن دارو از انبارهایشان بیرون می آید، قاطعانه برخورد شود ● صادرات آذربایجان شرقی آینده خوبی خواهد داشت

برادر اکرمی وزیر آموزش و پرورش

در سال تحصیلی جدید ۱۱ میلیون دانش آموز در سطح کشور راهی مدارس می شوند

در ابتدای سال تحصیلی جاری ، لوازم التحریر مورد نیاز دانش آموزان با قیمت دولتی و از طریق مدارس در اختیار آنان گذاشته می شود در صفحه ۴

تشکیل سومین کنفرانس اختر شناسی در تبریز

ستاره شناسان و اساتید اخترشناسی دانشگاههای کشور در تبریز گرد هم آمدند در صفحه ۴

بهره برداری از ۶ طرح عمرانی در آشنویه و پیرانشهر در صفحه ۴

آذربایجان کهن (۳) دکتر محمد جواد مشکور

زبان آذربایجان

زبان فهلوی آنری

پیش از اینکه شاه اسماعیل صفوی به یاری هفت ایل شیعه شده ترک زبان آسیای صغیر بر تخت سلطنت بنشیند و ایشان را با خود به آذربایجان بیاورد و مذهب شیعه را در آن استان و دیگر ولایات ایران رواج دهد ، اکثر مردم آذربایجان به زبانی گنگو می کردند که از بقایای زبان آریایی مادی بود و مورخان قرون اولیه اسلامی از آنان بنام «الدرید» یاد کرده اند که هنوز آثاری از آن زبان کهن در دیهائی از آن استان باقی است . بنا به تحقیقات مورخان و دانشمندان ، مردم آذربایجان در دوره اسلامی زبان خصوصی داشتند که نویسندگان بعد از اسلام از آن غالباً تعبیر به فهلوی آذری کرده اند . فهلوی-مربی-هلهی است که به معنی «پارتی و اشکانی» می باشد. به قول ایشان فهلوی منسوب به (هله) بوده که شامل پنج ولایت بزرگ: اصفهان و ری و همدان و ماه نهاوند (وینور) و آذربایجان می شده است. در زمان اشکانیان و ساسانیان در این ولایت مردم به لهجه بخصوصی از هلهی شمالی سخن می گفتند، چون در این نواحی مادی ها سکونت داشتند ، این نوع هلهی را می توان ماخوذ از زبان مادی قدیم که از روزگار پادشاهان ماد در نیمه شمالی ایران رواج داشت دانست. از لحاظ اینکه آذربایجان از ولایات هلهیه قدیم بشمار می رفته ، زبان مردم آن ولایت را فهلوی آذری خوانده اند. «مارکوارت» خاورشناس معروف آلمانی در کتاب «ایران شرق» می نویسد: اصلاً زبان حقیقی هلهی زبان آذربایجانی است که زبان کتبی اشکانیان بوده است . «مارکوارت» - ایران شهر صفحه ۱۲۲ .

«محمدین اسحق الندیم» در کتاب معروف خود «الفهرست» که آن را در سال ۳۷۷ تألیف کرده است ، درحالی که زبانهای ایرانیان قدیم را از قول ابن مقفع برمی شمارد، زبان آذربایجانی را «فهلوی» می خواند و گوید: «قال عبدالله بن المقفع... فاما الفهلوی فمفسوب الی فله» اسم بفتح علی خسه بلوانوهی ، اصفهان و آوری ، همدان ماه نهاوند و آذربایجان . (ابن ندیم ، الفهرست ، طبع مصر ۱۲۴۸ ، صفحه ۱۹) ، یعنی هلهی منسوب است به هله که نام پنج شهر است: اصفهان ، ری ، همدان ، ماه نهاوند ، و آذربایجان (تجد رضا ، ترجمه الفهرست ابن ندیم ، طبع دوم ، صفحه ۲۲) ، سمانی ، در کتاب «انساب» از قول «خطیب تبریزی» شاکرد «ابوالعلاء عمری» آورده است که: روزی در مسجد مهره نژد او نشسته بودم و یکی از کشاپش را بر وی می خواندم ناگاه یکی من همشهریان خود را که از همسایگان من بود ، به مسجد در آمد و می خواست به نماز ایستد ، درحال که او را دیدم ، بشاختم و از خوشحالی رنگ جهرام تغییر کرد، ابوالعلاء (با آنکه کور بود) آن حال دریافت و گفت: «سرا چه می شود؟ گفت: پس از آنکه دو سال است کسی از همشهریان خود را ندیده ام اکنون یکی از همسایگان خود در اینجا می بینم . پس گفت: بر خیز و با او گفتگو کن» گفت اجازه بده تا درس تمام شود . گفت: بر خیز ، من منتظر تو خواهم ماند . پس برخاستم و به زبان آذریه (آذری) با وی گفتگو بسیار کردم و هرچرا که می خواستم ، از او پرسیدم . و چون بازگشتم و پیش استاد نشستم ، از آن گفت: این چه زبانی بود؟ گفت: من زبان مردم آذربایجان است . گفت: من این زبان را ندانستم و نفهمیدم ولی آنچه را که شما و همسایگان بهم گفتید به خاطر سیردم و سپس آنچه را که من و او به یکدیگر گفته بودیم، بی کم و کاست باز گفت: من از حافظه او سخت در شگفتی شدم که چگونه چیزی را نفهمیده اینگونه به خاطر سپرده است . (معجم الادباء جلد ۲ ، صفحه ۱۲۱ ، طبع مصر) . چند نمونه از خط و زبان آذری تا پیش از حکومت صفویه

۱- در کتاب «روضات الجنان و جنان الجنان» تألیف «حافظ حسین کریمایی تبریزی» آمده است که: چون در سال ۸۲۲ «میرزا شاهرخ» برای سرکوبی «میرزا اسکندر» پسر «قرایوسف قراقریوبلو» به آذربایجان لشکر کشید ، در تبریز به زیارت حضرت «بیر حاجی حسن زهتاب» که از اکابر صوفیه آن زمان بود ، آمد و پس اسکندر به انتقام ملاقات بر حاجی حسین با میرزا شاهرخ فرمان داد که بقیه در صفحه ۲

سرپرست سازمان تبلیغات اسلامی آذربایجان شرقی به لقاءالله پیوست

پیکر پاک روحانی مبارز حجت الاسلام افسری به طرز باشکوهی در تبریز تشییع شد

تبریز - خبرنگار اطلاعات: بهامداد روز ششمین حجت الاسلام افسری از بستگان نزدیک آیت الله ملکوتی نماینده امام در آذربایجان و امام جمعه تبریز، عضو روحانیت مبارز تبریز، سرپرست سازمان تبلیغات اسلامی استان و مسئول دفتر نمایندگی حضرت امام دربنیاد مسکن انقلاب اسلامی آذربایجان شرقی که ازجندی پیش بر اثر سانحه اتومبیل در بخش مغز بیمارستان امام خمینی تبریز تحت معالجه قرار داشت به لقاءالله پیوست. گزارش خبرنگار ما در رابطه با ارتحال حجت الاسلام افسری، از سوی دفتر آیت الله ملکوتی، جامعه روحانیت مبارز تبریز، ائمه جمعه آذربایجان، شورای اداری و شورای هماهنگی نهادهای انقلاب اسلامی سازمان تبلیغات اسلامی، انجمن های اسلامی و استانداری آذربایجان شرقی و دیگر شخصیت های استان اطلاعیه هایی صادر کردید که در آنها ضمن تجلیل از خدمات ارزنده آن مرحوم، این ضایعه جهانگداز به محضر حضرت بقیه الله الاعظم و نائب برحقش امام امت آیت الله ملکوتی تسلیت گفته شده است.

لازم به یادآوریست که حجت الاسلام افسری در قبل و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، خدمات ارزنده ای را به خصوص در منطقه گردستان و آذربایجان در جهت به ثمر رساندن اهداف انقلاب شوکت مند اسلامی انجام داده است که آخرین مسئولیت وی سرپرستی سازمان تبلیغات اسلامی آذربایجان شرقی بود. براساس این گزارش، پیکر مطهر حجت الاسلام افسری عصر روز سه شنبه با شکوه خاصی به شرکت شخصیت های مذهبی و دولتی، اقشار مختلف مردم، اعضای جامعه روحانیت مبارز و شهروندان و مسئولان ادارات و سازمانهای دولتی در شهر تبریز تشییع و سپس جهت خاکسپاری به شهرستان قم انتقال یافت. اطلاعات آذربایجان این ضایعه دردناک را به نمایندنده محترم حضرت امام در آذربایجان، جامعه روحانیت مبارز تبریز و خانواده آن مرحوم صمیمانه تسلیت می گوید.

تولید پوشاک

عرقه کتنده انواع پوشاک زنانه بصورت کلی و جزئی در سراسر کشور

از شهرستانها نمایندة فعال می پذیریم

درس: تهران- خیابان ولیعصر- دربیده به سه راه جمهوری - پانزینت آزیتما- شهر شفت - ایستگاه وتری- ساختمان عمومی- طبقه چهارم

تلفن ۶۲۲۴۵۱

در دیدار با مسئولان انجمن های اسلامی، پایگاههای مقاومت و هیاتهای عزاداری حسینی آیت الله ملکوتی خواستار حفظ قداست دستجات وهیأت های عزاداری حسینی شد

آیت الله ملکوتی در حال سخنرانی در اجتماع مسئولان انجمنهای اسلامی، پایگاههای مقاومت و هیاتهای عزاداری حسینی

جمعه تبریز طی سخنانی با اشاره به فرارسیدن ماه محرم اظهار داشت: مراسم شما در این ماه احیای ولایت امام است و شما عزیزان امامت ائمه را تثبیت می کنید . وی باتأکید به این نکته که مراسم عزاداری مردم مسلمان ، دشمنان اسلام را ناراحت میکند ، از برادران مسئول دستجات عزاداری حسینی خواست که در حفظ قداست دستجات بکوشند و به افراد ثایاب که احتمالاً مناقات وارد دستجات میشوند ، میدان ندهند .

آیت الله ملکوتی در ادامه سخنان خود ، با اشاره به شیطنتهای دشمنان اسلام و طاغوتیان از مردم مسلمان آذربایجان خواست که در این موقعیت جنگی باصبر و اوتحاد خود تمامی شیطنتهای دشمنان را نقش بر آب سازند .

تبریز - خبرنگار اطلاعات: در آستانه فرارسیدن مامخون و قیام (محرم الحرام) اجتماع مسئولان انجمنهای اسلامی مساجد ، ادارات، کارخانجات و یانگهای تبریز ، پایگاههای مقاومت و واحدهای احتیاط این شهر در محل سازمان تبلیغات اسلامی آذربایجان شرقی تشکیل شد .

بگزارش خبرنگار ما ، دراین اجتماع ابتدا حجت الاسلام روحانی معاون سازمان تبلیغات اسلامی آذربایجان شرقی به تفصیل در رابطه باایام محرم و مراسم عزاداری و سوگواری این ماه صحبت نمود ، و تذکرانی را خطاب به برادران یادآور شد .

آنگاه آیت الله ملکوتی نماینده امام در آذربایجان و امام

سیل در منطقه کلپیر ۴ قربانی گرفت

کلپیر - خبرنگار اطلاعات: بر اثر بارندگیهای اخیر در منطقه کلپیر در روستاهای منطقه «گمادون» خساراتی به بار آمد و چهار نفر طعمه سیل شدند. به گزارش رسیده، بارش بارانهای شدید در روستاهای پالان، سیرانلو، مولان، سیدلر، اسکانلو و ... که تاکنون بی سابقه بوده است موجب جاری شدن سیل در این مناطق شد و در نتیجه کودک خردسال پروانه امدی اهل پالان و نجفعلی جباری و همسر وی نیز فوتی و ارسال سهرابی ۱۶ ساله از اهالی سیرانلو جان خود را از دست دادند. در این رابطه بهخبردار کلپیر در گفتگوئی با خبرنگار اطلاعات اظهار داشت: بر اثر جاری شدن سیل خسارات مالی فراوانی نیز به عتبار و کشاورزان منطقه وارد آمد و باغات و محصولات و خانههای اهالی آسیب کلسی دیدند. وی افزود: در این حادثه همچنین به ماشین آلات کشاورزی، تأسیسات رفاهی و آبگرم معنی «لعمگندی» خساراتی وارد شد. ضمناً به منظور کمک به سیلزدگان از سوی جمعیت هلال احمر امدادگرانی به منطقه اعزام شدند. اعضای شورای تأمین خسارات و نمایندگانی از بخشداری نیز جهت بررسی میزان خسارت وارده به کشاورزان به محل عزیمت کردند.

مردم آشنویه بابر پائی یک راهپیمائی باشکوه حمایت خود را از دولت خدمتگزار اعلام کردند

ارومیه - به منظور حمایت و پشتیبانی مجدد از دولت جمهوری اسلامی و برای محکوم کردن توطئه های استکبار جهانی و نیز سالروز شهادت دوشهبزرگوار رجائی و باهنر، اقشار مردم آشنویه بر خیابان های این شهر راهپیمائی باشکوهی انجام دادند . به گزارش خبرنگار جمهوری اسلامی ، در این روز راهپیمایان با دادن شعارهایی چون «جنگ، جنگ تا پیروزی» ، «مرگ بر آمریکا» ، «مرگ بر شوروی و مرگ بر صدام» ، بار دیگر اراده و عزم راسخ خود را در ختنی سازی توطئه های استکبار جهانی مورد تأکید قرار دادند . برپایه این گزارش اقشار مردم آشنویه به همراه کارکنان سازمان ها و نهاد های انقلاب اسلامی و جمعی از برادران بسیجی و رزمندگان اسلام پس از عبور از خیابان های این شهر در مسجد بازار آشنویه اجتماع کردند . در این اجتماع قاتم مقام سیاه باسداران آشنویه بزامون خدمات دولت جمهوری اسلامی در جهت عمران و آبادانی، تأمین امنیت و رفح ناسانیها و جنگ تحمیلی سخن گفت.

اطلاعیه کمیته برگزاری مراسم هفته جنگ آذربایجان شرقی

تبریز - خبرنگار اطلاعات: در آستانه هفته جنگ تحمیلی، اولین اطلاعیه کمیته برگزاری مراسم هفته جنگ استان آذربایجان شرقی بشرح زیر انتشار یافت: ۲۱ شهریور فرا میرسد، آغاز تجاوز دشمن صهیونیستی به سرزمین ایران اسلامی خاطره ۶ سال مقاومت و پایداری ملت مسلمان ما. ۶ سال مقاومت، ۶ سال دفاع مقدس که مملو از حماسه آفرینی های بی نظیر رزمندگان عزیز در تمام جبهه ها است. حماسه هایی که تاکنون هیچ قلمی نتوانسته آنرا برشته تحریر درآورد و هیچ بیانی یاری تبیین آنرا نداشته است .

هم اکنون ۶ سال دفاع مقدس را با سرفرازی پشت سر گذاشته ایم، سالهای حماسه و عزت و افتخار و فراز و پیروزیها و در این اواخر فتح بزرگ فاو و آزادی مهران و دفع قاطع تجاوزات مذیوحانه کفر و امسال سال سرنوشت است، سال فتح و ظفر، سالی پرتلاش که مردم مسلمان ما تصمیم قاطع دارند تا با هجوم سراسری به جبهه ها درس تاریخی به استکبار جهانی بدهند.

لذا در آستانه هفته جنگ، کمیته برگزاری مراسم هفته جنگ با تشکیل واحدهای تبلیغات، مراسم، نمایشگاه، شهرستانها و ارتباطات و توزیع ضمن درخواست هرگونه مشارکت مردم در بهتر و باشکوه تر برگزاری شدن مراسم از هرگونه پیشنهاد استقبال مینماید. برادران و خواهران عزیز میبایست پیشنهادهای خود را به آدرس تبریز: بلقاری جنب مخابرات واحد تبلیغات و انتشارات سیاه باسداران - کمیته برگزاری مراسم هفته جنگ ارسال نموده و یا با تلفنهای ۲۰۲۸ و ۲۷۷۱ تماس گیرند.

مردم آذربایجان برای برگزاری مراسم عزاداری حسینی آماده شده اند

تبریز - خبرنگار اطلاعات: در آستانه مامخون و قیام محرم مردم مسلمان و متعهد آذربایجان که از عاشقان راستین ابی عبدالله الحسین (ع) هستند ، خود را برای برگزاری مراسم عزاداری این ماه آماده کرده اند . بگزارش خبرنگار ما ، مردم مسلمان آذربایجان به طرز شورانگیزی در محلات ، مساجد ، تکایا و حسینیه های عزاداری و براه انداختن دستجات عزاداری حسینی (وی برآوازند براساس این گزارش دستجات (شما حسین بوی حسین) در شهر تبریز از چند روز پیش در محلات مختلف شهر براه افتاده و توجمخوئان در هیئتهای سینه زنی و زنجیرزنی از سجعنها و مظلومیت های سالار شهیدان و سرور آزادگان سخن میگویند .

در آستانه ماه محرم اجتماع روحانیت مبارز تبریز با حضور آیت الله ملکوتی تشکیل شد

تبریز - خبرنگار اطلاعات: در آستانه ماه محرم ، ماه پیروزی خون بر شمشیر، گردهمائی روحانیون مبارز تبریز با حضور آیت الله ملکوتی نماینده امام در آذربایجان و امام جمعه تبریز در محل سازمان تبلیغات اسلامی استان تشکیل شد . در این گردهمائی ابتدا حجت الاسلام روحانی معاونت سازمان تبلیغات اسلامی در رابطه بافرز رسیدن ماه محرم و برگزاری مراسم خاص این ماه مطالباتی بیان داشت. آنگاه آیت الله ملکوتی امام جمعه تبریز با اشاره به فرا رسیدن دهه محرم گفت: فلسفه شهادت امام حسین (ع) تشکیل حکومت اسلامی مستضعفین است و آن حضرت به ا، لام بقاء بخشید. وی سپس از روحانیت مبارز تبریز خواست تا همچنان در حفظ وحدت مردم و در صحنه نگهبان شدن آنان بکوشند و تمامی اقشار جامعه را به اتحاد تا پیروزی نهائی دعوت نمایند.

کارگران زحمتکش شهرداری تبریز به پاکسازی عمومی شهر پرداختند

کارگران شهرداری در حال پاکسازی شهر تبریز

تبریز - خبرنگار اطلاعات :

به همت ستاد پاکسازی عمومی شهرداری تبریزو در اولین روز از هفته دولت که روز خدمات و بهداشت اعلام شده بوده کارگران زحمتکش شهرداری تبریز ساعات طولانی را پشتسر گذاشتند .

به گزارش خبرنگار ما در اینروز کارگران شهرداری

تبریز با راهنمایی مسئولین امر در نقاط مختلف شهر

خبرهای کوتاه

عزیمت به جبهه‌ها

آذربهر - خبرنگار اطلاعات : در ادامه عزیمت کفرستیزان لشکر اسلام به میزبانهای نبرد، کاروان امام حسین (ع) متشکل از افشار مختلف مردم آذربهر در میان بدرفه گرم امت حزب‌الله این شهر راهی جبهه‌های جنگ تمکلی شد.

کمک به جبهه

●جوراب بافی آذرمون واقع در جاده اهر - تبریز با مزاجبه به ستاد پشتیبانی جنگ اهر مستقر در فرمانداری مبلغ ۱۵۰۰۰ ریال وجه نقد برای کمک به جبهه‌های نور علیه ظلمت به برادر سینی فرماندار و رئیس ستاد پشتیبانی جنگ اهر پرداخت نمود تا به حساب مربوطه واریز گردد.

شهردان جدید کتاب معرفی شد

تکاب - خبرنگار اطلاعات : جلسه شورای اداری بخش تکاب باشرکت مسئولین ادارات و نهادهای درمحل بخشداری شکل شد.

در این جلسه پس از تلاوت آیاتی ازقرآن مجید، برادر خورشیدی بخشدار تکاب درخصوص مشکلات منطقه و همکاری ادارات برای رفع مشکلات مردم ونیز همکاری مستقیم با ستاد پشتیبانی جنگ سخنانی ایراد نمود.

پس از آن روسای ادارات مشکلات خود رامطرح نمودند و در خاتمه برادر غلام عباس خوشخرام بعنوان شهردار جدید تکاب به حاضرین معرفی شد.

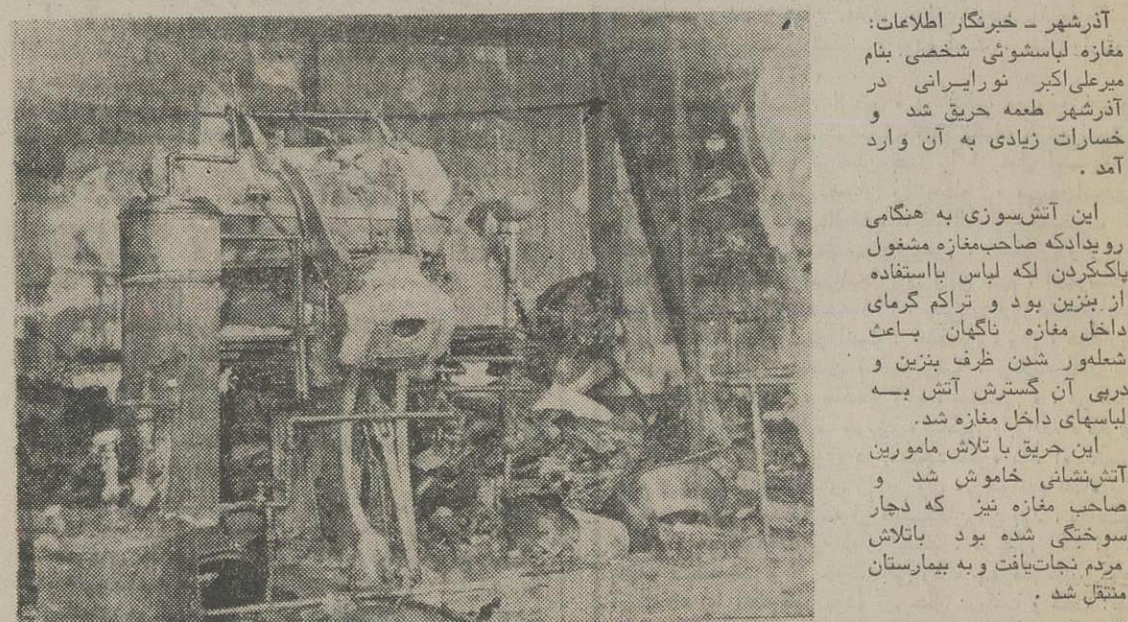
افتتاح پروژه آب‌رسانی محله شریف‌آباد

●پروژه آب‌رسانی محله شریف‌آباد تکاب به طول ۱۳۲۲ متر باکل هزینه ۵۶۰۰۰۰۰ریالکه مبلغ ۹۵۰۰۰۰۰ ریال آن و نیز خفر یک کیلومتر کانال آن به عنوان خودیاری از طرف ساکنین محله انجام شده، باحضور برادر خورشیدی بخشدار، شورای روحانیت اهلسن و تشیع، روسای ادارات و نهادهای و مردم شهیدپور و آن محل افتتاح گردید. به گزارش خبرنگار اطلاعات به نقل از شهرداری تکاب با انجام این پروژه حدود ۷۰۰ خانوادا از اهالی مستضعف محله مذکور از نعمت آب آشامیدنی بهره‌مند خواهند شد.

بازدید از ایستگاههای دامپروری مهربان

مهربان - خبرنگار اطلاعات : مسئولان دامپزشکی مرکز خدمات دامی به جبهه‌های جنگ، کاروان لوبک بسا دامپروهای منطقه بازدید نمودند.

در این بازدیدها ابتدا دامپروری آقای مرتضی جبار واقع در ده کوهسار مورد بازدید قرار گرفت.

کوشه‌ای از مغازه خشکسوفی میرعلی‌اکبر نورابیرانی در آذربهر که بپراش بی‌احتیاطی طعمه حریق شد .

اطلاعات آذربایجان

بقیه از صفحه اول

پسر او بوبکر را به دار آویزند . دژخیمان فرمان او را اجرا کرده و آن بگناه را به دار آویختند و جسد او را به خانقاه پدرش بردند . پیر حاجی حسن زمتاب راجون نظر بر مرده پسر افتاد ، فرمود که : اسکندر ، روم را کشتی ، رودت کشاد ، یعنی ای اسکندر فرزندم راکشتی، فرزندت ترا بکشد ، نفیرن پیر ، کارگر آمد و اسکندر را پسرش ده‌قاده در قلعه هالنچق در حال مستی بکشت . ۲- همام تبریزی، از شعرای معروف آذربایجان و از معاصران شیخ اجل سعدی که در سال ۷۱۲ یا ۷۱۴ هجری پس از یک عمر دراز صد و اند ساله درگذشته است، درمیان غزلیات خود دو مایع داردکه در آناهبعنی از آبیات را به زبان آذری سروده است که یکی از آنها این فزل است که بیت آخر آن فهلوی آذری است : خیالی بود و خوابی وصل یاران

شب مہتاب و فصل نویهارن میان باغ یسار سرو بسالا جمن می‌شد ز عکس عارض او منور چون دل پرهیز کاران سر زلفش ز بساد نویهاری جو احوال پریشان روزگاران برفت آن نویهار حسن و بدگشت دل و چشم میان برف و باران خداوندا هنوزم هست امید بده کام دل امیدواران همام از نو بهار و سیزه و گل

نمی‌یابد صفای روی یساران وهارو ول ودیم یا خوش بی اوی یاران مه ول بی‌مه وهاران (این غزل را مرحوم سعید نفیسی به نام همامبر روی سفینه‌ای که در قرن هفتم کتابت شده و مرحوم خلخالی در مقدمه حافظ خویش از آن یاد کرده ، به خط خود نوشته است) این بیت آخر به فهلوی آذری استو معنای آن چنین است :

بهار و گل و روی یار خوش است بی‌یاران نه گل باشد و نه بهاران و دیگر این غزل ملایع همام است :

بدیدم چشم مستت رفته از دست گددام آذر دلی بو کوپنی مست، یعنی : کدام آذر دل است که آن را ببینومتششود دلم خود رفت و می‌دامن که روزی به مهر تو چشم نیز از دست برود .

به آب زندگی ای خوش عیارت دلوات لاو جمن دیل و گیان بست یعنی : فریب لبان تو از من دل و جان ببرد دمی بر عاشق خود مهربان بپاش گزینشان مهرورزی گستی‌گستی یعنی : که ایشان مهرورزی زشت باشد زشت اگر روزی ببینم روی خوبت

دستان مستهن از آن سر زمان‌دست، یعنی : نه آسان می‌شناسد آنگاه سر از دستم به مهرت گر همام از جان برآید

موازش کاک پدرو وارست، یعنی: مگویش که آن‌جوان‌پدرو وارست (آسودمشد) کرم خاواکی لشتن بوپنی

به بوبت خفته یام راهام سرست یعنی : اگر خاک مرآبارکتی ولانه (چسبد) مرا ببینی بی‌می تو در آرمگاه خود سرست خفته‌ام

(این غزل در شبکه‌ای خطی متناهی به کتابت‌نشدن است مرحوم آقای حاج‌حسین آخ‌نحویانی از معاریف تبریز آمده است و برای توضیح ذات و نکات بسیاری این‌غزل را جمع کند به مقاله مرحوم اسناد ادیب طوسی تحت عنوان و نمونه‌ای از فہولیات قزوین وزجان و تبریز در قرن هفتم ضمیمه نشریه دانشگده ادبیات تبریز و دو قصیده پهلج‌به نیمه آذربهرخان نشریه)

۳- دو بیت بی‌معنوب اردبیلی رشتہ دست بلالگوگون کرینہ

توبہ دستان هزاران خون گریشہ

در آینہ نظرکن تا بوپنی کنویم زندگانی چون کرینہ

(دانشندان آذربایجان صفحه ۴۰۱) ترجمه این دوبیتی چنین‌است:

بلارشتہ دست تراگوون کرده است

تو به دست‌هایت هزاران خون کرده‌ای

در آینہ نظر کن تا ببینی

۴- در یک سفینه خطی بهتاریخ ۱۱۲۰ هجری فہلولیانی از شاعری آذربایجانی بنام مہان کشتی ، ازمال صغین ، اردبیل آمده‌است کهطهرا بر این سالهای ۷۲۵ و ۷۲۶هجری می‌زیست است

میراجمان برانی یان پایچی

ورمیان رنجہ ویرن آن پایچی به ہرہہ چون به آیین ویم سن

ہمبکتر و ہم اہیان پایچی

ترجمہ :

اگر از خانه برانی بام هیچ است

وگرم جان (مرا) رنجمداری آن هیچ‌است

بہرہہ (بہرحال) چون به آیین وی هستم

مرا ہم کفرو ہم اہیان هیچ است

(ازاین شاعر فہلولیات بسیاری در دست است و در این مختصر ،بہمین نمونه اکتفا شد

برای بررسی بیشتر رجوع شود به کسروی، آذری‌ا زبان باستان آذربایجان ومقاله استاد ادیب طوسی)

۵- فہلولیات ۵ آذری مغربی بنام او محمدبن‌عزالذہین بن‌عادل بن‌یوسف تبریزی ، مشہور به محمد شیرین ، است که در قریہ اماند ، از قراء بلوک رودات تبریز تولد یافته است و چون در دیار مغرب بیشتر بمیرمی‌برده‌از این روتخلص مغربی) اختیار کرده‌است.وی با کمال‌الدین اسماعیل جندی معاصر و معاصر بوده و در سال ۸۰۸ هجری در شمت سالگی درگذشته است و در گورستان سخرخاب ، بمخاکسن سیرہ‌اند . مژرہ الباسائید ، اسرار فاطمہ ، در الفرائد می‌عرفی‌التوحید و جام جهان نما و از تالیفات اوست و دیوانش مکررا در ایران و ہند به چاپ رسیدہ است . فہلولیات زیر توسط وی سرودہ شدہ‌اند :

مسحرگاہان کہ دلم تاومگیری

جو آہم فہت جرخ‌الوامگیری

جہ به دلم آذرین آہی و راہی

دوزآزدیلیم تلسوگیری،

یعنی : سحرگاہان کہ دلم می‌گیرد (می‌سوزد) از آہم

ہفت جرخ فلک آتش می‌گیرد

از دلم آذرین آہی برمی‌آید

کہ دودش از تاب (سوز) دلم آتش می‌گیرد

ویا : سحرگاہان کہ چشمه آومگیری

کہان از چشم لاوہ گیری ،

آذربایجان کهن ۳

دکتر محمد جواد مشکور

امند (امدت)خواندہ از چمنان برآرم

کہ گیتی سربہ سر خواناومگیری ،

یعنی : سحرگاہان کہ چشمہ برآرم می‌گیرد (می‌گیرد)

چہان از آب چشمہ سیل گیرد (برسیل شود)

آنقر خوانبہ از چمنان برآرم

کہ گیتی سربسمر خوانبہ گیرد

برای تفصیل بیشتر رجوع کنیدبمقاله مرحوم ادیب

طوسی تحت عنوان فہلولیات مغربی تبریزی و نشریہ

دانشگاہ ادبیات تبریز(سال ۱۳۳۵)

۱- ایک به نقل چند نمونه دیگر از این‌فہلولیات ازکتاب

صفواتالصفا : درویش توکلی بن‌اسماعیل ، کہ ازتالیفات

قرن ہشتم ہجری است ، می‌پردازیم ، باید دانست کہ کتاب

صفواتالصفا راادیب‌نزار و در مناقب واحوال و گنتہ‌صفا

شیخ‌صنی‌الدین اردبیلی کبابوی معاصر بودہ ، نوشته است.

شیخ‌صندرائین فرمود : از شیخ (صفی‌الدین)سؤال

کردہ‌بوتی کبہ حضرت شیخ زاہد رسیدی از دلخبر

داشتی ? شیخ قدس‌سرمہ بزبان اردبیلی فرمود : مکاریماندہ

کار تہابری، یعنی ہای خانہ آبادان کار تمام بودہ ، اما

تیبہ مرشد واماندہ بودہ (صفواتالصفا صفحه ۲۵)

(شیخ‌صندرائین) گفت کبابری شیخ‌تسنہ بود و جمعی

در حضرتش نشستہ ، ناگاہعلیشاہ رنجکاری درآمد و شیخ

اعزاز فرمود و قیام نمود . علیشاہ چون درآمدگستاخ‌وار

شیخرا کنار گرفت و گفت : حاضر باش بزبان تبریزی :

دگوگوخر پفرزانہ یعنی بمصرفمگو ، حریف رسید . (ہمانجا

صفحه ۴۰ تا تلخیص) و مولاناحصی‌الدین گفت : روزی

جماعت والاقریان ، بہ حضرت شیخ می‌آمدند ، از آن‌میان

بیرہ نوشیروان ، در راہ با جماعت الاقریان گفت : اسماں

زحمت بسیار کشندہام از برای شان خریدن و محمودالاقی،

گفت کافاز دہہ والاقریہرخیزیم بہ عرضشان بویہ کندہی

است در صفحہ کوسبلان ، چون بمزدبیک شیخ قدس‌سرمہ

رسیدند روی با بیرہ توکیروآن کرد و گفت:سی‌سالحق‌تعالی

نان داد شکر نگریں، یکسال کہ کمتر داد ، شکایتکنم .

آنگاہ رویہ محمود کرد و گفت کہ مشروہ مروان بہ مرز

خود (بہ)دین ہرود کہ ایشان در راہ اندیشیدہ بودندگفت.

(ہمانجا صفحه ۱۰۷) معنی این عبارت معلوم نیست .

چون مشروہ بروین‌رہزمدہر لغت بمعنی بومی

خواندگی باشدکہ آن را شہری گویند . برہان قاطع ، طبع

دکتر معین ، صفحه ۱۳۲۴) می‌توان این جملہ را چنین

معنی کرد ، کمعرضان شہری بہ مرز خود باشند .

۷- ایک بعضی از اشعار شیخ‌صنی‌الدین بنایہ روایت

کتاب مسلف‌الانساب صفویہ و تالیف شیخ حسن بیرزادہ‌بین

ایہال زاہدی ، متوفی در ۱۰۵۶ قمری را (این کتاب در سال

۱۳۰۲ شمسی با مقدمہ مختصرہ ایرانشہر یا جروفہسری

دربیرلین چاپ شدہ‌است) دراین مختصرہ می‌آورد .

مصفیع صافیم گنجیان نامیم

بیدل‌دردمزم تن بی‌دوامی

کسی بہ ہستی نبردہ رہ بہ اویان

آزبہ نیستی جو یاران خاک پایم .

یعنی : « صغی صافیم کہ گنجیہای (حقیقت رامی‌نامیم

بہ دل دردمند وبہ تن بی‌دوام

کسی از ہستی (آظہار وجود) رمبہ او(خدا)نبردہ

بہ من جانی یدہ از جنور ربوم

بہ من طفلی یدہ تادم آور ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

بہ من گوش یدہ آرتش ربوم

پنجشنبه ۱۳ شهریور ماه ۱۳۶۵
پست و نهم - - - - -
۶ سبتمبر ۱۹۸۶ - شماره ۱۷۹۷۳

شہادت پیرمردان قدیم ، خیلی از این لہجہ‌ها تا صد سال پیش کہ شہرا و دہات برآش نبودن جادہ‌های شوسہ و جہات دیگر روابط مستمری نداشتند ، در بسیاری از روستا‌های آذربایجان رواج داشت و برآش عامل ارتباط جزوہ و کل ، یعنی رابطہ بین مردم روستا و شہر بسہ لہجہ‌های آذری محوزبان غالب یعنی ترکی‌شدنوبہ‌تدریج از روستا‌ها نیز برآفتادند . باوجود این هنوز لہجہ‌هایی ہستند کہ در گوشہ و کنار آذربایجان چون «ہرزد و گلین‌تپہ و زوزو و حسنو و خلخال» بہ ہیات ضعیف خود ادامہ می‌دہند و دبیری نمی‌گذرد کہ آنہا نیز محو زبان غالب شوند و از صحنہ روزگار برآفتند . معروف‌ترین این لہجہ‌ها متاتی ، ہرزی و خلخالی، ہستند . تا صد سال پیش پاکتری درقریہ«اوشتین»م کردہستان دین‌راخاوری کہ جزو بخش شہرستان «اھر» است ، بہ لہجہ تاتی سخن می‌گفتند وقصیدہ «اوشتینبہ» سیدابوالقاسم نباتی، متوفی در ۱۲۶۲ هـ . قمری، بہ ترکی‌جاکی از این معنی است . (کارنگ عبدالملی ، تاتی و ہرزی ، صفحه ۲۹)

مطلع این قصیدہ بیت زیر است :

صفحہ عالمدہ پیر درہاندر اوشتین

وزنہ گلمز ، چچکک اولماز جوخ‌گراندراوشتین

و در چند بیت بعد گوید :

دخوش سابقہ ہر ہری خلقی سراسر مہربان

دیلری تاتی ولی شیرین زباندرا اوشتین»

یعنی : ہر جایی را مردمی خوش سلیقہ و مہربان است

زبانشان تاتی است ولی زبان اوشتین شیرین است

لہجہ تاتی :

این لہجہ از لہجہ‌های فہلوی است کہ هنوز در

آذربایجان زندہ است و در چند دہہ آمد بہ آن تکلم می‌

کنند . اصطلاح «تت» (تات) در دیسوان لغات‌الترک

«محمود بن الحسن کاشغری» کہ در سال ۴۶۶ هـ . تالیف

را از بہایبان رسیدہ است ، بہ معنی فارسی ایرانی آمدہ

است : «تت - الفارسی عند عامہ التزک و قیہ المثل» :

تنغ کوزر اتانکک تبرا ، منامہ اضرب الفارسی علی العین

واقطع الشکر من‌الاصل»

یعنی : تت را در نزد ہمہ ترکان پارسی و ایرانی

گویند و در مثل گفتمند : پارسی را بر چشم گذاردہ خار

را از ریشہ برکن (جلد ۲ ، طبع استانبول ۱۳۲۲

۲۲۴)

شمس‌الدین سامی، در لغت خود زیر عنوان «تات»

می‌نویسد :

«ترکان قدیم ، ایرانیان و کردان پیشین را کہ زیر

فرمان خود داشتند در مقام تحقیر «تات» می‌خواندند .

(قاموس ترکی طبع استانبول ، ۱۳۱۷ هجری ،

صفحه ۳۷۰)

«میسوسکی» می‌نویسد : «تات» یا «تت» کلمہ‌ای است

ترکی کہ بر عناصر بیگانہ کہ در بلاد ترک می‌زیستند ،

اطلاق می‌شد .

لہجہ تاتی درقریہ کرنگیان Kringan - کہ درمحال

دیزمار خاوری برکمر کوہی واقع شدہ و نود خانوار در

آن زندگی می‌کنند ، هنوز معمول است. مردم این قریہ

بدون استثنا بہ زبان مادری خود یعنی تاتی حرف می‌زنند.

قریہ‌های دیگری کہ در آن حوالی کم و بیش بہ زبان‌تاتی

آشنایی دارند ، از این قرارند : «جای کندی و ملک» در

محال دیزمار ، «ارزین ویستان و خوی‌ترو و کلاسور و

دمیرچی و مرکز» در محال حسنو بین‌این‌لہجہ‌ها(اختلافات

مختصری موجود است . تاتی و ہرزی ، صفحه ۲۷)

ہرزی :

این لہجہ هنوز در قریہ «ہرزن» معمول است .

کهن‌ہرزن یا ہرزد عشق یا داش ہرزن ، قریہ‌ای

است بر کمرہ آفتابگیر کوہی در محال «ہرزدات» بین

علمان و مردن کہ راہی صعب و کوشسانی دارد. این

قریہ رو بہ ویرانی گذارده و اکنون جز چند خانوارکسی

در آن باقی نیست . بیشتر ساکنان آن بہدہکہ‌های‌ماورای

پہویزہ بہ

اطلاعات آذربایجان

لشکان احدیاری کلاس اول
دبستان کاشانی میاندوآب
در سال تحصیلی ۶۵-۶۴
با معدل ۲۰ شاگرد اول
***

فرزاد محمدزاده کلاس اول
دبستان کاشانی میاندوآب
در سال تحصیلی ۶۵-۶۴
با معدل ۲۰ شاگرد اول
***

ایوب کریمزاده کلاس اول
دبستان ۷ تیر میاندوآب
در سال تحصیلی ۶۵-۶۴
با معدل ۲۰ شاگرد اول
آتش ۱۶۶۲
***

سیامک مختاری کلاس دوم
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
معدل ۱۷٫۷۱ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
دوم
***

حسن کریمی پهن کلاس
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
معدل ۱۷٫۲۳ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
دوم
***

رضاکن محبت گلنچی
کلاس سوم دبستان بوعلی
ناحیه یک ارومیه با معدل
۱۹-۶۵ در سال تحصیلی
۶۵-۶۴ شاگرد ممتاز
***

عادل صداقت کلاس پنجم
دبستان روستای طلوع
ناحیه یک ارومیه با معدل
۱۷٫۵۰ در سال تحصیلی
۶۵-۶۴ شاگرد اول
***

نوشین بهمود کلاس اول
دبستان راضیه ناحیه یک
ارومیه با معدل ۱۹٫۸۸
در سال تحصیلی ۶۵-۶۴
شاگرد اول
***

اسماعیل قرهخانی کلاس
اول دبستان شهید رجایی
شوط با معدل ۱۹٫۹۲ در
سال تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

سعید مجنون آذر کلاس
دوم علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
با معدل ۱۸٫۵۷ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
سوم
***

رایین جراح کلاس سوم
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
با معدل ۱۸٫۹۲ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

سایک مختاری کلاس دوم
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
معدل ۱۷٫۷۱ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
دوم
***

حسن کریمی پهن کلاس
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
معدل ۱۷٫۲۳ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
دوم
***

رضاکن محبت گلنچی
کلاس سوم دبستان بوعلی
ناحیه یک ارومیه با معدل
۱۹-۶۵ در سال تحصیلی
۶۵-۶۴ شاگرد ممتاز
***

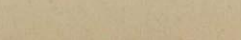
عادل صداقت کلاس پنجم
دبستان روستای طلوع
ناحیه یک ارومیه با معدل
۱۷٫۵۰ در سال تحصیلی
۶۵-۶۴ شاگرد اول
***

نوشین بهمود کلاس اول
دبستان راضیه ناحیه یک
ارومیه با معدل ۱۹٫۸۸
در سال تحصیلی ۶۵-۶۴
شاگرد اول
***

اسماعیل قرهخانی کلاس
اول دبستان شهید رجایی
شوط با معدل ۱۹٫۹۲ در
سال تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

اسماعیل قرهخانی کلاس
اول دبستان شهید رجایی
شوط با معدل ۱۹٫۹۲ در
سال تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

معرفی دانش آموزان اول و
ممتاز دبستان اشرفی اصفهانی
خسروشهر

افسانه محمديور طلای
دانش آموز کلاس اول دبستان
پناه تیریز با معدل ۲۰ شاگرد
اول
آتش ۱۶۶۹
***

رایین جراح کلاس سوم
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
با معدل ۱۸٫۹۲ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

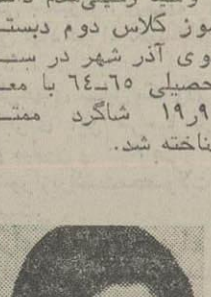
سایک مختاری کلاس دوم
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
معدل ۱۷٫۷۱ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
دوم
***

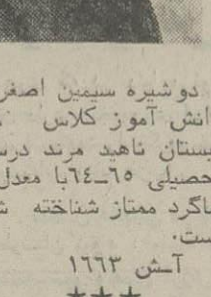
حسن کریمی پهن کلاس
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
معدل ۱۷٫۲۳ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
دوم
***

رضاکن محبت گلنچی
کلاس سوم دبستان بوعلی
ناحیه یک ارومیه با معدل
۱۹-۶۵ در سال تحصیلی
۶۵-۶۴ شاگرد ممتاز
***

عادل صداقت کلاس پنجم
دبستان روستای طلوع
ناحیه یک ارومیه با معدل
۱۷٫۵۰ در سال تحصیلی
۶۵-۶۴ شاگرد اول
***

نوشین بهمود کلاس اول
دبستان راضیه ناحیه یک
ارومیه با معدل ۱۹٫۸۸
در سال تحصیلی ۶۵-۶۴
شاگرد اول
***

اسماعیل قرهخانی کلاس
اول دبستان شهید رجایی
شوط با معدل ۱۹٫۹۲ در
سال تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

اسماعیل قرهخانی کلاس
اول دبستان شهید رجایی
شوط با معدل ۱۹٫۹۲ در
سال تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

یوسف بیگی خسروشاهی
دانش آموز کلاس اول
دبستان اشرفی اصفهانی با
معدل ۲۰ رتبه اول را حراز
نموده است
***

رایین جراح کلاس سوم
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
با معدل ۱۸٫۹۲ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

سایک مختاری کلاس دوم
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
معدل ۱۷٫۷۱ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
دوم
***

حسن کریمی پهن کلاس
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
معدل ۱۷٫۲۳ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
دوم
***

رضاکن محبت گلنچی
کلاس سوم دبستان بوعلی
ناحیه یک ارومیه با معدل
۱۹-۶۵ در سال تحصیلی
۶۵-۶۴ شاگرد ممتاز
***

عادل صداقت کلاس پنجم
دبستان روستای طلوع
ناحیه یک ارومیه با معدل
۱۷٫۵۰ در سال تحصیلی
۶۵-۶۴ شاگرد اول
***

نوشین بهمود کلاس اول
دبستان راضیه ناحیه یک
ارومیه با معدل ۱۹٫۸۸
در سال تحصیلی ۶۵-۶۴
شاگرد اول
***

اسماعیل قرهخانی کلاس
اول دبستان شهید رجایی
شوط با معدل ۱۹٫۹۲ در
سال تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

اسماعیل قرهخانی کلاس
اول دبستان شهید رجایی
شوط با معدل ۱۹٫۹۲ در
سال تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

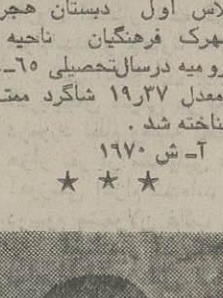
از تبریز

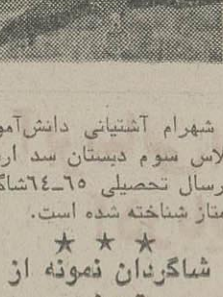
مهدی رسولی دانش آموز
کلاس اول دبستان آزادی
ممتاز
***

رایین جراح کلاس سوم
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
با معدل ۱۸٫۹۲ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

سایک مختاری کلاس دوم
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
معدل ۱۷٫۷۱ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
دوم
***

حسن کریمی پهن کلاس
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
معدل ۱۷٫۲۳ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
دوم
***

رضاکن محبت گلنچی
کلاس سوم دبستان بوعلی
ناحیه یک ارومیه با معدل
۱۹-۶۵ در سال تحصیلی
۶۵-۶۴ شاگرد ممتاز
***

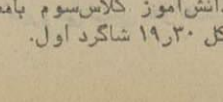
عادل صداقت کلاس پنجم
دبستان روستای طلوع
ناحیه یک ارومیه با معدل
۱۷٫۵۰ در سال تحصیلی
۶۵-۶۴ شاگرد اول
***

نوشین بهمود کلاس اول
دبستان راضیه ناحیه یک
ارومیه با معدل ۱۹٫۸۸
در سال تحصیلی ۶۵-۶۴
شاگرد اول
***

اسماعیل قرهخانی کلاس
اول دبستان شهید رجایی
شوط با معدل ۱۹٫۹۲ در
سال تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

اسماعیل قرهخانی کلاس
اول دبستان شهید رجایی
شوط با معدل ۱۹٫۹۲ در
سال تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

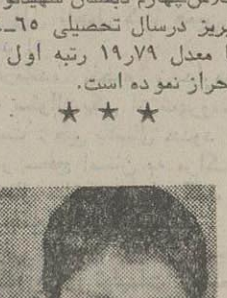
شاگردان اول

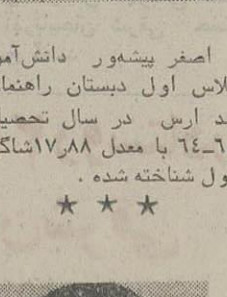
جواد صفائی ایرانی دانش آموز
کلاس اول دبستان شهید
تبریز با معدل ۱۹٫۸۵ رتبه اول
را حراز نموده
***

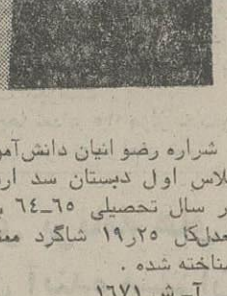
رایین جراح کلاس سوم
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
با معدل ۱۸٫۹۲ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

سایک مختاری کلاس دوم
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
معدل ۱۷٫۷۱ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
دوم
***

حسن کریمی پهن کلاس
علوم تجربی دبیرستان
طالقانی ناحیه یک ارومیه
معدل ۱۷٫۲۳ در سال
تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
دوم
***

رضاکن محبت گلنچی
کلاس سوم دبستان بوعلی
ناحیه یک ارومیه با معدل
۱۹-۶۵ در سال تحصیلی
۶۵-۶۴ شاگرد ممتاز
***

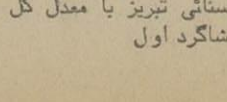
عادل صداقت کلاس پنجم
دبستان روستای طلوع
ناحیه یک ارومیه با معدل
۱۷٫۵۰ در سال تحصیلی
۶۵-۶۴ شاگرد اول
***

نوشین بهمود کلاس اول
دبستان راضیه ناحیه یک
ارومیه با معدل ۱۹٫۸۸
در سال تحصیلی ۶۵-۶۴
شاگرد اول
***

اسماعیل قرهخانی کلاس
اول دبستان شهید رجایی
شوط با معدل ۱۹٫۹۲ در
سال تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

اسماعیل قرهخانی کلاس
اول دبستان شهید رجایی
شوط با معدل ۱۹٫۹۲ در
سال تحصیلی ۶۵-۶۴ شاگرد
اول
***

نوبت سوم

آگهی حصر وراثت

در پرونده ۱۸۱ - ۶۵۳۲ عمومی حقوقی ۲ بانو
سکینه شگری جوان دارای شناسنامه شماره ۱۸۳۲۲
فرزند رستم از این دادگاه درخواست گواهی حصر-
وراثت نموده و چنین توضیح داده که قدرت رستمزاده
قادر در تاریخ ۱۳۶۴/۱۱/۲۰ در اردبیل اقامتگاه دائمی
خود پدر در زندگی گفته ورثه آن مرحوم منحصر است
به ۱- زهرا شگری جوان بشماره شناسنامه ۱۸۳۲۲
فرزند رستم (خواهر متوفی) ۲- سکینه شگری جوان
بشماره شناسنامه ۱۸۳۲۲ فرزند رستم (خواهر متوفی).
اینک با انجام تشریفات قضائی در خواست مزبور
را در سه نوبت بی دربی ماهی یکمرتبه آگهی مینماید
هرکس اعتراض دارد و یا وصیتنامه ای که از متوفی
نزد او باشد از تاریخ نشر نخستین آگهی ظرف سه
ماه بدادگاه تقدیم دارد والا گواهی صادره هروصیتنامه
جز سری و رسمی که بعد از این موعد ابراز شود
از درجه اعتبار ساقط و بلا اثر خواهد بود.
الف ۸۸۸
رئیس شعبه سوم محاکم عمومی حقوقی ۲
اردبیل - گلنهایی

نوبت سوم

آگهی حصر وراثت

در پرونده ۹۹۹ - ۱۶۴۱۱ شعبه ۱۱ دادگاه صلح تبریز
خانم فاطمه حدادی خسروشاهی شناسنامه ۱۰۱ - شماره
تبریز اعلامی نمیداند: میرخلیل موسویزاده خسروشاهی
شناسنامه ۴۶ - صادره تبریز در تاریخ ۱۳۶۴/۱۱/۱۷
فوت کرده وراثت حین الفوتش عبارتند از: متقاضیه سیمت
زوجه دائمی، میر رحیم شناسنامه ۲۵۷۲ - سیمت پدر و
علوی شناسنامه ۴۶۹۹ - میرعلی شناسنامه ۸۲۰، میر رسول
شناسنامه ۸۸۲۰ - همگی به شهرت موسویزاده خسروشاهی
هرسه سیمت اولاد متوفی.
لذا مراتب سیمار ماهی یک مرتبه آگهی میگردد تا هر
کس اعتراض داشته یا وصیتنامه ای از متوفی نزد خود
دارد ظرف سه ماه از تاریخ نشر اولین آگهی بدادگاه تقدیم
نماید والا بعد از انقضای موعد گواهی صادر و هیچگونه
اعتراض و وصیتنامه ای جز وصیتنامه رسمی و سری
پذیرفته نخواهد شد.
الف ۸۲۴ - م
رئیس شعبه ۱۱ دادگاه صلح تبریز -
عبدالله ثریای ظفر

نوبت سوم

آگهی حصر وراثت

آقای رسول جوان فرزند سعید آبادی شناسنامه ۶۵۲۱۰
طی پرونده ۱۶۶ - ۱۴۰۶۸ درخواست گواهی حصر وراثت
نموده توضیح داده که محمود جوان فرزند سعید آبادی
صادر سعید آبادی بسال ۱۳۶۴ فوت وراث عبارتند از:
رسول بشماره شناسنامه ۵۶۲۱۰ - سعید بشماره شناسنامه
۲۷۰۸ - ناهیده بشماره شناسنامه ۶۵۲۲۰ - شاره بشماره
شناسنامه ۵۴۱ - فرزندان شهرت همگی جوان فرزند سعید آبادی-
خدیجه وظیفه خواه سعید آبادی بشماره شناسنامه ۱۰۸
فرزند اسمعیل عیال متوفی.
مراتب سیمار ماهی یکمرتبه آگهی میشود چنانچه
اعتراض بود یا وصیتنامه ای از متوفی نزد کسی باشد
ظرف سه ماه از نشر اولین آگهی بدادگاه تقدیم والا
وصیتنامه ای جز رسمی و سری پذیرفته نیست.
الف ۸۵۱
رئیس دادگاه شعبه ۸ حقوقی ۲ تبریز-
مخلقانی

نوبت سوم

آگهی حصر وراثت

آقای مجید نجاریو راستادی شناسنامه ۵۹۱ طی
پرونده ۲۳۶ - ۱۳۶۲۸ درخواست گواهی حصر وراثت
نموده توضیح داده آقای محمد حسین نجاریو راستادی
شناسنامه ۱۶۰۵ - صادره تبریز بسال ۱۳۶۴ فوت
وراث عبارتند از:
۱- مجید نجاریو راستادی شناسنامه ۵۹۱ تبریز
۲- احمد نجاریو راستادی شناسنامه ۵۶۲۸۵ - ۳- منیره
نجاریو راستادی شناسنامه ۸۴۴۰۶، ۴- نیره نجاریو
استادی به شناسنامه ۸۴۴۰۷ همگی با نسبت فرزند
۵- روح انگیز پوراکبر لیل آباد با نسبت همسر دائمی
متوفی میباشدند.
مراتب سیمار ماهی یکمرتبه آگهی میشود چنانچه
اعتراض بود یا وصیتنامه ای از متوفی نزد کسی باشد
ظرف سه ماه از نشر اولین آگهی بدادگاه تقدیم والا
وصیتنامه ای جز رسمی و سری پذیرفته نیست.
الف ۸۵۴
رئیس دادگاه شعبه ۲۸ حقوقی ۲ تبریز-
نودیانفر

نوبت سوم

آگهی حصر وراثت

مسعود صدر کاظمی ارسنی شناسنامه ۷۱۸۶۲ طی
پرونده ۴۴ - ۸۵۹۱۲ درخواست گواهی حصر وراثت
نموده توضیح داده علی اشرف صدر کاظمی شناسنامه
۳۶۸۱۱ - صادره تبریز بسال ۱۳۶۴ فوت وراث عبارتند از:
علی شناسنامه ۴۱ - علیرضا شناسنامه ۱۲۸ -
مسعود شناسنامه ۷۰۸۶۲ - ناهیده شناسنامه ۱۹۱۶۱ -
فرزندان متوفی همگی به شهرت صدر کاظمی پانو رخساره
شهرت نژاد کاظم شناسنامه ۲۴۱.
مراتب سیمار ماهی یکمرتبه آگهی میشود چنانچه
اعتراض بود یا وصیتنامه ای از متوفی نزد کسی باشد
ظرف سه ماه از نشر اولین آگهی بدادگاه تقدیم والا
وصیتنامه ای جز رسمی و سری پذیرفته نیست.
الف ۸۲۵
رئیس دادگاه شعبه دوازدهم حقوقی ۲
نخجیری

نوبت اول

آگهی حصر وراثت

در پرونده ۴۰۴ - ۶۵۳۲ عمومی حقوقی آقای حجت
خیاطعلی محمدی دارای شناسنامه ۲۸ توم اول فرزند
غلامعلی از این دادگاه درخواست گواهی حصر وراثت
نموده و چنین توضیح داده که غلامعلی خیاط علی محمدی
در تاریخ ۱۳۶۴/۱۱/۲۰ در اردبیل اقامتگاه دائمی خود پدر
زندگی گفته ورثه آن مرحوم منحصر است به
۱- شفیقه مصداقی فرزند عبدالحمید بشماره شناسنامه
۷۴۰۰۰ (عیال متوفی)
۲- سیلا خیاط علی محمدی فرزند غلامعلی به شماره
شناسنامه ۵۷۲ موالید (دختر متوفی)
۳- حجت خیاط علی محمدی فرزند غلامعلی به شماره
شناسنامه ۲۸ توم اول (پسر متوفی)
۴- اکبر خیاط علی محمدی فرزند غلامعلی به شماره
شناسنامه ۱۱۲ موالید (پسر متوفی)
۵- موسی خیاط علی محمدی فرزند غلامعلی به شماره
شناسنامه ۵۷۸ موالید (پسر متوفی)
اینک با انجام تشریفات قضائی در خواست مزبور را
در سه نوبت بی دربی ماهی یک مرتبه آگهی مینماید تا
هرکس اعتراض دارد و یا وصیتنامه ای که از متوفی نزد او
باشد از تاریخ نشر نخستین آگهی ظرف سه ماه بدادگاه
تقدیم دارد والا گواهی صادر و هروصیتنامه جز سری و
رسمی که بعد از این موعد ابراز شود از درجه اعتبار
ساقط و بلا اثر خواهد بود.
الف ۱۶۱۰
رئیس دادگاه شعبه سوم عمومی حقوقی ۲
اردبیل - گلنهایی

نوبت اول

آگهی حصر وراثت

در پرونده ۴۰۴ - ۶۵۳۲ عمومی حقوقی آقای حجت
خیاطعلی محمدی دارای شناسنامه ۲۸ توم اول فرزند
غلامعلی از این دادگاه درخواست گواهی حصر وراثت
نموده و چنین توضیح داده که غلامعلی خیاط علی محمدی
در تاریخ ۱۳۶۴/۱۱/۲۰ در اردبیل اقامتگاه دائمی خود پدر
زندگی گفته ورثه آن مرحوم منحصر است به
۱- شفیقه مصداقی فرزند عبدالحمید بشماره شناسنامه
۷۴۰۰۰ (عیال متوفی)
۲- سیلا خیاط علی محمدی فرزند غلامعلی به شماره
شناسنامه ۵۷۲ موالید (دختر متوفی)
۳- حجت خیاط علی محمدی فرزند غلامعلی به شماره
شناسنامه ۲۸ توم اول (پسر متوفی)
۴- اکبر خیاط علی محمدی فرزند غلامعلی به شماره
شناسنامه ۱۱۲ موالید (پسر متوفی)
۵- موسی خیاط علی محمدی فرزند غلامعلی به شماره
شناسنامه ۵۷۸ موالید (پسر متوفی)
اینک با انجام تشریفات قضائی در خواست مزبور را
در سه نوبت بی دربی ماهی یک مرتبه آگهی مینماید تا
هرکس اعتراض دارد و یا وصیتنامه ای که از متوفی نزد او
باشد از تاریخ نشر نخستین آگهی ظرف سه ماه بدادگاه
تقدیم دارد والا گواهی صادر و هروصیتنامه جز سری و
رسمی که بعد از این موعد ابراز شود از درجه اعتبار
ساقط و بلا اثر خواهد بود.
الف ۱۶۱۰
رئیس دادگاه شعبه سوم عمومی حقوقی ۲
اردبیل - گلنهایی

نوبت سوم

آگهی حصر وراثت

در پرونده ۱۴۵ - ۶۵۳۲ شعبه ۱۰ دادگاه حقوقی
۲ تبریز خانم حکمت گفایش صیفی شناسنامه ۹۰۴۷
صادر تبریز اعلام مینماید که: اکبر و آقا باهر به
شناسنامه ۳۲۷۱۱ صادره تبریز در تبریز مورخ ۱۳۶۴
فوت کرده وراثت حین الفوتش عبارتند از: خود متقاضیه
سیمت عیال دائمی متوفی میباشد.
لذا مراتب سیمار ماهی یکمرتبه آگهی میگردد تا
هرکس اعتراض داشته یا وصیتنامه ای از متوفی نزد
خود دارد ظرف سه ماه از تاریخ نشر اولین آگهی
بدادگاه تقدیم نماید والا بعد از انقضای موعد گواهی
صادر و هیچگونه اعتراض و وصیتنامه ای بجز وصیتنامه
رسمی و سری پذیرفته نخواهد بود.
الف ۸۱۱
رئیس شعبه دهم دادگاه حقوقی ۲ تبریز - شینم
الف ۹۰۱۸

نوبت سوم

آگهی حصر وراثت

بانو خدیجه کارگر برقی اصل شناسنامه ۵۴۵۲ طی
پرونده ۱۲۹۶۸ - ۲ درخواست گواهی حصر وراثت
نموده توضیح داده که آقای هاشم اهرابی جاوید شناسنامه
۵۱۰۰ صادره تبریز بسال ۱۳۶۲ فوت وراث عبارتند از:
امرعلی بشماره شناسنامه ۶۶۴۷۱ - علی بشماره شناسنامه
۸۱۴

مهندس عابدینی: با محتکرین باید طبق قانون زمان جنگ بر خورد شود

بسیار خوبی است . ما اگر در این استان حرکت‌گروه‌کها را در یک ترور کور بقال و یا پیشوری حساب کنیم ، عضوگیری در این استان برایشان مقدور نیست و دیگر نمی‌توانند در این منطقه‌جوانان ما را اغفال بکنند. درحال حاضر گروه‌کها در این استان با مردم درگیر هستندو این را میتوان از به شهادت رسانیدن یک بقال و پیشور و پدر یک شهید دریافت .

درعین‌حال برادران ما در اداره اطلاعات وتیروهای انتظامی خوب عمل کرده و می‌کنند . وی اضافه کرد : در بعد اجتماعی ، بافت اجتماعی استان را باید بافت خوبی بدانیم . ولی اینکه در مورد رشوه و ارتشاء در ادارات سوال کردید باید بگویم که رشو- دو طرف دارد، اگررشو- دهمیم رشو-مگیرنیزبیار نیاورده‌ایم . به هیچ عنوان روحانیت معظم و خادمین‌مردم در مسئولیت‌های اداری راضی نیستند که یک آدم‌خاشکار در کار بوده و جامعه را به فساد بکشاند . لذا مردم باید همکاری کرده و این افراد پلید را معرفی بکنند که ماعلاوه بر اعلام اسامی این افراد آنان را به مقامات قضائی‌مرعی می‌نامیم .

از مهتس عابدینی سوال شده بود که چرا درباره محتکرین و گرانفروشان تنها به نصیحت اکتفا میشود؛ وی پاسخ داد: بنظر من محتکران و گرانفروشان امریکائیهای چشم ابرو مشکلی هستند . آنها امریکائی بوده وهمچنانچه امریکا با ما می‌جنگند اینان نیز با ما در جنگ هستند و تعارف هم نداریم .

مردم انتظار دارند با محتکرانی که چند تن دارو از انبارهایشان‌درنیریزبانهان بپروین می‌آید برخورد قاطع بشود. در روزنامه می‌خوانیم که از فلائی اینقدر داروی احتکار شده گرفتند ، ولی تاحال کجا همین را خوابانندند و چهارتا شلاق زند ؟!

در ادامه این برنامه ، فرمانده ناحیه ژاندارمری آذربایجان شرقی در پاسخ به سوال یکی از شهروندان درمورد نظام وظیفه اظهار داشت : طی یکسال حدود ۶۰ هزار نفر از مشمولین قانن در سطح استان به مراکز آموزشی اعزام شده‌اند و در حال حاضر میتوان گفت که دوسوم مشمولان غائب استان جیع‌آوری گردیده‌اند .

استاندار آذربایجان شرقی دریایان پیرامون امر- صادرات غیر نفتی استان گفت: برای تولیدات صنعتی مشغول بازاریابی هستیم و امیدواریم بازاریابی خوبی را در اروپا و کشورهای حوزه خلیج فارس داشته باشیم . بنابراین صادرات تولیدات استان درآینده سیر گسترده و خوبی خواهد داشت .

در این برنامه رادیویی علاوه بر استاندار آذربایجان شرقی ، معاونین استاندار ، شهردار تبریز ، فرمانده کمیته‌های انقلاب اسلامی استان ، رئیس شهربانی استان و فرمانده ناحیه ژاندارمری آذربایجان شرقی حضور داشته و به سوالات مردم پاسخ گفتند .

آبرسانی به ۲۲ روستادر آذربایجان شرقی

تبریز - در سال جاری عملیات آبرسانی به ۲۲روستای تابع استان آذربایجان شرقی از سوی کمیته آبرسانی جهاد سازندگی اِسن استان به پایان رسیده و تعداد ۱۱ هزار خانوار از اهالی روستا های مذکور از نعمت آب آشامیدنی سالم بهره‌مند شدند

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، در حال‌حاضر نیز عملیات آبرسانی به ۱۲۸ روستای دیگر در دست اجراست که تا پایان سال جاری مورد بهره برداری قرار خواهدگرفت. براساس این گزارش ، همچنین تاکنون ۷۵ درصد از عملیات طرح برق رسانی به ۱۱۰ روستای تابع استان به پایان رسیده و بقیه نیز در دست اجراست .

با بهره برداری ازاین طرح‌ها تعداد ۱۵ هزار خانوار روستایی از مزایای روشنائی برق بهره‌مندخواهند شد .

با اجرای برنامه های در ۵ سال آینده میزان اصلاح اراضی کشاورزی برداشت گندم حدود ۲ میلیون تن و جو و ذرت دانه‌ای هریک به میزان یکمیلیون تن افزایش خواهد یافت

بدین منظور طرح‌هایی از قبیل«طرح‌افزایش تولید گندم، جو، ذرت‌دانه‌ای، طرح‌پرورش ماهی ، مرغ، اصلاح‌نژاد گاوهاویومی و ایجاد وتوسعه‌صنایع‌روستایی در دست‌اقدام

وی اظهار امیدواری کرد که با اجرا و بهره‌برداری از این طرح‌ها گام‌های موثری درخودکفائی کشور و قطع وابستگی‌بهکشور های خارجی برداشته شود .

اولین مرحله طرح گازرسانی از آستارا به شمال غربی کشور آغاز شد

تبریز- اولین مرحله از عملیات طرح بزرگ گازرسانی شامل تقسیم‌برداري ولوله‌گذاری از شهرستان آستارا به منطقه شمال غرب کشور شروع گردیده‌است.طبق برنامه پیش‌بینی شده، اولین‌آغازاین‌طرح درسال ۶۷ درشهرستان اردبیل مورد بهره‌برداری قرارخواهد گرفت.

فرماندار اردبیل بمناسبت هفته دولت در گفتگو‌ی‌با خبرگزاری جمهوری اسلامی‌ضمن اعلام مطلب فوق‌گفت:

با بهره‌برداری از ۲ سد خاکی در منطقه هریس آب‌مورد نیاز یک‌هزار هکتار از اراضی مزروعی این منطقه تأمین شد

تبریز- از سوی واحد مهندسی و زراعی اداره‌مکل کشاورزی استان آذربایجان شرقی‌درسال جاری عملیات ساختنابی دوسد خاکی جمعا بطرفیت ۲میلیون۲۰۰ هزار متر مکعب از منطقه هریس پایان رسید ومورد بهره‌برداری قرار گرفت.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی با بهره‌برداری ازاین سرها آب مورد نیاز حدود یک‌هزار هکتار از اراضی مزروعی منطقه تأمین شده است. براساس‌این گزارش درحال‌حاضر نیز کارهای‌ساختنابی سد‌های خاکی «باتقان» در منطقه سراب و «مالیج» در شهرستان هشردود جمعا باظرفیت ۱۶ میلیون متر مکعب آب در دست اجراست که با بهره‌برداری از آنها‌درسال

شهرداری تبریز برای انجام فعالیت‌های عمرانی و پاکسازی شهرک زعفرانیه آمادگی دارد

تبریز - خبرنگار اطلاعات : باید باکسانی که روی اجناس و ارزاق مورد نیازمردم، سودجویی را درنظر گرفته و دست به احتکار می‌زنند، باوقیتهای امروز جامعه تطبیق بکنند .

این مطلب را مهندس عابدینی استاندار آذربایجان شرقی در یک برنامه ارتباط مستقیم رادیویی در پاسخ به سوال یکی از شهروندان که درمورد تورم و احتکار و گرانی سوال کرده بود مطرح نمود . وی گفت : در حال حاضر تورم در یک روند غیر طبیعی دنبال می‌شود وگرنه ما می‌توانستیم آنرا دقیقاً مهار کنیم . از طرف دیگر مناسبانه نظام کنترل دقیقاً متولی کشم مشخصی نیست و قوانین موجود با صراحت کامل اختیارات نداده است . ما وقتی می‌بینیم که افشار مختلفه شیدرا در تنگنا قرار می‌گیرند باید بسر‌اغ حل مشکلات برویم و مامعتدیم که باید فکر اساسی در مورد جلوگیری از تورم بشود . مهندس عابدینی دراین زمینه پیرامون مشکل گوشت گفت: نظر ما درمورد مشکل تأمین گوشت این است که‌اگر دراین‌باره در سطح کشور هماهنگ عمل بکنیم ، مشکل حل خواهد شد .

طرح‌های عمرانی سال جاری شهرداری تبریز ۳۴۰ میلیون تومان اعتبار را طلب می‌کند

در این رابطه ما پیشنهادی را مطرح کرده‌ایم که‌طی آن می‌بایست گوشت با یک روند بدست مردم برسد . از استاندار آذربایجان شرقی سوال شده بود که چرا بعضی از اجناس و ارزاق به نرخ دولتی کیاب ولی در بازار آزاد فراوان و نیز خرید و فروش کوپن‌براحتی انجام می‌گیرد؟

وی پاسخ داد : در رابطه با عاملین خرید وفروش کوپن در سطح شهر تبریز از شهربانی خواسته‌ام که‌بطور قاطع با مسئله برخورد بکند چرا که همین خرید و فروش کوپن ایجاد فساد می‌نماید .

مردم به باید توجه داشته باشند که فروش کوپن خلاف است و باید کوپنهای اضافی خود را به مسئولان تحویل بدهند .

استاندار آذربایجان شرقی سپس درمورد رفع‌مشکل تأمین نان اهالی زعفرانیه که راه‌اندازی واحد نان‌ماشینی آن پیشنهاد شده بود اظهار امیدواری کرد : هرچهمزود مشکل نان شهرک برطرف بشود. وی در رابطه بافعالیتهای عمرانی در سطح شهر تبریز که توسط شهرداری صورت می‌گیرد گفت : اگر شهرداری سال گذشته ۱۱۴ میلیون تومان جذب طرح‌های عمرانی در تبریز کرده بود ، این رقم امسال حول محور ۲۴۰ میلیون تومان دور میزند .

گروه‌کها در آذربایجان شرقی دیگر قادر به عضوگیری نیستند ونمی‌توانند جوانان ما را اغفال کنند

همچنین درمورد مشکلات شهرک زعفرانیه مهندس موسوی شهردار تبریز اعلام نمود : شهرداری‌برای‌انجام کارهای عمرانی و پاسسازی در شهرک زعفرانیه آمادگی دارد منتبای باید ایا‌یک‌بار با همکاری اهالی صورت بگیرد که ما منتظر اعلام آمادگی ساکنان شهرک هستیم .

در ادامه این برنامه ، استاندار آذربایجان‌شرقی‌در رابطه با موقعیت سیاسی استان اظهار داشت : ثبات سیاسی استان هماهنگ با ثبات کشور ، ثبات

سیاست نوین اقتصادی کشور بر محور افزایش تولیدمحصولات اساسی و ایجاد صنایع روستایی قرار دارد

امام جمعه ماکو از طرح‌های عمرانی‌جهاداین شهرستان در بخش‌های سیه‌چشمه وپلدشت نیز بازدید کرد .

دراین سفر مهندس رنگنه وزیر جهاد سازندگی‌در گفتگوئی باخبرگزاری‌جمهوری اسلامی اقدامات این نهاد در امرخودکفائی کشور را تشریح کرد .

وی بااشاره به طرح‌های سنابل یک ودو اظهار داشت: دراجرای این طرح‌با طی سالجاری بیش‌از دو میلیون و ۸۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور زیرکشت‌محصولات استراتژیک رفته است.

وی گفت: با اجرای طرح‌های بهره‌زایی نیز درسال‌جاری میزان گندم برداشت‌سیست پیمال گذشته بیش‌از ۵۰۰ هزارتن افزایش یافت. همچنین برنامه‌هایی از قبیل اصلاح

اطلاعات آذربایجان

شامل اخبار استانهای آذربایجان شرقی و غربی -

روزهای انتشار: ۵ شنبه ها
زیر نظر هیأت تحریریه اطلاعات در تبریز و ارومیه

* تلفن سرویستی آذربایجان شرقی - تبریز ۵۲۵۹۰
* تلفن سرویستی آذربایجان غربی - ارومیه ۲۳۳۲۳
* تلفن نیازمندیهای اطلاعات در تبریز ۵۷۹۵۵

ستاره‌شناسان واساتید اخترشناسی دانشگاههای کشور در تبریز گرد هم آمدند

تبریز - در ادامه کار سومین کنفرانس اختر-شناسی ایران که با شرکت دانشمندان، ستاره‌شناسان و اساتید اخترشناسی دانشگاه‌های کشور در تبریز جریان داشت، چند تن از شرکت‌کنندگان مقالات علمی خود را به کنفرانس ارائه دادند.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی در این جلسه سمن از شرکت‌کنندگان از دانشگاه‌های مشهد، شیراز و تهران در خصوص تازه‌های علم‌جو-مسخترانی کردند. براساس این گزارش، این کنفرانس به منظور بررسی و دستیابی به آخرین پدیده‌های علم ستاره-شناسی و آشنایی عموم مردم به ویژه جوانان با این علم به همت مرکز تحقیقات ستاره‌شناسی و رصدخانه خواجه نصیرالدین طوسی دانشگاه تبریز تشکیل شد. لازم به‌یادآورد ریست در جلسه افتتاحیه این کنفرانس دکتر عبیص‌شیرزاده مدیر مرکز تحقیقات ستاره‌شناسی و رصدخانه خواجه نصیرالدین طوسی با اشاره به سابقه و اهمیت علم نجوم در ایران گفت: علم ستاره شناسی از دیرباز برای ایرانیان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و همواره دانشمندان ایرانی در این علم پیش‌تاز بوده‌اند.

وی افزود: در دنیای امروز علم نجوم بطور وسیع توسعه یافته و تاکنون نتایج مطلوبی درتحقیقات نجومی بدست آمده است. مدیر تحقیقات ستاره‌شناسی و رصدخانه خواجه نصیرالدین طوسی در پایان ایجاد زمینه‌های مناسب برای پژوهش و کار در رصدخانه‌های داخلی و خارجی و ترجمه و تالیف کتاب‌های علمی و تخصصی به زبان ساده را مورد تاکید قرار داد.

نحوه برگزاری نخستین سرشماری نفوس و مسکن در آذربایجان غربی بررسمی شد

ارومیه - چگونگی برگزاری نخستین سرشماری عمومی نفوس و مسکن دراستان آذربایجان غربی‌طی نشست یکروزه‌ما حضورمستولان سرشماری شهرستان های استان مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در این جلسه که رئیس سازمان برنامه و بودجه و سرشماری استان و معاونین فتوی آموزشی سرشماری شهرستان‌ها و مناطق مختلف آذربایجان‌غربی نیز شرکت داشتند ، نحوه بهره‌گیری از امکانات سازمانهای اداری و چگونگی انجام دقیق و بدون نقص سرشماری‌بررسی شد. ضمنا روش‌های تبلیغاتی و مسائل مربوط به‌آگاهی دادن به‌مردم و نیز شیوه‌های مختلف برای‌انجامسرشماری درجلسه فوق موردبحث قرار گرفت و تصمیماتی اتخاذ شد. اضافه می‌شود ، استان آذربایجان‌غربی‌دارای‌نه شهرستان ونوزده بخش و بیش‌از سه هزارو یکصد شهروست است که دراین‌میان شهرستان ارومیه با ۶۹۱ روستا بزرگترین وشهرستان سلماس با ۱۵۵ روستا کوچکترین شهرستان از نظر تراکمگی جمعیت بشمار می‌رود.

با اجرای طرح‌های «سنابل او۲» در سال جاری بیش از ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور زیر کشت محصولات استراتژیک رفته است

ارومیه- خبرنگار اطلاعات -حجت‌الاسلام نوری نماینده امام درجهاد سازندگی وآقای بیژن رنگنه وزیر جهاد سازندگی‌که‌به منظور بررسی‌مسائل‌مربوط به‌ستادسنتیابی‌قرارگاه خمره سیدالشهداء (ع) وجهاد سازندگی استان آذربایجان غربی وارد ارومیه شده بودند، در جلسه‌ای باشرکت مسئولان‌ستاد واعضای شورای سرپرستی جهاد سازندگی استان، برنامه‌ها، اولویتهای ومشکلات‌ایند ارگانها ونهادها رامورد بررسی‌قرار دادند.

وزیر جهادسازندگی همچنین‌برای‌بازدید از طرح‌های کشاورزی وعمرانی شمال‌استان آذربایجان غربی وارد ما کو شده.

وی در این سفر ضمن دیداربا مقامدارو

۲۶ هزار واحد آموزشی از بدو پیروزی انقلاب تاکنون در سطح کشور احداث شده‌است

اولین کلنگ ساختمانی یک واحد آموزشی در مرند با حضور وزیر آموزش و پرورش به زمین زده شد

اساسی‌ترین مساله‌ای که امروز باید در امرتعلیم و تربیت در جامعه اسلامی مورد توجه قرار بگیرد ، بعد معنوی اخلاقی آن است زیرا ما می‌خواهیم انسانهایی‌تربیت‌شوند که در دلشان جز اندیشه و رضای خدا چیز دیگری نباشد .

سخنرانی در اجتماع نمازگزاران جمعه
آقای اکرمی وزیر آموزش و پرورش و پرورش در محث اقامت خود در تبریز در اجتماع نمازگزاران جمعه این شهر نیز حضور یافت و سخنان مبسوطی ایراد کرد . وی در این اجتماع در رابطه با تغییر نظام آموزشی کشور گفت : این مساله از دو سال قبل مطرح بوده و شورای عالی انقلاب فرهنگی ، آموزش و پرورش راموظف کرده که اسسال برنامه‌ریزیهای لازم در این زمینه را انجام داده و به این شورا ارائه بدهد .

وی در ادامه سخنانش گفت : از بدو پیروزی‌انقلاب اسلامی تاکنون مناجاز از ۲۶ هزار باب واحدآموزشی در نقاط مختلف کشور احداث شده و مورد بهره‌برداری قرار گرفته است .

وی سپس در رابطه با افزایش تعداد دانش آموزان کشور با تاکید براینکه امسال ۱۱ میلیون دانش آموز از اول مهرماه راهی مدارس خواهند شد ، خـسـاـطـرـشان ساخت : در ابتدای انقلاب ما جمعا ۷ میلیون دانش‌آموز در سطح کشور داشتیم که تاکنون حدود ۴ میلیون‌وجوان شهری و مخصوصا روستایی به این تعداد افزوده‌شده‌اند.

وزیر آموزش و پرورش دریایان با اشاره به تأمین لوازم‌التحریر دانش‌آموزان در سال تحصیلی آینده اظهار داشت : دراین‌باره هماهنگی‌های لازم با وزارت بازرگانی انجام گرفته و در ابتدای سال تحصیلی ، لوازم مورد نیاز دانش‌آموزان با قیمت دولتی‌ارطریق‌مدارس دراختیار آنها قرار می‌گیرد .

بنابه‌گزارش رسیده ، وزیر آموزش‌وپرورش‌همچنین در ادامه سفر خود به آذربایجان شرقی وارد مرند شد و در نشست با مسئولین این شهرستان مسائل و مشکلات فرهنگی و آموزشی مرند را مورد بررسی قرار داد . وی سپس ضمن بازدید از مرکز تربیت معلم شهید موسی کلانتری مرند ، در اجتماع اساتید و کارکنان این مرکز حضور یافت .

معلمان و فرهنگیان کشور از آغاز جنگ تحمیلی تاکنون بیش از یک میلیارد ریال به جیب‌ها کمک کرده‌اند

وزیر آموزش و پرورش در این مراسم طی سخنانی لزوم همکاری مردم با آموزش و پرورش را مورد تاکید قرار داد و درخصوص اقدامات و عملکرد دولت‌خمدنگزار در زمینه گسترش و توسعه فضای آموزشی مطالبی بیان داشت .

این گزارش حاکیست : اولین کلنگ ساختمانی یک واحد آموزشی در این شهرستان نیز که هزینه آن ازحمل کمک‌های مردمی تأمین شده ، توسط وزیر آموزش و پرورش به زمین زده شد .

وزیر آموزش و پرورش سپس عازم بخش مرزی‌جلفا در استان آذربایجان شرقی شد و از فعالیت‌های آموزشی این بخش دیدن کرد .

۱۱۲۵ واحد تولیدی وصنعتی در آذربایجان غربی مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌است

قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، به ۶۰۵ میلیارد ریال در زمان حاضر رسیده است و انتظار می‌رود بابرنامـه‌هایی که در دست انجام است، حجم سرمایه‌گذاریهای دولتی و بخش خصوصی در این زمینه، در آینده افزایش بیشتری پیدا کند.

مدیرکل صنایع استان در ادامه این گفتگو با تاکید براین مطلب که به دلیل استفاده‌های کشاورزی منطقه آذربایجان غربی بیشترین اولویت در زمینه سرمایه‌ب گذاریهای صنعتی، به صنایع کشاورزی اختصاص یافته است، به ذکر چند نمونه از طرح‌های صنعتی در دست اقدام در منطقه پرداخت و گفت: کارخانه نساجی خوی با ظرفیت تولیدی ده‌میلیون متر پارچه در سالوکارخانه سیمان ارومیه از عمدترین طرح‌های صنعتی در دست اجرای منطقه است که در آینده مورد بهره‌برداری قرار گرفته و چهره صنعتی استان را دگرگون خواهد کرد.

بهره‌برداری از ۶ طرح عمرانی در اشنویه و پیرانشهر

ارومیه به‌مناسبت بزرگداشت هفته دولت بهره‌برداری از سه طرح عمرانی در روستاهای بخش‌اشنویه در آذربایجان‌غربی آغاز شد.

به‌گزارش خبرگزاری‌جمهوری اسلامی، باپهره‌برداری از استخر آب کشاورزی در روستای «بیژن‌آباد» ، آب کشاورزی حدود دویست هکتار از اراضی منطقه تأمین شده است.

ضمنا باافتتاح طرح آبرسانی روستای «شاونوه» و جاده پانزده کیلومتری روستای «آغ‌بلاغ» هزاران تن‌از اهالی روستاهای منطقه از امکانات بهداشتی وارابطای مناسب برخوردار شدند .

این طرح‌ها به‌همت جهاد سازندگی و باصرف‌جمعا ۲۸میلیون وهشتاد هزار ریال هزینه و با خویاری‌اهالی اجرا شده است.

همچنین بهره‌برداری از سه‌طرح‌عمرانی‌آموزشی درپیرانشهرباحضورجمعی از مسئولان واهالی‌چندین‌روستای تابعه‌این‌شهرستان‌آغازشد.به‌گزارش خبرگزاری‌جمهوری اسلامی دراین مراسم کمتر و سه‌های «خردپرستان» و «خرابه» و«نگ‌آباد» برگزار شد. بل ارتباطی‌خبرپرستان ومسجد ومصلی روستای خرابه و مدرسه پنج کلاسه روستای رنگ‌آباد افتتاح گردید. این طرح‌ها به‌همت‌جهاد سازندگی شهرستان پیرانشهر اجرا شده و برای اجرای آنها جمعا شانزده میلیون ریال هزینه به مصرف‌رسیده است.

باجاذات بل مذکور ارتباط منطقه «مذکور» یا «مامش» وچندین روستای منطقه برقرار شده‌است.